CO ZPÍVAT CO HRÁT

Výběr písní a skladeb
pro pěvecké a instrumentální soubory
lidové tvořivosti

ORBIS

ORBIS

Co zpívat - co hrát

Výběr písní a skladeb
pro pěvecké a instrumentální soubory
lidové tvořivosti

ORBIS • PRAHA

1955

KLK 2084/80

Na vytvoření této publikace se autorsky podílí kolektiv pracovníků a spolupracovníků hudebního oddělení Ústředního domu lidové tvořivosti Ilja Havlíček, Rudolf Myška, Jiří Pilka, Dr Jaroslav Vanický, Dr Jiří Válek.

Vedoucí kolektivu
Dr KAREL REINER

ÚVODEM

Repertoárem pěveckých a instrumentálních souborů lidové tvořivosti se zabývají příručky, vydávané nakladatelstvím „Orbis" (na př. K. Reiner „Pěvecký soubor", M. Bartoš a K. Macourek „Estrádní orchestr", kolektiv „Dechový orchestr"), články v časopise „Lidová tvořivost" a materiály, vydávané Ústředním domem lidové tvořivosti. Hovoří se v nich o zásadách tvorby repertoáru, o tom, jak tyto zásady rozpracovávat podle konkretních možností a úkolů souborů. V těchto příručkách a článcích se dovídají soubory také o tom, jak mají hodnotit některé hudební žánry, skladby a skladatele nebo určitou oblast hudební tvorby. Často se rozebírají některé problémy na základě konkretních příkladů z vystoupení, koncertů, soutěžních programů a pod. Četní dirigenti studují také díla našich hudebních vědců a sledují soustavně odborný časopis „Hudební rozhledy". To jim umožňuje přistoupit k řešení otázek repertoáru ještě odpovědněji. Zmíněné materiály obsahují také metodické rady k plánování repertoáru, k sestavování programů a pod. Často se otázky repertoáru probírají také na aktivech, seminářích a kursech pro vedoucí, které pořádají okresní nebo krajské poradny lidové tvořivosti.

Není však dosud materiál o tom, jaké vokální a instrumentální skladby u nás existují, kde vyšly, zda jsou k dostání. Jsou sice seznamy zpěvníků, přehledy o edicích a pod., ale soubor se z nich obvykle nedoví, které písně a skladby obsahují, jak jsou upraveny, jakého jsou žánru. Ve zpěvnících bývají často písně lidové i umělé a písně různých žánrů, zatím co soubor hledal jen písně masové nebo jen písně vojenské a pod. Edice instrumentálních skladeb nevyhovují ani pokud jde o nástrojové složení ani pokud jde o výběr skladeb, protože soubor má třeba jiné obsazení než předpisuje tisková úprava, anebo skladba, kterou hledá, v příslušné edici nevyšla. Některé publikace jsou rozebrané, jiné jsou na skladě, ale pracovník prodejny „Kniha", n. p., to neví, a nemůže ani znát všechny písně a skladby, které soubory hledají. Četní vedoucí souborů navštěvují pravidelně poradny lidové tvořivosti, lidové knihovny a prodejny „Kniha", prohlížejí si tam nové hudebniny a vybírají z nich vhodné skladby. Tím získají v nejlepším případě přehled o některých nových písních a skladbách, ne však o všech možnostech výběru. Ale často právě

to, co by potřebovali, v poradně nebo v prodejně není. Často se také zajímají pouze o určitý žánr, zatím co ostatní žánry přehlížejí anebo o nich nevědí. A ne vždy je přítomen pracovník, který by jim dobře radil.

A co teprve vedoucí souborů na vesnicích nebo ve městech, kam dochází málo hudebnin? Co vedoucí bez širších odborných znalostí? Odkud mají oni získat přehled o možnostech výběru, o tom, které a jaké písně a skladby by mohl a měl jejich soubor zpívat nebo hrát? A tak bývá jejich výběr často nahodilý a omezuje se na díla známá a mnohokrát opakovaná. Často by chtěli vedoucí pro svůj soubor píseň nebo skladbu, kterou slyšeli v rozhlase nebo u jiného souboru. A zase nevědí, kde ji hledat.

Podobné a další otázky si kladou vedoucí velmi často, a tato příručka se snaží na ně odpovídat. Konkretním výběrem písní a skladeb dokládá to, o čem zmíněné příručky a články hovoří spíše zásadně a všeobecně. Zdůrazňujeme: *výběrem,* nikoli seznamem.

V úvodech k jednotlivým kapitolám píšeme podrobněji o tom, s jakých hledisek byl proveden a utříděn náš výběr. Řekněme zde jen tolik, že jsme se snažili vybrat především dobré nebo aspoň relativně dobré písně a skladby, a to s hlediska potřeb velké masy souborů nejrůznějšího složení a zaměření, především začínajících, méně vyspělých a vesnických. Nenaleznete zde přirozeně písně a skladby, které jsou v podstatě špatné a jsou projevem formalistických, kosmopolitních, nacionalistických a jiných buržoasních přežitků. Neuvádíme tu ani takové skladby, které mohou zvládnout jen některé umělecky zvlášť vyspělé soubory nebo soubory profesionální, až na některé výjimky, zdůvodněné snahou ukázat poněkud úplněji dílo některého skladatele, určitý žánr, tvorbu určitého období a pod. Na druhé straně přináší náš výběr užitek všem souborům bez rozdílu, t. j. i zvlášť vyspělým souborům anebo takovým, které se zaměřují jen na určitou oblast tvorby, na určitý způsob reprodukce a pod. Konkretními příklady jim příručka pomůže odstraňovat případné nesprávné jednostranné zaměření.

Můžeme tedy říci, že písně a skladby, které v této příručce uvádíme, také doporučujeme. To se však nesmí chápat mechanicky. Bylo by na př. možno doporučit ještě další stovky a tisíce dobrých lidových písní. V oblasti taneční hudby zase doufáme, že v brzké době bude tolik nových skladeb, že již nebude třeba hrát některé skladby, které zde uvádíme, a které jsou vhodné pouze s hlediska *dnešních* potřeb a možností, za zcela určitých okolností, v zcela určité souvislosti a pod. Uvádíme na př. všechny písně SSSR, které u nás vyšly (zde je tedy náš výběr již seznamem), ale ne všechny sborové skladby, které jsou u nás k dostání. Nedostatkem je, že naše hudební věda učinila teprve první krůčky k přehodnocování tvorby minulosti, že se dosud málo zabývá rozborem a hodnocením masových hudebních žánrů. Naši folkloristé na př. teprve teď usilují o jednotný systém v řazení lidových písní. Všechny tyto otevřené

problémy se přirozeně obrážejí v naší příručce. Přesto můžeme souborům tento výběr dát proto, že celková linie je jednoznačná a jasná a že v zásadním pohledu na hudební tvorbu není sporů. Tím spíše uvítáme připomínky k podrobnostem.

V této souvislosti je třeba také říci, že různé proporce jednotlivých kategorií a žánrů v naší příručce jsou dány jak potřebami souborů, tak stavem naší tvorby a ediční činnosti. Celkový výběr byl proveden z publikací, vydaných u nás v posledních deseti letech, od roku 1945 do podzimu 1955. Do některých kategorií jsou však pojata i díla rozebraná, která jsou často v závodních nebo lidových knihovnách nebo v archivech souborů. Některé starší publikace lze objednat prostřednictvím „Knihy", n. p. Podrobnosti k tomu uvádíme na příslušných místech.

K členění výběru uvádíme tyto poznámky: Vychází především z potřeb souborů a z toho, jak a kde budou hledat určitou píseň nebo skladbu. Proto je řadíme někde podle názvů a počátků slov, jinde podle jmen skladatelů.

Příručka je rozdělena do dvou hlavních částí po pěti kapitolách:

Část první, „Co zpívat", obsahuje výběr písní a sborových skladeb pro pěvecké soubory, a to:

1. Písně lidové a úpravy lidových písní
2. Písně našich skladatelů
3. Písně SSSR
4. Písně přátelství a mezinárodní solidarity
5. Sborové skladby.

Část druhá, „Co hrát", obsahuje výběr skladeb pro různé druhy orchestrů lidové tvořivosti, a to:

1. orchestry dechové
2. orchestry smyčcové, universální, taneční, salonní, estrádní atd., hrající k poslechu a k tanci
3. velké smyčcové až symfonické orchestry, hrající k poslechu
4. lidové muziky
5. soubory drnkacích nástrojů.

Tyto kapitoly členíme různě, většinou podle žánrů, u písní podle úpravy a někdy také podle původu (u lidových písní), složení souborů (u sborových skladeb a úprav lidových písní), náročnosti (u orchestrů) a pod. Více o tom v jednotlivých kapitolách.

Kapitoly a většinou i jednotlivé oddíly jsou uváděny stručnými pojednáními o tvorbě a o zásadách výběru; vysvětluje se v nich dále členění kapitoly a podává se přehled o publikacích, z nichž byl výběr proveden, i o publikacích, kde je možno nalézt další díla. Dále obsahují stručné metodické pokyny k úpravám a k reprodukci. Všude je připojen přehled zkratek. Kapitola „Písně našich skladatelů" obsahuje stručné charakteristiky některých skladatelů a seznam všech autorů vybraných písní.

Podobný seznam má také kapitola „Písně SSSR".

Příručka se tedy může stát dobrým pomocníkem našich pěveckých a instrumentálních souborů, budou-li při vytváření repertoáru postupovat podle zásad, o kterých hovoří materiály, uvedené v prvním odstavci. Ukazuje bohaté a rozmanité možnosti výběru a umožní vedoucím vybírat repertoár z materiálu, systematicky uspořádaného s hledisek potřeb lidové tvořivosti. Zejména může tato příručka účinně pomáhat při odstraňování případných disproporcí v repertoárech některých souborů. Na druhé straně vyplývá však z ní také, že je v některých oborech ještě poměrně málo písní, skladeb a úprav a nad to málo písní nových a dobrých. S tohoto hlediska by měla četba příručky podnítit naše profesionální a lidové skladatele a upravovatele k dalším, ještě smělejším tvůrčím činům.

Repertoár je hlavním měřítkem ideové a umělecké vyspělosti souborů. Naše soubory dosáhly v tom směru již vysoké úrovně. Náš přehled jim ukazuje, jakým směrem bude možno i nutno jejich repertoár ještě dále rozšiřovat a prohlubovat. Náš přehled je současně svědectvím radostného růstu naší nové tvorby, zejména písňové, i naší ediční činnosti za posledních deset let. I zde se však projevuje potřeba růstu ještě rychlejšího a kvalitnějšího. Plnění všech úkolů při budování socialismu, boj za mír, dovedený do vítězného konce, další prohlubování ideové a umělecké práce v našich souborech a nové tvůrčí úspěchy našich skladatelů, to vše umožní dosáhnout v dalších letech úspěchů ještě větších a pronikavějších.

I.

CO ZPÍVAT

Písně a sborové skladby pro pěvecké soubory

O REPERTOÁRU PĚVECKÝCH SOUBORŮ

Rozeberme soutěžní programy a repertoáry několika souborů z období r. 1954/55 a řekněme si, podle jakých zásad by měly být vytvářeny repertoáry začínajících i vyspělých pěveckých souborů.

Nahlédněme nejdříve do soutěžních pořadů několika začínajících souborů, které dávají celkem dobrý obraz o sestavě jejich repertoáru.

Pěvecký soubor odborného učiliště státních pracovních záloh č. 12 v Chotěboři zpíval na soutěži lidové písně „Ej, od Buchlova", „Ta slukovská náves", „Hore dědinú", zlidovělou „Čechy krásné" a sovětskou „Kaťušu". Učiliště č. 17 v Kopřivnici zpívalo lidové písně „Na zeleně lúce" a „Zarůstaj, chodníčku" a Stanislavovu „Se zpěvem a smíchem". Začínající vesnický soubor osvětové besedy v Lichnově na Frenštátsku zpíval lidové písně „Vysoko zornička", „Stávej, Honzo, hore", ukrajinskou „Hučí a sténá Dněpr širý" a Fialovu „Svorně k cíli". Současně si dal závazek zapsat a nacvičit tři lidové písně. Jeden vojenský soubor ve Vimperku zpíval Smetanovo „Věno", Dobiášovu „Festivalovou" a několik lidových písní, m. j. „Keď vojáček narukoval".

Jaké závěry lze vyvodit z těchto pořadů? — Všechny soubory vycházejí z lidové písně jako ze základu repertoáru. Je to správná zásada, která platí pro všechny začínající soubory. — Vidíme dále, že se tu zpívají především známé lidové písně. I to je správné. Je však také správné hned z počátku vycházet více z písní vlastního kraje, jak to na př. činí soubor z Lichnova. Tento soubor si dal také správný závazek, po jehož splnění bude v repertoáru řada písní méně známých a pozapomenutých z vlastního kraje, které chce propagovat. — První dva soubory zpívaly písně v prostších úpravách jednohlasých až trojhlasých (pracovaly teprve několik týdnů), soubor z Lichnova zpíval v prostém smíšeném čtyřhlase, odpovídajícím jeho možnostem, vojenský mužský sbor volil čtyřhlasé úpravy, které byly nad jeho síly — soubor existoval teprve jeden měsíc! Z toho vyplývá další zásada, že při volbě úprav je třeba vycházet z technických a tvůrčích schopností členů a dirigenta souboru a že není správné své síly přeceňovat. Avšak již v počátečním období je možno a je správné zpívat písně v snadném dvojhlasém a trojhlasém znění a po čase alespoň studijně vybrat některou snadnou úpravu s místy čtyřhlasými.

Podobnými zásadami by se mělo řídit i postupné zařazování sborových skladeb.

Ve čtyřech programech jsme slyšeli pouze dvě starší písně našich skladatelů a jednu snadnou sborovou skladbu (Fialovu „Svorně k cíli"). Je třeba si uvědomit, že písně našich skladatelů mají hned z počátku tvořit jeden ze základů repertoáru, a to jak písně starší, „klasické", tak písně nové. Nezpívat vůbec nebo velmi málo písní současných, je vážným nedostatkem souborového repertoáru. Je také správné věnovat se různým žánrům nových písní. — Proti tomu vystoupil na př. soubor Paula Robesona ze Slavkova na brněnské přehlídce r. 1954 s programem, složeným pouze z písní A. Paloučka, J. Tomka a L. Podéště. Zaměření výhradně na písně našich a sovětských skladatelů, se kterým se občas setkáváme u začínajících souborů, je jednostranné. Není správně stavět repertoár pouze na současných písních, odtržených od bohatých pokrokových tradic lidové tvořivosti a minulosti.

Dále jsme slyšeli vhodně vybrané písně sovětské (v jiných souborech podobného charakteru na př. Dunajevského „Mládežnickou", Tulikovovu „Vše pro mír", Solovjova-Sedého „Komsomolskou" a j.). Sovětské písně patří rovněž hned od založení k základnímu repertoáru souborů.

Další zkušenosti ukazují, že je správné, když nový soubor hned od počátku ve svém repertoáru navazuje na prostředí, ve kterém roste. Mnoho vesnických souborů zahajuje na př. svou práci zpěvem nových písní, navazujících na klasickou vesnickou píseň jako je A. Gorlové „Dobre je", Mrlíkova „Bílá holuběnka" a pod. Vojenské soubory se zaměřují především na vojenské písně a častušky atd.

Z těchto hledisek podal pěknou ukázku širšího repertoárového záběru začínající pěvecký soubor Státní psychiatrické léčebny v Kroměříži, který měl na soutěžním programu na jaře 1955 vlastní píseň, hovořící o práci zdravotníků, Janáčkovu „Ty ukvaldský kostelíčku", píseň „Miliony bílých holubic" a Blantěrovu „Zahrady, sádky". Všechny tyto písně zpíval soubor v snadnějších čtyřhlasých úpravách.

Závěr může tedy být asi takový: základem repertoáru začínajících pěveckých souborů budou staré a nové lidové písně a písně našich a sovětských skladatelů v snadných úpravách. Je správné, jestliže repertoár hned od počátku obráží prostředí, ve kterém soubor pracuje. Je možno už od založení vhodným výběrem zdůraznit osobitý charakter a zaměření souboru. Není správné přepínat své síly: obtížnější sborové skladby a úpravy je nutno zařazovat postupně podle předem promyšleného plánu.

Vyspělejší soubory mají tyto zásady prohlubovat. Podívejme se na repertoáry některých vyspělých souborů, které mají vyhraněný charakter a jsou dobře známy z rozhlasu a z četných vystoupení.

Pěvecká složka Souboru písní a tanců Josefa Vycpálka je zaměřena hlavně na reprodukci českých lidových písní. Zpívá je ve smíšeném, žen-

ském a mužském sboru bez doprovodu (a capella) i s doprovodem. Propaguje známé i neznámé, staré i nové lidové písně. Úpravy jsou snadné a vycházejí z osobitého charakteru každé písně. Vedle toho zpívá však soubor ještě Dobiášovu „Májovou", Podéšťovu „Zítra se bude tančit všude", novou sovětskou lidovou „Hvězdička" a německou „Spinnt, ihr, Mädchen". Soubor nechápe své hlavní zaměření úzce a jednostranně a chystá rozšíření svého repertoáru také na vhodné klasické sborové skladby a úpravy. Tento repertoár může být vhodným příkladem pro soubory, zaměřené hlavně na zpěv lidových písní.

Vysokoškolský umělecký soubor, laureát státní ceny, měl na počátku roku 1955 v repertoáru přes 60 písní a sborových skladeb. Jeho orchestr ovládá 7 samostatných programových čísel. Z repertoáru pěveckého sboru je 11 starších i nových písní našich skladatelů, 10 písní Sovětského svazu, 10 písní různých národů (především lidových písní bulharských, polských, rumunských, albánských, německých a francouzských), 10 lidových písní českých, 6 moravských a 2 slovenské (v tom i nové lidové písně), 7 sborových skladeb a scén z oper od našich skladatelů, 2 sborové scény z ruských oper a 2 písně estrádního charakteru. Některé sborové skladby zpívá VUS a capella ve smíšeném, mužském nebo ženském sboru.

Soubor pracuje šest let. Vytvořil si již kmenový repertoár, který ovládají i nově příchozí členové. Některé skladby se však do února r. 1955 nepodařilo ještě obnovit (na př. Bachovo moteto, které zpíval v r. 1952, a další). Žánrově je výběr zaměřen spíše k slavnostním písním, k velkým sborovým scénám, ale i k lyrickým a žertovným písním lidovým. To odpovídá dobře složení souboru i počtu a zálibám jeho členů. Prostředí, v němž členové pracují, je v repertoáru vyjádřeno Ceremugovou „Studentskou", charakter mládežnický zdůrazňuje Tulikovův „Pochod sovětské mládeže" a Fradkinova „Komsomolská sláva".

Obdobný široký repertoár, zaměřený více na starou českou a klasickou tvorbu a na dělnické písně, má soubor ČKD Stalingrad, laureát státní ceny, více na písňové žánry estrádní se zaměřuje soubor Julia Fučíka Automobilových závodů Klementa Gottwalda v Praze, k aktuálním námětům a k tvorbě mladých brněnských skladatelů soubor „Radosť" závodu Antonína Zápotockého z Brna-Líšně.

Z těchto příkladů je možno vyvodit několikeré závěry pro smíšené pěvecké soubory, které mají doprovodnou instrumentální skupinu: Všestrannost repertoáru a rozmanitost jeho žánrů nevylučuje, ale naopak podporuje vytváření osobitého charakteru souboru, a dává možnost vyjadřovat různé nálady, city a myšlenky. Umožňuje pěstovat zpěv a capella i s doprovodem, pracovat zvlášť s mužským a ženským sborem a s orchestrem. Přitom se ukazuje jako správné vytvářet kmenový repertoár ve všech oborech tvorby. U Vysokoškolského uměleckého souboru

jsou v kmenovém repertoáru na př. také klasické masové písně (Dobiášova „Budujeme" a Seidlova „Kupředu, zpátky ni krok"). Správné je dále pomáhat mladým autorům (J. Ceremuga, J. Soukup), postupně si osvojovat klasický sborový odkaz (u VUS Dvořák, Janáček, Foerster, Suk — chyběl však v tomto období ještě B. Smetana) a tvorbu ruských mistrů. U sovětských písní je třeba propagovat také méně známé písně různých žánrů. VUS a četné další soubory mají ve svých repertoárech také písně jiných národů. V tom směru je správné zpívat lidové i umělé písně jiných národů. A nakonec vidíme opět, že i ve Vysokoškolském uměleckém souboru jsou základem repertoáru naše lidové písně, jichž je tu poměrně nejvíce — osmnáct. Četné naše začínající i vyspělé soubory reagují často také velmi pohotově vhodnou písní na významné události u nás i ve světě (na př. písněmi a častuškami o brigádách mládeže v pohraničí, písně o Koreji, Píseň francouzských přístavních dělníků a pod.). Podobná aktuálnost repertoáru svědčí o cílevědomé ideové práci souboru. A dále: také závodní a školské soubory budou mít ve svém repertoáru celou řadu písní se zemědělskou tématikou. Vyjadřují jimi jak svazek dělníků a rolníků, tak své zaměření na jeden z nejvýznamnějších úkolů našich souborů v nynějším období, na pomoc našemu zemědělství.

S takovým repertoárem může soubor dobře plnit své kulturně politické i hudebně vzdělávací úkoly a bude přesvědčivým mluvčím prostředí, v kterém pracuje, a lidí, kteří v něm zpívají. Vytváření menších pěveckých skupin, t. zv. „úderek", skupin sólistů a pod. dává kromě toho možnost širšího záběru do života a dalšího zpestření pořadů. — Naše soubory mají samozřejmě různé pracovní podmínky. Avšak zásady, které jsme vyvodili z uvedených repertoárů, lze postupně uplatňovat u všech větších i menších, soustavně pracujících vyspělých souborů.

Celá řada souborů je složena jen z mužů nebo jen z žen. Mužské kolektivy zpívají většinou a capella. Jejich repertoár tvoří obvykle starší úpravy lidových písní a klasické i novější sborové skladby. Obdobné repertoárové zaměření mívají často i ženské a starší smíšené sbory. Často se spojují mužské i ženské sbory k společnému nácviku skladeb pro smíšený sbor. Některá vyspělejší sborová tělesa mají velmi široký kmenový repertoár sborových skladeb. Tak na př. ovládá Pěvecké sdružení moravských učitelů, laureát státní ceny, všechny mužské sbory Bedřicha Smetany a Leoše Janáčka, uvádí nové sborové skladby mladých skladatelů i mnoho lidových písní. — Vojenské sbory podobného typu mívají repertoár lidových písní, které vybírají ze základních zpěvníků, a sami si je upravují. Zpívají vojenské písně a častušky našich a sovětských autorů a věnují se též klasické tvorbě, na př. sborovým skladbám B. Smetany, J. B. Foerstra, P. Křížkovského a pod. Zpívají a capella i s doprovodem harmoniky. Takovým souborem je na př. známá „Dukla"

z Loun. — Nové dívčí a ženské soubory ze závodů a vesnic, jako na př. soubor z Letňan u Prahy, zpívají často lidové, budovatelské a sovětské písně i lehčí sborové skladby.

V repertoárech četných starších sborových těles postrádáme tedy dosud většinou širší výběr lidových písní, nově upravených, a nových lidových písní, písní našich a sovětských skladatelů a sborových skladeb ruských a světových klasiků. Avšak stále více těchto souborů zpívá na př. Šostakovičovu „Píseň míru" a jiné nové písně; v Kopřivnici zpíval ženský sbor v soutěži Paloučkovu „Ej, ty cesto, cestičko", soubor „Smetana" Motorpalu v Telči provedl Macourkovu „Mírovou", soubor „Ještěd" z Liberce a soubor závodu G. Klimenta v Třebíči-Borovině uvádí staré dělnické i nové lidové písně a písně, malé kantáty a sborové skladby našich a sovětských skladatelů. Zpívají a capella i s doprovodem klavíru. Soubor „A. Dvořák" osvětové besedy v Trutnově vystoupil na jaře 1955 se soutěžním programem ze skladeb Dobiášových, Musorgského, Novikovových, Dvořákových, Janáčkových a Křičkových a s lidovými písněmi.

Ukazuje se tedy, že složení a zvláštní zaměření souboru nemusí znamenat jednostranné zaměření repertoáru. Naopak, u těchto pěveckých těles je třeba vytvářet repertoár rozmanitý a přitom osobitý, zaměřený k současnému životu i k prostředí, ve kterém soubor působí. A takový repertoár jim pak pomůže ještě lépe plnit jak funkci společenskou, tak i uměleckou, hudebně vzdělávací. Výběr a úpravy mohou přitom plně odpovídat technické úrovni souboru.

Naše příručka neobsahuje zvláštní kapitolu pro sólisty. Přes to přináší část pro pěvecké soubory bohatý výběr pro sólisty, dua, tria a komorní pěvecké soubory, zejména v kapitole o lidových písních a o písních našich a sovětských skladatelů, a to hlavně tam, kde jsou písně uvedeny ve znění s vypracovaným doprovodem klavíru nebo harmoniky.

Naše roztřídění výběru písní a sborových skladeb do pěti skupin, uvedených v „Úvodu", vychází tedy z všeobecně platných zásad a dává souborům podklad pro další zlepšování sestavy jejich repertoáru.

A.

LIDOVÉ PÍSNĚ

O VÝBĚRU LIDOVÝCH PÍSNÍ

Není u nás pěveckého souboru, začínajícího či vyspělého, který by nezpíval naše lidové písně.

Začínající soubor, který zpívá jednohlase, dvojhlase a záhy též trojhlase, ať s doprovodem nebo bez něho, začíná obvykle písněmi, které jeho členové znají a které mají rádi. Bývají to většinou české, moravské a slovenské písně, které zpívají ve všech krajích, ale i písně, které se všude líbí právě pro svůj vyhraněný krajový charakter jako je na př. chodská „Žádný neví, co jsou Domažlice" nebo slovácká „Na tú svatú Katerinu" nebo „Ej, od Buchlova". V oblastech s živou písňovou tradicí se většinou zpívají písně vlastní vesnice, vlastního kraje. Při tom se hned z počátku projevují různé záliby vedoucího a členů souboru: někde se zaměřují více na taneční písně, jinde na písně lyrické, někde chtějí ukázat hlavně bojovnou stránku lidové písně a zpívají převážně písně zbojnické, robotní a o útlaku pánů.

Ponenáhlu se stává výběr cílevědomějším a uvědomělejším: soubory v místech, kde lidová píseň byla zatlačována do pozadí — a to je většina českých krajů — začínají vyhledávat a znovu objevovat zapomenuté písně vlastního kraje. Jinde zase, třeba na Chodsku, Slovácku nebo Valašsku si začíná soubor uvědomovat, že písňový poklad vlastní oblasti je mnohem širší než se původně domníval, že jsou písně různého zaměření a rozličné úrovně a že je třeba ukázat písně žánrově rozmanité. Soubor, který chce svým programem bojovat za vše nové, co se rozvíjí a o co se usiluje na naší vesnici, začíná také bedlivě sledovat, čí zájmy stará písnička vyjadřuje, zda zájmy lidu či boháčů. Objeví někdy také, že ne všechny písně, které považoval za lidové, jsou prosty úpadkových vlivů a prvků měšťácké a kulacké morálky.

Z těchto úvah a potřeb souborů vychází rozdělení této kapitoly. Dělí písně podle hlavních písňových oblastí Čech, Moravy a Slovenska na:

I. Čechy-jih, Chodsko, Čechy-západ a střed, Čechy-sever a východ a Čechy-různé.
II. Morava-západ a střed, Haná, Slezsko, Valašsko a Lašsko, Slovácko a Morava-různé.

III. Slovensko-západ, Slovensko-střed, Slovensko-východ a Slovensko-různé.

A k nim pak připojujeme:

IV. Nové lidové písně v prostším i rozpracovaném znění.

Toto dělení vychází z hlavních potřeb pěveckých souborů. Kdo se chce zabývat hlouběji zvláštnostmi uvnitř těchto hlavních oblastí — a to budou zejména soubory písní a tanců — musí velmi důkladně studovat zapsané písňové materiály v přístupných i rozebraných sbírkách, i podání nejlepších lidových umělců a souborů.

Soubory hledají dále písně taneční, veselé, lyrické, zbojnické a pod. Proto je dělíme podle jejich zaměření a žánrů na skupiny: mládí, láska, svatba, ukolébavky (jde hlavně o písně lyrické) — tanec — veselí, žert, satira — práce, robota, vojna (jde hlavně o různé projevy, ukazující odpor proti útlaku) — zbojníci — halekačky a trávnice — a písně s doprovodem hudecké muziky, které pro přehlednost řadíme všechny do samostatné skupiny.

Dělení na žánry je samo o sobě věcí velmi obtížnou. Ani povolaná vědecká pracoviště ji ještě nerozřešila, a autoři různých zpěvníků a sbírek zde postupují různě. Nám ovšem nešlo o systematické, vědecky přesné žánrové členění, ale o členění takové, které by souborům usnadnilo hledání písní a dalo mu určitý směr. — Řekněme jen tolik, že žánry se často překrývají. Tak se na př. milostná tématika objevuje v četných písních tanečních, v písních o vojně, v halekačkách atd., kdežto v milostné písni se zase často objevuje velmi zřetelně odpor proti pánům; někde se ztratil původně taneční charakter písně, kterou dnes považujeme za lyrickou; tatáž melodie může v různých krajích, při různých příležitostech a pod. nabývat různého charakteru. Úpravou a způsobem interpretace je možno zdůraznit v téže písni více charakter lyrický nebo taneční atd. Někdy bude pro nás rozhodující text, většinou však nápěv. — Ukazuje se tedy, že naše členění může znamenat pro soubory dobrou, základní orientaci. Avšak při zařazování do repertoáru, při úvahách o způsobu úpravy, reprodukce atd., je třeba zabývat se každou písní zvlášť a považovat ji za osobité, vyhraněné dílo. Jedině takto budeme moci při živém podání písně správně vystihnout a dotvrdit její žánr.

Naše členění není u všech oblastí stejné. Na př. zbojnické písně, halekačky, trávnice a pod., zařazujeme jen u těch oblastí, kde se vyskytují. Podobně bylo možno připojit oddíl „Písně s hudeckým doprovodem" pouze tam, kde sbírky a zpěvníky obsahují písně příslušné oblasti.

Snažili jsme se o výběr písní dobrých. Ale protože jde o výběr a ne o seznam, je třeba, aby vedoucí sami studovali zpěvníky, kterých jsme použili my, a vybírali z nich písně, které se jim budou zdát nejvhodnější jak pro členy souboru, tak pro posluchače.

Dalším hlediskem při výběru písní a jejich rozřadění byla jejich úprava. Dělíme písně do dvou hlavních skupin. Do první velké skupiny řadíme písně v snadných úpravách, vydané jednohlasé, jednohlasé až trojhlasé se značkami akordů pro harmonikáře, písně se snadným klavírním doprovodem nebo s hudeckou muzikou. Do druhé skupiny řadíme obtížnější čtyřhlasé úpravy s doprovodem klavíru nebo bez doprovodu, úpravy pro ženský, mužský nebo smíšený sbor, sóla a sbor a pod. Avšak i zde jde často o úpravy nepříliš obtížné (na př. u slovenských písní). Protože upravených písní je podstatně méně než písní neupravených nebo uvedených v prostém dvojhlase a trojhlase, nedělíme je ani podle užších oblastí ani podle žánrů. Snažili jsme se však při tom uvést úpravy těch písní, které se objevují už v první skupině. Vyspělý pěvecký soubor se ovšem nemůže spokojit s vydanými úpravami lidových písní. Proto by měli dirigenti těchto souborů sáhnout po písních, uvedených v první skupině, a upravovat je pro obsazení svého souboru. Při této práci by jim více měli pomáhat naši skladatelé. Zdůrazňujeme proto, že první, velká skupina lidových písní, členěná podle oblastí i žánrů, je základem při výběru pro *všechny* soubory. Více o tom v úvodu k oddílu upravených lidových písní.

Avšak ani začínající soubory se nechtějí spokojit s jednohlasými nápěvy. Základní sbírky a zpěvníky také často nemají ani značky pro akordy a soubor si pak s písní, kterou by chtěl zpívat, neví rady. Často se v podobných případech vedoucí pokoušejí přidávat k melodii druhý a třetí hlas nebo doprovod podle sluchu. Nevyvarují se při tom vždy chyb, neboť zde ani nejlepší sluch bez určitých, aspoň základních odborných znalostí nic nedokáže. Proto by bylo dobře, kdyby se pěvecké soubory ve věci úprav lidových písní více radily s poradnami lidové tvořivosti. půjčovaly si vzájemně vhodné, dobré úpravy a pod. Nedostatek dobrých tištěných úprav by neměl být překážkou pro široký výběr lidových písní.

Písně v jednohlasém znění a v snadných úpravách

ZÁKLADNÍ ZPĚVNÍKY ČESKÝCH, MORAVSKÝCH A SLOVENSKÝCH LIDOVÝCH PÍSNÍ

Uvádíme zpěvníky a sborníky českých, moravských a slovenských písní, z nichž jsme vybrali písně v jednohlasém znění a snadnějších úpravách ve všech oddílech této kapitoly. Zpěvníky, obsahující písně pouze z určité oblasti, jsou uvedeny u příslušných oddílů:

Český zpěvník *(Plicka Karel)*: 500 písní českých, moravských a slezských; jednohlasé nápěvy, pokyny ke zpěvu, literatura; Družstevní práce, 1940, nové vydání v tisku (SNKLHU).

Dobre je *(H. Kubátová)*: sborník lid. písní, z repertoáru Čs. státního souboru písní a tanců; 70 písní; jednohlas, dvouhlas, vícehlasé úpravy, značky; SNKLHU, 1954.

Do kroku i pro oddech *(Adamíra Jiří)*: 190 písní; nápěvy a značky, ve výběru převládají písně z Moravy a ze Slovenska; Naše vojsko 1954.

Ešče lepší bude *(Fr. Kubr a ÚDLT)*: 19 písní v různých úpravách; metodické poznámky; Orbis, 1954.

Kytice z nár. písní moravských, slovenských i českých *(Bartoš Fr. a Janáček Leoš)*: 195 písní, většinou moravských; jednohlas, slovníček nářečí, podrobná předmluva o reprodukci; SHN Orbis, 1953.

Národ v písni *(Seidel Jan)*: 1000 písní; nápěvy s doprovodem pro harm., klavír nebo kytaru, značky, seznam akordů, tónin a hmatů, literatura, rejstřík; Mazáč, 1941, nově SNKLHU (lze si vypůjčit ve většině knihoven, koupit v antikvariátech).

Náš poklad *(Sládek Ferdinand)*: 270 písní (1. díl 150 písní, 2. díl 120 písní); zpěv a klavír; NHV Orbis, 1951.

Špalíček národních písní a říkadel *(Reiner K., Seidel Jan, rev. Hába A.)*: 2 díly (1. díl 189 písní, 2. díl 240 písní); nápěvy se základními akordy, značky, seznam akordů. SHN Orbis, 1953.

Veselo muziko, ešče lepší bude *(Mišurec Zd.)*: 219 písní; jednohlas, dvouhlas, značky, úpravy pro hudeckou muziku (obsahuje i písně lidových autorů); Naše vojsko, 1954.

Vtip a humor v lidové písni *(Klusák Vladimír)*: 157 písní; jednohlas, dvouhlas, značky, úpravy pro hudeckou muziku, stať o instrumentální reprodukci; Naše vojsko, 1954.

Zbojnické písně a tance *(Mišurec Zd., Klusák Vl., Kos Boh. a Bonuš Fr.)*: 48 písní; nápěvy, značky — 5 tanců; úpravy pro klavír a lidovou muziku; Naše vojsko, 1951.

Zpívejte s námi *(L. Lašťovková)*: repertoár oblíbených zpěváků rozhlasu, na 100 písní; jednohlas, značky, stručné poznámky o zpěvácích, fotografie; SNKLHU, 1955.

VYSVĚTLIVKY A ZKRATKY

Písně jsou uvedeny takto:

1. Název písně — podle začátků první sloky, zařazených abecedně.
2. Charakter *(žánr)* písně — uveden v závorce za názvem, u písní tanečních jde o název tance, u ostatních žánr uveden podle potřeby *(viz úvodní poznámky k jednotlivým oddílům)*.

3. Původ písně — uveden též v závorce za názvem, ovšem pouze tam, kde jde o význačnější písňovou oblast a kde ji bylo možno určit ze zpěvníku.
4. Název sbírky — uvádíme zde pouze zkratky sbírek, které se vyskytují téměř ve všech oddílech. Ostatní viz příslušné oddíly.
   Plicka — „Český zpěvník".
   Seidel — „Národ v písni".
   Špalíček I. nebo II.
   Klusák — „Vtip a humor v lidové písni".
5. Úprava — uvedena v závorce za sbírkou.
   a) není-li za sbírkou uvedeno nic, znamená to, že jde o jednohlasé nápěvy.
   b) zn. — znamená značky pro akordy.
   c) 2 hl., 3 hl. atd. — znamená „dvojhlas, trojhlas". Je-li v závorce uvedeno 2 hl. zn. znamená to na př.: dvojhlas, značky. — Je-li uvedeno pouze „zn.", znamená to jednohlasý nápěv se značkami.
   d) klav. — znamená klavír; harm. — znamená harmonika.
   e) hud. muz. — znamená hudecká muzika; většinou jde o obsazení: klarinet, 2 housle, 2 kontry, kontrabas; cimbál uvádíme vždy zvlášť.

Další vysvětlivky u příslušných oddílů.

I. ČECHY

Základními, dnes rozebranými sbírkami českých lidových písní, které je možno si vypůjčit v knihovnách a někdy koupit také v antikvariátech, jsou:

„Prostonárodní české písně a říkadla" *(Karel Jaromír Erben)* — jednohlasé nápěvy, studie o písních — připravuje se k novému vydání.

„České národní písně a tance", díl I.—V. *(Čeněk Holas)* — jednohlasé nápěvy.

Novou sbírkou, sestavenou K. Hábou, Fr. Píchou a A. Pekem pro masovou potřebu a pro školy, je „Národní zpěvníček" *(Orbis)*, jehož první díl obsahuje 100 českých lidových písní. Nápěvy jsou jednohlasé.

Zkratky v oddílu „Čechy"

Erben-Martinovský — „Písně a říkadla", všude úprava pro jednohlasý zpěv a klavír.

Klusák — „Vtip a humor v lidové písni", všude jednohlasý nebo dvojhlasý zpěv, značky a hudecká muzika.

1. ČECHY-JIH

Jde o oblast velmi rozsáhlou s dílčími oblastmi Blatensko, Prácheňsko, Budějovicko, Táborsko. Hlavními středisky jsou Budějovice, Prachatice, Třeboň, Písek, Strakonice, Tábor; kraj Budějovice. Písňová tvorba je dochována ve velkém bohatství. Četné písně mají krásně klenuté, lyrické nápěvy, nechybí však ani zde vřelá veselost. Hudebně nejsou dílčí oblasti tak vyhraněné jako je na př. Chodsko. Mnoho jihočeských písní se stalo majetkem celého národa a naopak zase řada českých písní ze západu, severu atd. zdomácněla na jihu. Tančily se zde všechny české tance, hlavně skočná, obkročák, rejdovák atd. V interpretaci je třeba hlavně u lyrických písní vyvarovat se sentimentality, u tanečních písní valčíkového nebo pochodového přednesu. Hlavními sběrateli písní jsou K. J. Erben, Č. Holas, Vít. Novák, Fr. Pícha, K. Weis, O. Zich.

Hlavní sbírky, z nichž čerpá náš výběr:

„Český zpěvník", „Národ v písni", Špalíček", „Vtip a humor v lidové písni"; „Zpívejte s námi"; dále „Písně a říkadla" (K. J. Erben): 400 písní v úpravě J. P. M. Martinovského pro zpěv a klavír; uspořádal Jindřich Jindřich, NHV Orbis, 1951. Zkratka: „Erben-Martinovský".

Jihočeské písně, většinou v úpravách pro zpěv a klavír, jsou dále obsaženy ve sbírkách, dnes rozebraných, které lze dostat pouze v knihovnách. Jsou to: V. J. Novotný „Bechyňské písně" a „Řečické písně"; Fr. Pícha „Jihočeské písně pro mužský sbor", „Jihočeské písně pro smíšený sbor", „Lidové písně pro ženský sbor"; Ferd. Sládek „Písničky jihočeské", „Trocnovské písně"; Karel Weis „Český jih a Šumava v lidové písni, díl I.—XV." a O. Zich „Zpěvník" a „5 lidových písní českých".

Při výběru poradí Krajská poradna lidové tvořivosti v Českých Budějovicích.

a) Mládí, láska, svatba:

(Poznámka: Tempo písní je převážně mírné nebo volné. Pokud není udáno jinak, jde o písně milostné)

A já sám *(veselá-Bechyně)*: Plicka
Anduličko, houha *(Třeboň)*: Plicka
Anduličko, ty bys byla *(žertovná-Řečice)*: Špalíček II. *(zn.)*
Co je ti. co je ti *(Prácheňsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Což ten jetelíček trávu převyšuje *(Řečice)*: Plicka
Černá vlna na bílém beránku *(Milevsko)*: Plicka
Dej mi pán Bůh synka *(veselá-Táborsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Hodonickou cestou *(Bechyně)*: Plicka
Holoubek vrká *(Bechyně)*: Plicka
Horo, horo bramborová *(Táborsko)*: Seidel „Národ v písni *(klav. zn.)*
Chodil sem mnoho let *(Blata)*: Plicka
Já bych k vám chodil *(Blata)*: Plicka
Já bych se s mou milou *(Trocnov)*: Plicka
Já bych se vdávala *(svatební-Táborsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Jak pak se má milá *(Budějovicko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Jaký bych srdce měl *(Budějovicko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Já tu nebudu *(Táborsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Jen ty nás formánku *(svatební-Táborsko)*: Plicka
Kdybych já věděla *(Budějovicko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Kdyby se tatínek nevadil: Zpívejte s námi *(zn.)*
Když jsem já šel včera ráno *(rychlá-Prácheňsko)*: Plicka
Když jsem šel okolo vrat *(Prácheňsko)*: Plicka; Sládek „Náš poklad" II.
Kukačka kuká *(Budějovicko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Matoušek můj *(veselá-Prácheňsko)*: Špalíček II. *(zn.)*
Má zlatá Anička *(svatební-Budějovicko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Měla jsem chlapce *(Budějovicko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Měsíček svítí *(Budějovicko)*: Seidel „Národ v písni *(klav. zn.)*
Mládenci je lehce *(svatební-Lomnice n. L.)*: Plicka
Na tej zablatskej hrázi *(Blata)*: Plicka
Na řečickém rynku *(Blata)*: Plicka
Nes mě, koníčku, nes *(Budějovicko)*: Plicka
Okolo Ledenic *(Trocnov)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
O, řebíčku zahradnický *(Řečice)*: Plicka; Sládek „Náš poklad" II.

Pěkně se zelená *(Budějovicko)*: Plicka
Počkej, holka, neutíkej *(veselá-Prácheňsko)*: Špalíček II. *(zn.)*
Prší, prší, jen se leje *(žertovná-Řečice)*: Plicka
Řečickej pan farář *(Řečice)*: Plicka
Strakonické dudy, to jsou dudy *(žertovná-Volyně)*: Plicka
Šla panenka k zpovídání *(žertovná-Prácheňsko)*: Plicka
Ta slukovská náves *(Blata)*: Plicka
Teče voda, vodička *(Blata)*: Plicka
Toč se, holka *(Řečice)*: Plicka
To třeboňský doubí *(Třeboňsko)*: Plicka
Ty bechyňský zvony *(Bechyně)*: Plicka
U okýnka jsem stával *(Blata)*: Plicka
Vesele zpívejte, kohouti *(Prácheňsko)*: Plicka
V Libíně je hezky *(žertovná)*: Plicka
V Třeboni pod hrází *(Budějovicko)*: Plicka
Vyšla hvězda jasná *(Blata)*: Plicka
Vždycky mně matička *(veselá-Budějovicko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Zafoukej větříčku *(Budějovicko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Za Ledenicí *(Budějovicko)*: Plicka
Za vodou, za vodou *(Třeboňsko)*: Plicka
Zdálo se mně má panenko *(Řečice)*: Plicka
Zpyšněla jsi, má zlatá panenko *(Bechyňsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*

b) Tanec

Hop, hej! Cibuláři *(cibulička — Prácheňsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Je-li pak to pravda *(dudácká — Táborsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Jen mně, dudáčku *(Veselí n. L.)*: Plicka
Když jsem já šel od mé milé *(obkročák — Prácheňsko)*: Plicka
Letěla husička *(rejdovák — Prácheňsko)*: Plicka
Nemyslete, mý rodiče *(do kolečka — Veselí n. Luž.)*: Plicka
Nevdávej se, má panenko *(dupák — Táborsko)*: Plicka
Okolo Třeboně *(sousedská — Táborsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Strejček Nimra *(maděra — Prácheňsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Šly panenky silnicí *(písmeny — Milevsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Zadudej, dudáčku, zadudej *(Volyně)*: Plicka

c) Veselí, žert, satira, škádlení

Dala jsi mně šátek *(Budějovicko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Hoja, hoja, hoj *(česká halekačka)*: Dobre je
Když jsem šel dnes tejden *(Budějovicko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Krejčí, švec *(Táborsko)*: Špalíček I (zn.)
Měla jsem muže *(Prácheňsko)*: Špalíček II. *(zn.)*
Náš táta mě pořád nutí *(Budějovicko)*: Plicka
Nevěř holka *(Blata)*: Plicka
Povídali, že jsem umřel *(Budějovicko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Proto jsem se vdala *(Budějovicko)*: Plicka
Škaredej kominík *(Táborsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Škoda, škoda, že jsem nerost: Do kroku *(zn.)*
Za naší lukou, ševci se tlukou *(Táborsko)*: Špalíček II. *(zn.)*

d) Práce, robota, vojna

(Poznámka: Není-li uvedeno jinak, jde o písničku o vojně)

A ty pansky koně *(veselá, o práci — Prácheňsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Co se to tam blejská *(Veselí n. L.)*: Plicka

Chceš-li, holka, vědět *(Prácheňsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Ještě mně v kolíbce *(Budějovicko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Kam jsou se ty časy poděly *(robotnická — Budějovicko)*:
Koupím já si koně vraný *(milostná — Blata)*: Plicka; Sládek „Náš poklad" I. *(klav.)*
Když jste mně nechtěli *(Táborsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Neřek' jsem dnes tejden *(Táborsko)*: Špalíček II. *(zn.)*
Přeškoda nastokrát *(Táborsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Sluníčko zachází za hory *(pasácká — Táborsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Slyšel jsem, viděl jsem *(Budějovicko)*: Plicka
Teče voda od Prešpurku *(Třeboňsko)*: Plicka
U Bechyně na kopečku *(Řečice)*: Plicka
Už mně koně vyvádějí *(Blata)*: Plicka; Špalíček II. *(zn.)*
Už s tebou, má milá *(Budějovicko)*: Seidel „Národ v písni" *(zn.)*
V té naší maštálce *(Drahotěšice)*: Plicka
Za naší stodolou *(pasácká — Budějovicko)*: Špalíček I. *(zn.)*

e) Veselí, tanec, žert s hudeckou muzikou

Bodejž čert vzal muzikanty *(pomalá — Milevsko)*: Klusák
Eště kůže na beraně: Klusák
Chalupníci, hadrníci *(Milevsko)*: Klusák
Jsou mlynáří, jsou chlapíci *(Prácheňsko)*: Klusák
Lepší jeden kováříček *(Milevsko)*: Klusák
Máma mně zkázala: Klusák
Muzikanti, furianti *(Milevsko)*: Klusák
Všichni dvorští tancovali *(skočná — Prácheňsko)*: Klusák

2. CHODSKO

Chodsko se rozkládá na západě Čech, střediskem jsou Domažlice, kraj Plzeňský. Lidová tvorba čerpá z dlouholeté tradice a vyznačuje ji hlavně vyhraněné nářečí a veliká rozmanitost žánrů. Charakter písní je jasný, veselý. Lidový zpěv užívá hojně dvojhlasu a trojhlasu, využívá se paralelních tercií. Nápěvy nesou často stopy instrumentálních vlivů, hlavně klarinetů a dud, které spolu s houslemi a basou tvoří základ chodské muziky. Z tanců jsou nejvíce rozšířeny chodské kolečko, do kolečka (t. zv. kolo vokolo) a sousedská, je tu i hodně tanců s proměnlivým taktem. Mnoho chodských písní přešlo do jiných oblastí a stalo se majetkem všeho lidu. V interpretaci je třeba dbát zvláštností nářečí. U tanečních písní je třeba dbát správných temp (často se na př. sousedská zpívá jako valčík a pod.).

Hlavní sbírkou, z níž čerpá náš výběr, je „Chodský zpěvník", I.—VII. díl *(Jindřich Jindřich)*: téměř 1000 písní, jednohlas, dvojhlas, trojhlas až čtyřhlas; obsahuje též říkadla, hry, koledy, chodskou svatbu; dále stať o Chodsku, zvycích, písních a tancích. Vycházel vlastním nákla-

dem 1927—1933, nové vydání v SNKLHU. VIII. díl s písněmi z nového sběru je v tisku.

Dvojhlasé, trojhlasé a někdy až čtyřhlasé znění písní v Jindřichově Chodském zpěvníku bude velmi vhodné pro začínající pěvecké soubory.

Další písně z Chodska jsou vybrány ze zpěvníků: „Český zpěvník", „Národ v písni" a „Špalíček".

Úpravy chodských písní obsahuje sbírka „Vtip a humor v lidové písni" a sbírka „Do kolečka", 10 chodských písní pro dva sólové hlasy, klarinet a harmoniku v úpravě Václava Felixe (NHV Orbis, 1951).

Rozpracované úpravy chodských písní pro ženský, mužský a smíšený sbor, pro zpěv a klavír od Jindřicha Jindřicha lze si vypůjčit v knihovnách. Další úpravy jsou od O. Zicha („25 chodských písní") a L. Kuby „Staré tance z Domažlicka"). Také tyto sbírky jsou rozebrány.

Při výběru písní radí Krajská poradna lidové tvořivosti v Plzni.

a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky

(Poznámka: Tempo písní je většinou volné až mírné. Není-li udáno jinak, jde o píseň milostnou)

Ach, pantáto, já jdu k vám *(svatební)*: Jindřich III. *(2 hl.)*
Co je to za divča: Jindřich VI. *(2 hl.)*
Což ten slavíček: Plicka
Červená růžičko, proč se nerozvíjíš: Jindřich I. *(2 hl.)*
Červená růžičko, rozvíjej se: Plicka
Díťátko malý *(ranní popěvek)*: Jindřich VII. *(2—3 hl.)*
Divčátko malý: Plicka; Jindřich III. *(2 hl.)*
Dyž sem já šel vod hubičky: Plicka
Dyž sem šel za milou: Plicka
Hančička spjí, Honzíček s ní *(svatební)*: Jindřich III. *(2—4 hl.)*
Hájej můj andílku *(ukolébavka)*: Plicka
Hájij, hájij hájčiči *(ukolébavka)*: Jindřich VII. *(2—3 hl.)*
Hájij, nynyj *(ukolébavka)*: Jindřich *(2—4 hl.)*
Hájo, hájedlo *(ukolébavka)*: Jindřich VII. *(2—4 hl.)*
Handulička mladá mjiluvat se nedá: Jindřich V. *(2 hl.)*
Haž já vocajt puru: Plicka
Hdyž sem houvrať vorál: Jindřich VI.
Hdyž sem šel z Kozinúc hospody: Plicka
Houzská je mji, houzská: Jindřich IV. *(2 hl.)*
Huž vám kvinde dávám *(svatební)*: Jindřich II. *(3 hl.)*
Íčko vám děkuju *(svatební)*: Plicka
Já by sem zpjívala: Plicka; Jindřich II. *(2 hl.)*
Jaká je ta láska zlá: „Do kolečka" *(2 hl. klar. harm.)*
Jak se ten vovísek zelená: Jindřich IV. *(2 hl.)*
Jak ste, vy vězdičky: Plicka
Já se hudělám malú rybjičkú: Jindřich VII. *(2—4 hl.)*
Já sem bula včera bjita: Jindřich III. *(2 hl.)*
Já sem huž, ten tvůj muž *(svatební)*: Jindřich VI. *(2—4 hl.)*
Má mjilá za vodú: Plicka; Jindřich IV. *(2—4 hl.)*

Má panenko, jak se máš: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Na rozlúčení, mý potěšení: Plicka; Jindřich I. *(2 hl.)*
Na tom našem houvárečku: Plicka; Jindřich I. *(2 hl.)*
Navrajt mji, muj mjilý *(svatební)*: Plicka
Na vysoký jedli: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Nihdá mně hlavička: Jindřich II. *(2 hl.)*
Přes les, přes háj, přes tu votavjičku *(rychlá)*: Jindřich IV. *(3 hl.)*
Sedíla hu našich vrat: Plicka
Sedí vochčák na mezi: Jindřich VI. *(2—4 hl.)*
Skály se pukají, vodička pryjská: Jindřich III. *(2 hl.)*
Skládala věneček *(svatební)*: Plicka
Sklepyj, mji, kováří: Veselo muziko, ešče lepší bude *(2 hl. dudy)*
Sviť měsíčku, jasně, nezapadej: Plicka
Vítám tě, nevěsto *(svatební)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Zahraj mně, dudáčku, na dudy: Jindřich I. *(2 hl.)*
Zapuč mji, má mjilá: Plicka
Zelení hájové: Plicka; Špalíček II. *(zn.)*

b) Tanec

A hde pak ste šický *(sousedská)*: Jindřich I. *(zn.)*
Alou vivat, burem zpjívat *(do kolečka)*: Plicka; Jindřich II. *(3 hl.)*
Asli si, hubjičko *(do kolečka), svatební)*: Jindřich III. *(2 hl.)*
Bětulinko boubelatá *(sousedská)*: Jindřich IV. *(3 hl.)*
Bure muzika *(sousedská, dudácká)*: Plicka; Jindřich VII. *(2—4 hl.)*
Dycky se ptávala *(na šest)*: Jindřich IV. *(2—4 hl.)*
Eště nyjsem tak moc stará *(třaslavý tanec)*: Jindřich VI. *(2 hl.)*
Fúká vichar od hor *(valčík, žertovná)*: Jindřich V. *(2—4 hl.)*
Ha já sem chytil blešku *(sousedská)*: Jindřich II. *(2 hl.)*
Hančičko, hubjičko *(valčík)*: Jindřich *II.* (3 hl.)
Haž purou cikání ze shora *(do kolečka)*: Jindřich I. *(2 hl.)*
Hde pa si, muj drahyj *(sousedská, žertovná)*: Jindřich IV. *(2—4 hl.)*
Hdyž sem já chodila po záspji *(sousedská)*: Jindřich III. *(2 hl.)*
Hdyž sem šel do mlyjna *(melnářcká)*: Jindřich III. *(2 hl.)*
Hdyž sem šel huzúčkú cestú *(sousedská)*: Jindřich II. *(2 hl.)*
Hondza Pádaruc *(zelenyj kúsek)*: Jindřich II. *(2 hl.)*
Hondzíčku hezkyj *(do kolečka)*: Jindřich V. *(2 hl.)*
Huž mjí muj vovísek *(na šest, mírně rychle)*: Jindřich V. *(2 hl.)*
Huž vám kvinde dávám: Špalíček II. *(zn.)*
Chytila mjilá sýkorku *(sýkorka s pohybem)*: Jindřich I. *(2 hl.)*
Já dycky hop hop hop *(sousedská)*: Plicka
Já mám doma kvočnu *(do kolečka)*: Plicka
Jedna, dje, tři, štyry, pět *(šotyš)*: Jindřich III. *(2 hl.)*
Konvalinky sem si nasíl *(polka)*: Jindřich III. *(2 hl.)*
Kůvíkál kůjíček *(sousedská)*: Jindřich VI. *(2 hl.)*
Má hubjičko, Handuličko *(do kolečka)*: Jindřich I. *(2 hl.)*
My máme mladú ženušku *(do kolečka)*: Jindřich II. *(2—3 hl.)*
Náše Káče neco má *(rezanka, rychle)*: Jindřich VII. *(2 hl.)*
Naše kočička mrňavá *(sousedská)*: Jindřich II. *(3 hl.)*
Naši mňe na vojnu dávají *(sousedská)*: Plicka; Jindřich I. *(2 hl.)*
Na tý louce zelený *(polka)*: Plicka; Jindřich I. *(2 hl.)*
Nechoj, má mjilá *(do kolečka)*: Plicka
Nemám nic, jen ten bjič *(natřásavá)*: Jindřich IV. *(3 hl.)*
Přes háj, přes háj *(do kolečka)*: Plicka
Slunce zašlo, mňesíc vyšel *(třaslavá)*: Jindřich II. *(2 hl.)*
Vosy, vosy, vosy *(do kolečka)*: Plicka *(2 hl.)*
Zahraj mji, houdečku *(do kolečka)*: Plicka

c) Veselí, žert, satira, škádlení

(Poznámka: Tempo písní je většinou středně rychlé)

Bulo lásky, bulo hodně: Jindřich II. *(2 hl.)*
Co byjvá ve sjetě: Jindřich III. *(2 hl.)*
Dite báby, dite domů: Jindřich IV. *(3 hl.)*
Dybych věděl: Plicka
Kerá panynka je kopuletitá: Jindřich I. *(2 hl.)*
Masopust držíme *(masopustní)*: Plicka
Není zelí, jako zelí: Špalíček I. *(zn.)*
Žádnyj neví, co je to železo: Plicka

d) Vojna, robota

Bul sem ve vězení *(o vojně)*: Jindřich III. *(2 hl.)*
Dycky sem si myslil *(o vojně)*: Jindřich VI. *(2—3 hl.)*
Haž eště jerenkrát *(o vojně)*: Jindřich I. *(2 hl.)*
Já sem ešče neslyšel *(o vojně)*: Plicka
Spíš deset chudobnyjch *(o vojně)*: Jindřich V. *(2 hl.)*
Šila košiličku *(o vojně)*: Plicka
Zlá robota, zlá žebrota *(o robotě)*: Plicka

e) Tanec, žert, veselí s hudeckou muzikou

Haž pureš za mjilů *(sousedská)*: Klusák
Ha, ty svatyj Vavřenečku *(do kolečka)*: Klusák *(2 hl.)*
Hrom do Petrojc *(polka)*: Klusák *(2 hl.)*
Huž a huž, a huž *(do kolečka)*: Klusák
Já nevjím *(sousedská)*: Klusák *(2 hl.)*
Já ráda mjiluju *(do kolečka)*: Klusák *(2 hl.)*
Mozikantí, vy ste svatý *(polka)*: Klusák *(2 hl.)*
Náši se mi ptáli *(do kolečka)*: Klusák
Nepuru z hospody *(žertovná)*: Klusák *(2 hl.)*
Vdávala se naše káče *(žertovná)*: Klusák *(2 hl.)*
Zahraj mi, houdečku *(svatební — do kolečka)*: Klusák
Žádnyj neví jako já *(žertovná)*: Klusák *(2 hl.)*

3. ČECHY — ZÁPAD A STŘED

V této skupině jsou spojeny oblasti, z nichž výrazně vyniká Berounsko a Plzeňsko s Klatovskem. Jde o části kraje Pražského a Plzeňského. Žánrové bohatství je veliké. Hudebně tu není větší vyhraněnosti. Řada písní je převzata z jiných krajů a zase písně ze středních Čech se zpívají po celých Čechách. V Čechách se mnohem více než na př. na Moravě vytvářely společné, celonárodní rysy písňové řeči. Nápěvy jsou melodicky a harmonicky poměrně prosté, vyniká častý jejich lyrický charakter a jejich rytmická rozmanitost. Doprovodné nástroje jsou housle, klarinety, basa, oblíbenými tanci jsou obkročák, hulán, furiant, sousedská. Při interpretaci je třeba vyvarovat se návyků novodobého t. zv. „lidového" valčíku a „lidové" polky, které jsou primitivním odvarem lidové písně a jevem úpadkovým. Zejména je třeba se vyvarovat sentimentality v pro-

jevu a „upochodovanosti" při podání tanečních písní. Hlavními sběrateli jsou K. J. Erben, F. Sládek, J. Vycpálek a j.

Sbírky, z nichž čerpá náš výběr:

„Český zpěvník", „Erben-Martinovský" (viz úvod k oddílu Čechy-jih), „Národ v písni", „Špalíček", „Vtip a humor v lidové písni".

Důležitou novou sbírkou, která vyšla r. 1955, je Fr. Suchý „Písně a tance z Polabí na Královoměstecku". Vydalo ji Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění.

Rozebrané sbírky, které si je možno vypůjčit v knihovnách, jsou: Jar. Bradáč „Plzeňské písně", Adolf Cmíral „Ze Sukova kraje" a „Lidové písničky z Rakovnicka a Křivoklátska".

Při výběru pomohou Krajské poradny lidové tvořivosti v Plzni a v Praze.

a) Mládí, láska, svatba

(Poznámka: Tempo písní je převážně mírné a volné. Pokud není udáno jinak, jde o písně milostné)

A já vždycky *(Berounsko)*: Plicka; Špalíček II. *(zn.)*
Ach, není tu není *(Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Čí jsou to koníčky *(Klatovsko)*: Plicka; Špalíček I. *(zn.)*
Čtrnáct let jsem byl na vojně *(Berounsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Hezká bys byla *(Klatovsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Honzo, můj rozmilý *(žertovná, svatební — Litoměřicko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Já jsem panna růže *(pastorela* — Plzeňsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Já nechci žádného *(veselá — Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Jedna hodina *(Plzeňsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Jeníčku, bloudíš *(Klatovsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Kdybych já byl ptáčičkem *(Plzeňsko)*: Plicka
Když jsem já k vám chodívával *(Berounsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Když tě vidím, má panenko *(žertovná — Berounsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Koulelo se koulelo *(veselá — Berounsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Kudy, kudy, kudy cestička *(veselá — Rakovnicko)*: Špalíček II. *(zn.)*
Kýž je možná přijít k okýnečku *(žertovná — Klatovsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Líto je mně, má matičko *(Berounsko — svatební)*: Plicka; Erben-Martinovský
Loučení, loučení *(Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Louka široká *(pastorela — Plzeňsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Měla jsem holoubka *(Klatovsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Na Bílé hoře *(Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Na našem dvoře je pěkná *(Plzeňsko)*: Plicka
Pod okýnkem stával *(Přeštice)*: Plicka
Pojeď chlapče *(Klatovsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Pověz ty mně, hvězdičko má *(svatební — Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Pršelo, bylo tma *Podblanicko)*: Plicka
Překrásné hvězdičky *(Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský

* Pastorela je lyrická píseň, zpívaná v přírodě.

Přes ty pusty lesy *(Klatovsko)*: Plicka
Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku *(Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Teče voda od javora *(Berounsko)*: Erben-Martinovský
To naše stavení *(Čes. Brod)*: Plicka
Ty hvězdičko malá *(Berounsko)*: Plicka
Ty stezičko, ty povídej *(Zaječice)*: Plicka
Sklepej mně, kováři *(Plzeňsko)*: Plicka
Stojí hruška v oudolí *(Plzeňsko)*: Plicka
Vletěla husička *(Pravice u Chudenic)*: Plicka; Erben-Martinovský
Vyletěl holoubek *(Plzeňsko)*: Plicka
Už mou milou *(svatební — Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský

b) Tanec

Hajho husy ze pšenice *(obkročák — Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Hezká jsi, Andulko, bejvala *(mateník — Berounsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Hrály dudy u Pobudy *(kozák - Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Kalamajka *(kalamajka - Klatovsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Kdybys byl Jeníčku *(hulán — Plzeňsko)*: Plicka
Měla jsem milého hulána *(hulán — Berounsko)*: Plicka
Nechoď tam, poď radš k nám *(obkročák — Klatovsko)*: Plicka; Špalíček II. *(zn.)*
Neťukej, neťukej *(polka — Plzeňsko)*: Plicka
Nevybírej, nepřebírej *(kaplan — Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Počkej, povím *(sousedská — Berounsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Sedlák, sedlák, sedlák *(furiant — Klatovsko)*: Plicka; Sládek „Náš poklad" I. *(klav.)*
Žežuličko, kde jsi byla *(kukavá — Plzeňsko)*: Plicka; Erben-Martinovský

c) Veselí, žert, satira, škádlení

(Poznámka: Tempo písní je mírně rychlé)

Alou, alou! zahrajte mně *(Berounsko)*: Plicka
Blaze tomu, kdo nic nemá *(Plzeňsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Hezká je, hodná je *(Klatovsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Já mám hůř než ten pes *(satira — Klatovsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Jedna koza mlsná byla *(Berounsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Jsou, jsou na potoce ráčata *(Berounsko)*: Seidel: „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Když jsem šel do Prahy pro jelita *(Berounsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Ku Praze je cesta dlouhá *(Berounsko)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Mé milé fintidlo *(Berounsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Náš starej kapucín *(Berounsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Nepudu domů *(Berounsko)*: Špalíček II. *(zn.)*
Nezáleží na voráči *(satira — Berounsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Rád bych se oženil *(Klatovsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Vlk mi radu dal *(Klatovsko)*: Plicka; Erben-Martinovský

d) Tanec s hudeckou muzikou

Andulička mladá *(sousedská — Klatovsko)*: Klusák
Já si tě, má milá, nevemu *(sýkorka — Klatovsko)*: Klusák
Když jsem šel do Prahy *(sousedská — Berounsko)*: Klusák
Když jsem šel z hospody domů *(kuželka — Klatovsko)*: Klusák

V tomto oddílu jsou spojeny oblasti Polabí, Podkrkonoší a východní Čechy, s výraznějšími sběratelskými středisky Čáslavsko, Chrudimsko, Bydžovsko, Trutnovsko a Hradecko. Jsou to části krajů Praha a kraje Pardubice, Hradec Králové a Liberec. Podkrkonoší bylo dříve krajem značně chudším než Polabí. Nalézáme tam proto řadu písní, vyhrocených proti útlaku. Instrumentální doprovod je podobný jako v ostatních oblastech Čech, na severu se hrávalo též na lidovou harfu. Oblíbenými tanci zde byly kromě ostatních českých tanců sousedská, rejdovák a oves. Hlavními sběrateli byli K. J. Erben, Č. Holas, Jankovec, Kubín a j.

Sbírky, z nichž čerpá náš výběr:

„Český zpěvník", „Erben-Martinovský". „Národ v písni", Špalíček", „Vtip a humor v lidové písni", — „Do kroku i pro oddech".

Z rozebraných sbírek (základní sbírkou tu bude zejména Čeněk Holas „České národní písně a tance") uvádíme: A. Cmíral „Veselé koledy z Krkonoš", V. J. Novotný: „Libické písně", A. Pek: „Lidové tance z Polabí" a V. Řihovský „Lidové písně z Chrudimska". — Nový sběr P. Krejčího, hlavně písní z Podkrkonoší a Liberecka, je připravován k tisku.

Při výběru pomohou krajské poradny lidové tvořivosti v Liberci, Hradci Králové, Pardubicích a Praze.

a) Mládí, láska, svatba

(Poznámka: Tempo písní je převážně mírné. Pokud není udáno jinak, jde o písně milostné)

Ach, stezičko, stezko *(Chrudimsko):* Plicka
Andulko, hubinko *(Libice):* Plicka
Ani vy to sobě *(Hradecko):* Plicka; Erben-Martinovský
Co to máš, má milá, co to máš za čelo *(Bydžovsko):* Plicka; Erben-Martinovský
Hněvaj ty sa na mně, nebo nehněvaj *(Hradecko):* Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Holka modrooká *(Bydžovsko):* Plicka; Erben-Martinovský
Horo, horo, vysoká jsi *(Jičínsko):* Plicka; Erben-Martinovský
Hory, doly, černý les *(Libice):* Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Jak mně bylo smutno *(Chrudimsko):* Plicka
Jen se mně má milá *(Chrudimsko):* Plicka; Erben-Martinovský
Kdes, holubičko lítala *(Hradecko):* Plicka; Erben-Martinovský
Kdyby moje milá *(menuet — Chrudimsko):* Plicka; Erben-Martinovský
Kdybys měla má panenko *(Bydžovsko):* Plicka; Erben-Martinovský
Když jsem k vám chodíval *(Hradecko):* Plicka; Erben-Martinovský
Když jsem plela len *(Hradecko):* Plicka; Erben-Martinovský
Koupala se Fridolínka *(svatební — Libice):* Plicka
Letěla husička, letěla přes pole *(Chrudimsko):* Plicka
Líto je ně, líto *(svatební — Bydžovsko):* Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*

Marjánko, Marjánko *(Libice)*: Plicka
Nejsi, nejsi *(žertovná — Bydžovsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Okolo Libice, teče vodička *(Libice)*: Plicka
Počkejte za rok *(svatební, žertovná — Libice)*: Plicka
Pod našima okny *(Hradecko)*: Plicka
Proto jsem si kanafasku *(Hradecko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Pršívalo, jen se lilo *(veselá — Hradecko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Slyšel jsem hradecký hodiny *(Rtyně)*: Plicka
Stříbrný měsíčku: Plicka
Teče voda, proti vodě *(Libice)*: Plicka
Teče voda struhou *(Rychnov u Kroun y)*: Plicka
U našich stájů *(Opočno)*: Plicka
Už je malá chvilka *(Libice)*: Plicka
Už je ta láska *(Činěves)*: Plicka
Vlaštovička lítá *(rychlá, 3/8 takt — svítáníčko — Bydžovsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Vlaštovička lítá *(pomalá, 3/4 takt — svítáníčko — Bydžovsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Zdálo se mi, zdálo *(Bydžovsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Žádnej neví, jak je mně *(svatební — Hradecko)*: Erben-Martinovský; Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Žalo děvče, žalo trávu *(Chrudimsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Žaly jsou travičku *(pastorela — Hradecko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Žežulička kuká *(Hradecko)*: Plicka

b) Tanec

Ještě mě nemáš *(šupaná, mateník — Libice)*: Plicka
Hop, holka! svlíkej kabát *(vrták — Hradecko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Lepší je ta rejdovačka *(rejdovák — Hradecko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Sil jsem oves *(oves — Boleslavsko)*: Plicka
Sil jsem proso *(tanec „proso" — Hradecko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Teče vodička s hráze *(sousedská — Libice)*: Plicka
Však nám tak nebude *(kuželka — Bydžovsko)* Plicka; Erben-Martinovský

c) Veselí, žert, satira, škádlení

Beznohej na hrušku leze *(Hradecko)*: Špalíček I. *(2 hl. zn.)*
Bramborová kaše *(o práci)*: *Chrudimsko)*: Plicka
Chytil táta sojku *(Čáslavsko)*: Plicka; Erben-Martinovský
Skákal pes přes voves *(Chrudimsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Už ho vedou Martina *(Čáslavsko)*: Plicka; Erben-Martinovský

d) Práce, robota, vojna

Boleslav, Boleslav *(o vojně — Chrudimsko)*: Plicka
Bude vojna *(o vojně — Čáslavsko — Hradecko)*: Erben-Martinovský; Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Já husárek malý *(Čáslavsko)*: Špalíček I. *(zn.)*
Když jsem já ty koně pásal *(o práci — Hradecko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Mí zlatý rodiče *(o verbování — Libice)*: Plicka
Náchodský zámeček *(o verbování — Rtyně)*: Plicka
Poděbradská brána *(o verbování — Libice)*: Plicka

e) Veselí, žert a tanec s hudeckou muzikou

Naši už mlátili *(sousedská — Bydžovsko)*: Klusák
Náš pan rychtář *(směsek — Pustá Kamenice)*: Klusák
Sedlák je šelma velká *(sousedská — Bydžovsko)*: Klusák
Vandrovala bleška *(mazurka — Bydžovsko)*: Klusák
Vždycky jsou se hajdaláci *(Hradecko)*: Klusák
Už ho vedou Martina *(žertovná — Čáslavsko)*: Klusák

5. ČECHY — RŮZNÉ

Zde zařazujeme některé písně, u kterých nebylo podle základních sbírek možno zjistit, kde byly zapsány a které se vyskytovaly většinou po celých Čechách.

Tyto písně jsme vybrali z následujících zpěvníků, kde také naleznete ještě mnoho dalších podobných českých písní:

„Český zpěvník", „Národní zpěvníček", díl I., „Kytice" (Bartoš-Janáček), „Národ v písni" a „Špalíček".

Při výběru pomohou krajské a okresní poradny lidové tvořivosti.

a) Mládí, láska, ukolébavky

(Poznámka: Tempo je většinou mírné)

Ach, prší, prší rosička: Špalíček II. *(zn.)*
Kdyby moje milá: Bartoš-Janáček „Kytice"
Když jsem šel cestičkou *(veselá)*: Špalíček II. *(zn.)*
Pásla má milá páva: Plicka
Pletla v kytku: Národní zpěvníček I.
Spi, synáčku, spi *(ukolébavka)*: Plicka
U panského dvora: Plicka; Erben-Martinovský
V tej naší studni: Plicka

b) Tanec

(Poznámka: Tempo je dáno charakterem tance)

A když vy mě *(klatovák)*: Plicka
Cib, cib, cibulenka: Špalíček II. *(zn.)*
Co je po takové panence *(mateník)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Jestli mně, sedláčku *(mateník)*: Plicka
Koukej, Vašku *(polka)*: Plicka
Šla Nanynka do zelí *(strašák)*: Plicka
Ukradli jsme krávu *(„kráva", rychle)*: Plicka
Vidíš, holka *(sousedská)*: Plicka

c) Veselí, žert, satira, škádlení

Čí je, čí je, čí je děvče: Špalíček II. *(zn.)*
Počkej za rok, za dvě léta *(žertovná)*: Národní zpěvníček I.
Vandrovala bleška *(žertovná)*: Špalíček II. *(zn.)*
Vlk se ženit chtěje *(žertovná)*: Špalíček II. *(zn.)*

d) Práce, vojna

Andulka konopě močila *(o práci)*: Špalíček II. *(zn.)*
Čekala jsem, nespala jsem *(o vojně, milostná)*: Plicka; Erben-Martinovský
Já mám koně, pěkné koně *(o práci)*: Špalíček II. *(zn.)*
Jel sedlák vorati *(o práci)*: Špalíček II. *(zn.)*
Ještě dnes *(o práci)*: Špalíček II. *(zn.)*
Šila košiličku *(o vojně, milostná)*: Národní zpěvníček I.
Už já více *(o vojně, milostná)*: Plicka

II. MORAVA

Základní sbírkou, obsahující písně ze všech oblastí Moravy, je: „Moravské národní písně" (František Sušil): 1000 nápěvů a 2361 textů písní; nápěvy jednohlasé, dělení písní podle žánrů; obsáhlá studie B. Václavka. Nakladatelství Vyšehrad, 1951.

„Národní zpěvníček", II. díl, obsahuje 100 moravskoslezských písní, sestavených Fr. Lýskem. Nápěvy jsou jednohlasé. Orbis.

Dalšími základními klasickými sbírkami, dnes rozebranými, které je si možno vypůjčit v knihovnách a archivech, jsou: Fr. Bartoš „Nové národní písně moravské s nápěvy do textu vřaděnými" (1882), „Národní písně moravské nově nasbírané" (1889) a Bartoš-Janáček: „Národní písně moravské" (1901), dále H. Běhálková a L. Janáček „Moravské tance" a L. Janáček-P. Váša „Moravské písně milostné".

Hlavními sběrateli moravských písní jsou Fr. Bartoš, L. Janáček, Fr. Sušil, M. Zeman, Vl. Úlehla, H. Bím, J. Černík, O. Sirovátka vedle mnoha jiných, které uvádíme jako autory krajových sbírek v příslušných oddílech.

1. MORAVA — ZÁPAD A STŘED

Sem zahrnujeme oblast brněnskou, líšenskou, Horácko a Boskovicko. Jde o části kraje Brněnského a o východní část kraje Jihlavského. Písňová tvorba jednotlivých oblastí má vyhraněné znaky. Na Brněnsku a Boskovicku se projevují vlivy Hané a Horácka, na Horácku zachovávají písně spíše ráz české melodiky, harmonie a rytmu, a proto se Horácko často zařazuje do českých písňových oblastí. Ostatní oblasti zachovávají spíše ráz moravské melodiky. Jako na celé Moravě se zde vyskytuje mnoho písní vojenských a rekrutských a písní proti pánům. Zvláštností horácké muziky jsou dyndy, lidový smyčcový nástroj druhu houslí.

Při výběru jsme čerpali z následujících zpěvníků:

„Český zpěvník", „Národ v písni", „Moravské národní písně" (Sušil), „Náš poklad" (Ferd. Sládek), „Vtip a humor v lidové písni".

Dále jsme vybrali písně z krajových zpěvníků:

„Boskovický zpěvníček" (O. Sirovátka): 58 písní, jednohlasé nápěvy, stať o historii oblasti, o písních, prostředí a způsobu interpretace. SNKLHU, 1953.

„Horácký zpěvník" (Vratislav Bělík): 95 písní z Třebíčska, Moravskokrumlovska a Znojemska, nápěvy jednohlasé, stručné úvody k jednotlivým žánrům. Krajské nakladatelství Havlíčkův Brod, 1954.

Dalším krajovým zpěvníkem je B. Pernica „Rok na Moravském Horácku a Podhorácku". V knihovnách je možno si vypůjčit zpěvník „Horácké lidové písně" (K. Konvalinka).

Při výběru písní poradí Krajské poradny lidové tvořivosti v Brně a Jihlavě.

a) Mládí, láska, svatba

(Poznámka: Tempo písní je většinou volné, mírné. Pokud není udáno jinak, jde o píseň milostnou)

Aj, už je ráno *(Šaratice)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Dež ste nás pozvali *(svatební — Líšeň)*: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Dobry večer, okenečko: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Dukovské panenky: Horácký zp.
Již je polámaný mostek: Horácký zp.
Jož, jož, jož *(svatební)*: Boskovický zp.
Když sem šel k muzice: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Která je ta hvězdička má: Boskovický zp.
Náš táta si mámu chválí *(svatební)*: Horácký zp.
Nevěsto, nevěsto *(svatební)*: Boskovický zp.
Ó, ty červená růžičko: Horácký zp.
Ouvej, cigán: Plicka
Proč kalino, v struze stojíš: Plicka; Sládek „Náš poklad" I. (Tato píseň se objevuje jak v Čechách — mezi vůbec nejstaršími lid. písněmi, tak na Moravě. Tento případ přejímání písně je dosti častým zjevem, projevuje se silně třeba mezi Slováckem a Slovenskem, Českomoravskou vysočinou a Horáckem, Lašskem a Slezskem a pod.).
Sivá holubičko *(svatební)*: Plicka; Sládek „Náš poklad" I.
Veleť, vtáčku *(Brněnsko)*: Plicka; Sládek „Náš poklad" II.
Ve líšenšti chlapci *(svatební)*: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Záhoneček petržele *(svatební)*: Horácký zp.

b) Tanec

Copak se to za Andulku točí *(šátečková)*: Horácký zp.
Čím dál, čím dál *(muzikantská)*: Horácký zp.
Děvčátko spanilé *(šátečková)*: Horácký zp.
Můj drahý Jeníčku *(šátečková)*: Horácký zp.
Přes Moravu letí: Horácký zp.
Stárci, stárci: Horácký zp.

c) Veselí, žert, satira, škádlení

(Poznámka: Tempo písní je převážně mírně rychlé až rychlé)

Co to máme za pána *(žertovná)*: Boskovický zp.
Mám já ženu šmajchlovnou *(škádlivky)* Horácký zp.
Muzikanti, co děláte *(muzikantská)*: Plicka; Sládek „Náš poklad" II.
Měla sem galánů: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Na Čajču, na Čajču: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Před našema zahrádečka *(Líšeň)*: Klusák *(zn. hud. muz.)*

d) Práce, vojna, trávnice

Bude vojna, bude *(o vojně)*: Plicka
Helenka, Helenka, kde je ona na té trávě *(trávnice)*: Sušil
Litovat, matičko, litovat budete *(regrutská)*: Horácký zp.
Ty cacovské panenke *(žňová)*: Boskovický zp.

2. MORAVA — HANÁ

Jde o vyhraněnou písňovou oblast se středisky Prostějov, Olomouc v kraji Olomouckém a Kroměříž v kraji Gottwaldovském. Je to oblast bohatá. Písně užívají hodně durových tónin, melodika je spíše stupňovitá, výraz uměřený. Chybějí tu písně pasácké a „noční zpěvy", za to je tu mnoho písní žertovných. Rytmicky jsou hanácké písně klidné, melodika je blízká melodice české. Z tanců je oblíbená cófavá. Při interpretaci je třeba vyvarovat se obhroublého humoru a přehánění zvláštností nářečí.

Písně jsou vybrány z následujících zpěvníků:

„Český zpěvník", „Moravské národní písně", „Národ v písni", „Vtip a humor v lidové písni", „Zpívejte s námi" a z krajového zpěvníku.

„Písně z Hané" (Mir. Jiroušek a Oldřich Sirovátka): 104 písně, jednohlasé nápěvy, stať o hanácké lidové písni, slovníček a vysvětlivky, literatura. SNKLHU, 1954.

Rozebrané zpěvníky v knihovnách: Fr. Novotný „Hanácké tance", L. Geyer a P. Poláček „Hanácké pěsničky".

Při výběru pomůže Krajská poradna lidové tvořivosti v Olomouci.

a) Mládí, láska, svatba

Ach, ovej, co je láska zlá *(o lásce)*: Písně z Hané
A ty Réhradice *(o lásce)*: Plicka
Bohotičí mládenci *(o lásce)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Fialo modrá *(o lásce)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Helekám, helekám, *(táhlá, o lásce)*: Písně z Hané
Hrajte ji, hudcu, hrajte *(svatební)*: Písně z Hané
Jož nám ten vtáček oletěl *(o lásce)*: Písně z Hané

Už jsme se dost nazpívale *(svatební)*: Písně z Hané
Na náspěčkách seděla *(o lásce)*: Písně z Hané
Otvíré, synečku, otvíré *(svatební)*: Písně z Hané
Poď nevěsto, za stoly *(svatební)*: Písně z Hané
Před našim mosteček *(o lásce)*: Písně z Hané
Stojí fasník před domem *(svatební)*: Písně z Hané
Zlá, synečku, zlá rada *(o lásce)*: Písně z Hané.

b) Tanec

Červenej šátečku *(šáteček)*: Plicka
Čí je, čí je děvče: Plicka
Malení, malení: Písně z Hané
Měl jsem, měl jsem *(troják)*: Plicka
Hleďme, jak se hněvá: Písně z Hané
Okolo Anova: Plicka
Pásla husy pode dvorem *(pasačka)*: Plicka
Rostó, rostó, rostó *(cófavá)*: Písně z Hané
Šil zahradník do zahrade *(krokem)*: Písně z Hané
Tovačov, Tovačov: Plicka

c) Veselí, žert, satira, škádlení

Blkotala kaša v hrnko: Zpívejte s námi *(zn.)*
Kéž sem to věděla *(žertovná)*: Písně z Hané
Straka hnízdo vláčela *(žertovná)*: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Za horama svítá *(žertovná)*: Písně z Hané
Že nic nemáš, tož se nevdáš *(žertovná)*: Písně z Hané

d) Práce, robota, vojna

Což přespolní, což dělají *(přástky)*: Písně z Hané
Od východu k západu *(přástky)*: Písně z Hané
Před Křápalovém zelené voves *(přástky)*: Písně z Hané
Starosta bubnuje dohromady *(o vojně)*: Písně z Hané
Strojte, pajmámo, s zázvorem *(žňová)*: Sušil č. 1577
Svaté Lence nepomocké *(o robotě)*: Písně z Hané
Ta moščenská dědina *(o vojně)*: Písně z Hané

3. SLEZSKO

Do tohoto oddílu zařazujeme oblasti severní Moravy se středisky Těšín, Frýdek, Ostrava, Hlučín, Opava. Je to kraj Ostravský. Vládly tu složité národnostní poměry, lid žil pod těžkým útlakem a v bídě. Písňová tvorba je velmi bohatá, avšak dosud poměrně málo zpracovaná. Písně jsou rytmicky a stavebně poměrně prosté, mají durový charakter, nesou však i vlivy blízkých moravských oblastí. Tématicky je tu více než jinde písní, vyhrocených proti utlačovatelům. V nástrojovém obsazení není podstatněj-

ších rozdílů proti české muzice. Záhy začaly novou muzikantskou tradici vytvářet hornické dechové orchestry, hlavně kolem Ostravy. Z tanců jsou — vedle ostatních českých a moravských tanců — oblíbeny vrták, hulán a t. zv. slezská polka. Při interpretaci je třeba dbát zvláštností nářečí a drsnějšího výrazu některých písní.

Vybrali jsme písně z následujících zpěvníků:

„Český zpěvník", „Národní zpěvníček" II. díl, „Národ v písni", „Špalíček" a „Moravské národní písně" (Sušil). Dále z krajových zpěvníků:

„Hlučínský zpěvníček" (Jaromír Nečas a Jiří Vysloužil): 50 písní, nápěvy jednohlasé, předmluva o Hlučínsku, slovníček a stať o nářečí. NHV Orbis, 1951.

„Slezské písně z Těšínska a Jablunkovska" (J. Gelnar, A. Sadke, O. Sirovátka): 200 písní, nápěvy jednohlasé, roztříděné podle žánrů, obsažný úvod a literatura ke všem částem, poznámky, rozbor a přesná data s literaturou u každé písně. SNKLHU, 1956.

Hlavními sběrateli v této oblasti byli Fr. Sušil, H. Salichová, J. Mojžíšek, Fr. Myslivec. Rozebrané zpěvníky je možno si vypůjčit v hudebních knihovnách a archivech: J. Mojžíšek „Národní písně a tance z Těšínska", „Těšínská jablíčka", „Zpěvy slezského lidu", Fr. Myslivec „Slezské národní písně, tance a popěvky", H. Salichová „Slezské lidové písně", „Národní písně slezské" a Jan Vyhlídal „Naše Slezsko".

Při výběru pomůže Krajská poradna lidové tvořivosti v Ostravě.

a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky

(Poznámka: Tempo písní je převážně volné a mírné. Pokud není udáno jinak, jde o píseň milostnou)

Ach, Bože, Bože: Plicka; Sušil
Ach, Bože, v zelenej oboře: Hlučínský zp.
Ach, co je, co je: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Ach, můj mily maryjanku: Plicka
Ach, něvezćiž mě *(svatební)*: Hlučínský zp.
Aničko, dzeväčko: Plicka
A v tym našim pišču: Hlučínský zp.
Běži voda, běži: Plicka
Černa mrukevka na něbě: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Dyž ja budu od kocura *(svatební)*: Hlučínský zp.
Ej, zarzej, zarzej: Plicka
Ha, škoda, přeškoda: Hlučínský zp.
Chodzila, chodzila *(Příbor)*: Sušil č. 548
Ja chodiła, chodiła: Plicka; Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Ja pujdu do haja: Picka
Ještě jednú na rozchodnú: Špalíček II. *(zn.)*
Jezerečko vyschło, ryby vyskakały: Hlučínský zp.; Sušil č. 741
Když sem byla mamince na klíně: Plicka
Keď som ja šel z Opavy: Plicka
Kole našej chałupečky: Hlučínský zp.
Komaři se ženili *(žertovná, svatební)*: Plicka

Kukułka kuka: Hlučínský zp.
Nasela sem rozmarynek: Plicka
Našel sem jo pytliček: Plicka
Na zelenej luce u vody *(veselá)*: Národní zp. II.
Néni mňa najlutěj *(svatební)*: Plicka
Nezachoď, slunečko: Sušil č. 1097; Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
O, slunečko, slunečko: Hlučínský zp.
Otviraj, maličko, novy dvůr *(svatební)*: Sušil
Panimamo, švarnu cerku: Plicka
Před tum našum šiňum *(Hlučínsko)*: Plicka
Rozvazała se mi pod štřevičkem šňurka: Hlučínský zp.
Schodźi mi slunečko *(milostná, pracovní)*: Hlučínský zp.
Slunečko vychodi *(svatební:* Národní zpěvníček II.
Slunečko zašlo s pravego poledňa *(Jablunkov)*: Slezské písně z Těšínska a Jablunkovska
Sokolove oči: Plicka
Spi, Anečko, spi *(ukolébavka)*: Hlučínský zp.
Šiče mně, mamičko, košulynky *(svatební)*: Slezské písně z Těšínska a Jablunkovska
Těžko je mi: Plicka
U súseda dobra voda *(Hlučínsko)*: Plicka
V bocoňovckym poli *(Těšínsko)*: Národní zpěvníček II.
V bohuslavskym polu: Hlučínský zp.
V čornym lese: Plicka
V Darkovicach všici spjum *(veselá)*: Hlučínský zp.
Vydała maćička *(svatební)*: Hlučínský zp.
Vyhledała z okenečka: Hlučínský zp.
Za Kravařem Kuty su: Hlučínský zp.

b) Tanec

Dživča, dživča *(vrták)*: Hlučínský zp.
Choč baj sem ja *(cigán)*: Hlučínský zpěvníček
Leva nožka: Plicka
Měła baba hulana *(hulán)*: Hlučínský zpěvníček
Utěkla mi přepiurečka: Plicka
Už ty pilky dořezały: Plicka
V širem poli hruška *(mazurka)*: Plicka
Z kola je voda *(Těšínsko)*: Národní zpěvníček II.

c) Veselí, žert, satira, škádlení

A vy, pani muzikanti, ja vas idu dožirať: Národní zpěvníček II.
Co to tak v leše gruchlo: Národní zpěvníček II.
Gněva'a še ševcula: Slezské písně z Těšínska a Jablunkovska
Kaj to idźeš, Kubiku: Plicka
Na huře: Hlučínský zpěvníček
Naša Maryna: Klusák *(zn. hudecká muzika)*
Nechoď, divča: Plicka
Pytal se mě jeden chlapec: Plicka
Štyry mile za Opavum: Hlučínský zp.
Vanoce, vanoce: Hlučínský zpěvníček

d) Práce, robota, vojna, zbojníci

(Poznámka: Tempo písní je převážně volné, táhlé, mírné)

Aj, oralo male pacholatko *(o práci — Frýdecko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Aj, žali ženci, žali rež *(žňová — Příborsko)*: Sušil č. 1561
Hde ty jedeš *(o práci)*: Plicka
Chudobne sem maćičky syn *(o práci)*: Hlučínský zp.
Muj mily, rozmily *(vojenská, milostná — Ostrava)*: Plicka
Oj, vim ciť ja v poli lisku *(o vojně)*: Plicka
O, Ondrašku, synu mily *(zbojnická)*: Slezské písně z Těšínska a Jablunkovska

O, službičko, službo ma *(o práci)*: Hlučínský zp.
Pasla volky na dolině *(o práci)*: Plicka
U Těšina bubny bijom *(o vojně)*: Plicka
Ve Frydku truběli *(o vojně)*: Plicka
V Opavě u tora *(o vojně)*: Hlučínský zp.
V tym proskovskym černym lese *(o práci)*: Národní zpěvníček II.
Za gruňami torka *(pastevecká halekačka)*: Slezské písně z Těšínska a Jablunkovska

4. MORAVA — VALAŠSKO A LAŠSKO

Valašsko se rozkládá severně od Slovácka okolo střediska Valašské Meziříčí, Lašsko severněji kolem střediska Hukvaldy, Štramberk. Jsou to oblasti horské, které byly dříve chudé. Oba písňové okruhy jsou rozdílné a vyhraněné. Některé lašské písně jsou blízké slezským a naopak; je nesnadné vést mezi oběma oblastmi přesnou hranici. Lašské písně jsou rytmicky méně vyhraněné. Charakteristickými tanci jsou: starodávný, čeladenský, dymák, polky a j. Pro valašské písně je charakteristický zadržovaný rytmus, souvisící s valašskými tanci jako je odzemek, kúlaná, ondráš a j. Odboj lidu proti pánům má svůj odraz v četných zbojnických písních. Je tu také mnoho zpěvů o přírodě, nočních zpěvů, halekaček. Obsazení muziky je obdobné slováckému, způsob hry je však jiný.

Písně jsou vybrány z následujících zpěvníků:

„Český zpěvník", „Moravské národní písně", „Národ v písni", „Národní zpěvníček", II. díl, „Zbojnické písně a tance", „Dobre je" (viz smíšené zpěvníky) a z krajového zpěvníku: „Lidové písně a tance z Valašsko Kloboucka, I. díl (K. Vetterl): přes 170 písní; jednohlas, studie o žánrech, historie kraje, literatura. ČSAV Praha, 1955 (zkratka: Vetterl).

Uvádíme dále některé rozebrané zpěvníky, které je možno si vypůjčit v knihovnách: L. Janáček „Ukvalská lidová poesie", E. Pek „Valašské písně a říkadla", J. M. Poláček „Valašské a lašské písně", J. M. Polášek a A. Kubeša „Valašské pěsničky, 2 díly.

Při výběru pomohou poradny lidové tvořivosti v Gottwaldově a v Ostravě.

Pokud není uvedeno jinak, jde o písně valašské.

a) Mládí, láska, svatba

A co ně dáš *(svatební, žertovná)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
A já su synek z Polánky: Plicka
Aj, dubina, dubina: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Aj, za horú: Seidel: „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Aj, zpívá slavíček: Národní zpěvníček II.
Byla láska, už jí není: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Co su ta za tině *(Lašsko)*: Národní zpěvníček II.

Černé oči, černé: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Dolina, dolina, malá dolinečka: Plicka
Dybych byla vtáčkem: Plicka
Dyž tobě, cérečko: Bartoš-Janáček „Kytice"
Ej, Janku, Janičku: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*; Bartoš-Janáček: Kytice
Ej, łásko, łásko: Plicka
Haj, husičky, chocholatý *(svatební)*: Sušil č. 1116
Hore dolinečku *(žertovná)*: Národní zpěvníček II.
Horno je mi, horno: Sušil č. 532
Kerá je tá vězdička má: Plicka
Lúbí sa mi, lúbí: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Myselko, mysel má: Plicka
Nežeň se, synečku *(svatební)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Odbiła hodina: Plicka
Oj, letěła bílá hus: Plicka
Pan Buh vam zapłať *(svatební)*: Plicka
Rožnovské hodiny: Plicka
Rusava, Rusava: Plicka
Sadila, sadila: Plicka
Škoda ťa, synečku: Plicka
Tá naša łavečka: Plicka
Už je jatelinka: Plicka
Vdávala bych sa *(svatební)*: Vetterl
Vím zahrádku trnčnú: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Voděnka hučí *(svatební)*: Vetterl
Vrať mi, milá: Plicka; Sládek „Náš poklad" I.
Zasadil sem hrušku *(milostná)*: Plicka
Zelené sem sela *(milostná)*: Dobre je
Zrojili se čmelové *(svatební)*: Sušil č. 1121
Zválejte mně, má maměnko košulenku: Národní zpěvníček II.

b) Tanec

Ani sem si bičíčka *(kúlaná)*: Plicka
Bude zima, bude mráz *(kúlaná)*: Plicka
Dyž tobě, cérečko *(kúlaná)*: Plicka
Ej, toč sa, děvče: Plicka
Enom si, cérečko *(kúlaná)*: Plicka
Hájíčku zelený *(kúlaná)*: Plicka
Hospodář mně kázal: Sušil
Od Prešpurka k Dunaju *(do skoku)*: Plicka
Pofukuj, větříčku *(kúlaná)*: Plicka
Sobotěnky, neděle *(kúlaná)*: Plicka
Spadła mi šablička *(kúlaná)*: Plicka
Tá hradišská brána *(kúlaná)*: Plicka
Voděnka studená *(kúlaná)*: Plicka
Vyškovečku, Vyškove *(kúlaná)*: Plicka

c) Veselí, žert, satira, škádlení

Komaři se ženili *(žertovná — lašský a slezský nápěv)*: Plicka
Má maměnko, mám galanku *(žertovná)*: Plicka
Na horách, na dolách *(žertovná)*: Sušil č. 1958
Stojím pod okny *(žertovná)*: Plicka

d) Práce, vojna

Aj oves, oves *(žňová)*: Vetterl
A už to sluněčko *(žňová)*: Vetterl
Běží psota přes hory *(o práci)*: Sušil č. 1975
Hošašá, hošašá *(žňová)*: Vetterl
Tam dole, na dole *(o práci)*: Plicka
Ty Ukvałsky kosteľičku *(o vojně — Lašsko)*: Plicka
Zažínaj, zažínaj *(žňová)*: Sušil č. 1569

e) Zbojníci

(Poznámka: Tempo písní je volné, táhlé)

Hde budeme, chlapci, bývať: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Ondraš *(Lašsko)*: Zbojnické písně a tance *(zn.)*

Ondraš, Ondraš *(Lašsko)*: Plicka, Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Ty si Janku: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Zavolajte ně Ondráša: Zbojnické písně a tance *(zn.)*

f) Trávnice, halekačky

Ej hoja, hoja *(pastevecká)*: Vetterl
Ešče si zazpívám *(dívčí halekačka)*: Plicka
Hoja, hoja, daleko-li paseš *(pasácká halekačka)*: Sušil
Lúka sečená, tráva zelená *(trávnice)*: Sušil č. 1449
Pasu krávy, pasu *(halekačka)*: „Dobre je"
Z večera jablunku sadila *(dívčí halekačka)*: Plicka

g) Veselí, žert, tanec s hudeckou muzikou

Býl by Jánošík bojoval: Zbojnické písně a tance
Dyby byla Morava: Klusák
Dyž sem byl malučký pacholíček: Klusák
Dyž tobě, cérečko *(kúlaná)*: Klusák *(2 hl.)*
Zakukala kukuljenka: Klusák *(2 hl.)*

5. MORAVA — SLOVÁCKO

Do tohoto oddílu je zahrnuta oblast na jihu a východu Moravy, kterou tvoří především Dolňácko, Horňácko a Kopanice. Je to jižní část kraje Gottwaldovského se středisky Uh. Hradiště, Strážnice, Kyjov, Uh. Brod, St. Hrozenkov a j. K slováckým oblastem se obvykle počítá také Hustopečsko z kraje Brněnského. — Život v oblasti kopaničářské byl dlouho velmi těžký, jeho písně jsou osobité, mají charakter zvláštní drsnosti a dravosti a hluboké citovosti. Horňácko a Dolňácko byly bohatší. Tvorba písní je zde velmi rozsáhlá a dobře zachycena a zpracována. Písně se mohou dělit i podle menších oblastí, protože někdy i jednotlivé vesnice mívají písně vyhraněného charakteru. Řada písní má charakter mollový. Rytmicky je slovácká píseň oproti písni české složitá, notový zápis je pro interpreta spíše podkladem než do všech podrobností přesným zachycením. V doprovodné muzice nalezneme cimbál. Hlavní tance jsou verbuňk, sedlácká, vrtěná, hošije, danaj a další. Při interpretaci je třeba dbát osobitého rytmu, výrazu každé písně, jejího doprovodu a výslovnosti. Pozor zejména na směšování slováckých a slovenských výrazů a na zaměňování hlubokého citu a sentimentality.

Rozebrané starší zpěvníky jsou Jože Černík „Zpěvy moravských kopaničářů", Jan Kunc „Slovácké písně", Valeš Lísa „Slovácké lidové písně z Uh. Hradištska", J. Schnirch „Písničky modloslužebníků", Fr. Tomek

a Jiří Horák „Slovenské písně z Uherskobrodska", Vl. Úlehla „50 moravských písní" a „Živá píseň".

Při výběru písní pomohou poradny lidové tvořivosti v Gottwaldově a v Brně.

V této kapitole dělíme výběr na písně bez doprovodu a s doprovodem hudecké muziky, členěné podle žánrů.

Bez doprovodu

Písně jsou vybrány z následujících zpěvníků:

„Český zpěvník", „Moravské národní písně" (Sušil), „Národ v písni", „Špalíček", „Zpívejte s námi".

Dále jsou písně vybrány z krajových zpěvníků:

„Lidové písně z Hustopečska" (Hynek Bím): 185 písní, nápěvy jednohlasé, základní studie Jiřího Vysloužila, zpracování tanců od Zd. Jelínkové, seznam zpěváků, slovník a rozbor nářečí.

„Slovácké pěsničky" (dr. Jan Poláček), 6 dílů po 250 písních, celkem 1500 písní, nápěvy jednohlasé; v 6 díle studie o Slovácku a pokyny k instrumentaci a k tancům. Melantrich a NHV Orbis, 1948—50.

a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky

(Poznámka: Tempo písní je převážně táhlé, mírné. Není-li udáno jinak, jde o písně milostné)

Aj, padá, padá rosička: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Ach, mamičko, mamko *(Strážnice)*: Sušil č. 425
Ach, nevěsto, přerozkošná *(svatební)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Anička, dušička, kde si bola: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Bolí mně hlavěnka: Plicka
Čerešničky, čerešničky *(Kopanice)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Co jest za krásná noc: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Dievča, dievča, čo že to máš: Seidel „Národ v písni *(klav.)*
Divácká dědina *(veselá)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Dívča, dívča laštovička *(Hodonínsko)*: Plicka
Dobrú noc, má milá: Špalíček II. *(zn.)*
Dobrý večer vám: Plicka
Dvě děvčata povidaly: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Dybys k nám byl přišel *(Dolňácku)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Ej, dolina *(Dolňácko)*: Dobre je *(3 hl. m. sbor, zn.)*
Ej, hora, hora: Slov. pěsn. I.
Frajírenko starodávná *(Břeclavsko)*: Plicka
Huli, beli, usni *(ukolébavka)* — *Hrozenkov)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Chodí hlásný po dědině *(Kyjov)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Ide šohaj po ulici *(Břeclavsko)*: Plicka
Jakú sem si frajírenku *(Břeclavsko — halekačka)*: Plicka
Kady k vám chodit mám *(veselá)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Kebych byla jahodú: Slov. pěsn. I.

Keď sem išél od galánky: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Kole Jarošova: Plicka
Která je ta hvězdička má: Slov. pěsn. IV.
Laštověnka lítá: Slov. pěsn. I.
Maliny, maliny *(Uherskobrodsko)*: Plicka
Měl jsem já píščelku *(Strážnice)*: Plicka
Můj věnečku polajkový *(svatební)*: Slov. pěsn. II.
Nad javorinú ftáček zpívá *(Dolňácko)*: Slov. pěsn. I.
Nad Myjavú vyšla hvězda: Slov. pěsn. V.
Na prušánských dolinách *(Břeclavsko)*: Plicka
Nechoď, Janku, pres Polanku *(milostná zbojnická — Velká)*: Plicka
Nestiskaj mi, šuhaj, rúčku: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Okolo Hovoran *(Břeclavsko)*: Plicka
O, lásko, lásko *(melodický variant Ej, lásko, lásko)*: Plicka
Pošlete mamo *(Písek)*: Plicka
Prečo sa, dzivčence *(St. Hrozenkov)*: Plicka
Před vaší je zahrádečka *(Velká)*: Plicka
Sadíl sem si višenečku *(Břeclavsko)*: Plicka
Sedí sokol na javori: Plicka; Slov. pěsn. I.
Staň, má milá: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Studýnko róbená: *(Brno, Příbor a Hodonín)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Svítí měsíc *(St. Břeclav)*: Plicka
Teče voda, teče, cez velický majír: Plicka
Tichá voda, tichá *(Kyjovsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Treba som já rychtárova céra: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
U Dunaja stála *(Břeclavsko)*: Plicka
Už je slúnko z téj hory ven *(Břeclavsko)*: Plicka
Už sa mně můj milý *(Břeclavsko)*: Plicka
Už som sa vydala *(svatební)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Včera ráno za svítáňú *(milostná vojenská — Podluží)*: Slov. pěsn. V.
Vrť sa, děvča: Plicka
Za našíma humny *(Břeclavsko)*: Plicka; Slov. pěsn. I.
Zapadá slúnečko *(Kopanice)*: Slov. pěsn. I.
Zazpívaj, slavíčku *(svatební — Strážnice)*: Plicka
Zjedzte ma vlčky: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*

b) Tanec

Až pojedu přes ty hory *(skočná)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Boženku, otčenku *(sedlácká)*: Slov. pěsn. I.
Co by koza netrkala *(hošije — Podluží)*: Slov. pěsn. VI.
Co dělajú páni *(sedlácká)*: Slov. pěsn. I.
Co to tam šupoce *(vrtěná)*: Slov. pěsn. I.
Čí to luka nesečená *(danaj)*: Slov. pěsn. I.
Daj ňa, mamičko *(sedlácká)*: Slov. pěsn. I.
Dybych já věděla *(vrtěná — Břeclavsko)*: Plicka
Ej, veru nebudem *(verbuňk)*: Slov. pěsn. I.
Ešče si já *(verbuňk)*: Do kroku i pro oddech; *(zn.)* Slov. pěsn. I.
Hopa šimečky *(hošije — Podluží)*: Slov. pěsn. IV.
Hory, hory, hory čierné *(St. Hrozenkov)*: Plicka
Hromy bijú *(verbuňk)*: Slov. pěsn. II.
Chodila po včelínku *(vrtěná)*: Plicka
Keď sem išel kolem lesa *(hošije, žertovné)*: Slov. pěsn. II.
Moje milé, červené jahody *(verbuňk)*: Slov. pěsn. I.
Poslechněte mě, lidičky *(zavádková)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Tancoval tlustý s tlustú *(sedlácká — Horňácko)*: Slov. pěsn. I.
Tancuj, tancuj, vykrúcaj *(čardáš)*: Plicka

Uvázal koníčky *(z Velké)*: Plicka
Veje vetor po ovesném klasu *(verbuňk)*: Slov. pěsn. I.
V našem domě *(sedlácká)*: Zpívejte s námi *(zn.)*
Vorala, vorala *(zaváďka)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Zapomněl sem, zapomněl *(závadková)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"

c) Veselí, žert, satira, škádlení

(Poznámka: Tempo písní je převážně mírně rychlé)

Co se to šupoce: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Dyby černé očenka: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Dyž slepička z hůry sletí *(mírně)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Dyž sme sem přišli *(Uherskobrodsko)*: Plicka
Ej, něscem páleného *(rychlá taneční, žertovná — Kopaničárská)*: Plicka
Moje žena, to je žena: Sušil č. 1968
Na banovských lukách: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Nezáleží na děvečce *(žertovná, pracovní)*: Lid. „Lid. písně z Hustopečska"
Súseda milá, súseda *(žertovná, milostná)*: Slov. pěsn. V.
Vacanovští šohající *(žertovná)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*

d) Práce, robota, vojna

Aj, ty Juro, cigáne *(o vojně)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
A keď my budem mašírovat: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Až pojedu přes Tuřany *(o vojně)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Dyž sem na tú vojnu narukoval *(o vojně — Dolňácko)*: Slov. pěsn. V.
Hnalo dzivča krávy *(o práci — Kopaničárská)*: Plicka
Hore Velkú *(o vojně — Velká)*: Plicka
Chodim, chodim, hore po dědině *(o vojně — Horňácko)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Ja keď sa Janoško *(verbuňk, legrutská — St. Hrozenkov)*: Plicka
Keď já smutný půjdem *(legrutská)*: Plicka
Keď na vojnu verbovali *(verbovací)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Keď sa Janko na vojnu bral *(o vojně — Kopaničárská)*: Plicka
Mám já kosu kosenku *(o práci — Dolňácko)*: Slov. pěsn. I.
Má moja mamička *(o vojně — Hodonínsko)*: Seidel „Národ v písni" *(klav.)*
Na robotu kážú: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Na travničku, na zeleném *(o vojně)*: Plicka; Seidel „Národ v písni"; *(klav. zn.)*; Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Na tu svatú Katerinu *(verbuňk — o vojně)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Nepojedem na robotu *(robotní — Horňácko)*: Slov. pěsn. III. *(2 hl.)*
Počkejte vy, páni *(robotní)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Pošlem ci, má milá, psání *(verbovací — St. Hrozenkov)*: Plicka
Smutné časy nastávajú *(o vojně)*: Plicka
Tatíčku můj starý *(o vojně — Hodonínsko)*: Plicka
Ti pavlovčí úřadové *(o vojně)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Už sme všecko zorali *(o práci — Hodonínsko)*: Sušil č. 1437
Ve Strážnici na vojnu verbujú *(o vojně)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*

e) Zbojnické

Až půjdete pres pole: Plicka
Bolo nás jedenáct *(Kopanice)*: Zbojnické písně a tance *(zn.)*

Hej, nad tú polanú *(Kopanice)*: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Janko, Janko, hdo ťa rúbal *(St. Hrozenkov)*: Plicka
Kamarádzi moji *(Kopanice)*: Plicka
Na vrchu Jinovca: Slov. pěsn. III.; Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Pásol Janko tri voly: Plicka
U téj bílej hory *(Hodonínsko)*: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
V javarovej holi *(Kopanice)*: Zbojnické písně a tance *(zn.)*

f) Halekačky a trávnice

(Poznámka: Pokud není udáno jinak, jde o halekačku)

Aj, dyž sem šíl horama *(přírodní večerní zpěv)*: Bím „Lid. písně z Hustopečska"
Ej, létała laštověnka *(Břeclavsko)*: Plicka
Hajaju, hajaju *(Kopanice)*: Plicka
Hej, čí že to chlapci: Plicka
Hory, hory, hory čierné *(Kopanice)*: Plicka
Hrozenčané, pekné koně máce *(St. Hrozenkov)*: Plicka
Mezi dvoma vršky *(St. Břeclav)*: Plicka
Medzi dvoma vršky *(dívčí halekačka — St. Hrozenkov)*: Plicka
Ore šohaj, ore *(St. Hrozenkov)*: Plicka
Šlo dívča na trávu *(trávnice)*: Dobre je *(2 hl., zn.)*
Zajali, zajali *(halekačka na pastvě — St. Hrozenkov)*: Plicka

Písně s doprovodem hudecké muziky

Písně byly vybrány z těchto sbírek:
„Vtip a humor v lidové písni" (Vl. Klusák).
„Slovácké písně s hudeckým doprovodem" (Vl. Klusák): 107 písní, nápěvy jednohlasé a dvojhlasé, značky, obsazení většinou: 2 housle, 2 kontry, klarinet, kontrabas, někde cimbál.
Poznámka: Zkratka „Klusák" znamená všude sbírku „Vtip a humor v lidové písni". Druhou sbírku Klusákovu „Slovácké písně s hudeckým doprovodem" vypisujeme vždy „Slov. písně".

a) Mládí, láska

(Poznámka: Tempo písní je táhlé, volné, mírné)

Až pojedu orat *(Podluží)*: Klusák „Slov. písně"
Ej, ja hora, horička *(Kopanice)*: Klusák „Slov. písně"
Ej, lásko, lásko *(dívčí — Strážnice)*: Klusák „Slov. písně" *(2 hl.)*
Fuč, větříčku, z podolé *(Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Keď si já zazpívám *(Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Keď som išol okolo vas *(Podluží)*: Klusák „Slov. písně"
Mikulecké pole *(zpěv děvčat — Podluží)*: Klusák „Slov. písně"
Smutný večér *(Podluží)*: Klusák „Slov. písně"

Sobotěnky s nedělú *(večerní zpěv chasy — Strážnice):* Klusák „Slov. písně" *(2 hl.)*
Tá kněždubská věž *(Strážnice):* Klusák „Slov. písně"
Už je súnko z téj hory ven *(Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Za hory, horičky *(Kopanice):* Klusák „Slov. písně" *(2 hl.)*
Za našíma humnama *(Podluží):* Klusák „Slov. písně"
Zasjala som bazaličku *(Kopanice):* Klusák „Slov. písně" *(dívčí sólo)*

b) Tanec

Až pojedu orati na dolinu *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Dyž my do tých hor *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Ej, podkověnky moje *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Ej, na Vrbovcoch *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Ej, tá hucká hospoda *(sedlácká — Dolňácko):* Klusák „Slov. písně"
Ga'ánečko, moje šecko *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Gdo to henkaj jede *(danaj — Strážnice):* Klusák „Slov. písně"
Hory, hory, horičky *(skočná — Kyjovsko):* Klusák „Slov. písně"
Hrajte ženě, hrajte *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Javorník, Javorník *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Katerinko, staň hore *(sedlácká):* Klusák
Ked sem išél *(hošije):* Klusák
Léta'a lašťovénka *(skočná — Kyjovsko):* Klusák „Slov. písně"
Měl sem štěstí *(danaj — Strážnice):* Klusák „Slov. písně"
Na petrovských dolinách *(danaj — Strážnice):* Klusák „Slov. písně"
Na tú svatú Katerinú *verbuňk — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Nedívaj sa, dívča *(sedlácká):* Klusák
Nechce ňa panenka žádná *(sedlácká):* Klusák
Nechoď, šohaj, v sobotu *(vrtěná - Podluží):* Klusák „Slov písně"
Padá, padá, rosenka *(válaný verbuňk — Podluží):* Klusák „Slov. písně"
Pase Jano junce *(sedlácká — Horňácko):* Klusák „Slov. písně"
Pod babíma horama *(sedlácká — Dolňácko):* Klusák „Slov. písně"
Prídi, šohajku, z rána k nám *(sedlácká):* Klusák
Skoro ráno bývá *(danaj — Strážnice):* Klusák „Slov. písně"
Šak je to láska zlá *(sedlácká):* Klusák
Šest dní do týdňa *(sedlácká — Dolňácko):* Klusák „Slov. písně"
Šohajíčku švarný *(sedlácká):* Klusák
U Hradišča na trávníčku *(sedlácká — Dolňácko):* Klusák „Slov. písně"
U muziky su já chlap *(verbuňk):* Klusák
Védla sem si, védla *(sedlácká):* Klusák
Všeci Veličané *(sedlácká):* Klusák

c) Veselí, žert, satira, škádlení

(Poznámka: Tempo písní je obvykle rychlé)

Andulko moja: Klusák
A v tej Hrubéj Vrbce: Klusák
Drapte, drapte, drapulenky: Klusák
Dyby černé očenka: Klusák
Hora vysoká: Klusák
Hrozenčané: Klusák „Slov. písně"
Išél žebrák po dědině: Klusák
Janko masár: Klusák
Keď si ty taký krajčír *(Kopanice):* Klusák
Keď som boł na jarmek: Klusák
Lúčka zelená: Klusák
Měla sem, měla synečka: Klusák
Nač sú ti, kováč *(moravská):* Klusák
Nezáleží na děvečce *(Hustopeče):* Klusák „Slov. písně"

Očička má jako trnka *(Podluží)*: Klusák „Slov. písně"
Ogarek a dyňa *(Kopanice)*: Klusák
Švarná děvčina: Klusák
Zezulenka kuká: Klusák

d) Zbojníci

(Poznámka: Tempo písní je volné, mírné)

Byli by ňa zabili *(zbojnická — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Ej, hory, hory *(zbojnická — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Jede forman *(zbojnická — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Nebudzem hajníkom *(zbojnická — Kopanice)*: Klusák „Slov. písně"
Žítkovská poljana *(zbojnická — Kopanice)*: Klusák „Slov. písně"

e) Vojna

Ej, vy páni, vy *(Strážnice)*: Klusák „Slov. písně"
Otvírajte sa *(Strážnice)*: Klusák „Slov. písně"
Pri strážnickej bráně *(Strážnice)*: Klusák „Slov. písně" *(2 hl.)*

f) Trávnice a halekačky

Dobre kosenka *(trávnice chlap. — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně" *(2 hl.)*
Hajaju, hajaju *(halekačka chlapce — Kopanice)*: Klusák „Slov. písně"
Šohaj trávu seče *(trávnice chlap. — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Už je ráno, už je deň *(trávnice mužská — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Včéra zvečera *(pomalu, trávnice — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně"
Viděla sem mého holúbka *(halekačka)*: Klusák „Slov. písně" *(dívči sólo, cimbál)*
Vlaštovénka létá *(trávnice chlap. — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně" *(2 hl.)*
Zrána rosenka studená *(trávnice dívčí — Horňácko)*: Klusák „Slov. písně" *(2 hl.)*

6. MORAVA — RŮZNÉ

Obdobně jako u českých písní jsou i zde zařazeny písně, jejichž původ není uveden ve sbírkách a které se zpívají v různých oblastech. Většinou jde ovšem o písně slovácké.

Vybrali jsme písně z těchto sbírek:

„Český zpěvník", „Dobre je", „Moravské národní písně", „Národ v písni", „Kytice národních písní moravských, slovenských a českých" (Bartoš-Janáček), „Vtip a humor v lidové písni".

a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky

(Poznámka: Tempo písní je volné, mírné. Pokud není uvedeno jinak, jde o píseň milostnou)

Andulko, huběnko: Plicka; Sládek „Náš poklad" I.
Co je po studýnce: Plicka
Co je ve vozi *(svatební)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Co to máš děvečko: Plicka
Co ty ženy na mňa majú *(k čepení, svatební)*: Bartoš-Janáček: Kytice
Či's nebyl doma: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Dolina, dolina, níže Nových Zámků: Plicka; Sládek „Náš poklad" II.
Dyby mně tak bylo: Plicka
Ej, mamko,-mamko *(svatební)*: Plicka
Frajerenky moje: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Halý dítě *(ukolébavka)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Hlubočí, hlubočí: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Hluboký járečku: Plicka; Bartoš-Janáček: Kytice
Hraj, muziko, hraj: Plicka
Hroznolhotské pole: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Chodila po rolí: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Chodí syneček: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Jaborové husličky: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Jenom ty mně, má panenko: Plicka; Sládek „Náš poklad" I.
Jsom já synek z Orešan: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Má maměnko, milá *(svatební)*: Sušil
Měla sem včerá synečka: Sušil
Můj koníčku sivý: Plicka
Na mútěnských lukách: Plicka
Na tej našej střeše: Sušil
Pod tým našim okénečkom: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Pridi ty, šuhajko: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Pred te naše dolinečke: Plicka
Spala bych, spala *(ukolébavka)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Stojí šohaj pod naším okénkem: Plicka
Súdyli sa pri Strážnyci: Plicka
Teče voda Lidečkem *(svatební)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Tmavá noc *(svatební)*: Plicka
Zahrej nám, muziko *(svatební)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Zakukała zezulenka: Plicka

b) Tanec, veselí, žert, satira, škádlení

(Poznámka: Tempo písní je mírně rychlé až rychlé)

Aj, ženy, ženy: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Aló, páni muzikanti *(muzikantská)*: Seidel: „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Kačenko, poď do kostela *(o tanci)*: Seidel „Národ v písni"
Kde ty jedeš, můj Janíčku *(taneční)*: Plicka
Měla sem galánů: Klusák
Neber sobě můj synečku: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Počkaj Janku, za rok za dva: Sušil č. 1952
Poslechněte, lidé, málo: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Pytala sa kočka kočky: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Šohajku, co robíš: Sušil č. 1934
Udělali Bačaláci koryto: Seidel „Národ písni" *(klav. zn.)*

c) Práce, robota, vojna

A co ste vy posvatenští poddaní *(o robotě)*: Sušil č. 1416
Ach, když jsem já šel *(o vojně)*: Plicka
Aj oramy oramy *(o práci)*: Sušil č. 1458

Co ste maměnko *(o vojně)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Děvčata, děvčata, vyžente telata *(pastýřská)*: Sušil č. 1458
Husar na šenku *(o vojně)*: Plicka
Máš, máš, má milá děvečko *(o vojně)*: Plicka
Trávo, trávo, trávo zelená *(o vojně)*: Seidel „Národ v písni *(klav. zn.)*

d) Zbojníci

Hej, hore háj, dolu háj *(zbojnická)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*
Keď zme šli na hody *(zbojnická)*: Plicka; Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Pijú chlapci, pijú *(zbojnická)*: Seidel „Národ v písni" *(klav. zn.)*

e) Halekačky a trávnice

Ach, dolina, dolina: Plicka; Sládek „Náš poklad" I.
Ej, dolina, dolina *(halekačka)*: Plicka
Ej, hej, bystra voda *(halekačka)*: Plicka
Ej, hoja, hoja, tovaryško věrná *(pasácká halekačka)*: Sušil č. 1472; Dobre je
Ej, ruža, ruža *(halekačka)*: Dobre je
Helekám, helekám *(trávnice)*: Sušil č. 1466
Hoja, hoja, ty Madlenko Mlynkova *(pasácká halekačka)*: Sušil č. 1468
Žalovál se pták: Plicka

III. SLOVENSKO

Výběr ze slovenských písní může být přirozeně pouze upozorněním na některé zpěvníky, které v poslední době vyšly na Slovensku, a má být pro naše soubory podnětem v tom, aby nezpívaly jen několik nejznámějších slovenských písní, ale zahloubaly se více do nezměrného písňového bohatství slovenského lidu.

Základní novou sbírkou, kterou vydává Slovenská akademie věd, je: „Slovenské ľudové piesne". Zatím vyšel I. a II. díl.

Z ostatních sbírek slovenských písní, které jsou většinou rozebrány a které lze dostat jedině v některých větších knihovnách a archivech, uvádíme: P. Bielik „Slovenské zbojnické piesne", Fr. Galgóci „Spevníček slovenských ľudových piesní" J. a L. Geryk „Slovenské ľudové piesne", „Slovenské spevy" I.—V. (klasická sbírka J. Kadavého), K. A. Medvecký „Sto slovenských ľudových ballád", Št. Mišík „Piesne zo ľudu slovenského", K. Plicka „Eva Studeničová spieva", Schneider-Trnavský „Tatranské zvuky", J. Tomek a Jiří Horák „Slovenské písně z Uhersko-brodska"; dále zpěvníky „Sborník slovenských národných piesní" a „Veniec slovenských národných piesní".

„Národní zpěvníček", III. díl, obsahuje výběr 100 slovenských písní, pořízený B. Valašťanem. Nápěvy jsou jednohlasé. Vydal Orbis.

Další dobrou pomůckou při výběru bude i zpěvník K. Plicky „500 slovenských písní", který je v tisku.

1. SLOVENSKO—ZÁPAD

Zahrnuje oblast ohraničenou Malými Karpatami a Moravou, od Bratislavy po Malacky. Jde zhruba o kraj Bratislavský. V některých oblastech se blíží charakter písní charakteru písní ve východních oblastech Moravy.

Výběr byl proveden z těchto zpěvníků: „Vtip a humor v lidové písni".

„Záhorácké pjesňičky", I. díl (dr. Janko Blaho): 206 písní, nápěvy jednohlasé, slovníček neznámých výrazů, stručná úvodní stať.

„Spevy z Oravy" (P. Tonkovič): 100 písní; jednohlas, Osveta Martin.

„Do kroku i pro oddech". Další vybírejte z II. dílu „Záhoráckých pjesňiček".

a) Mládí, láska, svatba

Anička, dušička, kde si bola: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Anička mlynárova: Klusák „Vtip a humor v lidové písni" *(zn. hud. muz.)*
Budziu sem ťa *(svěže)*: Záhorácké pjesňičky
Čie sú to húsky: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Ej, včera pri mesáčku *(pomalu)*: Záhorácké pjesňičky
Horouže len, horou: Spevy z Oravy
Choďili chlapci k nám *(živě)*: Záhorácké pjesňičky
Moje milé, premilené *(svěže)*: Záhorácké pjesňičky
Po dolině tichý vjetrík *(pomalu, svatební)*: Záhorácké pjesničky

b) Tanec

Husári, husári *(verbuňk)*: Záhorácké pjesňičky
Keď sa žení boháč: Spevy z Oravy
Keď sem išél z Pešť Budzína *(verbuňk)*: Záhorácké pjesňičky
V tem Uňíňe *(verbuňk)*: Záhorácké pjesňičky
Vyhorala, vyhorala Stará Turá *(verbuňk)*: Záhorácké pjesňičky
Zagroj mi, muzecko: Spevy z Oravy

c) Veselí, žert, satira, škádlení

A já ráda: Klusák *(zn.)*
Bodaj by vás vy mládenci: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Išiel Macek do Malacek: Klusák *(zn.)*
Starala se moja mat: Klusák *(zn.)*
Z Trhanovéj som já cimbalista: Klusák *(zn.)*

d) Práce, robota, vojna

Ach, mamičko, mamko má *(o vojně)*: Záhorácké pjesňičky
A keď my budem mašírovať *(o vojně)*: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Byu sem gazda *(o práci)*: Záhorácké pjesňičky
Čieže to ovečki *(zbojnická)*: Spevy z Oravy
Ešťe je, ešťe je *(o vojně)*: Záhorácké pjesňičky
Pod ziljonem: Spevy z Oravy
Skoro ráno než s'unečko *(o lovu)*: Záhorácké pjesňičky

2. SLOVENSKO — STŘED

Zde jsou zahrnuty oblasti krajů Žilina, Banská Bystrica, Tatry, částečně i kraj Nitranský. Patří sem známé písňové oblasti kolem Helpy, Pohorelé, Očové, Detvy atd. Typickými tanečními projevy jsou tu odzemek a jiné zbojnické tance. Mnoho písní vychází z pracovního prostředí (pastva), často i z nástrojové praxe (fujara).

Výběr byl pořízen z následujících zpěvníků:

„Zbojnické písně a tance", „Vtip a humor v lidové písni", „Do kroku i pro oddech" a ze slovenských krajových zpěvníků:

„Spevy nášho ľudu" (zápisy J. Guzové, J. Matúšky a P. Tonkoviče): 180 písní, nápěvy jednohlasé, roztříděné podle žánrů. — Slovenské hudobné vydavatelstvo, Bratislava 1951.

„Slovenské ľudové piesne" (E. Gašparová a P. Tonkovič): 150 písní, nápěvy jednohlasé. — Smena, Bratislava, 1953.

„Spevy od Hrona" (I. Baková-Pavlovičová): 100 písní; jednohlas, Osveta Martin, 1954.

a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky

(Poznámka: Není-li uvedeno jinak, jde o písně milostné)

Buvajže mi, buvaj *(uspávanka)*: Slovenské ľudové piesne
Červená růža trojaká: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Dve hviezdičky od Dunaja: *(svatební)*: Spevy nášho ľudu
Ej, hoja, hoja, sloboda moja: Spevy nášho ľudu
Chodila dievčina po hore plačúci: Spevy nášho ľudu
Išiel Janík, išiel orať: Spevy nášho ľudu
Jedna ruža, dve ruže: Spevy nášho ľudu
Od Polany vietor veje: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Pod tým naším okénečkem: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Pozri sa Anička *(svatební)*: Spevy nášho ľudu
Prídi Janík, premilený: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Tam hore v pasekách: Slovenské ľudové piesne
Spiže mi *(uspávanka)*: Spevy od Hrona
Vychodí slniečko: Spevy nášho ľudu
Zavej, vetrik, zavej: Slovenské ľudové piesne

b) Tanec

Bou som ja dobri gazda *(odzemek)*: Klusák *(zn.)*
Ej duby, duby: Spevy nášho ľudu
Hej, sito, brdo, aj koryto: Spevy nášho ľudu
Keď začneme chudoba pit: Slovenské ľudové piesne
Podz, dziefča, na taňec: Spevy nášho ľudu
Reďikau sa Ďurík: Klusák *(zn.)*

c) Veselí, žert, satira, škádlení

Ej, točí sa mi, točí: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Hej, basom že ti peru: Klusák *(3 hl. hud. muz.)*
Hej, na vrch na Poľaňe: Klusák *(zn. cimbál)*
Povedal mi jeden chlapec: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Starie dieuky: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Ženelo sa motovidlo: Klusák *(zn. hud. muz.)*

d) Práce, vojna

Bodaj sa zlámala *(o vojně)*: Spevy nášho ľudu
Domou ľudia, s poľa *(žňová)*: Spevy od Hrona
Ej, dobre tomu šuhajovi *(o práci)*: Spevy nášho ľudu
Tojšou jáger poľovať *(jagerská)*: Spevy nášho ľudu
Tým slatinským potôčkom *(o vojně)*: Spevy nášho ľudu
Žnica som ja, žnica *(žňová)*: Spevy od Hrona

e) Zbojnické

Čudujú sa páňi: Spevy od Hrona
Ej, čieže to ouvce: Spevy nášho ľudu
Ej, Janíček beľavý: Spevy nášho ľudu
Ej, tu boli, ta šli: Spevy nášho ľudu
Hej, dobre tomu Janíkovi: Zbojnické písně a tance
Hej, keď ma šikovali: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Hej, keď som išol na zboj: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Hej, pofukuj, povievaj: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Hej, zapískal Jánošík: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Páni, naši páni: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Tedy sa mi, tedy: Spevy nášho ľudu
Tri dni ma naháňali: Zbojnické písně a tance *(zn. hud. muz.)*

f) Trávnice

Či shora, či zdola: Spevy nášho ľudu
Ej, šíry strom, šíry strom: Spevy nášho ľudu
Hrabala, hrabala: Spevy nášho ľudu
Máča dievča konope: Spevy nášho ľudu
To očovskô šíro pole: Spevy nášho ľudu
Viem ja lúčku pri potôčku: Spevy nášho ľudu
Vyletela lastovička: Spevy nášho ľudu

3. SLOVENSKO — VÝCHOD

Zde jsou zahrnuty oblasti Košického a Prešovského kraje. Místy jsou v písních už patrny vlivy Zakarpatské Ukrajiny, jinde zase písní maďarských. Typickým tancem, známým z podání našich státních souborů písní a tanců, jsou karičky (tanec děvčat). Při interpretaci písní východoslovenských je obzvláště nutno dbát osobité výslovnosti, která je zcela jiná než na středním Slovensku.

Výběr byl pořízen z těchto zpěvníků:

„Vtip a humor v lidové písni"

„Spevy nášho ľudu" *(viz Slovensko-střed)*

„Janka Guzová spieva", 100 východoslovenských písní, nápěvy jednohlasé, seřazené podle žánrů. — Slovenské hudobné vydavatelstvo, Bratislava, 1951.

a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky

Ach, bože muj *(milostná)*: Klusák *(hud. muz. zn.)*
Ach, jajaj, jak me muž *(svatební)*: Janka Guzová spieva
A okolo Ľevoči *(milostná)*: Janka Guzová spieva
Ďaľeko, široko *(milostná)*: Janka Guzová spieva
Ej, a za našu chižu *(svatební)*: Spevy nášho ľudu
Ej, chodziľa Haňička *(svatební)*: Janka Guzová spieva
Ej, mamuš, moja mamuš *(milostná)*: Janka Guzová spieva
Hajajže, mi haja *(uspávanka)*: Spevy nášho ľudu
Kedz sebe zaspivam u lese *(milostná)*: Spevy nášho ľudu
Ket še vidavala *(svatební)*: Janka Guzová spieva
Kmotra, moja, kmotra *(křestní píseň)*: Spevy nášho ľudu
Matka dzjefku cifruje *(svatební)*: Spevy nášho ľudu
Ňevestečko s kadzi sce *(svatební)*: Janka Guzová spieva

b) Tanec

Co ja smutna robic mam *(vesele)*: Spevy nášho ľudu
Čerešenka cenka *(mírně)*: Spevy nášho ľudu
Ej, lena, lena *(vesele)*: Spevy nášho ľudu
Ej, zalužicky poľo *(pomalu, karička)*: Klusák *(zn. hud. muz.)*, Valašťan „Slovenský ľud. spevník"
Idze mlada z doli *(táhle)*: Spevy nášho ľudu
Miľa moje, miľenka *(živě)*: Spevy nášho ľudu
Ňepojdzem do ľesa *(živě)*: Spevy nášho ľudu
Šviec mi, mešac *(rázně)*: Spevy nášho ľudu
Vežmi me na taněc *(rychle)*: Spevy nášho ľudu
Zasej mi, mužičku *(vesele)*: Spevy nášho ľudu

c) Veselí, žert, satira, škádlení

Doľina, doľina, na doľině zajec: Spevy nášho ľudu
Ej, či mi tak, či mi tak: Janka Guzová spieva
Ej, dal mi milý syra: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Išla bim na taňec: Janka Guzová spieva
Kupila mi mac knižočku: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Ňepujdzem ja do Kanadi *(pochodově)*: Janka Guzová spieva
Ňič to za to: Klusák *(zn. hud. muz.)*
Šedzi zajac na brazdejce *(jágerská)*: Klusák *(zn. hud. muz.)*

d) Práce, vojna

A na baňi *(regrutská)*: Spevy nášho ľudu
Bašovniarskie dzjefki *(banická)*: Janka Guzová spieva

Faraľi havjare do baňi *(banická)*: Janka Guzová spieva
Idze havjar z baňi *(o práci, banická)*: Janka Guzová spieva
Kukuriku vo dňe *(o vojně)*: Janka Guzová spieva
Regruci, regruci *(o vojně)*: Janka Guzová spieva
Tatuňu, tatuňu *(o práci)*: Spevy nášho ľudu

4. SLOVENSKO — RŮZNÉ

Zde jsou zařazeny některé písně z následujících zpěvníků:

„Veselo muziko, ešče lepší bude" *(viz seznam v úvodu kapitoly „Lidová píseň")*

„Do kroku i pro oddech" *(viz tamtéž)*

„Slovenský ľudový spevník" (Bohuslav Valašťan): 100 známých písní z různých oblastí, bez udání původu, nápěvy jednohlasé, seřazené podle žánrů. — Slovenská matice, Martin, 1948.

a) Mládí, láska, veselí, žert, tanec

Děvcino čačana *(goralský tanec)*: Klusák *(2 hl. zn. hud. muz.)*
Dievča, dievča: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Ej, hora, hora: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"
Ej, toči še mi, toči: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"
Mám ja frajerôčku: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Oženil ja som še: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"
Tam z tej strany hája: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"
Zaleť sokol, biely vták: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"

b) Práce, vojna, zbojníci

Ej, pomaly ovečky *(bačovská)*: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"
Hej, dobre tomu Janikovi *(bačovská)*: Valašťan „Slovenský ľud. spevník"
Hej, musel by to chlap byť *(zbojnická)*: Zbojnické písně a tance *(zn.)*
Ja bača starý *(bačovská)*: Veselo muziko, ešče lepší bude
Keď ma šikovali *(zbojnická)*: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"
Keď voják narukoval: Do kroku i pro oddech *(zn.)*
Mám já lúčku *(senosečná)*: Veselo muziko, ešče lepší bude *(zn. hud. muz.)*
Ovečky, beličky *(bačovská)*: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"; Zbojnické písně a tance
Pľtôčka na vode: Veselo muziko, ešče lepší bude *(zn. hud. muz.)*
Valasi po zboji *(bačovská)*: Valašťan „Slovenský ľudový spevník"
Vysoko si kosil *(žatevná)*: Veselo muziko, ešče lepší bude *(zn.)*

IV. NOVÉ LIDOVÉ PÍSNĚ

ÚVODEM

Nové písně, které vytvářejí lidoví autoři hlavně v kolektivech souborů písní a tanců, jsou nejkrásnější ukázkou toho, jak prudce a rozmanitě se rozvíjejí tvůrčí síly lidu, osvobozeného z pout kapitalismu. Jejich tvůrci většinou navazují na klasické lidové písně oblasti, v níž žijí. Snaží se rozvíjet pokrokové tradice naší lidové písně nejen po stránce námětové a slovesné, ale i po stránce hudební.

Uvádíme zde téměř všechny nové písně ze zpěvníků:

„Ej nota, notečka" (Vlad. Karbusický): obsahuje vesměs nové lidové písně, nápěvy jednohlasé a dvojhlasé se značkami, úvodní studii. — SNKLHU, 1954.

„Veselo muziko, ešče lepší bude" (Zd. Mišurec): obsahuje v závěrečné části nové lidové písně. Naše vojsko, 1953.

U každé písně je po názvu v závorce uvedeno jméno autora, nápěvu a slov a jeho působiště. Tam, kde jde o lidový nápěv, uvádíme autora slov. U některých písní je uvedeno pouze místo vzniku, t. j. většinou působiště souboru písní a tanců, kde píseň byla vytvořena. Tématické zaměření uvádíme pouze u písní s náměty mírovými, vojenskými a milostnými. Ostatní písně se zabývají naší novou vesnicí, často také s hlediska boje za mír, vztahů mladých lidí a pod. Zvlášť vyznačujeme pouze úpravy pro dvojhlas a doprovod hudecké muziky. Všechny ostatní písně jsou notovány jednohlase a se značkami.

Další nové lidové písně hledejte v časopise „Lidová tvořivost" a v materiálech, které rozesílají Ústřední dům lidové tvořivosti a krajské poradny lidové tvořivosti (na př. „Nová úroda", 1955 a „Radostná je naše píseň", 1955). Písně a básně A. Gorlové vyšly knižně v nakladatelství Orbis („Dobre je") a Mladá fronta („Písně Anežky Gorlové").

Znění jednohlasé a dvojhlasé se značkami

Bílá holuběnko *(Fr. Mrlík — Malenovice):* Ej, nota; Veselo muziko *(2 hl.)*

Bílou holubičku *(nápěv lid., V. Langerová — Mělník, mírová — svatební):* Ej, nota *(2 hl.)*

Červené kvítočky *(Michalovce):* Veselo muziko *(2 hl. hud. muz.);* Nová úroda

Červený kvíteček *M. Vymyslická — Přerov, milostná):* Ej, nota

Čí že sú to širé lány *(Malenovice):* Veselo muziko

Dajte vy, národy, hlavy dohromady *(nápěv lid., J. Norek — Hrubá Vrbka):* Ej, nota

Daleko, široko *(Prácheňský soubor):* Nová úroda *(2 hl.)*

Dívala sa Marinka *(A. Gorlová — Boršice):* Ej, nota

Dobre je, že už není pána *(O. Horký, A. Gorlová — Boršice, verbuňk):* Ej, nota; Veselo muziko *(hud. muz.)*

Doma už buďte *(Z. Ondráček — Hradišťan)*: Ej, nota *(2 hl.)*; Veselo muziko

Dožínková *(M. Slovák — Bystřice pod Host.)*: Ej, nota

Družstevní kolečko *(A. Gorlová — Boršice)*: Veselo muziko

Dva koníčky vrané *(J. Bílský — Janovice)*: Veselo muziko

Dva sokoli *(M. Slovák — Bystřice pod Host.)*: Ej, nota

Dybych já věděla *(Zd. Kašpar, M. Andrýsková — Jasénka, mírová)*: Ej, nota

Dybyste ně povídali *(M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice, milostná)*: Ej, nota; Veselo muziko

Dycky já se pýtám *(V. Klusák, A. Loužecký — česká)*: Ej nota

Dyž ty mňa, cérečko *(nápěv lid., Zd. Sudek — Uničov, vojenská)*: Ej, nota

Dyž som já šel z Malenovic *(Malenovice, milostná)*: Veselo muziko

Ej, bylo nám chlapci *(J. Vaculík, Z. Trávníček — Malenovice)*: Veselo muziko

Ej, červená hvězdičko *(J. Staněk — Hradišťan)*: Ej, nota

Ej, děvčátka černooká *(J. Staněk — Hradišťan)*: Veselo muziko

Ej, ešče ně nebylo *(M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice, vojenská)*: Ej, nota; Veselo muziko

Ej, idú, chlapci, idú *(Jar. Tilscher, K. Zezula — Vsetín)*: Ej, nota *(2 hl.)*

Ej, Lysa hora *(Ad. Valášek — Ostravice)*: Ej, nota

Ej, moja mamka *(R. Danda, A. Gorlová — Boršice)*: Dobre je

Ej, půjdeme za humna *(J. Karásek, A. Gorlová — Boršice, točená)*: Ej, nota *(2 hl.)*

Ej, znám teho synka *(Zd. Kašpar, M. Andrýsková — Jasénka, taneční)*: Ej, nota

Ešče nemám galánečku *(A. Gorlová — Boršice, milostná)*: Ej, nota

Galánečko moja *(Malenovice)*: Veselo muziko

Hej, a jak my pujdzeme *(Milpoš, vých. Slovensko)*: Veselo muziko *(2 hl.)*

Hej, havíři chlapci silni *(M. Blecha — SETUZA, Ústí n. L.)*: Veselo muziko

Hej, padaj dižďu, padaj *(Malčice)*: Veselo muziko *(2 hl.)*

Hněvaj sa, hněvaj sa *(J. Tilscher, K. Zezula — Vsetín, milostná)*: Veselo muziko *(2 hl.)*

Holuběnka letí *(Fr. Mrlík, J. Vaculík — Malenovice, mírová)*: Ej, nota; Veselo muziko *(hud. muz.)*

Hore, chlapci *(J. Čech, E. Kavan — Hradišťan, verbuňk)*: Veselo muziko

Hore, šohaj *(Zd. Kašpar — Jasénka)*: Ej, nota

Hradisko, Hradisko *(A. Dřevjaná)*: Veselo muziko

Hraničář *(M. Slovák — Bystřice pod Host., vojenská)*: Ej, nota

Chlapci moji, čujte všeci *(Jar. Tilscher, K. Zezula — Vsetín, čardáš)*: Ej, nota

Jablúnecké vršky *(nápěv lid., Zd. Kašpar — Jasénka, milostná)*: Ej, nota

Jací že to ženci byli *(M. Vyoral, A Gorlová — Boršice — verbuňk)*: Veselo muziko

Jak mám hlasno zpívat *(Zd. Kašpar, M. Andrýsková — Jasénka, milostná)*: Ej, nota

Jedeme do Malovic *(Hrubec — Písek)*: Veselo muziko

Jedú chlapci, jedú *(Jar. Tilscher, K. Zezula — Vsetín, točená)*: Ej, nota *(2 hl.)*; Nová úroda *(2 hl.)*

Ještě já se podívám *(A. Bílský — Janovice)*: Ej, nota; Veselo muziko

Kaj si divča litovalo *(A. Dřevjaná — Janovice, milostná)*: Ej, nota

Keď sebe družstevni ženi zašpívaju *(nápěv lid., Hudíková — Vavlovce)*: Veselo muziko

Kosenka *(nápěv lid., slova A. Gorlová — Boršice)*: Ej, nota; Veselo muziko

Kozinec, Kozinec *(R. Kubánik — Uničov)*: Ej, nota *(2 hl.)*

Kukačka *(M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice, taneční, milostná)*: Ej, nota *(2 hl.)*

Kuláč *(Zd. Kašpar — Jasénka, taneční)*: Ej, nota

Létává holúbek *(Jar. Tilscher, K. Zezula — Vsetín, mírová)*: Ej, nota

Ludé sa vyptávajú *(Zd. Kašpar — Jasénka)*: Ej, nota *(2 hl.)*; Veselo muziko *(2 hl.)*

Malenovští hudci *(Malenovice — taneční)*: Veselo muziko
Mám já obrázeček *(Zd. Kašpar, M. Andrýsková — Jasénka)*: Ej, nota
Mandelinovská *(Třebenice)*: Veselo muziko
Mezečka *(nápěv lid., A. Gorlová — Boršice)*: Ej, nota *(2 hl.)*
Meza *(M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice)*: Veselo muziko
Milá moja, aká ši parádna *(Pavlovce, Šariš)*: Ej, nota
Můj tatíček aj mamička pravili *(D. Komosný a J. Holub — soubor Podlužan, vojenská)*: Ej, nota
Mužičku, muj mužu *(St. Havlíček, A. Gorlová — Boršice)*: Ej, nota; Veselo muziko
Na našich hranicách *(J. Skácel — Uničov, vojenská)*: Ej, nota
Na ryžovom poľu *(Pavlovce, Šariš)*: Ej, nota; Veselo muziko
Naše meza, bože, meza *(Veselá — Kořánec)*: Veselo muziko *(2 hl.)*
Nebrkoc, nebrkoc *(Jar. Skácel — Uničov, taneční, vojenská)*: Ej, nota
Nedbalý traktorista *(A. Bílský — Janovice)*: Veselo muziko *(hud. muz.)*
Nechtěla bych šohajíčka *M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice, milostná)*: Ej, nota; Veselo muziko
Není, moja milá, treba *(A. Gorlová — Boršice, mírová)*: Ej, nota
Obtul mňa, cerečko *(Jar. Skácel — Uničov, točená, vojenská)*: Ej, nota *(2 hl.)*
Odajce se dzivku *(Pavlovce, Šariš, milostná)*: Veselo muziko
Od východu slunko *(B. Bída, A. Gorlová — Boršice)*: Ej, nota *(2 hl.)*
Odzemek *(Bršlica)*: Veselo muziko
Oj, synečku, maškrtuj *(Malenovice)*: Veselo muziko
Oře traktor *(nápěv lid., K. Kozel — Janovice)*: Veselo muziko
Piskol bača dolině *(Ad. Valášek — Ostravice)*: Ej, nota
Poďme, cérky *(Zd. Kašpar, M. Andrýsková — Jasénka, halekačka)*: Ej, nota
Pole moje, pole *(R. Pluhařová — Semily)*: Ej, nota *(2 hl.)*
Povězte ně, moja mamko *(M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice, milostná)*: Veselo muziko
Pravili ně náš tatíček *(M. Vymislická — Přerov, milostná)*: Ej, nota
Přání Stalinovi *(Hradišťan)*: Veselo muziko
Přilétla k nám holubička *(J. Jiřinská — Ml. Boleslav, mírová)*: Ej, nota
Připijme vínečko červený *(nápěv lid., V. Krůta — Mělník)*: Ej, nota
Pšenička už dozriva *(Šariš)*: Veselo muziko
Rozleť sa, holubko *(M. Slovák — Bystřice p. Host., mírová)*: Ej, nota
Slevačská *(A. Valášek — Ostravice)*: Veselo muziko
Slobodo, slobodo *(B. Bída, A. Gorlová — Boršice)*: Ej, nota
Slunečko včil pěkně svítí *(Fr. Mrlík — Malenovice)*: Veselo muziko
Staral še muj ocec *(Milpoš, okr. Sabinov)*: Ej, nota *(2 hl.)*; Veselo muziko *(2 hl.)*
Stojí traktor na roli *(A. Bílský — Janovice)*: Ej, nota
Svítí sluníčko *(J. Rohlík, V. Krůta — Mělník, milostná)*: Ej, nota *(2 hl.)*
Šohajíčku švarný *(M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice, milostná)*: Ej, nota
Špatně se nám dělávalo *(Malenovice)*: Veselo muziko
Ta družstevní pračka *(A. Třísková)*: Veselo muziko
Taková su *(M. Vyoral, A. Gorlová — Boršice)*: Ej, nota *(2 hl.)*
Tatíčku můj milý, povím vám *(A. Gorlová — Boršice, milostná)*: Veselo muziko
Teprú sa slúnečko *(B. Bída, A. Gorlová — Boršice)*: Ej, nota; Veselo muziko *(hud. muz.)*; Nová úroda *(2 hl. harm.)*
To slavkovské březí *(M. Slovák — Bystřice p. Host., milostná)*: Ej, nota
Traktorista *(A. Valášek — Ostravice)*: Veselo muziko
Tu mátě, předsedo *(nápěv lid., V. F. Koblenc — Ústí n. L.)*: Ej, nota (2 hl.)
Ty valašské kopce *(M. Slovák — Bystřice p. Host.)*: Ej, nota
Vesele se hospodaří *(soubor Prácheň-Strakonice)*: Ej, nota *(2—3 hl.)*
Volaj, ptáčku *(Malenovice — milostná)*: Vesele muziko
V téj naší dědině *(M. Slovák — Byst-*

řice p. Host.): Ej, nota (2 hl.); Veselo muziko
V tom janovském JZD (Janovice): Veselo muziko
Vyletěl pták (nápěv lid., R. Kubánik — Uničov, mírová): Ej, nota (2 hl.)
Vyleť, vyleť, holuběnko (M. Vymyslická — Přerov, mírová): Ej, nota (2 hl.)
Za družstevním dvorem (M. Slovák — Bystřice p. Host.): Ej, nota
Za horú Hostýnem (M. Slovák — Bystřice p. Host.): Ej, nota
Za naším huménkem (nápěv lid., A. Gorlová — Boršice, taneční): Ej, nota
Za kopečkem (M. Slovák — Bystřice p. Host.): Ej, nota
Zpomínání (A. Frélich — Prostějov, milostná): Ej, nota

Sborové a instrumentální úpravy nových lidových písní

Poznámka: Repertoární sborníky vydává ediční oddělení Ústředního domu armády)

Bílá holuběnko (Fr. Mrlík — upr. K. Reiner): Život lidu v písni VI. (4 hl. ženský nebo dětský, a capella)
Dajte vy, národy (nápěv lid. — text J. Ňorek): Repert. sborník č. 14 (partitura lid. muz.)
Děvča v továrně (Zd. Kašpar — úpr. Jiří Válek): Repert. sborník č. 3 (3 hl., hud. muz.)
Dobre je (O. Horký, A. Gorlová — úpr. K. Reiner): Život lidu v písni č. VI. (sbor, klav.)
Ej, červená hvězdičko (J. Staněk): Život lidu v písni č. VI (m. sbor a cap. — úpr. K. Reiner); Repert. sborník č. 5 (sólo, sbor, klav. úpr. J. Válek)
Ej, vojna, vojnička (Jar. Skácel — úpr. R. Myška a Zd. Šesták): Repert. sborník č. 4 (harm., hud. muz.)
Ej, zazní písnička (A. Táborský — úpr. V. Valášek): Náš kahan (hud. muz., cimbál, zn.)
Ej, znám teho synka (Zd. Kašpar, M. Andrýsková — úpr. K. Reiner): Život lidu v písni č. VI (sbor, klav.)
Hoja, hoja, hoja (J. Mikulenková — úpr. A. Košťál). Dobre je (sbor)
Holuběnka letí (Fr. Mrlík, J. Vaculík — úpr. K. Reiner): Život lidu v písni č. VI (sbor, klav.)
Hráz míru (M. Blecha, V. F. Koblenc — úpr. K. Reiner): Život lidu v písni č. VI (sbor, klav.)
Ma zbijačka (lid. nápěv, A. Loužecký — úpr. P. Staněk): Náš kahan (hud. muz., zn.)
Na našich hranicách (J. Skácel — úpr. V. Klusák): Radostná je naše píseň (hud. muz.)
Slobodo, slobodo (R. Bída, A. Gorlová — úpr. Sv Havelka): X. sjezd KSČ (m. sbor a cap.); Radostná je naše píseň (sm. sbor a cap.)
Sněženky už rostú (J. Mikulenková): Život lidu v písni č. VI (ž. 3 hl., klav — úpr. K. Reiner); Repert. sborník č. 4 (3 hl., klav. — úpr. J. Bažant)
Už nesmím (M. Blecha, V. F. Koblenc — úpr. K. Reiner): Život lidu v písni č. VI (sbor, klav.)

V. ÚPRAVY PRO ŽENSKÝ, MUŽSKÝ A SMÍŠENÝ SBOR BEZ DOPROVODU (A CAPELLA) NEBO S DOPROVODEM

ÚVODEM

Tato skupina písní je určena vyspělejším pěveckým souborům. O otázce úprav lidových písní pro začínající a vyspělejší pěvecké soubory jsme hovořili již v úvodu k celé kapitole. Základem pro výběr písní podle

krajů a žánrů bude první skupina písní, uvedených na předešlých stránkách. Úpravy pro vyspělejší soubory dělíme do tří oddílů: Čechy, Morava, Slovensko. Původ písní lze většinou zjistit v první části (pokud není uveden přímo v příslušné publikaci). V každém oddílu uvádíme odděleně úpravy pro ženský, mužský a smíšený sbor.

Většinou jde o úpravy pro středně vyspělé sbory. Ale jsou tu i některé náročnější úpravy a capella (některé Malátovy, Zichovy, Jindřichovy) i s doprovodem (V. Štěpán „Vlaštovička lítá", O. Zich, M. Krejčí). Některé úpravy jsou spíše prostou harmonisací, ale jsou zde i takové, které jsou bohatým rozpracováním dané písně (na př. P. Křížkovského „Utonulá"). Vybrali jsme úpravy, které poměrně nejlépe vystihují charakter písní. Není tomu tak u všech úprav, které u nás vznikly v posledních třiceti letech a v kterých se projevuje mnoho prvků samoúčelných, formalistických a šablonovitých. Proto uvádíme v oddílech pro mužské a ženské sbory i dobré úpravy některých starších klasických sběratelů, znalců a upravovatelů písní (na př. L. Kubu, Jindřicha Jindřicha a j.) přesto, že příslušné publikace jsou rozebrány.

Písně uvádíme takto:

1. Název písně
2. Upravovatel — uveden v závorce za názvem
3. Název publikace — viz dále na př. Kuba: I. (Slovanstvo ve svých zpěvech, díl I.)
4. Druh úpravy — klav. (klavír), harm. (harmonika) — úprava pro sbor a capella se zvlášť neoznačuje.

U úprav pro mužský a pro ženský (dětský) sbor jde většinou o publikace, které vyšly ještě před rokem 1948 nebo 1945. Lze je objednat v každé prodejně „Knihy" n. p. Rozebrané publikace je možno si vypůjčit v knihovnách nebo u jiných souborů. To se týká hlavně některých úprav Jindřicha Jindřicha, O. Zicha a díla „Slovanstvo ve svých zpěvech", díl I. od Ludvíka Kuby. J. Jindřicha „Chodské" a „Rodný kraj" existují každý jako sborník ženských, mužských a smíšených sborových úprav. Jde celkem o šest sborníků a v každém jsou jiné písně. Neoznačujeme však každý zvlášť, protože číslo sborníku je dáno zařazením písně mezi mužské, ženské nebo smíšené sbory. — Část publikací s úpravami pro smíšený sbor vyšla v posledních letech v Státním nakladatelství krásné literatury, hudby a umění. Jde hlavně o edici „Život lidu v písni" a o publikaci „Zemědělské písně a častušky". V SNKLHU vyšly rovněž „Jihočeské písně" v úpravě Fr. Píchy pro mužský sbor a zvláštní svazek pro smíšený sbor. Další úpravy písní pro smíšený sbor vyšly v edici „Repertoir souborů" a v publikaci „Dobre je". Úpravy nových lidových písní jsou v 6. svazku edice „Život lidu v písni". Uvádíme je zvlášť, hned za oddílem „Nové lidové písně" na str. 61. Některé úpravy lidových písní vyšly také v „Repertoirních sbornících", které vydává Ústřední dům armády, ediční

oddělení, a v materiálech, které vydává Ústřední dům lidové tvořivosti. A konečně tu uvádíme úpravy, které vydává Slovenské ústředí lidové tvořivosti v Bratislavě.

1. ČECHY

Ženský, případně i dětský sbor

Andulko, huběnko *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Ani vy to sobě *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. IV.
Boleslav, Boleslav *(J. Fiala)*: 10 rušných písniček
Čtyři koně ve dvoře *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Divčátko malý *(J. Jindřich)*: Chodské
Hájku, hájku *(Chvalovský)*: SÚLUT
Haž pureš za milú *(J. Jindřich)*: Rodný kraj
Ha, ty svatyj Vavřenečku *(F. Pícha)*: Lid. písně pro ž. sbor
Hrály dudy u Pobudy *(J. Fiala)*: 10 rušných písniček
Já mám koně *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Jenom ty mě *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Kdy jsem plela len *(J. Praveček st.)*: SÚLUT
Liboce se, liboce *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Měla jsem holoubka *(F. Lýsek)*: Pomněnky
Muziky už hrajou ke dvoru *(O. Zich)*: Tři chodské písně *(klav.)*
Nad Nevolicí malá zahrádka *(J. Jindřich)*: 4 lidové písně
Neviděli ste tu mé panenky *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Okolo Třeboně *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Pršelo, bylo tma *(A. Cmíral)*: Ze Sukova kraje
Sviť, měsíčku jasně *(O. Zich)*: Tři chodské písně *(klav.)*
Tráva neroste *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Travička zelená *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Ty ténské hodinky *(O. Zich)*: Tři chodské písně *(klav.)*
Vlaštovička lítá, lítá *(V. Štěpán)*: — *(klav.)*
Vždycky mně matička říkávala *(L. Kuba)*: I.

Mužský sbor

Ach, mámo *(O. Flosman)*: Život lidu v písni č. 5
Ach, synku, synku *(L. Kuba)*: I.
A já sám *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Anduličko, holubičko *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Bure muzika *(J. Jindřich)*: Chodské
Co to máš, má milá *(L. Kuba)*: I.
Dobrú noc *(J. Jindřich)*: Chodské
Eště mám *(J. Jindřich)*: Rodný kraj
Eště mě nemáš *(O. Hilmera)*: Růžička červená
Hdyj sem já šel od Zlukova cestou *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Holka má milá *(J. Jindřich)*: Rodný kraj
Holka modrooká *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. I.
Hop, hej, cibuláři *(H. Palla)*: České tance
Horo, horo, vysoká jsi *(L. Kuba)*: I.
Hrom do Petrojc *(J. Jindřich)*: Chodské
Ja mam malovanú *(J. Jindřich)*: Chodské
Já ne, to ty, to ty *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Já nemám v tom Klenčí *(J. Jindřich)*: Rodný kraj
Jedna hodina *(L. Kuba)*: I.

Jsou, jsou na potoce ráčata *(L. Kuba)*: I.
Kde je Jan Žižka *(J. Válek)*: Repert. č. 11 *(klav.)*
Kdybys měla, má panenko *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. I.
Koupím já si *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Náš táta mně pořád nutí *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Na tej zablatskej hrázi *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Nechte mě *(J. Jindřich)*: Chodské
Okolo Třeboně *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Pásla má milá páva *(O. Zich)*: Pět lidových písní českých
Plavala husička po Dunaji *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Pode mlejnem, nade mlejnem *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Pod našima okny *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Překrásné hvězdičky *(L. Kuba)*: I.
Přes ty pusty lesy *(L. Kuba)*: I.
Rodičové chtějí: Písně AUS VN
Sil jsem proso *(O. Flosman)*: Repert. sborník č. 3 *(klav.)*
Sluníčko vychází *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Šla panenka pro vodu *(J. Matys)*: Repert. sborník č. 4 *(klav.)*
Ta zlukovská náves *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
To sou zatrápený *(J. Jindřich:* Rodný kraj
U našich stájů *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
U vokýnka jsem stával *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Včera se mi něco zdálo *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Vjímť já jedno vokýnko *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
V Praze na vojnu verbujou *(odvod — O. Zich)*: Pět lid. písní českých
Vyšla hvězda jasná *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Zdálo se mi, má panenko *(F. Pícha)*: Jihočeské písně
Zdálo se mi, má panenko *(M. Vacek)*: Repert. sborník č. 3 *(klav.)*

Smíšený sbor

Ach, prší, prší rosička *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. II.
A já sám *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Až budou lovit *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Byla Marjánka panenkou *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Co se to tam zelenalo *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Což se mně, má milá, hezká zdáš *(V. Neumann)*: Život lidu v písni č. 2 *(harm.)*
Čekala jsem *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. II.
Červená růžičko, rozvíjij se *(J. Jindřich)*: Chodské
Čí jsou to koníčky *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. IV.
Čí jsou to koníčky *(J. Kapr)*: Život lidu v písni č. 1 *(harm.)*
Čí jsou to koníčky: Dobre je
Čtyři koně ve dvoře *(J. Kapr)*: Život lidu v písni č. 1
Dal husar koně kovat *(Husar — O. Zich)*: Tři lid. písně české
Daleko, široko *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Eště husy nekejhaly *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Formane, formane *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Hdo pa to tám pase *(J. Jindřich)*: Chodské
Hdyj sem plynul po Dunaji *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Hezká jsi, Andulko, bejvala *(J. Kapr)*: Život lidu v písni č. 1 *(harm.)*
Chodila má milá *(O. Zich)*: Tři chodské písně *(klav.)*
Já do lesa nepojedu *(A. Palouček)*: Repertoir soub. J. Fučíka *(klav.)*
Já mám děvče *(J. Kapr)*: Zeměděl-ské písně a častušky II. *(harm.)*
Já mám malovanú vestu *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně

Já ne, to ty *(J. Kapr)*: Život lidu v písni č. 1 *(harm.)*
Jedna hodina *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. IV.
Jednú v podvečír, ha šel sem na špacír *(A. Palouček)*: Život lidu v písni č. 3 *(harm.)*
Jeníčku, bloudíš *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Jestli mně ráda máš *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Ještě já se podívám *(J. Praveček st.)*: SÚLUT
Jedou formani *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Je-li pak to pravda *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Každý se nám diví *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Když jsem já k vám chodívával *(A. Košťál)*: Život lidu v písni č. 3 *(harm.)*
Když jsem šel cestičkou *(J. Kapr)*: Život lidu v písni č. 1 *(harm.)*
Koukal na ni: Dobre je
Koulelo se, koulelo *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Koupím já si *(A. Košťál)*: Dobre je *(zn.)*
Kukačka kuká *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Kůň vraný, sedlaný *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Laštovjička lítá *(J. Jindřich)*: Chodské
Leť, můj poslíčku *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Louka široká *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Lovjíli rybáři *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Měla jsem chlapce *(A. Palouček)*: Život lidu v písni č. 3 *(harm.)*
Mládenci je lehce *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Na našom trávníčku *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Náš kocourek zlomil nohu *(Kocourek — O. Zich)*: Tři lid. tance české
Naši mě na vojnu dávají: Dobre je *(zn.)*
Nechoď tam, poď radš k nám *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. IV.
Není možná vysloviti *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Nestůjte mládenci *(A. Palouček)*: Život lidu v písni č. 3 *(harm.)*
Nestůjte mládenci *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Nevybírej, nepřebírej *(A. Košťál)*: Repertoir ČSSPT *(klav.)*; Dobre je *(zn.)*
Nezáleží na voráči *(V. Felix)*: Zemědělské písně a častušky I. *(harm.)*
Nuž, tedy vy, páni muzikanti *(A. Košťál)*: Život lidu v písni č. 3 *(harm.)*
Ó, radost má *(Mir. Hroněk)*: Repertoir soub. ČKD Stalingrad
Pěkně se zelená, klášterská krajina *(V. Neumann)*: Život lidu v písni č. 2 *(harm.)*
Pověz ty má, hvězdičko má *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Požeň ty vovčáčku *(J. Jindřich)*: Rodný kraj
Pršívalo jen se lilo *(V. Neumann)*: Život lidu v písni č. 2 *(harm.)*
Puč mi, ženo, motovidlo *(Taljián — O. Zich)*: Tři lid. tance české
Roste, roste stromoví *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Růžičko červená *(J. Praveček starší)*: SÚLUT
Řečickej pan farář *(A. Košťál)*: Dobre je *(zn.)*
Sedlák je šelma velká *(J. Kapr)*: Život lidu v písni č. 1 *(harm.)*
Šafáři, rychtáři *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Šel sedlák vorati *(M. Hroněk)*: Zemědělské písně a častušky II.
Široký, hluboký *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Tatíčku starý náš *(J. Praveček st.)*: SÚLUT
Teče voda proti vodě *(J. Kapr)*: Život lidu v písni č. 1 *(harm.)*
U Drahova je cestička široká *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
U našich stájů *(J. Šebek)*: Dobre je *(zn.)*
U panského dvora *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. III.
Už se nám vovísek *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Už ho vedou Martina: Dobre je *(zn.)*
Už mou milou *(L. Kuba)*: I.
V Nevolickém oudolí *(A. Košťál)*: Repertoir ČSSPT *(klav.)*

Vosy, vosy, vosy, sršáni *(O. Zich)*: Tři chodské písně *(klav.)*
Vstávej vospalá *(Fr. Picha)*: Jihočeské písně
V tej třeboňskej věži *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Vyletěl holoubek nad Blata *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Zelení hájové *(J. Jindřich)*: 14 chodských písní
Ze země jsem na zem přišel *(Fr. Pícha)*: Jihočeské písně
Žádnyj neví *(J. Jindřich)*: 14 chodských písní

2. MORAVA

Ženský sbor (případně dětský)

Ach že, Bože, Bože mój *(M. Krejčí)*: Kopaničářské písničky *(klav.)*
Bezkyde, Bezkyde *(K. Chvalovský)*: SÚLUT
Bože, Bože, Otče můj *(B. Bakala)*: Z našeho Slovácka *(klav)*.
Co to tam šupoce *(B. Bakala)*: Z našeho Slovácka *(klav.)*
Čerešničky *(B. Bakala)*: Z našeho Slovácka *(klav.)*
Červenej šátečku *(M. V. Jiroušek)*: Hanácké písničky
Čí je, čí je, čí je děvče *(M. V. Jiroušek)*: Hanácké písničky
Dívča, dívča, laštovička *(B. Čeněk)*: Třicet nár. písní
Dojdi, Jano, k nám *(B. Bakala)*: Z našeho Slovácka *(klav.)*
Leva nožka *(R. Wünsch)*: Písničky zpoza Ostravy
Muzikanti, co děláte *(J. Praveček st.)*: SÚLUT
Okolo Frýdku *(F. Lýsek)*: Pomněnky
Před tum našum šiňum *(J. Křička)*: 2. desítka slezských písní
Pytal se mě jeden chlapec *(J. Křička)*: 2. desítka slezských písní
Rostó, rostó, rostó *(M. V. Jiroušek)*: Hanácké písničky
Tovačov, Tovačov *(O. Šín)*: Lidové tance
V širém poli hruška *(J. Křička)*: 10 slezských písní
Za horama svítá *(O. Flosman)*: Život lidu v písni č. 5
Zasjala som bazaličku *(M. Krejčí)*: Kopaničářské písničky *(klav.)*

Mužský sbor

(Poznámka: U úprav P. Křížkovského uvádíme vedle počátků slov také názvy podle „Díla"; viz kapitolu „Sborové skladby — mužské sbory")

A byl jeden zeman *(L. Janáček)*: Dvacet šest lid. balad *(klav. nebo harmonium)*
Ach, když jsem já šel *(„Odvedeného prosba" — P. Křížkovský)*: Skladat. dílo I.
A já vím hruščičku planú *(„Dar za lásku" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.
Aj, hore, Javorn'čka *(„Věrný do smrti" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.
Aj, mose'a's mňa počarovat *(„Čáry" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.
Aj, ty milý převozníčku *„Prosba o převoz" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.
Běžela ovečka vzhůru do kopečka *(„Žaloba" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.
Bude vojna, bude *(„Utonulá" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.
Co chce krkavec míti *(„Výprask" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.
Cos, Nanynko, pomyslila *(„Starý a mladá" — P. Křížkovský)*: Sklad. dílo I.

Co to máš, děvečko, co to máš za krásu *(„Šatečka — Otázky" — P. Křížkovský):* Sklad. dílo I.
Dívča, dívča, laštovička *(„Odpadlý od srdca" — P. Křížkovský):* Sklad. dílo I.
Ej, zarzej, zarzej *(R. Wünsch):* Lidové zpěvy slezské II.
Husar na šenku *(J. N. Polášek):* Naše písně
Chodila matička *(J. N. Polášek):* Naše písně
Chodila po včelínku *(J. Malát):* Nár. písně českosl. I.
Išly panny *(L. Janáček):* Dvacet šest lid. balad *(klav nebo harmonium)*
Nemysli si, má milá *(Z. Šesták):* Repert. sborník č. 9
Okolo Anova *(J. Křička):* Moravské pěsničky II.
Proč kalino *(L. Janáček):* Dvacet šest lid. balad *(klav. nebo harmonium)*
Putovali hudci *(L. Janáček):* Dvacet šest lid. balad *(klav. nebo harmonium)*
Rožnovské hodiny *(E. Axman)*
Sivá holubičko *(J. Malát):* Nár. písně českosl. I.
Šablenka brúšená to je moje žena *(„Šablenka" — P. Křížkovský):* Sklad. dílo I.
Šohaj, šohaj, černooký *(„Rozchodná — P. Křížkovský):* Sklad. dílo I.
U suseda zahrádečka *(L. Kuba):* I.
V tom velickém širém poli *(L. Janáček):* Dvacet šest lid. balad *(klav. nebo harmonium)*
Zatoč se mi, má panenko *(„Zatoč se!" — P. Křížkovský):* Sklad. dílo I.
Zatoč se mi, má panenko *(„Zatoč se!" — P. Křížkovský):* Vydání pro muž. sbor se sólovým kvartetem

Smíšený sbor

Ach, néni, néni na nebi tolik hvězdiček *(K. Šrom):* Námluvy
Aj, dolina, dolina *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Aj, za tú našú stodolenkú *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Aj, zpívá slavíček *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Ani mňa nechceš *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Ani sem si bičíčka *(K. Macourek):* Zemědělské písně a častušky II. *(zn.)*
Bodaj by vás vy mládenci *(B. Vomáčka):* Slovácké
Boleraz, Boleraz *(B. Vomáčka):* Slovácké
Co to máš děvečko *(R. Drejsl):* Život lidu v písni č. 5
Dievča, dievča *(B. Vomáčka):* Slovácké
Dobrú noc, má milá *(B. Vomáčka):* Slovácké
Dobrý večer vám *(O. Flosman):* Život lidu v písni č. 5 *(harm.)*
Dolů Ublem *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Dyby černé očička *(K. Šrom):* Námluvy
Dyž sem byl malúčký *(V. Neumann):* Repertoir souboru S. K. Neumanna *(klav.)*
Dyž sem slúžil na tej faře *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Dyž tobě, cérečko *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Fojtova Hanka *(L. Janáček):* Ukvaldské písně
Husaři jedú *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Jede šohajek hájem *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Kdo ťa Jano, kdo ťa rubal *(B. Vomáčka):* Slovácké
Když já pojedu přes ten les *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Když ty půjdeš k nám *(B. Bakala):* Valašské písně *(klav.)*
Kúlalo sa, kúlalo *(K. Šrom):* Námluvy
Lúbí sa mi, lúbí *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Muzikanti, co děláte *(B. Vomáčka):* Slovácké
My jsme ženy všecky hezky *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Na Janovej hoře *(V. Neumann):* Repertoir souboru S. K. Neumanna

Na tych fojtovych lukach *(L. Janáček):* Ukvaldské písně
Nočko, nočko *(M. Hroněk):* Repertoir ČKD Stalingrad
Od Prešpurka k Dunaju *(O. Flosman):* Život lidu v písni č. 5 *(harm.)*
Pan Buh vam zaplať *(L. Janáček):* Ukvaldské písně
Pekná moja milá *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Pověz mi, synečku *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Proč, kalino v struze stojíš *(J. Malát):* Nár. písně českosl. IV.
Pršelo, bylo tma *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Před naše okny *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Přindi k nám *(K. Šrom):* Námluvy
Ondráš, Ondráš *(L. Janáček):* Ukvaldské písně
Sviť měsíčku jasně *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III
Svítí měsíc *(B. Vomáčka):* Slovácké
Škoda ťa synečku *(V. Vosyka):* Naše písničky
Ta kněždubská věž *(B. Vomáčka):* Slovácké
Tancuj, tancuj, vykrúcaj *(B. Vomáčka):* Slovácké
Tancuj, tancuj, vykrúcaj *(A. Košťál):* Život lidu v písni č. 3. *(harm.)*
Ty ukvaldsky kosteličku *(L. Janáček):* Ukvaldské písně
Ty ukvaldsky kosteličku, hej *(L. Janáček):* Ukvaldské písně
U našeho jezera *(L. Kuba):* I.
U studénky stála *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
V Hodoníně *(B. Vomáčka):* Slovácké
Voči, černé voči *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Vyletěla holuběnka ze skály *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Zeleňé sem zeleňé *(J. Malát):* Nár. písně českosl. III.
Ztratila sem notu *(K. Macourek):* Zeměděl ské písně a častušky I. *(harm.)*

3. SLOVENSKO

Ženský sbor

(Poznámka: Téměř všechny uvedené úpravy jsou snadné, dvojhlasé až čtyřhlasé. Svým stylem odpovídají zněni chodských písní v Jindřichově zápisu, které uvádíme v 2. kapitole písní z Čech a „Chodsko")

Ach, Bože můj *(J. Matuška):* SÚLUT
Aňi ňemoź vipovedzic *(P. Tonkovič):* Slov. ľud. piesne
Aňi vi še, dzivočky, ňetajce *(P. Tonkovič):* Slov. ľud. piesne
Bila ma moja mac *(J. Matuška):* SÚLUT
Bola ni ja bola *(T. Hirner):* SÚLUT
Čerešenke cenka *(M. Novák):* SÚLUT
Čo robíš dievča *(P. Tonkovič):* SÚLUT
Čo sa stalo nove *(P. Tonkovič):* SÚLUT
Čo som ja malučká *(Ján Hrk):* SÚLUT
Dal mi mili sira *(Fr. Prášil):* SÚLUT
Dolina, dolina *(Fr. Prášil):* SÚLUT *(harm.)*
Do dvorečka do dvora *(Zd. Mikula):* SÚLUT
Dumala moja mac *(P. Tonkovič):* Smena
Ej, ech, jaka ja nesčesliva *(Fr. Prášil):* SÚLUT
Ej, hora, hora *(P. Tonkovič):* SÚLUT
Ej, popod grúň *(Ján Hrk):* SÚLUT
Ej, srdénko moje *(L. Rajter):* SÚLUT
Ej, včera pri mesáčku *(M. Kořínek):* SÚLUT
Ej, veď som ťa zabudla *(Ján Hrk):* SÚLUT
Fuč, vjetříčku *(M. Kořínek):* SÚLUT
Hajuže mi haju *(T. Hirner):* SÚLUT
Hrabala, hrabala *(F. Prášil):* SÚLUT
Išeu Macek do Malacek *(M. Novák):* SÚLUT
Kačena divoká *(L. Rajter):* SÚLUT
Karička, karička *(P. Tonkovič):* Slov. ľud. piesne
Keby ja vedela *(Ján Hrk):* SÚLUT
Keby sem vjedela *(M. Novák):* SÚLUT
Ket som bula *(L. Rajter):* SÚLUT
Keď som išla z koscela *(J. Matuška):* SÚLUT

Kośa, lúčky, kośa *(P. Tonkovič)*: Slov. ľud. piesne
Košielenka bielená *(J. Matuška)*: SÚLUT
Kúpaua sa Andulenka *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Lúčka, lúčka zelená *(F. Prášil)*: SÚLUT *(harm.)*
Miľý muoj *(J. Matuška)*: SÚLUT
Naco sem vám *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Odam se, ňeodam *(P. Tonkovič)*: Smena
Odavac še budu *(F. Prášil)*: SÚLUT *(harm.)*
Od jednej strany *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Padá dyžď *(F. Prášil)*: SÚLUT *(harm.)*
Spievaj si, slavíčku *(Fr. Picha)*: Lid. písně pro ženský sbor
Spievanky, spievanky *(B. Čeněk)*: Třicet nár. písní pro ženský sbor
Šak sa já len bojím *(Ján Hrk)*: SÚLUT
Šuhajova mati *(Ján Hrk)*: SÚLUT
Šumná čerešenka *(A. Moyzes)*: Či organy hrajú
Švieci mešac *(F. Prášil)*: SÚLUT
Tá naša lavečka *(F. Prášil)*: SÚLUT
Torisa, torisa *(P. Tonkovič)*: SÚLUT
Trávnice *(A. Moyzes)*:
Trávnice, lučné spevy *(B. Urbanec)*: SÚLUT
Včera večer na valaľe *(L. Rajter)*: SÚLUT
V dubovim lese *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Vichodí, vichodí *(J. Matuška)*· SÚLUT
Vychodí sniečko *(F. Prášil)*: SÚLUT *(harm.)*
Vyletela laštovička *(L. Rajter)*: SÚLUT
Za novú vsu *(F. Prášil)*: SÚLUT

Mužský sbor

(Poznámka: Úpravy vydané v Slovenském ústredie ľudovej umeleckej tvorivosti jsou psány většinou v snadném trojhlase až čtyřhlase)

Aj, čože to za chlapci *(A. Cíger)*: SÚLUT
Ani mi je shora *(Ján Hrk)*: SÚLUT
Ani nejsi ženka *(Z. Mikula)*: SÚLUT
Bol by ten Jánošek *(D. Nágel)*: SÚLUT
Čia to labuť *(A. Cíger)*: SÚLUT
Dobre moja kosa *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Dolini, dolini *(A. Cíger)*: SÚLUT
Ej, ľuľaj, ľuľaj *(A. Cíger)*: SÚLUT
Ej, šibeničky troje *(Ján Hrk)*: SÚLUT
Ej, topol, topol *(A. Cíger)*: SÚLUT
Ej, večer, večer je *(F. Prášil)*: SÚLUT
Hej, hore háj *(O. Flosman)*: Repert. sborník č. 1 *(klav.)*
Hej, hore háj, dolu háj *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Hej, popusť žandár *(D. Nágel)*: SÚLUT
Hore Hronom, dolu Hronom *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov lid. písní
Hrabajže len hrabaj *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Janko, Janko, ty si zbojník *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Javore, javore *(A. Cíger)*: SÚLUT
Kamaráci moji *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Máča dievča konope *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Má milá se ptala *(Z. Mikula)*: SÚLUT
Medzi dvoma brehy *(F. Prášil)*: SÚLUT
Nasiał Ďuro hrach *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Nebojme sa chlapci *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Neožením sa já v jaseni *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Oj, láska, láska *(A. Cíger)*: SÚLUT
Pásol Janek sivé volky *(Z. Mikula)*: SÚLUT
Počúvaj, počúvaj *(A. Cíger)*: SÚLUT
Po valašsky od zeme *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Prešpurská kasáreň *(F. Prášil)*: SÚLUT
Roste borovenka *(Z. Mikula)*: SÚLUT
Skalité, Skalité *(A. Cíger)*: SÚLUT
Štidiry, štidiry *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Ta ma, Bože, ta ma *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Tečie voda *(A. Cíger)*: SÚLUT
Umrem *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní
Uprostred poľa *(F. Prášil)*: SÚLUT

Včera som sa len oženil *(A. Cíger)*: SÚLUT
V tom našem Liptove *(F. Prášil)*: SÚLUT
Vyletěl vták hore nad ob'aky *(Vít. Novák)*: Dvanáct s'ov. lid. písní
Zasadil som fia'enku *(Vít. Novák)*: Dvanáct slov. lid. písní

Smíšený sbor

(Poznámka: Úpravy jsou většinou snadné)

Ach, Janošku Ján *(K. Makárius)*: SÚLUT *(3 hl.)*
A já mám Marinu *(M. Novák)*: SÚLUT
A já som z Oravy debnár *(J. L. Bel'a)*: Deväť slov. nár. piesní
A keď sa Jánošek *(L. Rajter)*: SÚLUT
Anička, dušička, kde si bola *(J. L. Bella)*: Čtyři slov. piesne
Anička mlynárova *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. IV.
A tam hore na Javorí *(K. Makarius)*: SÚLUT *(3 hl.)*
Banícka *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Budzil som ca, budzil *(M. Moyzes)*: Nár. spievanky
Čie, že je to jaré žitko *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní
Čo to miláš za lásku máš *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Čua som na veži *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Dievča, dievča *(J. Malát)*: Nár. písně českosl. IV.
Dobrú noc, má milá *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní
Dolina, dolina *(Fr. Pícha)*: Lid. písně pro smíš. sbor
Družstevné piesne z Pavlovic *(B. Urbanec)*: SÚLUT *(2 harm.)*
Ej, hoscina, hoscina *(M. Novák)*: SÚLUT
Ej, na Brezovej *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Ej, zrútila sa skala *(M. Novák)*: SÚLUT
Hájiček zel'ený *(Ján Hrk)*: SÚLUT
Hej, keď som išiel na zboj *(M. Moyzes)*: Nár. spievanky
Hej, k horám chlapci *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Hej, mam ja lučku *(D. Šarišský)*: SÚLUT
Hej, pofukuj, povievaj *(M. Moyzes)*: Nár. spievanky
Husári jedú *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Chlapci vlčovjané *(F. Prášil)*: SÚLUT
Chodila Anička *(F. Prášil)*: SÚLUT
Išol drotár *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Janíčko žltovlas *(M. Novák)*: SÚLUT
Keď sa môj najmilší *(D. Nágel)*: SÚLUT
Keď sa huntštossiar *(D. Nágel)*: SÚLUT
Kukurica kandrata *(D. Šarišský)*: SÚLUT
Kúlalo sa, kúlalo *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní
Kúpaua sa Andulenka *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Letí, letí roj ... *(J. Valašťan — Dolinský)*: Z našich dolin a hor
Letí, letí roj *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní
Mala som frajira *(D. Šarišský)*: SÚLUT
Mesiačok vychodí *(K. Makárius)*: SÚLUT *(3 hl.)*
Na klopačku klopajú *(D. Nágel)*: SÚLUT
Narostol mi pod okienkom *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Na rováš mamičko *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Na uboči oral *(K. Makárius)*: SÚLUT *(3 hl.)*
Nechodz do nas *(T. Hirner)*: SÚLUT
Nejsme tu en dvá *(K. Makárius)*: SÚLUT *(3 hl.)*
Nevel'o som chodziel *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Nitra, milá Nitra *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní
Pásol Janek sivé volky *(Zd. Mikula)*: SÚLUT
Plel'o dievča *(L. Rajter)*: SÚLUT
Počúvaj, počúvaj *(Zd. Mikula)*: SÚLUT
Pos'a'i na jačmen viazať *(M. Novák)*: SÚLUT
Pri Prešpurku na Dunaji *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní

Pri trenčianskej bráne *(A. Moyzes)*: Pri trenčianskej brane
Prišol bi ja do vas *(D. Šarišský)*: SÚLUT
Sadla muška *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní
Sedí sojka *(Z. Mikula)*: SÚLUT
Škoda nastokrát *(Z. Mikula)*: SÚLUT
Slniečko sa níži *(Ján Krasko)*: SÚLUT
Škoda ťa, šuhajko *(K. Makárius)*: SÚLUT *(3 hl.)*
Tancujem, tancujem *(J. Matúška)*: SÚLUT
Ta trenčianska brána *(A. Moyzes)*: Pri trenčianskej brane
Teče voda zpod Záhora *(L. Rajter)*: SÚLUT
Ten bojnícky zámok *(E. Liebenberger)*: SÚLUT
Trebišov je valal *(T. Hirner)*: SÚLUT
Viem čo urobím *(D. Nágel)*: SÚLUT
V našom dvorcu *(T. Hirner)*: SÚLUT
V trenčianskej zahrade *(A. Moyzes)*: Pri trenčianskej brane
Zabili Janka *(J. L. Bella)*: Deväť slov. nár. piesní
Zelenaj sa, zelená travičko *(Ján Krasko)*: SÚLUT

Dětský sbor

(Poznámka: Slovenské ústředí lidové umělecké tvořivosti vydává také úpravy lidových písní pro dětský sbor. Mohou být vhodné také pro začínající dívčí soubory mládeže)

A na trávničku *(P. Tonkovič)*: SÚLUT
Buvajže mi buvaj *(F. Prášil)*: SÚLUT
Bubajže mi buvaj *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Či to tu veselе *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Hajuškaj, beluškaj *(J. Matúška)*: SÚLUT
Ej, cindruška *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Ei, Ei, Eiška *(B. Valašťan)*: SÚLUT
Kde sme žali *(P. Tonkovič)*: SÚLUT
Letela páva *(P. Tonkovič)*: SÚLUT
Ružovaný vienok *(Ján Hrk)*: SÚLUT
Sedí straka na kope *(P. Tonkovič)*: SÚLUT
Ten prítržský pastier *(M. Kořínek)*: SÚLUT
Vezmi me na teňec *(J. Matúška)*: SÚLUT
Zakášaj, zakášaj *(P. Tonkovič)*: SÚLUT

B.

PÍSNĚ NAŠICH SKLADATELŮ

ÚVODEM

Rozkvět naší nové písňové tvorby souvisí úzce s rozkvětem našeho sborového zpěvu po roce 1945. Je typický pro lid, který se zbavil pout kapitalismu a může svobodně rozvíjet své tvůrčí síly. Tvorba písní spojila naše skladatele s lidem, s novým životem. Pro pěvecký soubor znamená repertoár nových písní, že může zpívat o dnešním člověku a jeho životě, o krásách přítomnosti a budoucnosti vlasti. Nová píseň vyjadřuje myšlenky a city pracujícího člověka, zapaluje ho pro věc socialismu a komunismu, pomáhá vychovat v něm dobré morální vlastnosti. Písně Václava Dobiáše, Jana Seidla a Josefa Stanislava se staly masovými bojovými písněmi pracujícího lidu v letech 1945—48. Brzy se začala tvorba nových písní různit podle tématického zaměření a hudebních žánrů. Vznikly písně, zpívající o nové vesnici, o Ostravsku a přehradách, o mladých lidech a pionýrech, písně taneční a satirické, častušky i písně lyrické, písně oslavné a hymnické, malé kantáty. Široce rozkvetla oblast vojenské písně. Naše soubory roznášely písně našich skladatelů do závodů a vesnic, do dílen, na pole a do škol, na koncertech i při zábavách. Soubory inspirovaly skladatele k tvorbě písní, písně pomáhaly souborům v jejich růstu, pomáhali „stavět a žít".

Písňová tvorba našich skladatelů navazuje na revoluční písňovou tradici našeho lidu, na písně husitské, protipanské, obrozenecké a dělnické a na tvorbu pokrokových skladatelů z období mezi dvěma světovými válkami. Lidová píseň na jedné straně a příklad sovětské písně na straně druhé jsou zdrojem, z něhož čerpají naši skladatelé poučení a podněty a rozvíjejí pokrokové tradice naší klasické vokální tvorby.

Z toho vychází také členění této kapitoly. Dělí se na část historickou s písněmi doby husitské, feudálního útlaku 17. a 18. století a z doby obrozenské, s písněmi dělnickými a s tvorbou z doby první republiky, a na část s novými písněmi našich skladatelů z období po roce 1945.

Část s novými písněmi dělíme podle zaměření a žánrů na budovatelské, vesnické, vojenské (se skupinou vojenských častušek a vojenských písní lyrických), oslavné a hymnické, estrádní a pionýrské. Zvlášť uvádíme také výběr písní slovenských skladatelů. Vybrali jsme písně pouze z publikací, které nejsou rozebrány.

Podle úprav dělíme většinu písňových skupin ve tři části: v první jsou písně ve znění jednohlasém se značkami akordů. Toto znění je zvlášť vhodné pro začínající soubory, které nemají zkušeného dirigenta nebo harmonikáře. V druhé části uvádíme písně ve znění dvojhlasém až čtyřhlasém se značkami. Většinou bývá 2.—4. hlas označován malými notami a psán na jedné, společné notové osnově. Tyto úpravy jsou vhodné pro začínající a pokročilejší soubory s méně zkušenými harmonikáři nebo klavíristy. Do třetí části jsou zařazeny písně v úpravě pro smíšený sbor, případně se sólisty, ale často jsou i zde nápěvy ve znění jednohlasém nebo dvojhlasém. Za to tu bývá rozpracován a v notách vypsán doprovod klavíru nebo harmoniky, který vyžaduje vyspělejšího hráče. Tam, kde takový hráč není, je však možno hrát doprovod podle značek, které otiskuje většina vydání.

Dělení písní v tři části nelze tedy chápat mechanicky jako dělení na stupně obtížnosti; vždy je třeba vycházet jednak z písně a její úpravy samotné, jednak z technických a tvůrčích schopností souborů a jeho dirigenta. Mnoho písní, zařazených do části třetí (vypracovaný doprovod), má na příklad velmi snadný pěvecký part. V těchto případech to bude pouze propracovaný klavírní doprovod, který bohatší harmonisací, samostatným vedením hlasů a pod. klade na hráče a dirigenta větší nároky především po stránce hudebně výrazové. Proti tomu může být zdánlivě snadná jednohlasá nebo dvojhlasá úprava písně nevhodná pro začínající nebo méně vyspělý soubor, když má bohatě členěnou melodii a vyžaduje důkladné výrazové propracování, na které soubor svou pěveckou kulturou a třeba i dirigent odbornými znalostmi ještě nestačí. To se může na př. týkat celé řady oslavných a hymnických písní. Bude tedy třeba vždy tvůrčího přístupu k výběru písní a jejich úprav.

Co bude hlavním úkolem souborů v oblasti nové písně? — Rozšiřovat a naučit lidi zpívat písně známé, popularisovat písně méně známé a nové, podávat písně v umělecky hodnotné formě, ve vhodné úpravě, s dobře propracovaným a procítěným výrazem, s náležitou pěveckou kulturou, neomezovat se na určitý žánr anebo na díla jednoho skladatele, ale ukázat naši písňovou tvorbu v její rozmanitosti, vybírat písně vždy s hlediska potřeb pracovního prostředí členů souboru i jeho posluchačů, s hlediska boje o nového člověka, boje za socialismus a mír.

PŘEHLED ZPĚVNÍKŮ S PÍSNĚMI NAŠICH SKLADATELŮ

(Pokud není uvedeno jinak, vyšly ve Státním nakladatelství krásné literatury, hudby a umění)

I. Zpěvníky smíšené *(s písněmi našich, sovětských a jiných skladatelů)*:
„Mládí zpívá" — rozebráno, je v četných závodních a lidových knihovnách
„Písně budovatelů"
„Se zpěvem a smíchem" — nakl. „Práce"; rozebráno, je v četných závodních a lidových knihovnách

II. Zpěvníky našich budovatelských písní:
„Český revoluční zpěvník"
„Jde české mládí"
„My všichni"
„Písně budovatelů socialismu"
„Písně pětiletky" I. a II. díl
„Za vítězstvím vpřed"

III. Zpěvníky a sborníky se zvláštním tématickým zaměřením:
„Armáda zpívá" — nakl. „Naše vojsko"
„Písně prvního máje"
„Písně k 1. máji" — edice „Za mír", řada II. č. 22—23
„Skladatelé nové Ostravě"
„Straně"
„Za Gottwalda vpřed" — nakl. „Naše vojsko"
„Za Gottwalda, za Stalina"
„Zemědělské písně a častušky" I. a II. díl
„Zpěvník naší tělovýchovy" — nakl. Orbis
„Zpěvy míru"

IV. Sborníky písní a sborů jednotlivých skladatelů:
(všude zpěv a klavír)
Dobiáš V.: „Písničky našich dnů"
Drejsl Radim: „Písně Radima Drejsla"
Kapr Jan: „Mladé písně"
Macourek K.: „Žijeme pro radost"
Nejedlý Vít: „Písně Víta Nejedlého"
Pauer Jiří: „Stavíme nový svět"
Podéšt L.: „Sborník písní Ludvíka Podéště"
Reiner K.: „Zpívám v světě všem"
Seidel Jan: „Překrásné zemi"

Sommer Vl.: „Pionýrské písničky"
Stanislav J.: „Zpátky ni krok"
Vomáčka B.: „Za pokrok a mír"

V. Písně našich skladatelů v jednotlivých číslech edice „Za mír": *(všude sbor s doprovodem klavíru nebo harmoniky)*

Barvík Mir. — řada II. č. 15
Bartoš J. Zd. — řada II. č. 17—18; 15
Burian E. F. — řada II. č. 24
Dobiáš V. — řada I. č. 2, řada II. č. 12
Drejsl Radim — řada II. č. 6
Fried A. — řada II. č. 11
Kapr Jan — řada I. č. 1, řada II. č. 3
Kohoutek Ct. — řada II. č. 16
Kubín R. — řada II. č. 10
Macourek K. — řada I. č. 1, řada II. č. 11
Martinek Št. — řada II. č. 12
Palouček A. — řada II. č. 19
Pauer Jiří — řada II. č. 14
Poděšt L. — řada II. č. 4—5
Reiner K. — řada II. č. 1, řada II. č. 9
Seidel Jan — řada II. č. 21
Sommer Vl. — řada II. č. 20
Stanislav J. — řada I. č. 2, řada II. č. 12
Strniště Jiří — řada II. č. 15
Tausinger Jan — řada II. č. 1—2
Zelenka Jan — řada II. č. 16

VI. Sborníky repertoáru některých předních souborů:
(všude sbor a klavír)

„Armádní umělecký soubor Víta Nejedlého" I. a II. díl
„Kulturní bridáda ‚Radost' — Písně a častušky"
„Soubor Julia Fučíka Automobilových závodů Klementa Gottwalda — Festivalové písně"
„Soubor mládeže těžkého strojírenství ČKD Stalingrad — Písně našich dnů"
„Soubor S. K. Neumanna"
„Vysokoškolský umělecký soubor — Písně mezinárodní solidarity"

VII. Edice nových písní našich skladatelů:
(všude zpěv a značky):

„Písně souborů a estrád" I. (písně G. Křivinky, L. Poděště, Jar. Podešvy, Fr. Šauera, Jana Tausingra a J. Válka)
„Písně souborů a estrád" II. (písně Jar. Hurta, Ct. Kohoutka, K. Reinera, Jiřího Válka a Jiřího Žáka)
„Zpíváme" — edice jednotlivých písní (nápěvy a značky)

VIII. Repertoární sborníky:
(obsahují kromě písní našich a sovětských skladatelů a písní lidových ještě verše, výňatky z románů a her, povídky atd.)

„Repertoirní sborníky" Ústředního domu armády — ediční oddělení (dosud vyšlo 17 sborníků)
„Ešče lepší bude" — Orbis 1954
„Úrodou novou voní lány" — Ústřední výbor Čs. svazu mládeže 1954

„U táborového ohně" — nakl. „Mladá fronta"
„Žijí v nás" — Orbis 1953

IX. Další edice, zpěvníky a sborníky:

„Čelem k vesnici" — Orbis 1953
„Edice kulturního materiálu ČSM" — nakl. „Mladá fronta", rozebráno, možno dostat v četných knihovnách závodů, skupin ČSM a v lidových knihovnách
„Písně radosti" — nakl. „Mladá fronta"
Upozorňujeme zejména na sborníky „Nová úroda", „Radostná je naše píseň" a „Náš kahan září nad světem"

Nové písně pro potřeby souborů vydává dále:

„Ústřední dům lidové tvořivosti"
„Ústřední výbor Československého svazu mládeže"
„Ústřední dům armády — ediční oddělení"

X. Časopisy a denní listy, které pravidelně nebo často uveřejňují nové písně našich a sovětských skladatelů:

„Lidová tvořivost"
„Klub"
„Mladá fronta"

XI. Zpěvníky pro pionýrské a dětské soubory:

(všude jednohlasý nebo dvojhlasý zpěv a značky)

„Pionýrské písničky" — rozebráno, je v četných knihovnách
„Pionýrův rok" (J. Pech)
„Pionýři vpřed" (J. Smetana)
„Šťastné mládí" (J. Pech)

XII. Zpěvníky písní slovenských skladatelů:

Edice Slovenského ústředí lidové tvořivosti
„Piesně k 10. výročiu Slovenského nár. povstania"
„Piesně našich dní"
„Piesně všetkých"

Poznámka: Spojení se skladateli lze navázat prostřednictvím Ústředního domu lidové tvořivosti, Praha II, Jungmannova 15, nebo Svazu čs. skladatelů, Praha XIX, tř. Čs. armády. — O nové písně, které vysílá rozhlas a které ještě nevyšly tiskem, lze požádat Čs. rozhlas, Praha XII, Stalinova 12.

VYSVĚTLIVKY A ZKRATKY

Písně uvádíme takto:

1. Název písně
2. Autoři — uvedeni v závorce za názvem (na prvním místě skladatel, za pomlčkou básník)
3. Název zpěvníku nebo sborníku *(Poznámka: Repertoirní sborník znamená všude sborníky Ústředního domu armády)*
4. Úprava — uvedena v závorce za názvem zpěvníku
   a) jednohlasý zpěv se zvlášť neoznačuje
   b) zn. — značky akordů
   c) 2 hl., 3 hl. atd. — dvojhlas, trojhlas atd. *(obvykle psán na jedné notové osnově)*

d) sbor — znamená obvykle smíšený čtyřhlasý sbor, psaný na jedné notové osnově nebo na dvou osnovách
e) harm. — harmonika *(propracovaný doprovod)*
f) klav. — klavír *(propracovaný doprovod)*

Všechny uvedené sborníky a zpěvníky je možné koupit v prodejnách „Kniha" n. p., vypůjčit si je a do nich nahlédnout v poradnách lidové tvořivosti.

I. POKROKOVÝ A REVOLUČNÍ PÍSŇOVÝ ODKAZ MINULOSTI

1. Písně husitských bojů

Uvádíme šest husitských písní, které vyšly v základních zpěvnících. Je možno zpívat je jednohlase v masovém pěveckém sboru anebo jednohlase s prostým doprovodem. K vícehlasým sborovým úpravám a rozpracování doprovodu je třeba přistupovat s ohledem na styl písní.

Dietky, v hromadu se senděme. Český revoluční zpěvník
Ktož jsú boží bojovníci: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem; Repert. sborník č. 15 *(m. sbor)*
O svolanie Konstanské: Český revoluční zpěvník
Píseň o pravdě: Český revoluční zpěvník
Píseň o arcibiskupovi Zbyňkovi: Český revoluční zpěvník
Povstaň, povstaň, veliké město Pražské: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem

2. Protipanské písně selského lidu

Protipanské písně uvádíme v kapitole „Lidová píseň", u písní zbojnických, robotních a pracovních. Přesto otiskujeme zde přehled dalších písní, které zvlášť názorně ukazují nesmiřitelný bojovný postoj našeho selského lidu proti pánům. Zásady pro úpravy jsou tytéž jako u lidových písní. Úpravou i reprodukcí zdůrazňujeme jejich bojovný charakter.

Dyby ta robota: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Hde budeme, chlapci, bývať *(zbojnická)*: Repert. sborník č. 15 *(2 hl. harm.)*
Honácká: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Kde je Jan Žižka: Český revoluční zpěvník *(zn)*.
Letko, letko *(zbojnická)*: Repert. sborník č. 15 *(lid. hud.)*
Na lhoteckém panství: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
My jsme sedláci: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Pacholkové na hory *(valašská)*: Repert. sborník č. 15 *(m. sbor)*
Píseň českých sedláků: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Počkejte, vy páni: Repert. sborník č. 15 *(3hl. klav.)*
Ti sedláci ubozí: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Ti račičtí páni: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Zavolejte ně Ondráša *(zbojnická)*: Repert. sborník č. 15 *(lid. hud. harm.)*
Zlá robota *(chodská)*: Repert. sborník č. 15 *(2hl., lid. hud. harm.)*
Žádný člověk neuvěří: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

3. *Písně revolučně demokratických sil našeho obrození*

Naše soubory zpívají málo písní z doby našeho obrození, které vyjadřují pokrokové ideje mladé buržoasie. Uvádíme proto všechny písně, které otiskuje Český revoluční zpěvník a Repert. sborník č. 15 (ÚDA). Další hledejte v „Českém národním zpěvníku", který zpracovali Bedřich Václavek a Robert Smetana a který vydalo nakladatelství „Svoboda" r. 1949. Zpěvník je sice rozebrán, ale je přístupný ve většině knihoven. — Písně je možno různě upravit, nejlépe však v prostém čtyřhlase s klavírem.

Hej, Slované (slova S. Tomášik): Český revoluční zpěvník
Kdo za pravdu hoří: Český revoluční zpěvník; Zpěvník naší tělovýchovy; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*
Nová píseň: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Píseň husitská: Repert. sborník č. 15 *(3hl. klav.)*
Rovnost chceme: Český revoluční zpěvník *(zn.)*; Repert. sborník č. 15 *(3hl. klav.)*
Slunce vstává nad Táborem *(slova J. B. Pichl):* Český revoluční zpěvník
Ve jarmu, co tak dlouho hyne: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Vzhůru bratři! *(slova J. Pecha):* Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Válka! Válka! (Sláva! Sláva!) *(B. Smetana - J. J. Kolár):* Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*
Zdvihni se, zdvihni! *(slova K. H. Borovský):* Český revoluční zpěvník *(zn.)*

4. *Písně dělnické*

Dělnické písně jsou přímým předchůdcem našich nových masových písní. Vyjadřují myšlenky a city naší dělnické třídy koncem 19. a začátkem 20. století. Dělnickou písní se začali naši pracovníci soustavně zabývat teprve v roce 1945. Ústavy folkloristiky zařazují jejich sběr do svých hlavních úkolů; vyšla studie „Naše dělnická píseň" od Vl. Karbusického, která je prvním uceleným příspěvkem v této oblasti. Na význam dělnické písně v boji proti kapitalistickému řádu ukazuje krásně ve svých dílech president republiky s. Antonín Zápotocký. — Uvádíme některé písně ze základních zpěvníků. Při úpravách a reprodukci písní je třeba vyvarovat se jak historisování, tak i přílišné aktualisace. Tyto nedostatky se projevují mnohdy přednesem příliš hymnickým, ale někdy i sentimentálním anebo neživým, anebo v tempech příliš rychlých, s doprovodem, který připomíná lesk novodobých vojenských pochodů a pod. Staré dělnické písně by měly uvádět především soubory závodů.

Ať tyran má své pochopy: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Až půjdu na trávu: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Genius lidstva *(slova L. Kochmann):* Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Kdo zlato vydobývá *(slova J. Most-J. Pecka)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Když se národ přestal bát své vlády *(slova J. Štemberka)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Lidé drazí, poslechněte: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Mám chaloupku rozbitou: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Milion paží: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem; Zpěvník naší tělovýchovy *(zn.)*
My dělníci: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
My jsme proletáři: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Omladinářská: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Píšou mi psaní: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Proč jsem sociál *(slova L. Kochmann)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Pryč s tyrany a zrádci všemi *(slova B. Czerwienski, překlad B. Krapková)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*
Příroda nám káže *(slova J. B. Pecka)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*
Vězeňská *(slova N. Zoula)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem; Zpěvník naší tělovýchovy *(zn.)*
V Rusku velká bouře je: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Zapadá slunko *(slova N. Zoula)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Zdvihni se vzhůru *(slova L. Kochmann)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

5. Písně z období mezi dvěma světovými válkami

Tento oddíl obsahuje písně našich skladatelů z období první republiky. Naleznete tu známá jména Víta Nejedlého, E. Schulhoffa a Jar. Teklého, Jar. Ježka a dále E. F. Buriana, El Cara, J. Urbana, J. Stanislava a j. Naše soubory dosud zpívají nejvíce písně Jaroslava Ježka. Jsou však i další písně, které mohou silně zapůsobit na posluchače a připomenout jim dobu, která je navždy za námi. — Dělíme písně podle úprav na jednohlasé se značkami akordů a dvojhlasé až trojhlasé se značkami. Tyto úpravy jsou velmi snadné a notované na jedné osnově. Několik písní uvádíme s rozpracovaným doprovodem pro harmoniku.

Jednohlasé se značkami

Dohnat a předehnat *(J. Stanislav-F. Němec)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Hej, pane králi *(J. Ježek-V+W)*: Druhý zpěvníček J. Ježka *(kyt.)*
Hej, rup! *(J. Ježek-V+W)*: Český revoluční zpěvník; Třetí zpěvníček J. Ježka *(zn.)*
Hornická píseň *(J. Teklý-Modrá)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
K 1. máji 1934 *(E. Schulhoff-J. Dolina)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Kdo na moje místo? *(J. Urban-P. Bezruč)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Lakomec *(J. Urban-J. Hostáň)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Nikdy nezemřeme *(K. Reiner-J. Noha)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Píseň o rudém tisku *(J. Stanislav-F. Němec)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Píseň o pětiletém plánu *(A. Hába)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Píseň k táborovému ohni *(E. F. Burian)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Píseň rudých borců *(J. Urban-S. K. Neumann)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Pochod jednotné dělnické fronty *(V. Nejedlý-F. Kubr)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*
Pochod rudých sportovců *(V. Nejedlý-J. Dolina)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*
Pochod 1. máje *(E. F. Burian)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Polka speciálně aktuální *(J. Ježek-V+W)*: Čtvrtý zpěvníček J. Ježka *(kyt.)*
Proti větru *(J. Ježek-V+W)*: První zpěvníček J. Ježka *(kyt.)*
Roz etěla se strojů kola: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Svět patří nám *(J. Ježek-V+W)*: Zpěvníček J. Ježka *(kyt.)*; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*
Zlatá střední cesta *(J. Ježek-V+W)*: Druhý zpěvníček J. Ježka *(kyt.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

(Mužský sbor a capella)

Dělnická ukolébavka *(R. Richter, úprava K. K. Chvalovský-K. Leiss)*: Repert. sborník č. 4 *(sólo baryton, m. sbor a capella)*
Hej, Ivane, hej *(M. Kraus-K. Jiráček)*: Český revoluční zpěvník *(3 hl. zn.)*
Jen dál! *(O. Jeremiáš-J. Neruda)*: Český revoluční zpěvník; Ešče lepší bude *(2 hl. zn.)*
Pozdrav z SSSR *(J. Stanislav-L. Führenberg)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(sólo, 3 hl., zn.)*
Život a láska *(J. Stanislav-F. Němec)*: Český revoluční zpěvník *(3 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Olympiádní pochod *(V. Nejedlý, upravil L. Podéšt a J. Válek, text El Car)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav. nebo harm.)*
Píseň fyskulturníků *(El Car, upravil B. Macák, text El Car)*: Repert. sborník č. 12 *(harm.)*
Píseň o New Yorku *(V. Nejedlý, upravil P. Černý, text J. Noha)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav., kytara)*
Píseň rudých borců *(J. Urban, upravil Zd. Šesták-S. K. Neumann)*: Repert. sborník č. 12 *(m. sbor, harm.)*
Pochod jednotné dělnické fronty *(V. Nejedlý, upravil L. Podéšt, text F. Kubr)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav.)*
Pochod rudých sportovců *(V. Nejedlý, upravil M. Vacek-J. Dolina)*: Repert. sborník č. 12 *(harm. partiturka orchestru)*

6. Písně z doby druhé světové války

Uvádíme zde pouze písně Víta Nejedlého, E. Schulhoffa, R. Karla, J. Žáka a E. Tomana. To neznamená, že by z tohoto období neexistovaly písně další. Ty však nebyly nikde zapsány, jako na př. zpěvy partyzánů,

četné písně vzniklé v koncentračních táborech anebo nebyly otištěny ve zpěvnících. Často se také tématicky vážou na zcela konkretní událost a mnohdy by byly dnešnímu posluchači bez důkladnějšího komentáře nesnadno srozumitelné.

Dělostřelecká *(V. Nejedlý-J. Mareš)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem; Repert. sborník č. 10 *(zn.)*; Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav.)*

Dívce ve vojenském plášti *(V. Nejedlý-A. Surkov, český text B. Mencák)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(harm.)*

Chlapci narozenému 22. června roku 1941 *(V. Nejedlý - S. Fixin, český text J. Holečková)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav.)*

Nastane den *(V. Nejedlý - T. Sikorskaja, český text P. Šoltész)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav. nebo harm.)*

O věrnosti *(V. Nejedlý - S. Ščipačev, český text B. Mencák)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav. nebo harm.)*

Píseň jugoslávských partyzánů *(V. Nejedlý — upravil B. Macák, text R. Stienski)*: Repert. sborník — Písně V. Nejedlého *(2 harm.)*

Píseň o obraně vlasti *(V. Nejedlý, upravil L. Podéšt, text Argo, český text P. Šoltész)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav. nebo harm.)*

Píseň svobody *(E. Schulhoff - A. v. Chamisso)*: Repert. sborník č. 15 *(klav.)*

Píseň svobody *(R. Karel - St. Falta)*: Repert. sborník č. 15 *(klav.)*

Směr Praha *(E. Toman - J. Mareš)*: vyšlo samostatně *(klav.)*; Český revoluční zpěvník: Se zpěvem a smíchem; Repert. sborník č. 10 *(sólo, 2 hl., zn.)*; Radostná je naše píseň *(2 hl., zn.)*

Srbské kolo *(V. Nejedlý, upravil B. Macák, text R. Stienski)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(2 harm.)*

Teutonský boj *(V Nejedlý - A. Bezymenskij, český text P. Šoltész)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav.)*

Ukrajino, moje Ukrajino *(V. Nejedlý - V. Lebeděv-Kumač, český text Vl. Fux)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav. nebo harm.)*

Už venku svítá *(J. Žák - J. Bartl)*: Repert. sborník č. 15 *(sólo, m. sbor, klav., zn.)*

Vdovin prapor *(V. Nejedlý - A. Tvardovskij, český text P. Šoltész)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(klav.)*

Vítězství bude naše *(V. Nejedlý, upravil B. Macák, text J. Kainar)*: Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(2 harm., zn.)*

II. PÍSNĚ OSVOBOZENÉ VLASTI

1. Písně budovatelské

Tento oddíl obsahuje bohatou žeň písní našich skladatelů z let 1945—1955, hlavně od r. 1948. Jsou to písně, zpívající o budování socialismu u nás, o našich dělnících, mládežnících, hornících, dopravácích a pod., o Ostravě, o 1. máji, o míru a o šťastném dnešku a zítřku našeho lidu. Mnoho písní vyjadřuje naši lásku k rodné straně a k Sovětskému svazu. Hudebně má mnoho písní charakter pochodu, ale jsou mezi nimi i písně

lyrické, popěvky a pod. Naleznete tu také většinu písní dnes již klasických, které zmasověly a vnesly do naší hudby novou, hrdou, jasnou a bojovnou intonaci.

Název tohoto oddílu „Písně budovatelské" obsahuje tedy rozmanité tématické a hudební odstíny. Většinou lze poznat již z názvu písně její námět. Podle úprav dělili jsme výběr do tří částí. Většina písní se však objevuje ve všech částech. Písně v dvojhlasém a trojhlasém znění, uvedené v části II., jsou většinou přístupné i pro začínající soubory.

Jednohlasé se značkami

Buď zdráva, naše země *(J. Srnka-J. Kafka)*: Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Dobrá píseň *(R. Drejsl-P. Kohout)*: U táborového ohně *(zn.)*

Hej Stalinovci *(V. Sommer-M. Zachata)*: Český revoluční zpěvník; Armáda zpívá; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Chceme žít *(J. Pauer-O. Lavat)*: Jde české mládí; My všichni *(zn.)*

Jde české mládí *(J. Kapr-Fr. Kožík)* Jde české mládí *(zn.)*

Láska za lásku *(L. Podéšt-St. Zvoníček)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Májová *(A. Fried-V. Sýkora)*: Za vítězstvím vpřed *(zn.)*

Májová *(V. Sommer-M. Povondra)*: Písně budovatelů socialismu *(zn.)*

Májový šátek *(J. Válek-J. Semerádková)*: Písně 1. máje *(zn.)*

Mladá píseň *(J. Kapr - A. Hostomská)*: Repert. sborník č. 10 *(zn.)*

Mladí do čela *(J. Tausinger-M. Zachata)*: Mírová fronta zvítězí *(zn.)*

My jsme mládež nová *(J. Pauer)*: Čelem k vesnici *(zn.)*

Naše země je dnes krásná *(F. Šauer-J. Hořec)*: Písně souborů a estrád č. 1 *(zn.)*

Nejkrásnější den *(J. Válek-J. Kafka)*: Písně 1. máje *(zn.)*

Nový je den *(J Pauer)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Píseň Juliu Fučíkovi *(A. Palouček-P. Kohout)*: Český revoluční zp. *(zn.)*

Píseň jednotných odborů *(J. Stanislav-J. Pek)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*

Píseň o vysočanském lidovém domě *(K. Reiner-F. Kubr)*: Ešče lepší bude *(zn.)*

Písnička pětiletky *(J. Kapr-Fr. Kožík)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Písnička našich dní *(K. K. Chvalovský-J. Havel)*: Za vítězstvím vpřed *(zn.)*

Pochod desetitunařů *(J. Kapr-E. Sojka)*: Český revoluční zp. *(2 hl. zn.)*

Pochod hornických učňů *(F. Juřina-E. Sojka)*: Se zpěvem a smíchem; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Pochod mladých brigádníků *M. Barvík-K. M. Walló)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Pochod pětiletky *(Fr. Burian-S. Neumann)*: Repert. sborník č. 10 *(zn.)*

Pochod pracující mládeže *(J. Kapr-M. Kroh)*: Repert. sborník č. 10 *(zn.)*

Rozkvetlý den *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Estráda nového života I.; Mládí zpívá III. *(zn.)*

Se zpěvem a smíchem *(J. Stanislav-O. Rambousková)*: Repert. sborník č. 10; Český revoluční zp.; Mírová fronta zvítězí; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*

Slavný den *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Údernická *(M. Barvík-K. M. Walló)*: Armáda zpívá; Se zpěvem a smíchem *(zn.)*

Věrni sobě *(K. Reiner-H. Reinerová)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Ať žije mládí *(B. Vomáčka-M. Jansová a J. Kajka):* Zp. naší tělovýchovy *(2 hl. zn.)*
Bubny míru *(J. Stanislav-M. Mládek):* Za Gottwalda vpřed *(2 hl. zn.)*
Budujeme *(V. Dobiáš-Fr. Halas):* Se zpěvem a smíchem; Český revoluční zpěvník *(1—2 hl. zn.);* Písničky našich dnů *(1—3 hl. zn.)*
Havířská *(J. Pauer-M. Vacík):* Armáda zpívá; My všichni *(2 hl. zn.)*
Chceme mír *(K. Macourek-K. Šiktanc):* Český revoluční zpěvník *(3 hl. zn.)*
Leninův prapor *(J. Kapr-K. M. Walló):* Český revoluční zpěvník *(3 hl. zn.)*
Mladá píseň *(J. Kapr-A. Hostomská):* Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem; Zp. naší tělovýchovy; Armáda zpívá *(1—3 hl. zn.)*
Mládí světa *(J. Šust-J. Hořec):* Zpíváme č. 22 *(sbor, zn.)*
Na nás všechno záleží *(C. Kohoutek-S. Neumann):* Za vítězstvím vpřed *(sólo, sbor, zn.)*
Ostrava - SMBS *(J. Tausinger-Fron):* Český revoluční zpěvník *(sbor, zn.)*
Píseň družby *(J. Podešva-M Kundera):* Za vítězstvím vpřed *(sbor, zn.)*
Pieseň mieru *(J. Pauer-V. Bodnár):* Za vítězstvím vpřed *(sólo, sbor, zn.)*
Píseň o rozhodném kroku *(J. Seidel-J. Sekera):* Překrásné zemi *(1—3 hl. kl.);* Písně budovatelů socialismu; Armáda zpívá *(3 hl. zn.)*
Píseň zemědělské brigády *(J. Stanislav-Fr. Kubr):* Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem; Nová úroda *(1—2 hl. zn.)*
Pojďte s námi na brigádu *(V. Dobiáš-V. Hofman):* Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(3 hl.*
Pochod desetitunařů *(J. Kapr-E. Sojka):* Mírová fronta zvítězí *(2 hl. zn.)*
Pochod havířů *(Z. Přecechtěl-J. Šmolka):* Český revoluční zp. *(2 hl. zn.)*
Pochod pracující mládeže *(J. Kapr-M. Kroh):* Písně AUS VN *(3 hl. zn.)*
Pochod pracující mládeže *(J. Kapr-R. Štimpl):* Český revoluční zpěvník *(3 hl. zn.)*
Pozdrav republice *(Š. Martínek-J. Alda):* Za mír č. 12 *(sbor)*
Pryč s podněcovateli války *(K. Macourek-E. Sojka):* Za vítězstvím vpřed *(sólo, sbor, zn.);* Repert. sborník č. 14 *(sólo, sbor, klav.)*
Rozkvetlý den *(R. Drejsl-M. Zachata):* Repert. sborník č. 10 *(sólo, 2 hl. zn.);* Písně AUS VN *(2 hl. zn.)*
Stavíme nový svět *(J. Pauer):* Český revoluční zpěvník; Zp. naší tělovýchovy *(2 hl. zn.)*
Velký svátek *(R. Kubín-J. Súkora):* Český revoluční zpěvník *(3 hl. zn.)*
Všichni jsme mladí *(L. Podéšt-V. Nezval):* Český revoluční zp.; Písně budovatelů socialismu; Zp. naší tělovýchovy; Zpíváme č. 11 *(sbor, zn.)*

Vypracovaný doprovod

Bubny míru *(J. Stanislav-J. Mládek):* Za Gottwalda vpřed *(2 hl. sbor, harm.)*
Druhu náš *(J. Kapr-S. Gurzo a M. Djukov-V. Merhaut):* Mladé písně *(klav.)*
Havíře nové chcem *(V. Felix - B. Kozák):* Skladatelé nové Ostravě *(klav.)*
Chceme mír *(K. Macourek-K. Šiktanc):* Za mír II/11 *(sbor, klav.)*
Havířská *(Z. Pauer - M. Vacík):* Stavíme nový svět *(klav.);* Náš kahan *(sbor, harm.)*
Chceme žít *(J. Pauer - O. Lavat):* Stavíme nový svět *(sólo, sbor, klav.)*
Jde české mládí *(J. Kapr - Fr. Kožík):* Písně pětiletky II. *(klav.)*
Jsem horníkem nové doby *(J. Ceremuga-Fr. Grubner):* Skladatelé nové Ostravě *(2 hl. kl.)*
Láska za lásku *(L. Podéšt-St. Zvoníček):* Sborník písní L. Podéště; Za mír II/4—5 *(sólo, sbor, klav.)*
Leninův prapor *(J. Kapr-K. M. Walló):* Mladé písně *(klav.)*
Májová *(V. Neumann-M. Dušková):* Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm.);* Radostná je naše píseň *(klav.)*

Májová *(V. Sommer-M. Povondra)*: Za mír II/22—23 *(klav.)*
Májový popěvek *(M. Vacek-K. Šiktanc)*: Repertoirní sborník č. 2 *(sólo, mužský sbor, klav.)*
Mírová *(K. Macourek-P. Kohout)*: Zpěvy míru *(sólo, sbor, klav.)*
Mladá píseň *(J. Kapr-A. Hostomská)*: Socialistické písně č. 3 *(klav.)*
Mládí světa *(J. Seidel-B. Mathesius)*: Za mír II/2 *(klav.)*
My život na zemi předěláme *(J. Pauer a Z. Pauerová)*: Stavíme nový svět *(klav.)*
My *(V. Dobiáš-Fr. Halas)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm.)*
Národ muzikantů *(V. Dobiáš-Fr. Halas)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm.)*
Národy přísahaly *(V. Neumann - M. Rylskij - Jan Šalda)*: Náš kahan *(sbor, harm.)*
Nejkrásnější den *(J. Válek-J. Kafka)*: Písně k 1. máji *(4 hl., sólo, harm.)*
No Passaram *(E. F. Burian)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm.)*
Nový je den *(J. Pauer)*: Stavíme nový svět *(klav.)*
O Oravskej priehrade *(A. Paloučeк-M. Semík)*: Za mír II/19 *(klav.)*
Olympijský pozdrav *(J. Zelenka - P. Kohout)*: Za mír II/16 *(sbor, klav.)*
Ostrava — SMBS *(J. Tausinger-Fron)*: Skladatelé nové Ostravě *(sbor, klav.)*
Partyzánská *(M. Krejčí - F. Král)*: Radostná je naše píseň *(sólo, sbor, klav.)*
Pieseň mieru *(J. Pauer-V. Bodnár)*: Stavíme nový svět *(sólo, sbor, klav.)*
Píseň míru *(E. F. Burian)*: Za mír č. 24 *(sólo. klav.)*
Píseň našich dnů *(K. Reiner-J. Navrátil)*: Za mír II/9 *(sólo, sbor, harm.)*
Píseň odvahy *(K. Macourek - J. Kainar)*: Radostná je naše píseň *(sólo, sbor, klav.)*
Píseň o Fučíkovi *(J. Pauer-P. Kohout)*: Stavíme nový svět *(klav.)*
Píseň o míru *(A. Fried-J. Bureš)*: Za mír II/11 *(sbor, klav.)*
Píseň o nové Praze *(J. Kapr-J. Kafka)*: Za mír I/1 *(sólo, sbor, klav.)*
Píseň o Praze *(K. Reiner-V. Sýkora)*: Za mír I/1 *(sbor, klav.)*
Píseň o rozhodném kroku *(J. Seidel-J. Sekera)*: Překrásné zemi *(1—3 hl. klav.)*
Píseň o setkání *(L. Podéšt-P. Kohout)*: Za Gottwalda za Stalina *(sólo, klav.)*
Píseň o velkém Mao-Ce-Tunovi *(M. Barvík-J. Průša)*: Barvík, Kapr „Za mír" *(harm.)*
Písnička pětiletky *(J. Kapr-Fr. Kožík)*: Písně pětiletky I. *(klav.)*
Pojďte s námi na brigádu *(V. Dobiáš-V. Hofman)*: Písničky našich dnů *(1—3 hl. klav.)*
Pochod času *(J. Seidel-V. Majakovskij-Čapková, Pistorius)*: Za mír II/21; Repert. sborník č. 5 *(sólo, 2 hl. klav.)*
Pochod desetitunařů *(Jan Kapr - E. Sojka)*: Náš kahan *(2 hl. harm.)*
Pryč s podněcovateli války *(K. Macourek-E. Sojka)*: Repert. sborník č. 14 *(klav. harm.)*
Překrásná země *(J. Seidel-K. M. Walló a B. Bobek)*: Překrásné zemi *(2 hl. klav.)*
Rozkvetlý den *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Písně R. Drejsla; Písně pětiletky II *(klav.)*
Se zpěvem a smíchem *(J. Stanislav-O. Rambousková)*: Zpátky ni krok *(sbor, klav.)*
Spojme svoje síly *(K. Reiner - M. Sedloň)*: Repert. sborník č. 17 *(2 hl., klav. zn.)*
Stavíme nový svět *(J. Pauer)*: Stavíme nový svět *(2 hl. klav.)*
Slavný den *(L. Podéšt-Vl. Pantůček)*: Sborník písní L. Podéště *(sbor, klav.)*
Sláva našemu Donbasu *(K. Reiner-J. Navrátil)*: Skladatelé nové Ostravě *(sólo, sbor, klav.)*
Sláva naší země *(J. Stanislav-O. Ježek)*: Zpátky ni krok *(2 hl. kl.)*
Soudružko Koreo, buď zdráva *(K. Reiner-V. Sýkora)*: Zpívám v světě všem *(sólo, sbor, harm.)*; Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Vlajky do čela *(J. Kapr-M. Zachata)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, sbor, harm.)*: Mladé písně *(klav.)*
Všichni isme mladí *(L. Podéšt-V. Nezval)*: Sborník L. Podéště *(sbor, klav.)*
Zpívám v světě všem *(K. Reiner-V. Sýkora)*: Zpívám v světě všem *(sólo, sbor, harm.)*

2. Písně naší nové vesnice

Zvláštní pozornost věnovali naši skladatelé tématice budování socialismu na vesnici. Jejich písně zpívají o zrodu družstev, o pronikání mechanisace v zemědělství, o mládeži, která řídí traktory a zemědělské stroje, o nových krásách polí bez mezí, patřících všem pracujícím rolníkům. Avšak pro potřeby našich vesnických souborů a hlavně mládeže je to stále ještě málo. Zvýšené úkoly zemědělství, obdělávání ladem ležící půdy, dosídlování pohraničí, volají po dalších písních, které by si vytvořily i soubory samy. Důležitým doplňkem písní, které zde uvádíme, jsou i nové lidové písně, které souborům doporučujeme v oddílu IV. kapitoly „Lidová píseň".

To, že poměrně nejvíce písní je uvedeno v třetí části (úpravy s klavírním doprovodem) neznamená, že by je nemohly zpívat začínající soubory. U všech písní jsou uvedeny značky a pěvecké party jsou většinou v jednohlase nebo dvojhlase. I klavírní doprovod je tu většinou velmi snadný.

Jednohlasé se značkami

Častuška o líné kravce *(J. Válek-A. Lacina)*: Písně radosti *(sólo, zn.)*
Družstevnická *(K. Reiner - Z. Roubíček)*: Nová úroda *(1—2 hl. zn.)*
Rudý traktorista *(E. F. Burian)*: Armáda zpívá *(zn.)*
Šáteček traktoristovi *(V. Vycpálek-Ž. Vaňorná)*: Za vítězstvím vpřed *(zn.)*
Traktorista *(K. Reiner-M. Sedloň)*: Zp. naší tělovýchovy; Písně budovatelů socialismu *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Častuška o líné kravce *(J. Válek-A. Lacina)*: Písně souborů a estrád č. 2 *(sólo, 3 hl. zn.)*
Kombajnérská *(Jan Kapr-E. Sojka)*: Čelem k vesnici *(sólo, sbor, zn.)*
Tři zemědělské písně *(G. Křivinka)*: Písně souborů a estrád č. 1 *(1—2 hl. zn.)*
Váhavý sedlák *(J. Válek - A. Lacina)*: Písně souborů a estrád č. 1 *(sólo, 3 hl. zn.)*
Zemědělská *(Jiří Pauer)*: Český revoluční zpěvník; Nová úroda; *(2 sóla, sbor, zn.)*

Vypracovaný doprovod

Družstevnická *(K. Reiner-Z Roubíček)*: Zpívám v světě všem *(sólo, 3 hl. harm.)*
Družstevnické písně a častušky *(J. Tausinger-M. Povondra)*: Za mír II/1—2 *(sólo, sbor, harm.)*
Dožínková *(Jan Kapr-D. Stará)*: Mladé písně; Nová úroda *(klav.)*
Dožínková polka *(I. Jirko-E. Kraus)*: Zemědělské písně a častušky I *(har.)*
Holubička *(J. Válek-J. Semeráková)*: Zemědělské písně a častušky I *(sólo, sbor, harm.)*
Já nevím *(V. Felix-V. Sýkora)*: Zemědělské písně a častušky I *(sólo, sbor, harm.)*

Jirka harmonikář *(V. Felix-V. Sýkora)*: Zemědělské písně a častušky II *(sólo, sbor, harm.)*

Kombajnérská *(Jan Kapr-E. Sojka)*: Mladé písně *(klav.)*

Koukej Kubo *(V. Felix-V. Sýkora)*: Zemědělské písně a častušky II *(sólo, sbor, harm.)*

Milostná *(I. Jirko - V. Sýkora)*: Zemědělské písně a častušky II *(sólo, sbor, harm.)*

O tom velkém zemětřesení *(J. Valek-J. Semeráková)*: Zemědělské písně a častušky II *(sólo, sbor, harm.)*

Píseň družstevníků *(B. Macák-J. Baloun)*: Repert. sborník č. 1 *(sólo, 3 hl. klav.)*

Píseň traktoristů *(J. Stanislav-J. Černý)*: Zpátky ni krok *(sólo, 2 hl. klav.)*

Pročpak by si, má panenko *(K. Reiner-V. Sýkora)*: Zemědělské písně a častušky II *(harm.)*

Traktoristka *(K. Reiner-M. Sedloň)*: Zpívám v světě všem *(sólo, sbor, harm.)*

Vesnická láska *(K. Reiner-K. Šiktanc)*: Zemědělské písně a častušky I *(harm.)*

Večer u nás *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Zemědělské písně a častušky II *(sólo, sbor, harm.)*

Zemědělská *(J. Pauer)*: Stavíme nový svět *(2 sóla, sbor, klav.)*

3. Písně naší armády a tělovýchovy

V tomto oddíle spojujeme písně našich vojáků a naší nové tělovýchovy. Nejsou ovšem určeny jen vojákům nebo sportovcům. Vždyť vyjadřují odhodlání všeho lidu bránit vlast a věc míru a zvyšovat obranyschopnost našich mužů a žen.

Celou kapitolu dělíme na písně s obecně vojenskou a tělovýchovnou tématikou (většinou písně s charakterem pochodu nebo popěvku), na vojenské častušky, vojenské písně lyrické a vojenské písně oslavně hymnické. Podle úprav jsou písně členěny do tří částí. Třetí část se však liší od druhé části spíše rozpracovaným doprovodem než obtížností sborových partů.

a) Písničky a pochodové písně naší armády a tělovýchovy

(Poznámka: U některých písní se objevuje v názvu slovo „častuška". Zařadili jsme je do této kapitoly proto, že tu jde spíše o písničky než o častušky v pravém slova smyslu. Není ovšem možno stanovit přesné hranice mezi písničkou, popěvkem a častuškou.)

Jednohlasé se značkami

Armádě zdar *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 10 *(zn.)*; Písně budovatelů socialismu; Český revoluční zpěvník; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Když jsme přišli do vesnice *(K. Macourek-K. Šiktanc)*: Čelem k vesnici *(zn.)*

Kupředu, kupředu *(J. Fadrhons-B. Tyleček)*: Repert. sborník č. 10; Ar-

máda zpívá; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Letecká *(V. Sommer-M. Kroh)*: Písně AUS VN *(zn.)*

Pěšácká *(M. Sedmidubský)*: Písně AUS VN *(zn.)*

Pochod dělnických sportovců *(J. Hurt-J. Toman)*: Písně souborů a estrád č. 2; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Pochod milicionářů *(V. Sadovec-E. Prkno)*: Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Pochod nových sportovců *(J. Hurt-M. Sedloň)*: Píseň souborů a estrád č. 2; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Pochod armády *(J. Stanislav-Jan Dolina)*: Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Pochod vzorných střelců *(M. Smatek-K. Baroch)*: Za vítězstvím vpřed *(zn.)*; Repert. sborník č. 10 *(2 hl. zn.)*

Pochod SNB: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Příkaz *(J. Z. Bartoš)*: Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Rohovnická *(J. Bartoš)*: Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Sláva armádě *(V. Sommer-M. Povondra)*: Za mír II/20 *(klav.)*

Sportem k práci *(J. Kapr-J. Kafka)*: Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Sportem k míru *(M. Mališka-J. Kafka)*: Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Stůjme na stráži *(K. Reiner-J. Pokorný)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Tankistům *(R. Drejsl-M. Kroh)*: Český revoluční zpěvník; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Život bude náš *(E. Parma-M. Dubský)*: Repert. sborník č. 10 *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami a s vypracovaným doprovodem pro harmoniku

(Doprovod je celkem snadný a vhodný také pro technicky méně vyspělé harmonikáře)

A zas povel do pochodu *(F. Šauer-M. Marčanová)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 3 hl. harm. zn.)*

Armáda míru *(K. Macourek-M. Staněk)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Armáda z lidu *(K. A. Kabelka-J. Vozovský)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm.)*

Armádě zdar *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm.)*; Písně AUS VN *(2 hl. zn.)*

Armády míru *(J. Pauer)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, sbor, harm. zn.)*

Bdělá stráž *(V. Dobiáš-F. Halas)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 3 hl. harm. zn.)*

Dále směle vpřed *(J. Kaliba-R. Franz)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 3 hl. harm. zn.)*

Dělostřelecká *(J. Z. Bartoš)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Dělostřelecká *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Repert. sborník č. 10 *(sólo, sbor, zn.)*

Dobrá rada nad zlato *(M. Smatek-K. Baroch)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. zn. harm.)*

Gottwaldovi bojovníci *(F. Šauer-J. Hájek)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Hej, dělostřelci *(A. Růžička)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, sbor, harm. zn.)*

Hej, hoj, vesele muziko hraj *(M. Uherek)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Horská stráž *(K. K. Chvalovský-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(harm. zn.)*

Hurá, zenitčíci *(J. L. Baštář-J. Hájek)*: Za Gottwalda vpřed *(harm. zn.)*

Jaro rodné země *(J. Kapr-J. Sládek)*: Za Gottwalda vpřed *(harm. zn.)*

Jdem s frontou mírovou *(J. Kapr-J. Kozák)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Jedno jsme *(V. Bláha-M. Veselý)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Jsme armádou svého lidu *(A. Parma-J. Hemer)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Kamarád Ivan *(B. Macák-J. Dolina)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm.)*

Kdo by vás, vojáci *(J. Z. Bartoš-J. Alda)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Když jsme přišli do vesnice *(K. Macourek-K. Šiktanc)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Krok za krokem k cíli *(F. Šauer - D. Šajner)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Kupředu, armádo míru *(J. Podešva-M. Kundera)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm.)*

Kupředu, kupředu *(J. Fadrhons-B. Tyleček)*: Za Gottwalda vpřed *(harm. zn.)*

Květnová *(J. Bažant - V. Šneppová)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Květnové tanky *(J. Válek-M. Kuhn)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Květovaný šátek *(K. K. Chvalovský-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, sbor, harm. zn.)*

Naše armáda *(V. Sadovec-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Nejlepší zbraň *(K. Reiner-M. Sedloň)*: Písně AUS VN *(sólo, 2 hl. zn.)*

Neodvedené *(M. Sedmidubský)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, harm. zn.)*

Ocelový pochod *(L. Poděšt-V. Pantůček)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*

Petr zenitčík *(K. K. Chvalovský-J. Hájek)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*

Pěšáci jdou *(V. Novotný-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Píseň naší roty *(M. Smatek-K. Baroch)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Píseň táborských sokolů *(zlidovělá, upravil J. Válek)*: Repert. sborník č. 12 *(3 hl. harm. zn.)*

Píseň tankového pluku *(M. Přikryl-V. Horáček)*: Repert. sborník č. 10 *(3 hl. zn.)*

Píseň spojařů *(V. Novotný-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, sbor, harm. zn.)*

Píseň o spartakiádě *(J. Válek-M. Kuhn)*: Repert. sborník č. 12 *(sólo, 3 hl. harm. zn.)*

Píseň o nemocném vojínovi *(Č. Gregor-K. Tachovský)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*

Písnička na vojně *(R. Drejsl-M. Kroh)*: Mírová fronta zvítězí; Za Gottwalda vpřed *(sólo, sbor, harm. zn.)*; Písně AUS VN *(sólo, 3 hl. zn.)*

Písnička mírová *(E. F. Burian-V. Závada)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Písnička o pušce *(P. Šoltéz-P. Bojar)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 3 hl. harm. zn.)*

Po boku mužů *(V. Novotný-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Pochod armády *(V. Kalabis-J. Havel)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Pochod armády *(J. Stanislav-J. Dolina)*: Zpátky ni krok *(klav.)*; Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Pochod Kyjevské brigády *(V. Kubíček-S. Svatoň)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Pochod milicionářů *(V. Sadovec - E. Prkno)*: Repert. sborník č. 10 *(2 hl. zn.)*; Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Pochod nováčků *(J. Dvořáček-J. Sechovský)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Pochod nových sportovců *(J. Hurt-M. Sedloň)*: Písně souborů a estrád č. 2; Zp. naší tělovýchovy *(zn.)*

Pochod pohraniční stráže *(V. Petrov-F. Vostrý)*: Repert. sborník č. 4 *(sólo, 2 hl. zn.)*

Pochod tankistů *(M. Smatek - K. Baroch)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Pochod vojenské brigády *(J. Knotek-J. Bednář)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Pochod vzorných střelců *(M. Smatek-K. Baroch)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Pýcha letců *(J. Válek-E. Sojka)*: Repert. sborník č. 8 *(sólo, m. sbor, harm. zn.)*

Přísaha *(F. Říčka-F. Dobeš)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Rudá armáda *(V. Dobiáš-V. Závada)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

S Klementem Gottwaldem *(J. Černý-F. Skála)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Se Sovětským svazem na věčné časy *(J. Nečas-R. Kubeš)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Sláva Gottwaldovi *(J. Válek-M. Kuhn)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Sláva armádě *(V. Sommer-M. Povondra)*: Repert. sborník č. 10 *(3 hl. zn.)*

Sláva tankům *(R. Drejsl-M. Kroh)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm.)* Repert. sborník č. 10 *(3 hl. zn.)*

Slůžíme ludu *(M. Novák)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Soudruh kulomet *(Z. Slezák)*: Repert. sborník č. 10 *(sólo, 2 hl. zn.)*; Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Soudruh velitel *(V. Novotný E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Soudruzi, my jdem s vámi *(V. Novotný-E. Prkno)*: Repert. sborník č. 10 *(2 hl. zn.)*; Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*

Stalinovi vojáci *(V. Novotný-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(harm.)*

Stráž míru *(K. Reiner-M. Povondra)*: Za Gottwalda vpřed *(m. sbor, harm. zn.)*

Stůjme na stráži *(K. Reiner-J. Pokorný)*: Za Gottwalda vpřed *(m. sbor, harm. zn.)*

Šoférská *(Z. Matouš)*: Repert. sborník č. 11 *(3 hl. harm. zn.)*

Tankistům *(R. Drejsl-M. Kroh)*: Písně AUS VN *(3 hl. zn.)*

V boj za mír, armádo *(K. Macourek-O. Kryštofek)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Voják a sršeň *(R. Drejsl-M. Kroh)*: Písně AUS VN *(3 hl. zn.)*

Vojenská ukolébavka *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Písně AUS VN *(m. sbor, zn.)*

Vojínka *(K. K. Chvalovský-A Klusák)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*· Repert. sborník č. 10 *(2 hl. zn.)*

Vrchnímu veliteli *(A. Moyzes-S. Neumann)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm. zn.)*

Za Gottwalda vpřed *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*; Repert. sborník *(sólo, 3 hl. zn.)*; Český revoluční zpěvník; Mírová fronta zvítězí; Zp. naší tělovýchovy *(sólo, 3 hl. zn.)*

Za mír, za Gottwaldem *(M. Přikryl-V. Horáček)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*

Za právo a svobodu *(K. K. Chvalovský-E. Prkno)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, harm. zn.)*

Vypracovaný doprovod pro klavír

Armádě zdar *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Písně R. Drejsla *(klav.)*

Atom — ošemetná věc *(J. Válek - M. Dubský)*: Repert. sborník č. 17 *(3 hl. harm., zn.)*

Bdělá stráž *(V. Dobiáš-F. Halas)*: Písničky našich dnů *(3 hl. klav.)*

Častuška nářaďová *(Z. Bláha)*: Repert. sborník č. 12 *(3 hl. klav. zn.)*

Den na letišti *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(sólo, 3 hl. klav. zn.)*

Dělostřelecká *(M. Novák-V. Mihálik)*: Repert. sborník č. 2 *(sólo, m. sbor, klav. zn.)*

Jdem s frontou mírovou *(J. Kapr-J. Kozák)*: Repert. sborník č. 1 *(sólo, m. sbor, klav.)*; Mladé písně *(klav.)*

Když jsem včera dostal psaní *(L. Pooéšt-V. Pantůček)*: Repert. sborník č. 9 *(sólo, 3 hl., harm. klav. zn.)*

Letci brání vlast *(J. F. Fischer-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(sólo, m. sbor, klav.)*

Letecká *(V. Sommer-M. Kroh)*: Repertoir AUS II. *(klav.)*

Minometná *(E. Kubát)*: Repert. sborník č. 11 *(klav. harm. zn.)*

Moja najmilejší *(S. Jakubíček-K. Pavlíšek)*: Repert. sborník č. 3 *(2 hl. klav. zn.)*

Nejlepší zbraň *(K. Reiner-M. Sedloň)*: Repertoir AUS II. *(klav.)*

Neproletí *(E. Parma-text soubor „Salva")*: Repert. sborník č. 4 *(3 hl. klav. zn.)*

Noci nad Prahou *(J. F. Fischer-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(sólo, m. sbor, klav. zn.)*

Píseň bitevních letců *(R. Drejsl-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(3 hl. m. sbor, klav. zn.)*

Píseň kulometných čet *(R. Drejsl - P. Kohout)*: Repert. sborník č. 3 a 17 *(klav. zn.)*

Píseň svazarmovců *(M. Vacek-J. Morávek):* Repert. sborník č. 11 *(sólo, 3 hl. klav. zn.)*
Píseň o samopalu *(V. Neumann - J. Dietl):* Repert. sborník č. 3 *(duo, 3 hl. klav.)*
Písnička o vojně *(R. Drejsl-M. Kroh):* Písně R. Drejsla *(sólo, sbor, klav.)*
Přátelství na věky *(E. Parma-M. Dubský):* Repert. sborník č. 14 *(3 hl. harm. klav. zn.)*
Příchod Rudé armády *(V. Dobiáš-V. Závada):* Repert. sborník č. 1 *(3 hl. klav.)*
Ptala se mňa moja milá *(E. Kubát):* Repert. sborník č. 3 *(2 hl. klav. zn.)*
Šoférská *(J. Válek-E. Sojka):* Repert. sborník č. 9 *(sólo, sbor, klav. zn.)*
Tanky Rudé armády *(L. Podéšt-J. Kainar):* Repert. sborník č. 14 *(sbor, klav.)*
Tankistům *(R. Drejsl-M. Kroh).* Písně R. Drejsla *(3 hl. klav.)*
Tanky Rudé armády *(J. Kainar):* Radostná je naše píseň *(sbor, klav.)*
Teď levá *(P. Šoltéz-B. Macák):* Repert. sborník č. 11 *(3 hl. klav. zn.)*
Tělocvičná *(E. Kubát-V. Liška):* Repert. sborník č. 12 *(3 hl. part. zn.)*
Ustupovat nebudem! *(J. Válek - Mir. Khun):* Repert. sborník č. 14 *(sólo, sbor, klav., zn.)*
V cílové pásce *(K. Reiner-V. Sýkora):* Repert. sborník č. 12 *(klavír, zn.)*
Vojáci na polích *(J Válek-E. Sojka):* Repert. sborník č. 11 *(3 hl. klav. zn.)*
Vojenská písnička *(L. Podéšt-R. Franc):* Repert. sborník č. 14 *(3 hl. klav. zn.)*
Za Gottwalda vpřed *(R. Drejsl-M. Zachata):* Písně R. Drejsla *(sólo, sbor, klav.)* Repert. sbor č. 10
Za mír *(R. Drejsl-K. Šiktanc):* Repert. sborník č. 14 *(sbor, klav. zn.)*
Zamilovaný staršina *(K. Macourek a A. Paloučeк - P. Kohout):* Repertoir J. Fučíka *(sbor, klav.)*

b) Vojenské častušky

Uvádíme zvlášť častušky, které jsou krásným dokladem tvořivosti našich vojáků a sepětí naší nové písně se životem lidu. — Podle úprav dělíme častušky na tři části. Nejvíce je jich uvedeno ve třetí části. Jde však vesměs o úpravy pěvecky velmi snadné; k tomu si ještě mohou harmonikáři doprovod zjednodušit. Při tom musí ovšem dbát značek, aby nehráli nesprávné akordy.

Jednohlasé se značkami

Voják úderník *(R. Drejsl - M. Kroh):* Armáda zpívá *(zn.)*

Trojhlasá a čtyřhlasá se značkami

Kandidát *(R. Drejsl-M. Kroh):* Písně AUS VN *(3 hl. zn.)*

Voják úderník *(R. Drejsl - M. Kroh):* Písně AUS VN *(sólo, sbor, zn.)*

Vypracovaný doprovod

A přece se střílí *(O. Flosman-M. Zachata):* Repert. sborník č. 8 *(3 hl. harm. zn.)*

Co tomu říkáte *(J. Horák a J. Čtvrtečka-J. Horák):* Repert. sborník č. 11 *(3 hl. harm. klav. zn.)*

Častuška o Jarouškovi *(E. F. Burian-K. Šiktanc)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*
Častuška z ostrých střeleb *(E. Kubát)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*
Častuška o rezavé zbrani *(M Seidl-Z. Bláha a J. Ulehla)*: Repert. sborník č. 11 *(sólo, 2 hl. klav. harm. zn.)*
Častuška našich minometníků *(E. Kubát-C. Bělohrad)*: Repert. sborník č. 11 *(2 hl. harm. zn.)*
Častuška protitankových dělostřelců *(O. Flosman-E. Kubát)*. Repert. sborník č. 11 *(2 hl. harm. zn.)*
Častuška o balíčcích *(E. F. Burian-K. Šiktanc)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*
Častuška s poučením *(K. A. Kabelka)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*
Hej vojáku *(J. Válek-C. Letošník)*: Repert. sborník č. 11 *(2 hl. klav. harm. zn.)*
Hi — hi 4 *(R. Drejsl-Š. Ladižinský, překlad P. Kohout)*: Repert. sborník č. 3 *(sólo, 3 hl. klav. zn.)*
Honza metr *(J. Zimák-J. Halenka)*: Repert. sborník č. 9 *(m. sbor, duo, harm. zn.)*
Jeden chlapec od roty *(S. Kryštof)*: Repert. sborník č. 2 *(sólo, 3 hl. harm. zn.)*
Kandidát *(R. Drejsl-M. Kroh)*: Písně R. Drejsla *(klav.)*
Kritická častuška *(V. Novotný-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(2 hl. klav. zn.)*
Křížovka s ptačí tajenkou *(V. Bernard-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(harm. zn.)*
Moje milá, nemrač se *(F. Šauer-K. Kozel)*: Repert. sborník č. 8 *(sólo, 3 hl. klav. zn.)*
Na taktiku pozor dej! *(O. Tesař - N. Mazzolini)*: Repert. sborník č. 11 *(3 hl. harm. zn.)*
O havarii *(O. Buchta-J. Kutina)*: Repert. sborník č. 9 *(sólo, 3 hl. klav. harm. zn.)*
Pravá medicína *(A. Mahrik)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*
Říkala mně moje dívka *(J. Podešva)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*
Společný cíl *(V. Novotný a J. Horák-J. Sladký a M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(3 hl. zn. klav.)*
Srdeční úchylka *(J. F. Fischer-M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 *(klav. zn.)*
Těžká láska *(J. Matys-E. Sojka)*: Repert. sborník č. 9 *(sólo, 3 hl. klav. harm. zn.)*
Voják úderník *(R. Drejsl - M. Kroh)*: Repertoir souboru AUS II. *(klav.)*
Vojáček modrooký *(L. Kozderka-M. Horanský)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*
Vojenské boty *(J. Mytas-K. Kapoun)*: Repert. sborník č. 11 *(sólo, 3 hl. klav. zn.)*
Výsadkář a kombajnista *(F. Šauer-V. Moravecký)*: Za Gottwalda vpřed *(duo, harm. zn.)*
Zamilovaný staršina *(K. Macourek a A. Palouček - P. Kohout)*: Za Gottwalda vpřed *(harm. zn.)*

c) Vojenské písně lyrické

Žánr vojenských lyrických písní není u nás ještě tak bohatý jako v sovětské hudbě. Naši skladatelé nyní věnují tomuto žánru větší pozornost a jistě v příštích zpěvnících objeví více písní tohoto druhu.

Jednohlasé a dvojhlasé se značkami

Milý na stráži *(Š. Lucký-J. V. Svoboda)*: Za vítězstvím vpřed *(zn.)*
Ohně v horách *(L. Podéšt - Vl. Pantůček)*: Repert. sborník č. 15 *(klav.)*
Partyzánská *(J. Hanuš - text lidový)*: Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem *(1—2 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Milý na stráži *(Š. Lucký-V. J. Svoboda):* Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*
Partyzánská *(J. Hanuš):* Repert. sborník č. 14 *(2 hl. harm. zn.)*
Vojenská harmonika *(M. Vacek-Š. Ladižinský):* Repert. sborník č. 9 *(sólo, 3 hl. klav. harm.)*

d) Vojenské písně oslavné

Oslavně hymnický charakter nemá jen těch šest písní, které zde uvádíme, ale i některé písně, uvedené v první části této kapitoly. Tak na př. některé pochodové písně jako je Drejslova „Za Gottwalda vpřed" a jiné písně mají heroicko-slavnostní charakter. — Písně, které zde uvádíme, nejsou sice technicky zvlášť obtížné, vyžadují však soubor, který je schopen bohatšího pěveckého výrazu.

Vypracovaný doprovod

Dukla *(Jiří Matys-E. Sojka):* Repert. sborník č. 14 *(m. sbor)*
Kantáta o našich horách *(K. K. Chvalovský-E. Prkno):* Za Gottwalda vpřed *(sólo, m. sbor harm. zn.)*
Píseň o Dukle *(S. Grossman - L. Kubišta):* Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*
Píseň o vrchním veliteli *(J. Šust - V. Neumann):* vyšlo samostatně *(sólo, sbor, klav.)*
Přísaha *(J. Válek-M. Kuhn):* Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*
Ustupovat nebudem *(J. Válek - M. Kuhn):* Repert. sborník č. 14 *(3 hl. harm. zn.)*
Ve jménu Jana Žižky *(R. Drejsl - M. Kroh):* Písně R. Drejsla *(m. sbor, klav.);* Repert. sborník č. 1 a 15 *(sólo, 3 hl. klav.)*

e) Vojenské písně slovenské

Několik slovenských vojenských písní, které jsme zde vybrali, budou jistě vítaným obohacením repertoáru našich vojenských souborů.

Jednohlasé a dvojhlasé se značkami

Pieseň o povstání *(L. Holoubek):* Repert. sborník č. 10 *(2 hl.)*
Pochod povstalcov *(J. Cikker-M. Ferko):* Repert. sborník č. 10 *(2 hl. zn.)*
Vojenská večerná *(Š. Jurovský - K. Krno):* Piesne našich dní *(zn.)*

Až budem mašírovat *(K. Elbert - O. Kaušitz)*: Za Gottwalda vpřed *(harm. zn.)*
Častuška z tábora *(Z. Mikula-J. Ferenčík-J. Elen)*: Uměl. vojen. soubor *(sólo, m. sbor, klav.)*
Píše mi dievča *(T. Sládkovič-J. Stano)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm.)*
Pieseň o Nálepkovi *(Z. Mikula-J. Chovanec)*: Uměl. voj. soubor *(sólo, m. sbor, klav.)*
Pieseň o povstání *(L. Holoubek)*: Za Gottwalda vpřed *(2 hl. harm. zn.)*
Pochod čs. tankistov *(M. Kořínek - J. Benešovský)*: Uměl. voj. soubor *(m. sbor, klav.)*
Pochod Žižkovcov *(M. Kořínek-M. Štěpán)*: Uměl. voj. soubor *(m. sbor, klav.)*
Pochod kapitána Nálepku *(L. Holoubek-J. Elen)*: Uměl. voj. soubor *(1—2 hl. klav.)*
Predspevák — komunista *(Š. Ladižinský)*: Repert. sborník č. 5 *(3 hl. klav. harm. zn.)*
Stráž na Dunaji — Dunajský valčík *(M. Novák-O. Brůna)*: Uměl. vojen. soubor *(sólo, sbor, klav.)*
Sľub *(L. Holoubek - J. Elen)*: Uměl. voj. soubor *(sólo, m. sbor, klav.)*
Slúžíme ľudu *(M. Novák-Š. Klempa a G. Bartovič)*: Uměl. vojen. soubor *(m. sbor, klav.)*
Šoférova odpověď *(K. Elbert-V. Ilek)*: Repert. sborník č. 9 *(2 hl. harm. zn.)*
Tancujů rekrůti *(K. Elbert-O. Kaušitz)*: Za Gottwalda vpřed *(harm. zn.)*
Voják mieru *(S. Ladižinský)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm. zn.)*
Vzorný střelec *(S. Ladižinský)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*
Vzorný voják *(S. Ladižinský)*: Za Gottwalda vpřed *(sólo, 2 hl. harm. zn.)*
Výsadkári vpred *(M. Novák - kolektiv výsadkářů)*: Uměl. voj. soubor *(m. sbor, klav.)*

4. Estrádní písně a častušky

Zde uvádíme písně lyrické, popěvky, častušky a písně s tanečním charakterem. Jejich slova hovoří o mládí, lásce, o životě našich dělníků a rolníků, o kráse naší vlasti, a o nedostatcích, které pomáhají odstraňovat žertovným a satirickým slovem, spojeným s prostou melodií. Nebylo by dobře zvlášť ostře rozlišovat mezi těmito estrádními písněmi a budovatelskými, vesnickými nebo vojenskými písněmi, které jsme uvedli před tím. Často záleží na úpravě, zařazení do programu, na interpretaci a pod., bude-li píseň působit bojovněji nebo žertovněji, energičtěji nebo lyričtěji.

U části druhé a třetí jsou úpravy sborových hlasů zhruba stejné, t. j. celkem snadné. Rozdíl je pouze ve zpracování doprovodu.

Jednohlasé se značkami

Cestička k milé *(Sv. Havelka-I. Kubíček)*: Za vítězstvím vpřed; Ešče lepší bude *(zn.)*
Častuška jedné strojní stanice *(R. Myška-A. Faltys)*: Čelem k vesnici *(zn.)*
Den po svatbě *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Kytar. repert. č. 8 *(kytara, zn.)*
Havířská mazurka *(L. Podéšt-J. Kainar)*: Zpíváme č. 15 *(zn.)*

Hudba pro radost *(Z. Petr-Vl. Dvořák)*: Kytar. repert. č. *(kytara, zn.)*
Jarní písnička *(A. Fried-V. Sýkora)*: Kytar. repert. č. 3 *(kytara, zn.)*
Krásné je žít *(D. C. Vačkář - Mottl, Neuberg, Vlček)*: Kytar. repert. č. 9 *(kytara, zn.)*
Májová *(V. Dobiáš-V. Závada)*: Mírová fronta zvítězí; Zp. naší tělovýchovy; Ešče lepší bude *(zn.)*
Nevděčný přítel *(A. Palouček-P. Kohout)*: U táborového ohně *(zn.)*
Nesmělí milenci *(K. Macourek-P. Kohout)*: U táborového ohně *(zn.)*
O jedné lásce *(K. Macourek-J. Horčička)*: U táborového ohně *(zn.)*
O příkladném potrestání zlého ředitele *(K. Macourek-K. Bradáč)*: U táborového ohně *(zn.)*
O růži *(B. Sedláček-R. Žák)*: Kytar. repert. č. 10 *(kytara, zn.)*
Ostravská častuška *(I. Růžička-E. Sojka)*: Český revoluční zpěvník; Písně budovatelů socialismu *(zn.)*
Ostravské děvuchy *(K. Reiner-E. Sojka)*: Písně souborů a estrád č. 1 *(zn.)*
U nás jaro nikdy nekončí *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Písně souborů a estrád č. 1 *(zn.)*
Velký vynález *(K. Macourek-J. Kainar)*: U táborového ohně *(zn.)*
Zpívající strom *(K. Macourek-P. Kohout)*: U táborového ohně *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Cestička k milé *(S. Havelka-I. Kubíček)*: Ešče lepší bude *(2 hl. zn.)*
Častuška do svědomí *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Písně souborů a estrád č. 1 *(1—3 hl. zn.)*
Dívčí májová *(J. Šust-S. Neumann)*: Zpíváme č. 6 *(1—2 hl. zn.)*
Jací jsou to Češi *(J. Tausinger-M. Povondra)*: Písně souborů a estrád č. 1 *(sólo, sbor, zn.)*
Jako tenkrát u Jasla *(J. Z. Bartoš)*: Zp. naší tělovýchovy *(2 hl. zn.)*
Kluci úderníci *(J. Kapr-J. Kafka)*: Zp. naší tělovýchovy *(sólo, sbor, zn.)*
Píseň jara *(J. Pauer a Z. Pauerová)*: Za vítězstvím vpřed *(sólo, sbor, zn.)*
Písnička tančí *(J. Tomek-P. Lukš)*: Za vítězstvím vpřed *(sólo, sbor, zn.)*
Pod mojím okénkem *(Č. Gregor-M. Horanský)*: Za vítězstvím vpřed *(sólo, sbor, zn.)*
Slunečný den *(A. Palouček-J. Horčička)*: Zpíváme č. 12 *(1—4 hl. zn.)*
„Taky brigádník" *(F. Hofman - K. Fišer)*: Nová úroda *(sólo, sbor, zn.)*
Škádlivá *(J. Seidl - J. Plachetka)*: Nová úroda *(sólo, sbor, zn.)*

Vypracovaný doprovod

Aby se mně nevysmáli *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Sborník písní L. Podéště *(2 hl. klav.)*
Ach, nenařikej *(K. Reiner-V. Sýkora)*: Zpívám v světě všem *(sólo, 2 hl. harm.)*
Bodák na mezi *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Zemědělské písně a častušky I. *(2 hl. harm.)*, Sborník písní L. Podéště *(2 hl. klav.)*
Cestička k milé *(S. Havelka-I. Růžička)*: Repert. sborník č. 1 *(sólo, 3 hl. klav.)*
Častuška o svazačce a komsomolci *(J. Kapr-M. Jaroš)*: Za mír č. 3 *(sólo, sbor, harm.)*
Častušky o znejmilejších *(A. Palouček-P. Kohout)*: Za mír II/19 *(2 hl. kl.)*
Do kola *(K. Reiner-M. Sedloň)*: Zpívám v světě všem *(1—2 hl. harm.)*
Dvě léta odloučení *(C. Kohoutek - O. Flosman)*: Repert. sborník č. 2 *(sólo, sbor, klav.)*
Havířská mazurka *(L. Podéšt-J. Kainar)*: Skladatelé nové Ostravě *(klav.)*
Jako tenkrát u Jasla *(J. Z. Bartoš)*: Za Gottwalda vpřed *(3 hl. harm.)*
Jde Frantík *(L. Podéšt-J. Dietl)*: Re-

pertoir souboru Radost; Sborník písní L. Podéště *(2 hl. harm.)*
Krásná země *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Sborník písní L. Podéště *(2 hl. klav.)*
Májová *(V. Dobiáš-V. Závada)*: Za mír II/12 *(klav.)*
Májová země *(P. Čotek)*: Radostná je naše píseň *(2 hl., klav.)*
Ocelové srdce *(R. Kubín-E. Sojka)*: Za mír II/10 *(sólo, sbor, klav.)*
Ostravská častuška *(I. Růžička-E. Sojka)*: Skladatelé nové Ostravě *(sólo, sbor, klav.)*
Píseň o topolu *(J. Stanislav-J. Černý)*: Zpátky ni krok *(sólo, sbor, klav.)*
Písnička pro dívky *(A. Palouček-J. Horčička)*: Repertoir souboru J. Fučíka *(ž. sbor, klav.)*
Pojďme jenom veselе *(K. Reiner-M. Dušková)*: Zpívám v světě všem *(2 hl. klav.)*
První máj do kroku nám zpívá *(B. Sedláček-J. Krákorová)*: Za mír II/22—23 *(sólo, klav.)*
Radostná píseň *(J. Kapr-J. Havel)*: Mladé písně *(sólo, sbor, klav.)*
Slunečný den *(A. Palouček-J. Horčička)*: Repertoir souboru Jul. Fučíka *(sbor, klav.)*
Tolik lásky *(J. Kapr-F. Stanislav)*: Mladé písně *(sólo, sbor, klav.)*
Toužení *(J. Stanislav-J. Černý)*: Zpátky ni krok *(2 hl. klav.)*
Uhelný kombajnér Honza *(R. Reiner-J. Cikler)*: Skladatelé nové Ostravě *(sólo, sbor, klav.)*
Ukolébavka černošské mámy *(C. Kohoutek-J. Navrátil)*: Za mír číslo 16 *(klav.)*
Veselé město *(L. Podéšt-J. Kainar a V. Pantůček)*: Sborník písní L. Podéště *(sbor, klav.)*
Zavátý chodníček *(L. Podéšt-V. Pantůček)*: Sborník písní L. Podéště *(klav.)*
Zítra se bude tančit všude *(L. Podéšt-P. Kohout)*: Sborník písní L. Podéště *(sólo, sbor, klav.)*; Za mír II. *(4—5 klav.)*

5. *Písně oslavné a hymnické*

Tento oddíl obsahuje některé t. zv. malé kantáty, ale také masové pochodové písně hymnického charakteru, které se již staly národními masovými písněmi a zpívají se na velkých shromážděních lidu jako je na př. Seidlova „Kupředu, zpátky ni krok" nebo Stanislavova „S presidentem Gottwaldem". Bude záležet na složení a velikosti souboru, na úpravě a pod., zda bude v konkretním případě zdůrazněn více oslavně hymnický nebo hrdinskobojovný a pochodový charakter písně. Některé písně budou vhodné pouze pro vyspělejší soubory. U všech je třeba zvlášť důkladně propracovat celkové pojetí a výraz. Největší část písní je uvedena v náročnějších úpravách.

Jednohlasé se značkami

Kupředu, zpátky ni krok *(J. Seidel-B. Bobek)*: Repert. sborník č. 10 *(zn.)*
Píseň o Stalinovi *(V. Dobiáš-K. Galczynski — překlad J. Pilař)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Stalinův odkaz *(V. Růžek-O. Simová)*: Český revoluční zpěvník *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Festivalová *(V. Dobiáš-P. Kohout)*: Český revoluční zpěvník *(2—3 hl. zn.)*
Já jsem horník a kdo je víc *(R. Kubín-B. Bičiště)*: Český revoluční zpěvník *(4 hl.)*

Kantáta o Klementu Gottwaldovi (*J. Tausinger-M. Povondra*): Český revoluční zpěvník (*sólo, sbor, zn.*)

Kupředu, zpátky ni krok (*J. Seidel-B. Bobek*): Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem; Zp. naší tělovýchovy; Armáda zpívá; My všichni (*1—2 hl. zn.*)

Píseň o Fučíkovi (*R. Drejsl-M. Zachata*): Písně Armádního souboru VN (*3 hl. zn.*)

Píseň komunistické straně (*V. Dobiáš-V. Nezval*): Český revoluční zpěvník (*2 hl. zn.*)

Píseň velké naděje (*J. Stanislav - J. Černý*): Radostná je naše píseň (*sbor*)

Pozdrav Sovětům (*J. Kapr - M. Zachata*): Český revoluční zp. (*2 hl. zn.*)

Pozdrav Stalinovi (*J. Kapr-K. M. Walló*): Český revoluční zp. (*2 hl. zn.*)

Pozdrav straně (*J. Stanislav-M. Kubr*): Ještě lepší bude (*2 hl. zn.*)

Ruky preč od Koreje (*M. Barvík-F. Citovský*): Český revoluční zpěvník; Ruky preč od Koreje (*sólo, sbor, zn.*)

S presidentem Gottwaldem (*J. Stanislav - O. Rambousková - L. Nejedlý*): Český revoluční zpěvník (*1—2 hl. zn.*)

Zpěv svobody (*J. Seidel - J. Hora*): Český revoluční zpěvník; Se zpěvem a smíchem (*3 hl. zn.*) Repert. sborník č. 10 (*zn.*); Radostná je naše píseň (*3 hl. zn.*)

Vypracovaný doprovod

A tvůj úsměv (*R. Kubín-E. Sojka*): Za Gottwalda, za Stalina (*zn.*)

Dík komunistické straně (*I. Jirko-O. Kryštofek*): Straně (*sbor, klav.*) Repert. sborník č. 5 (*4 hl. klav.*)

Dvojí těžké hoře (*J. Stanislav-J. Dolina*): Za Gottwalda, za Stalina (*sbor, klav.*) Repert. sborník č. 4 (*sólo, 3 hl. m. sbor, klav.*)

Festivalová (*V. Dobiáš-P. Kohout*): Za mír I/2 (*sbor, klav.*)

Gottwaldova Ostrava (*J. Stanislav-K. M. Walló*): Skladatelé nové Ostravě (*sólo, sbor, klav.*)

Kantáta o Klementu Gottwaldovi (*J. Tausinger-M. Povondra*): Zpěvy míru (*sólo, sbor, klav.*)

Kupředu, zpátky ni krok (*J. Seidel-B. Bobek*): Překrásné zemi (*klav.*)

Neidražší jméno Stalin (*J. Stanislav-M. Kratochvílová*): Zpátky ni krok (*sbor a capella*)

Píseň velké naděje (*J. Stanislav - J. Černý*): Za mír č. I/2 (*sbor, klav. zn.*); Zpátky ni krok (*sólo, klav.*)

Píseň o nové Praze (*K. Macourek-P. Kohout*): Za mír č. I/1 (*sólo, sbor, klav. zn.*)

Píseň o Fučíkovi (*R. Drejsl - M. Zachata*): Zpěvy míru (*sbor a klav.*)

Píseň o Fučíkovi (*R. Drejsl-P. Kohout*): Repert. sborník č. 9 (*sólo, m. sbor*)

Píseň o Stalinovi (*V. Dobiáš-K. Galczynski, překlad J. Pilař*): vyšlo samostatně (*zpěv a klavír*); Repert. sborník č. 4 (*m. sbor, klav.*)

Píseň komunistické straně *V. Dobiáš-V. Nezval*): Straně (*sbor, klav.*); Repert. sborník č. 5 (*m. sbor, klav.*)

Píseň o straně (*K. Reiner - St. Neumann*): Straně (*sbor, klav.*)

Píseň rodné straně (*J. Kapr-K. M. Walló*): Straně (*sbor, klav.*)

Pozdrav straně (*J. Stanislav-M. Kubr*): Straně (*sbor, klav.*)

Praha — Moskva — Mír (*J. Seidel-B. Bobek*): vyšlo samostatně (*sólo, sbor, klav.*)

Se Stalinem a Gottwaldem (*K. Reiner-M. Sedloň*): Za Gottwalda, za Stalina (*sólo, sbor, klav.*)

Ruky preč od Koreje (*M. Barvík - F. Citovský*): Kapr-Barvík „Za mír" (*sólo, sbor, klav.*)

S presidentem Gottwaldem (*J. Stanislav - A. Rambousková - Z. Nejedlý*): Zpátky ni krok (*sbor, klav.*)

Za vlast, za Gottwalda, za Stalina (*K. Reiner-M. Povondra*): Za mír II/9 (*sbor, harm. zn.*); Za Gottwalda vpřed (*2 hl. harm. zn.*)

Žijí v nás *(J. Šmolka - J. Červený)*: Žijí v nás *(sólo, sbor, klav.)*
Stalinův odkaz *(V. Růžek-O. Simová)*: Žijí v nás *(sólo, klav.)*
Sláva naší zemi *(J. Stanislav - O. Ježek)*: Náš kahan *(2 hl. harm.)*
Zpěv svobody *(J. Seidel-J. Hora)*: Překrásné zemi *(klav.)*
Země krásná *(R. Drejsl - M. Zachata)*: Repert. sborník č. 15 *(m. sbor, harm. zn.)*

6. Písně dětské a pionýrské

Výběr písní v tomto oddíle ukazuje, že i v této oblasti je dost písní, které by se mohly a měly stát součástí repertoáru našich pionýrských a školských souborů a které by měly děti zpívat při práci, na výletech, v letních táborech a pod. Pokud jde o členění písní podle úprav, nebude těžké opatřit písně, uvedené v první části druhým nebo třetím hlasem. U písní, uvedených v třetí části není zase obtížné upravit si klavírní doprovod pro harmoniku a pod. Neuvádíme zde písně ze zpěvníku „Našim pionýrům", který je rozebrán. — Dětské sbory uvádíme v kapitole „Sborové skladby".

Jednohlasé se značkami

Český máj *(F. Šauer-J. Hostáň)*: Šťastné mládí *(zn.)*
Gottwaldova pětiletka *(B. Vomáčka-H. Záhejská)*: Za pokrok a mír; Český revoluční zpěvník *(zn.)*
Jak rostou jablíčka *(A. Palouček-V. Čtvrtek)*: Šťastné mládí *(zn.)*
Májové kolečko *(J. Kapr-J. V. Svoboda)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Na letním táboře *(A. Palouček - J. Schwertner)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Nám patří léto *(D. C. Vačkář-Fr. Kožík)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Nová koleda *(I. Řezáč-K. Tachovský)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Pionýrský slib *(J. Pech-M. Staněk)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Pionier, ty sa smej *(F. Šašek-O. Puškarová a F. Šašek)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Písnička pro tátu *(A. Palouček - V. Čtvrtek)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Pochod našich dětí *(Z. Mašek, O. a S. Krejčovi)*: Šťastné mládí *(zn.)*
Pojďte s námi *(D. C. Vačkář)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Pověz ty nám, sluníčko *(V. Bláha-E. Sojka)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Prázdninová kukačka *(J. Pech-O. Kryštofek)*: Šťastné mládí *(zn.)*
První sníh *(J. Šust - J. V. Svoboda)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Přišlo jaro *(A. Palouček)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Rudý šátek *(M. Smatek-K. Baroch)*: Šťastné mládí *(zn.)*
Saňkování *(I. Řezáč-E. Sojka)*: Pionýrův rok *(zn.)*
Tancovala žížala *(V. Bláha-M. Veselý)*: Šťastné mládí; Zpíváme č. 16 *(zn.)*
Táto, mámo *(D. C. Vačkář-Mottl, Vlček, Neuberg)*: Šťastné mládí *(zn.)*
Vzkaz po holubičce *(A. Palouček-V. Čtvrtek)*: Šťastné mládí *(zn.)*
Zasadil jabloňku *(I. Hurník)*: Pionýrův rok *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Dětské sbory *(J. Pauer-J. Dolina, J. Hostáň a A. Maršák)*: Za mír II/14 *(cyklus 3—4 hl. sborů a capella)*
Jablíčko pro Stalina *(J. Kapr-V. Čtvrtek)*: Šťastné mládí *(sólo, sbor, zn.)*

Jirka a Jenda *(J. Preget-Trplíková):* Šťastné mládí *(2 hl. zn.)*
Pionýrská *(J. Strniště-J. Trefulka):* Český revoluční zpěvník *(2 hl. zn.)*
Pionýrská častuška *(P. Novák-J. Havel):* Šťastné mládí *(2 hl. zn.)*
Pionýrská pochodová *(S. Grossman-B. Novotný):* Pionýrův rok *(2 hl. zn.)*
Pionýrská polka *(V. Felix-J. Hraše):* Pionýrův rok *(2 hl. zn.)*
Píseň u milíře *(D. C. Vačkář-F. Hrubín):* Pionýrův rok *(2 hl. zn.)*
Pod prapory *(J. Zd. Bartoš-J. Hostáň):* Za mír II/17—18 *(cyklus 3—4 hl. sborů)*
Prázdninová kukačka *(J. Pech-O. Kryštofek):* Šťastné mládí *(2 hl. zn.)*
Šťastné mládí *(J. Pech-M. Staněk):* Šťastné mládí *(1—2 hl. zn.)*
Vesele do školy *(J. Pech-O. Kryštofek):* Pionýrův rok *(1—2 hl. zn.)*
Vzhůru pionýři *(J. Tausinger-M. Povondra):* Pionýrův rok *(1—2 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Až já budu veliký *(E. F. Burian-V. Maršíček):* Za mír č. 24 *(klav.)*
Beruška *(V. Lidi-K. Kozel):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Čínský pochod *(J. Seidel-J. Dolina):* Překrásné zemi *(klav.)*
Do kolečka, do kola *(V. Sommer - J. Havel):* „Pionýrské písničky" Vl. Sommer *(2 hl. klav.)*
Gottwaldova pětiletka *(B. Vomáčka-M. Záhejská):* Za pokrok a mír *(klav.)*
Hej, ty rudá písni *(J. Pauer-J. Hostáň):* Pionýři vpřed *(harm.);* Stavíme nový svět *(klav.)*
Kdo by se bál *(J. Kapr-M. Drtílek):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Pionýrská *(V. Sommer-J. Havel):* V. Sommer „Pionýrské písničky" *(3 hl. klav.)*
Pionýrská *(B. Vomáčka-J. Havel):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Pionýrská *(J. Z. Bartoš-F. Semeráková):* Za mír II/15 *(2—3 hl. klav.)*
Pionýrská *(J. Strniště - J. Trefulka):* Za mír II/15 *(2 hl. sbor, klav.)*
Pionýrská *(M. Barvík-F. Semeráková):* Za mír II/15 *(sólo, sbor, klav.)*
Pionýrská abeceda *(M. Smatek-K. Baroch):* Socialistické písně č. 12 *(klav.)*
Pionýrský šátek *(E. Hlobil-F. Branislav):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Pionýrský šátek *(V. Musil-J. Alda):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Pionýři vpřed *(J. Seidel-J. Trefulka):* Překrásné zemi *(klav.)*
Písnička pro panenku *(V. Sommer-J. Havel):* V. Sommer „Pionýrské písničky" *(2 hl. klav.)*
Písnička mladých budovatelů *(A. Palouček-V. Čtvrtek):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Píseň mladých pionýrů *(J. Stanislav-M. Sedloň):* Zpátky ni krok *(2 hl. klav.)*
Písni mladá, probuď spáče *(J. Seidel-B. Bobek):* Za mír II/21 *(klav.)*
Radost *(J. Stanislav-J. Noha):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Usměvavé mládí *(J. Jirko-J. Havel):* Pionýrské písničky *(harm.)*
Země bohatýr *(J. Kapr-M. Zachata):* Mladé písně *(klav.)*
Země pionýrů *(J. Kapr-M. Drtílek):* Pionýři vpřed *(harm.)*
Země volá *(J. Válek):* Pionýrské písně *(sólo, sbor, harm.)*

7. Slovenské masové a pionýrské písně

Naše soubory znají z nových slovenských písní hlavně Urbancovu „Hej, slnko vychodí". Náš výběr však ukazuje, že by bylo možno zpívat

mnohem více nových slovenských písní a takto utužovat bratrský svazek českého a slovenského národa. — Dělení podle úprav se řídí stejnými zásadami jako u písní českých.

a) Masové písně

Jednohlasé se značkami

Hej, slnko vychodí *(B. Urbanec)*: Repert. sborník č. 10 *(zn.)*; Piesne našich dní *(klav.)*

Hľa, prišiel máj *(L. Holoubek)*: Piesne našich dní *(zn.)*

Mládež s úsmevom kráča *(K. Elbert-O. Kaušitz)*: Piesne našich dní *(zn.)*

Nové Ráno *(J. Fischer-Květoň-V. Mihálik)*: Piesne všetkých *(zn.)*

Pod zástavou mieru *(J. Baran-Stiavnický-F. Trefný)*: Piesne našich dní *(zn.)*

Pochod ľudovej milície *(K. Elbert-Z. Kozlová)*: Piesne našich dní *(zn.)*

Pochod sväzákov *(J. Pöschl-J. Lacina)*: Piesne všetkých *(zn.)*

Pochod slovenských bojovníkov *(J. Freyer)*: Piesne k 10. výročiu Slovenského nár. povstania

Pochodová pieseň družstevníkov *(E. Suchoň-C. Štítnický)*: Piesne našich dní *(zn.)*

Slúžime ľudu *(M. Novák-Klempa a Bartovic)*: Piesne všetkých *(zn.)*

Sme noví ľudia *(L. Czelényi)*: Piesne všetkých *(zn.)*

Spev o Komunistickej strane *(A. Očenáš-J. Kostra)*: Piesne všetkých *(zn.)*

Sväzácka *(F. Kaplan-M. Ferko a J. Elen)*: Piesne všetkých *(zn.)*

Údernícka *(D. Kardoš-B. Tkáč)*: Repert. sborník č. 10; Piesne našich dní *(zn.)*

Jednohlasé až trojhlasé se značkami

Celý svet už kráča cestou pokroku *(F. Alvín-L. Sládek)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Do boja za mier *(J. Štelcer-L. Kostelecký)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Gottwaldova mládež *(A. Donátová-V. Donát)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Hej, slnko vychodí *(B. Urbanec)*: Mírová fronta zvítězí; Piesne našich dní; Zp. naší tělovýchovy *(1—3 hl. zn.)*; Repert. sborník č. 15 *(klav.)*

Hymnus lyžiarov *(K. Elbert-G. Bartovic)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Hymnus pracujúcich *(Š. Jurovský-J. Kostra)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Mierový pochod mládeže *(K. Elbert-O. Kaušitz a M. Ferko)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Päťročnici zdar *(F. Alvín-K. Lazarová)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*

Pieseň mladých traktoristov *(K. Elbert-O. Kaušitz)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*

Pionierska *(G. Dusík-O. Kaušitz)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Pionieri v JRD *(J. Matuška-Z. Klátik)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*

Pôda duní *(V. Kostka-J. Elen)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Pochod nováčkov *(F. Zemplinský-O. Kaušitz)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Pochod pracujúcich *(J. Pöschl-J. Lacina)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Pochod Fučíkovej brigády TM *(O. Zelenay)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Pochod brigádnikov z trate družby *(J. Pöschl-J. Lacina)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*

Pochod pravdy *(V. Šálek-Š Suchovský)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*
Pochod mládeže z filmu Priehrada *(L. Holoubek)*: Piesne všetkých *(2 hl.)*
Pochod budovateľov mieru *(J. Chvaťula-A. T. Izotuško)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*
Pochod Gottwaldovej mládeže *(J. Pöschl - J. Lacina)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*
Pochodová pieseň *(J. Matuška-O. Sarvaš)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*
Pokrokový roľník *(J. Rosinský-O. Jahns a J. Rosický)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*
Pracujúci, poďme vpred *(J. Vašica)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*
S odvahou do predu *(C. Lenský - F. Trefný)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*
Spev mladých brigádnikov *(A. Očenáš-K. Bendová)*: Piesne našich dní *(2 hl. zn.)*
Vpred, pracujúci *(F. Prášil-G. Bartovic)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*

Sborové úpravy

Brániť chceme mier *(T. Sládkovič-J. Stano)*: Za Gottwalda vpřed *(sbor, harm.)*
Ciel budovateľov *(M. Novák-G. Bartovič)*: SÚLUT *(m. sbor, ž. sbor)*
Mierový pochod mládeže *(K. Elbert-O. Kaušitz a M. Ferko)*: SÚLUT *(m. sbor)*
Mládež s úsmevom kráča *(K. Elbert-O. Kaušitz)*: SÚLUT *(m. sbor)*
Mladí vpred *(F. Prášil-G. Bartovič)*: SÚLUT *(m. sbor)*
Nám kvety slnka *(F. Prášil)*: SÚLUT *(ž. sbor)*
Pieseň mladých traktoristov *(K. Elbert-O. Kaušitz)*: SÚLUT *(m. sbor)*
Pieseň našich dní *(T. Sládkovič-G. Bartovič)*: SÚLUT *(sbor)*
Pieseň pracujúcich *(A. Moyzes-V. Húska)*: Repert. sborník č. 4 *(sbor, harm.)*
Prvý máj *(K. Elbert - O. Kaušitz)*: SÚLUT *(sbor — m. sbor)*
Rodná zem *(T. Andrašovan - V. Michálik)*: Radostná je naše pieseň *(sbor, klav.)*
Svet je náš *(F. Prášil-G. Bartovič)*: SÚLUT *(sbor — m. sbor)*
Žatevná *(D. Nágel-J. Pergler)*: SÚLUT *(sbor, harm.)*

b) Pionýrské

Jednohlasé se značkami

Neboj sa mamka *(K. Elbert-O. Kaušitz)*: Piesne našich dní *(zn.)*
Pionieri do radu *(G. Dusík-O. Kaušitz)*: Piesne našich dní *(zn.)*
Pionieri vpred *(F. Alvín)*: Piesne našich dní *(zn.)*
Vlaje zástava pionierov *(G. Dusík-O. Kaušitz)*: Piesne našich dní *(zn.)*

Jednohlasé až trojhlasé se značkami

Hurá, pionieri *(K. Elbert-Z. Klátik)*: Piesne všetkých *(1—3 hl. zn.)*
Pionierska pesnička *(J. Pöschl - J. Lacina)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*
Pieseň šťastných detí *(D. Kardoš-S. Cónová)*: Piesne našich dní; Šťastné mládí *(1—2 hl. zn.)*
Šatka naša červená *(J. Pöschl - J. Lacina)*: Piesne všetkých *(1—2 hl. zn.)*

Jarná *(J. Fischer - J. F. Květoň)*: SÚLUT
Letí svetom holubička *(D. Nágel - V. Gánovský)*: SÚLUT
Mierový pochod mládeže *(K. Elbert - O. Kaušitz a M. Ferko)*: SÚLUT
Mládež s úsmevom kráča *(K. Elbert - O. Kaušitz)*: SÚLUT
Mladí baníci *(D. Nágel - J. Zuberec)*: SÚLUT *(klav.)*
Mladí vpred *(F. Prášil - G. Bartovič)*: SÚLUT
Náš máj *(D. Nágel-K. Bendov)*: SÚLUT
Nové ráno *(J. Fischer)*: SÚLUT
Pieseň mladých traktoristov *(K. Elbert - O. Kaušitz)*: SÚLUT
Prvý máj *(K. Elbert - O. Kaušitz)*: SÚLUT
Svet je náš *(F. Prášil - G. Bartovič)*: SÚLUT
Vianočná (D. Nágel-P. Klepáč): SÚLUT
Vpred pioniery *(J. Rosinský-J. Bouzek)*: SÚLUT
V tábore *(J. Matúška-D. Tkáč)*: Piesne k 10. výr. Slov. nár. povstania *(3 hl. klav.)*

8. Z nejnovější tvorby našich skladatelů

Ke konferenci o písni vydal Svaz čs. skladatelů koncem roku 1955 tyto zpěvníky:

Sborník písní I. *(Knižnice hudebních rozhledů sv. 2)* obsahuje:

Země krásná *(R. Drejsl - M. Zachata)*: *sm. sbor*
Národy přísahaly *(V. Neumann - M. Rylskij - J. Alda)*: *sm. sbor*
Ohně v horách *(L. Podéšt - V. Pantůček)*: *sm. sbor*
Píseň kombajnisty *(J. Šust - J. Pilař)*: *sm. sbor*
Rozkvetlé šátky *(J. Kapr - J. Fiala)*: *sm. sbor*
Vojenská písnička *(L. Podéšt - R. Franz)*: *3 hl.*
Ráno v tramvaji *(E. F. Burian - J. V. Svoboda)*: *dětská*
Jarní *(V. Dobiáš - V. Závada)*: píseň
Proč, proč, proč *(J. Sedláček - J. Fux)*: *častuška*

Sborník písní II. *(Knižnice hudebních rozhledů sv. 3) obsahuje:*

Škádlivá *(J. Seidel - J. Plachetka)*: *sm. sbor*
Pionýrský valčík *(M. Smatek - K. Baroch)*: *3 hl.*
Ej, úhory, ej lány *(K. Reiner - E. Sojka)*: *sm. sbor*
Kačenka *(Sv. Havelka - Papež)*: *sm. sbor*
Modravou nocí *(V. Sommer - S. Ščipačev - L. Fikar)*: *sm. sbor*
„Až budeme mít byt" z operety „Valašská nevěsta" *(Jul. Kalaš - K. Hrnčíř)*: *duet*

Všechny písně mají klavírní doprovod

O SKLADATELÍCH PÍSNÍ

Nabádáme vedoucí souborů, aby zahajovali nácvik nové písně nebo skladby besedou o jejím tvůrci a jeho díle. Ale dosud tak činí jen málo vedoucích. Setkáváme se dokonce u začínajících pěveckých souborů s tím, že neznají ani jméno skladatele, jehož píseň zpívají. Proto zde uvádíme základní údaje o některých nejznámějších skladatelích písní. Měly by se stát podnětem, aby se naše soubory začaly více a hlouběji zajímat o skladatele a hudební tvorbu vůbec.

Kde budou hledat další údaje o skladatelích a hudbě minulosti, o hudbě Sovětského svazu, o tvorbě našich současných skladatelů?

Hlavním průběžným studijním pramenem je časopis „Lidová tvořivost" a „Hudební rozhledy". Dosud ještě u nás nevyšly nové „Dějiny hudby". Vyhledejte proto v knihovnách starší díla a učebnice o dějinách hudby, jako na př. Graciána Černušáka „Přehledné dějiny hudby". O jednotlivých skladatelích a jejich tvorbě vycházejí zvláštní studie a knihy. Na př. základním naším dílem o Bedřichu Smetanovi je Zdeňka Nejedlého „Bedřich Smetana". Pokud jde o charakteristiku skladatelů a rozbor jejich tvorby ve starších studiích bude ovšem často třeba doplnit a poopravit je podle výsledků bádání marx-leninské hudební estetiky a hudební vědy. Základním dílem tu bude práce A. Sychry „O hudbu zítřka", která byla vyznamenána státní cenou.

Na dalších stránkách uvádíme jmenný seznam českých a slovenských skladatelů, jejichž písně jsou uvedeny v našem výběru. Uvádíme kromě toho stručné charakteristiky některých českých skladatelů písní, kteří spolupracovali s našimi soubory po r. 1948.

Čeští a slovenští skladatelé písní

Alvín F.
Baran-Šťavnický J.
Bartoš J. Zd.
Barvík M
Baštář J. L.
Bažant J.
Bernard V.
Bláha V.
Bláha Zd
Buchta Zd.
Burian E. F.
Ceremuga J.
Cikker Ján

Czelényi L.

Černý J.

Dobáš V.
Donátová A.
Drejsl Radim
Dusík G.
Dvořáček Jiří

Ebert K.
El Car (Jiráček K.)

Fadrhons Jan
Felix V.
Fischer Ján
Fischer J. F.
Fischer-Květoň F.
Flosman O.
Fried A.

Gregor Č.
Grossman S.

Hába A.
Hanuš Jan
Havelka Sv.
Hlobil E.
Holoubek L.
Horák J.
Hurník I.
Hurt Jar.

Chvalovský K. K.
Chvašťula J.

Jakubíček J.
Jeremiáš O.
Ježek Jar.
Jirko I.
Jurovský Š.
Juřina F.

Kabelka K. A.
Kalabis V.
Kaplan F.
Kapr Jan
Kardoš D.
Kohoutek C.
Kořínek M.
Kostka L.
Kotek J.
Kozderka L.
Kraus M.
Kryštof A.
Křivinka G.
Kubát E.
Kubíček V.
Kubín R.

Ladižinský Št.
Lenský C.
Lídl V.
Lucký Št.

Macák B.
Macourek K.
Mahrík A.
Mališka B.
Matouš Zd.
Matys J.
Martinek Št.
Mašek Z.
Matuška Jan
Mikula Zd.
Moyzes A.
Musil V.
Myška R.

Nágel D.
Nečas J.
Nejedlý Vít.
Neumann Věr.
Novák M.
Novák Př.
Novotný V.

Očenáš A.

Palouček A.
Parma E.
Pauer Jiří
Pech J.
Petrov V.
Podešt L.
Podešva Jar.
Pöschl J.
Prášil F.
Preget J.
Přecechtěl Zb.
Přikryl M.

Reiner K.
Rovinský J.
Richter R.
Rosinský J.
Růžek V.
Růžička A
Růžička I.

Řezáč I.
Řička Fr.

Sadovec V.
Sedláček B.
Sedmidubský M.
Seidel Jan
Seidl M.
Schulhoff E.
Sládkovič I.
Slezák Zd.
Smatek M.
Sommer Vl.
Srnka Jiří
Stanislav J.
Strniště Jiří
Suchoň E.

Šálek V.
Šašek F.
Šauer Fr.
Šmolka J.
Šoltéz P.
Šust Jiří

Tausinger Jan
Tekl'ý J.
Tesař J.
Toman E.
Tomek Jiří

Urban J.
Urbanec B.

Vacek M.
Váčkář D. C.
Válek Jiří
Vašica J.
Vomáčka B.
Vycpálek Vrat

Zelenka Jan
Zemplinský F.
Zelenay O.
Zimák J.

Jan Zdeněk Bartoš (nar. r. 1908) vytvořil mnoho skladeb, od malých forem po kantáty a opery. Jeho kantáta „Běžec míru" byla vyznamenána na Olympijských hrách v Londýně r. 1948. Napsal četné písně pro mládež, děti a pionýry a skladby pro amatérské orchestry. Obohatil písňovou tvorbu zejména o náměty z naší nové tělovýchovy.

Miroslav Barvík (nar. 1919) reagoval pohotově na události v Koreji v r. 1950 úspěšnou malou kantátou „Ruky pryč od Koreje". Věnuje též pozornost tvorbě pro děti a pionýry. Známá je jeho píseň „Pionýrská". Dále vytvořil sbory, komorní skladby, kantáty a j. Jeho „Pochod mladých brigádníků" se stal oblíbenou písní mládeže.

Václav Bláha (nar. 1901) pracoval dlouho jako hudebník v různých orchestrech a je znám jako skladatel tanečních skladeb a písní. Byl jedním z prvních, kdo začal ve své tvorbě pro taneční orchestry znovu navazovat na tradice lidových tanců. Úspěšná je také jeho tvorba pro děti.

Národní umělec Emil František Burian, nositel Řádu práce (nar. r. 1904), je všestranným umělcem — hercem, režisérem, básníkem a skladatelem. Stál vždy po boku dělnické třídy, vedené komunistickou stranou. Jeho jméno je úzce spjato s historií divadla D 34. Napsal hudbu k četným filmům (na př. „Siréna"), balety, opery („Maryša") a mnoho písňových, komorních, kantátových a symfonických skladeb. Z Burianových písní je známa z období první republiky „Znám zemi blízko pólu" na slova Vít. Nezvala, vyjadřující lásku k Sovětskému svazu. Z jeho nových písní jsou nejznámější „No passaran", „Rudý traktorista" a „Pochod pětiletky".

Josef Ceremuga (nar. r. 1930) patří k naší nejmladší skladatelské generaci. Některé jeho písně uvedl Vysokoškolský umělecký soubor.

Václav Dobiáš, laureát Mezinárodní ceny míru a laureát státní ceny (nar. r. 1909) je předsedou Svazu československých skladatelů. Stojí v prvních řadách těch, kteří hudbou bojují za pokrok, socialismus a mír. Z jeho mnohostranné písňové, sborové, komorní a symfonické tvorby vynikají jeho kantáty, zejména „Buduj vlast, posílíš mír", odměněná Mezinárodní cenou míru a jeho nonet „O rodné zemi", odměněn státní cenou, které jsou stěžejními díly naší nové hudby. Jeho píseň „Budujeme" se stala klasickou masovou písní, známou daleko za hranicemi. Další jeho písně jako „Pojďte s námi na brigádu", „Polka míru", „Májová", „Rudá armáda", „Festivalová" patří k základnímu repertoáru našich souborů. Jeho zpracování písně „Kdož jste boží bojovníci" otvírá nový pohled na husitskou píseň. Naši vojáci dobře znají jeho „Slavnostní pochod", cvičenci jeho hudbu, vytvořenou pro I. celostátní spartakiádu.

Radim Dreisl, laureát státní ceny (nar. r. 1923, zemř. r. 1953) byl jedním z prvních mladých skladatelů, který se zapojil do spolupráce s novými pěveckými soubory. Byl uměleckým vedoucím Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, který za jeho vedení byl vyznamenán státní cenou a Řádem republiky. Je tvůrcem jedné z nejoblíbenějších nových písní „Rozkvetlý den". Přínosem v oboru malé kantáty je jeho „Píseň o Fučíkovi". Těžiště jeho tvorby je v písních pro armádu. „Armádě zdar", „Za Gottwa da vpřed", „Ve jménu Jana Žižky", veselé písničky „Kandidát", „Písnička na vojně" atd., patří do základního repertoáru vojenských i civilních souborů.

Jan Fadrhons (nar. r. 1910) je znám jako dirigent a znalec dechových orchestrů a jako skladatel četných pochodů a skladeb pro dechový orchestr. Jeho písňová tvorba je tématicky zaměřena hlavně k naší armádě.

Václav Felix (nar. r. 1928) je znám jako upravovatel lidových a skladatel masových písní. Vede známou „Úderku Václava Dobiáše" (2 zpěváci, harmonika a klarinet).

Oldřich Flosman (nar. r. 1925) je znám jako upravovatel lidových písní a tanců, hlavně z programů Státního souboru písní a tanců a z AUS Víta Nejedlého.

Alexej Fried (nar. r. 1922) je z okruhu mladých skladatelů, kteří začali kolem r. 1948 spolupracovat s novými soubory. Z jeho tvorby se ujala zejména jeho „Píseň míru". A. Fried usiluje též o novou taneční hudbu, zbavenou kosmopolitního nánosu.

Čestmír Gregor (nar. r. 1926) patří k mladé generaci brněnských skladatelů, kteří rostli v nejužší spolupráci s novými soubory. Napsal mnoho písní nejrůznějších žánrů a vytvořil řadu komorních a jiných skladeb.

Svatopluk Havelka (nar. r. 1925) je autorem mnoha písní, estrádních a tanečních skladeb a hudby k filmům. Známá je jeho píseň „Cestička k milé". Tvořil skladby pro ostravský orchestr lidových nástrojů „NOTA". Vytvořil hudbu k novému společenskému tanci „Moravanka".

Jaroslav Hurt (nar. r. 1914) je znám hlavně jako autor estrádních a tanečních skladeb. Vytvořil též několik zdařilých písní s tématikou tělovýchovy.

Karel K. Chvalovský (nar. r. 1902) je znám hlavně našim vojákům jako autor mnoha úspěšných písní, pochodů a úprav.

Národní umělec Otakar Jeremiáš (nar. r. 1892) je jedním z našich nejvýznačnějších skladatelů, který vždy bojoval za realistický směr naší hudby. Je tvůrcem mnoha písňových, komorních a sborových děl, kantát („Zpěv rodné země"), oper („Bratři Karamazovi") i hudby k filmům. Jeho pochod „Jen dál", na slova slavné Nerudovi básně se stává právem součástí programů masových pěveckých slavností našeho lidu.

Ivan Jirko (nar. r. 1926) napsal několik zdařilých písní se zemědělskou tématikou. Často se zpívá jeho píseň „Dík Komunistické straně". I. Jirko vytvořil řadu písňových, komorních a orchestrálních skladeb.

Miroslav Juchelka (nar. r. 1922) je autorem mnoha estrádních, tanečních skladeb a písní. Spolupracoval se Zb. Přecechtělem, a Sv. Havelkou v ostravském orchestru lidových nástrojů „NOTA", jehož je spoluzakladatelem. Nyní pracuje v čs. rozhlase.

Jan Kapr (nar. r. 1914), laureát Stalinovy ceny a laureát státní ceny, zařadil se svými písňovými, sborovými, komorními, kantátovými a symfonickými skladbami mezi naše přední skladatele. Za hudbu k filmu „Nové Československo" byl vyznamenán Stalinovou cenou, za masové písně státní cenou. Naše soubory ho znají jako člena porot, instruktora a rádce už od dob Soutěže tvořivosti mládeže a mají rády jeho písně, z nichž mnohé, na př. „Mladá píseň", „Písnička pětiletky", „Leninův prapor" se staly již klasickými. Jeho písňová tvorba je rozmanitá a obsahuje vedle písní dětských a pionýrských, písně taneční a žertovné, častušky, písně pochodové a hymnické a mnohé úpravy lidových písní.

Gustav Křivinka (nar. r. 1928) patří k mladým brněnským skladatelům, kteří spolupracují soustavně se soubory. Napsal vedle drobných písní větší písňové cykly a komorní a orchestrální skladby. Je tvůrčím tajemníkem Svazu čs. skladatelů.

Rudolf Kubín, laureát státní ceny (nar. r. 1909) působí v Ostravě. Budovatelský život Ostravy je také námětem jeho cyklu symfonických básní, který ho zařadil mezi naše přední skladatele a za který byl vyznamenán státní cenou. Jeho tvorba se vyznačuje neobyčejnou rozmanitostí: od komorních a písňových

děl přes taneční skladby, sbory a symfonie ke kantátám, filmové hudbě, hrám se zpěvy a tanci a operám („Furianti"). Naše soubory ho znají jako autora budovatelských a hlavně hornických písní, z nichž je nejznámější hymnus „Já jsem horník, a kdo je víc".

Karel Macourek (nar. r. 1923) je znám jako autor úspěšných písní („Usměvavá zem", „Píseň o Praze", „Mírová") a úprav. Usiluje též o vytvoření dobré estrádní a taneční hudby. Zkušenosti, získané v souboru Julia Fučíka v Praze, uplatnil v metodické příručce „Estrádní orchestr", kterou napsal spolu s dr. Milanem Bartošem. Nyní je hlavním redaktorem pro estrádní a operetní hudbu v Čs. rozhlase.

Věroslav Neumann (nar. r. 1931) je mladý skladatel a dirigent, kterého znají soubory jako vedoucího Uměleckého souboru ministerstva vnitra. Velmi oblíbenými se staly jeho písně „Překrásná země" a „Píseň o samopalu". Jeho píseň „Národy přísahaly" byla odměněna cenou na V. světovém festivalu mládeže ve Varšavě.

Alois Palouček (nar. r. 1931) se uvedl známou písní „Slunečný den". Vytvořil řadu písní (na př. „Píseň o Fučíkovi", „Nevděčný přítel" a j.), které uvedl soubor J. Fučíka Automobilových závodů Klementa Gottwalda v Praze, jehož je uměleckým vedoucím.

Jiří Pauer (nar. r. 1919) vytvořil mnoho klavírních, písňových, komorních a symfonických skladeb. Jeho kantáta „Volám vás, lidé" je význačným úspěchem naší hudby. Jeho píseň „Stavíme svět" patří k známým masovým písním období kolem r. 1948. Další jako „Chceme žít" nebo „Havířská" se staly součástí repertoáru mnoha souborů. Jiří Pauer napsal také mnoho písní a instruktivních skladeb pro děti. Nyní je uměleckým vedoucím opery Národního divadla v Praze.

Ludvík Podéšt (nar. r. 1921) vytvořil celou řadu komorních, sborových a symfonických děl, v nichž usiluje o realistickou hudbu. Nejznámější jeho písně, známé i za hranicemi, jsou „Všichni jsme mladí", „Zítra se bude tančit všude" a „Všední den", které uvedl brněnský soubor „Radost". L. Podéšt obohacuje naši písňovou tvorbu o různé žánry počínaje písněmi hymnickými (na př. „Láska za lásku") až po písně žertovné a taneční („Havířská mazurka", „U nás jaro nikdy nekončí"). V poslední době tvoří písně pro armádu. Je nyní uměleckým vedoucím Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, nositele Řádu republiky a laureáta státní ceny.

Jaromír Podešva (nar. r. 1927) patří k mladé brněnské skladatelské generaci. Je autorem úspěšného smyčcového kvarteta a cyklu symfonických básní. Vytvořil mnoho písní a estrádních skladeb. Spolu s A. Koštálem napsal hudbu k veselici krojovaných skupin na I. celostátní spartakiádu.

Zbyněk Přecechtěl (nar. r. 1916) působí v Ostravě. Vytvořil mnoho estrádních skladeb a úprav lidových tanců, hlavně pro ostravský orchestr lidových nástrojů „NOTA". Jeho „Pochod havířů" se stal jednou z neoblíbenějších nových hornických písní.

Karel Reiner (nar. r. 1910) vytvořil mnoho komorních a symfonických děl. Tvořil masové písně již před druhou světovou válkou. Spolu s Janem Seidlem vydal „Špalíček národních písní". Jeho písňová tvorba z posledních let obsahuje různé žánry, od veselých popěvků a písní (na př. „Traktoristka") přes písně lyrické („Ach nenařikej") k písním hymnickým a pochodovým („Píseň o straně", „Soudružko Koreo", „V cílové pásce") a k novým tanečním skladbám. Soubory ho znají jako porotce, instruktora a rádce. Své zkušenosti zachytil v metodické příručce „Pěvecký soubor". Nyní je vedoucím hudebního oddělení Ústředního domu lidové tvořivosti.

Bohuslav Sedláček (nar. r. 1928) patří k mladým brněnským skladatelům. Je autorem mnoha estrádních a tanečních skladeb a písní, z nichž je nejznámější jeho „Píseň o růži".

Jan Seidel, laureát státní ceny (nar. r. 1908) patří k našim předním skladatelům. Posluchači Čs. rozhlasu znají závěr jeho písně „Kupředu, zpátky ni krok" jako znělku Rozhlasových novin. Tato píseň spolu s „Písní svobody", s písní „Zpívám si o překrásné zemi" a „Písni o rozhodném kroku" patří k našim klasickým masovým písním. Seidel je souborům znám také jako vydavatel a upravovatel lidových písní („Národ v písni", „Zahrajte mi do kola" atd.). Vytvořil hudbu k filmům a četné písňové, sborové, komorní a symfonické skladby. Kantátou „Lidé, bděte", která zpracovává Fučíkovu „Reportáž", se postavil do první řady skladatelů, vytvářejících nové, socialistické období naší hudební tvorby. Jeho píseň „Škádlivá" byla odměněna první cenou na V. světovém festivalu mládeže ve Varšavě.

Miloš Smatek (nar. r. 1897) je autorem hudby k četným filmům a divadelním hrám, a četných estrádních a tanečních skladeb. Vytvořil mnoho oblíbených dětských a pionýrských písní. Také vojáci naší armády rádi zpívají jeho písně.

Vladimír Sommer (nar. r. 1921) patří spolu s Radimem Drejslem k příslušníkům mladé skladatelské generace, kteří již v době studií spolupracovali se soubory mládeže. Jeho píseň „Hej, Stalinovci", vznikla ze spolupráce se soubory Stalinových závodů v Záluží, záhy zmasověla. Z dalších písní jmenujeme „Stráž nového žití", „Leteckou", „Sláva armádě" a „Májovou". Sommer vytvořil také mnoho pionýrských písní, řadu komorních a orchestrálních skladeb a koncertů. Je tvůrčím tajemníkem Svazu československých skladatelů.

Josef Stanislav, laureát státní ceny (nar. r. 1897), je nazýván klasikem naší nové písně. Je z prvních našich skladatelů, který se uvědoměle stavěl po bok dělnické třídy a komunistické strany. Za první republiky organizoval dělnické pěvecké soubory, vedl hudební sekci svazu dělnických divadelních ochotníků českých a psal bojové a satirické písně, které uveřejňovalo „Rudé právo" a ostatní pokrokový tisk. Po r. 1945 stál u kolébky nového pěveckého hnutí a pracoval v odborech. Je profesorem Akademie musických umění a význačným funkcionářem Svazu československých skladatelů. Jeho „Rudoarmějská symfonie", kantáta „Stalin bohatýr" a j., jsou význačnými díly naší nové hudby. Soubory mládeže i starší pěvecké sbory ho znají jako rádce na soutěžích a instruktážích. Stanislav si uvědomuje význam lidové tvořivosti pro tvůrčí cestu skladatelů. Jeho písně „S presidentem Gottwaldem" a „Se zpěvem a smíchem" se staly masovými národními písněmi. Svou lásku k Sovětském svazu vyjádřil „Písní velké naděje". Píseň „Toužení" je přínosem v žánru písní lyrických. Každá jeho nová píseň obohacuje repertoár souborů o nové výrazové prvky. Při tom spojuje Stanislav nové intonace naší doby s nejlepšími tradicemi naší klasické vokální tvorby. — Nyní je J. Stanislav ředitelem Ústavu pro ethnografii a folkloristiku Československé akademie věd.

František Šauer (nar. r. 1912) je autorem mnoha dětských písní a instruktivních skladeb. Značnou část své písňové tvorby věnoval naší armádě, kde jsou jeho písně a úpravy velmi oblíbené.

Jiří Šust (nar. r. 1919) napsal hudbu k četným filmům, klavírní a orchestrální skladby. Z jeho písní, věnovaných mládeži a vojákům, je oblíbená jeho „Dívčí májová". Známá je také jeho kantáta „Píseň o vrchním veliteli".

Jan Tausinger (nar. r. 1921 v Rumunsku) reemigroval r. 1947 do Prahy. Již v Rumunsku pracoval v dělnickém pěveckém hnutí. U nás vedl Vysokoškolský umělecký soubor, laureáta státní ceny a nyní vede Dělnický soubor Vítkovických železáren Klementa Gottwalda. Je ředitelem Vyšší hudební školy

v Ostravě. Napsal mnoho písní, z nichž se stala velmi známou „Kantáta o Gottwaldovi". Oblíbené jsou jeho úpravy rumunských a bulharskych lidových písní

Jiří Tomek (nar. r. 1931) je mladý brněnský skladatel. Velmi známou se stala jeho „Písnička tančí".

Miloš Vacek (nar. r. 1928) patří k mladým skladatelům, kteří vytvořili řadu úprav, písně a komorní skladby, i hudbu k filmům pro naši armádu.

Jiří Válek (nar. r. 1923) je hudební kritik a skladatel, který vytvořil četné úpravy lidových písní a vlastní písně a častušky, z nichž se ujaly zejména písně se zemědělskou a vojenskou tématikou.

Boleslav Vomáčka (nar. r. 1887) zasloužilý umělec, vytvořil mnoho písňových cyklů, komorních a symfonických skladeb, operu „Vodník" a j. Dokončil operu „Boleslav I.". Je zkušeným tvůrcem sborových skladeb. Jeho poměr k mladému pěveckému hnutí se projevuje v četných pionýrských, vojenských, a budovatelských písních, oblíbených u naší mládeže.

Vratislav Vycpálek (nar. r. 1892) je autorem mnoha sborů a písní. Je znalcem a sběratelem lidové písně a lidových tanců. Naše soubory ho znají jako dobrého a svědomitého rádce v otázkách lidového umění.

C.

PÍSNĚ SSSR

ÚVODEM

Již po roce 1905 se začaly u nás zpívat revoluční písně ruského lidu. V období mezi dvěma světovými válkami se zpívaly písně občanské války a masové písně sovětských skladatelů v májových průvodech a na shromážděních komunistické strany; agitační a pěvecké soubory dělnické mládeže je nacvičovaly s posluchači na schůzích a při svých vystoupeních. Po roce 1945 přinesla nám Sovětská armáda se svobodou i sovětskou píseň, kterou nadšeně přijala především mládež. Lze říci, že se sovětské masové, vojenské, mládežnické a estrádní písně a sovětské soubory staly mohutnými a bezprostředními inspirátory našeho nového pěveckého hnutí.

Sovětské písně nám přibližují myšlenky a city sovětského člověka a zaujímají nás svou ideovostí a hudební krásou. — Rozdělili jsme je do dvou skupin. Do první jsme zařadili písně sovětských skladatelů, do druhé skupiny lidové písně sovětských národů.

Písně sovětských skladatelů třídíme do jednotlivých oddílů podle tématického zaměření a žánrů na písně 1. z doby občanské války, 2. Velké vlastenecké války a Sovětské armády, 3. na písně míru, 4. socialismu a komunismu, 5. kolchozní, 6. estrádní, 7. oslavné a hymnické, 8. na písně dětské a pionýrské. Do prvních dvou oddílů jsme zařadili písně více s hlediska doby jejich vzniku. Tyto písně však neztratily nic ze své životnosti, ale naopak působí v programech souborů stále stejně svěže, bojovně a aktuálně.

S odborně technického hlediska dělíme písně — obdobně jako u písní našich skladatelů — podle úprav na jednohlasé se značkami akordů, na dvojhlasé až čtyřhlasé (psané na jedné notové osnově) se značkami akordů, a na jednohlasé, vícehlasé a sborové (často na dvou osnovách) s vypracovaným doprovodem pro harmoniku nebo klavír. Pěvecké party většiny písní jsou intonačně celkem snadné na všech třech stupních. Písně třetího stupně (vypracovaný doprovod) vyžadují spolupráci zkušenějšího harmonikáře nebo klavíristy. Ne všechny písně jsou však stejně snadné po stránce výrazové a pěvecké. Dirigent by měl u každé písně zvlášť uvažovat, zda ji bude moci soubor v daném období a složení uspokojivě

intonačně a výrazově zvládnout. S tohoto hlediska naleznete některé pokyny v úvodech k jednotlivým oddílům.

Často se diskutuje o vhodnosti překladů písní a o tom, zda je lépe zpívat je česky či rusky. Doporučujeme zpívat písně v českém znění. Ale některé písně u nás již zdomácněly v ruském originále. Pokud tedy zpíváme písně v ruském znění, musíme je zpívat *dobře a správně rusky.* — Je pravda, že některé překlady písní nejsou zcela zdařilé. Takové překlady je možno vylepšovat. Bylo by však nesprávné nezpívat píseň pro některé slabší místo v překladu. — A vůbec by bylo třeba, aby naše soubory vybíraly sovětské písně s větší vynalézavostí a neomezovaly se jen na písně známé. Více sovětských písní by měly zpívat zejména pěvecké soubory, zaměřené na zpěv a capella. Mnoho písní sovětských skladatelů lze velmi dobře upravit pro ženský, mužský nebo smíšený sbor a capella podobně jako na př. Šostakovičovu „Píseň míru".

PŘEHLED ZPĚVNÍKŮ S PÍSNĚMI SSSR

(Pokud není uvedeno jinak, vyšly ve Státním nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, které převzalo i všechny edice „Světa sovětů")

I. Zpěvníky smíšené (s písněmi sovětských, našich a jiných skladatelů):
„Armáda zpívá" — nakl. „Naše vojsko"
„X. sjezd KSČ" — Repert. sborník; vydalo ministerstvo kultury a Ústřední dům armády
„Mládí zpívá", III. díl
„Písně prvního máje" — velký formát (vf) a malý formát (mf)
„Písně přátel" — nakl. „Naše vojsko"
„Písně vítězství a boje" — nakl. „Naše vojsko"
„Repertoirní sborníky" — vydává Ústřední dům armády, ediční oddělení
„Repertoir souborů" — edice repertoáru předních souborů
„Za mír" — řada I, č. 3, 4, 5; řada II, č. 7
„Zpěvník naší tělovýchovy" — nakl. „Orbis"
„Zemědělské písně a častušky", I. a II. díl

II. Smíšené zpěvníky s pionýrskými a dětskými písněmi:
„Pionýrův rok"
„Šťastné mládí"

III. Smíšené zpěvníky slovenské:
„Pionierske piesne" — nakl. „Slov. hud. vydavateľstvo" Bratislava
Sväzacke piesne" — nakl. „Smena", Bratislava

IV. Jednotlivé zpěvníky písní SSSR
„Populární melodie SSSR" — „Kytarový repertoir" č. 7
„Sborové písně a tance Sovětské armády" — nakl. „Naše vojsko"
„SSSR zpívá"
„Velký zpěvník SSSR"
„Ukrajina v písních" — edice „Zpěvy národů" č. 1
„Ruské lidové písně" — edice „Zpěvy národů" č. 2

V. Souborné edice s písněmi SSSR:

A. Písně SSSR — edice obsahuje písně v úpravě pro zpěv (dvojhlas nebo sbor) s průvodem klavíru, v původním textu i českém překladu.

1. Písně sovětského vojáka
2. Oblíbené sovětské písně
3. Písně Alexandrovova souboru
4. Různé písně
5. Filmové písně
6. Různé písně
7. Taneční písně
8. Písně všedního dne

9. Písně Matvěje Blantěra
10. Písně Isaaka Dunajevského
11. Lyrické písně
12. Ukrajinské písně
13. Písně Mariana Kovala
14. Písně Anatolije Novikova
15. Filmové písně
16. Slavnostní písně
17. Valčíkové písně
18. } Dmitrij Kabalevskij: Tarasova rodina
19. }
20. Písně Arama Chačaturjana
21. Kolchozní písně
22. Lyrické písně 2
23. } Sovětské romance
24. }
25. Sportovní písně

B. *Zpěvník písní SSSR* — Každý svazek edice obsahuje 20—25 písní v jednohlase i v celé sase. se značkami pro akordy, s českým i ruským textem.
1. Písně o Leninovi a Stalinovi
2. Písně Sovětské armády
3. Nejoblíbenější písně
4. Pionýrské a komsomolské písně
5. Ukrajinské lidové písně
6. Písně sovětské vesnice
7. Písničky všedního dne
8. Ruské lidové písně
9. Písně přátelství a míru
10. Písně vyznamenané Stalinovou cenou
11. Písně radostného budování
12. Častušky a žertovné písně
13. Písně sovětských národů
14. Estrádní písně
15. Lyrické písně
16. Dětské a pionýrské písně
17. Nové masové a estrádní písně

C. *Písničky SSSR* — edice obsahuje jednotlivé populární a nejoblíbenější písně v jednohlasém znění se značkami pro akordy a s českým i ruským textem.

D. *Sborové písně SSSR* — Do roku 1955 vyšlo 12 svazků písní v úpravě pro ženský, mužský nebo smíšený sbor s doprovodem klavíru i a capella. Sborové hlasy jsou psány na dvou notových osnovách. Tato edice přináší vhodný výběr písní pro vyspělejší pěvecké soubory.

VYSVĚTLIVKY A ZKRATKY

Písně uvádíme takto:

1. Název písně
2. Autoři — uvedeni v závorce za názvem v tomto pořadí: skladatel — autor původního textu — překladatel.
3. Název zpěvníku nebo sborníku — názvy zpěvníků a edic, z nichž byly vybrány písně, viz před tím. U edic uvádíme vždy číslo příslušného svazku.

4. Úprava — uvedena v závorce za příslušným zpěvníkem.
a) jednohlasý zpěv se neoznačuje
b) zn. — značky akordů
c) 2 hl. 3 hl. atd. — dvojhlas, trojhlas atd. *(obvykle psán na jedné notové osnově)*
d) sbor — znamená smíšený čtyřhlasý sbor
e) sm., m., ž., d., sbor — smíšený, mužský, ženský, dětský sbor
f) harm. — harmonika (propracovaný doprovod) — *obvykle též značky*
g) klav. — klavír (propracovaný doprovod) — *obvykle též značky*
h) č — pouze český text
čr — český a ruský text
čur — český, ukrajinský a ruský text
s — slovenský text
sr — slovenský a ruský text atd.

Všechny uvedené sborníky a zpěvníky lze koupit v prodejnách „Kniha" n. p., je možno si je vypůjčit v knihovnách; lze do nich nahlédnout též v krajských a okresních poradnách lidové tvořivosti.

I. PÍSNĚ SOVĚTSKÝCH SKLADATELŮ

1. Písně občanské války

Tento oddíl obsahuje několik nejslavnějších písní z doby občanské války, které pomáhaly už za první republiky naší dělnické třídě v boji proti kapitalistům. Písně jako „Rudá armáda" nebo „Vpřed směle, soudruzi, spějme", se zpívaly a stále zpívají na velkých shromážděních lidu. — Naše soubory je zpívají jak v prostém jednohlasém znění, tak v bohatších sborových úpravách s doprovodem orchestru.

Jednohlasé se značkami

Čapajev, Čapajev, slavný bohatýr *(lidová — M. Sedloň)*: Repert. sborník č. 10 — č *(zn.)*
Pochod mladých pionýrů *(neznámý autor — J. Urban)*: Zp. naší tělovýchovy — čr *(zn.)*
Pochod průkopníků *(neznámý autor)*: Zp. naší tělovýchovy — č *(zn.)*
Rudá armáda *(neznámý autor)*: Se zpěvem a smíchem — č; Zp. naší tělovýchovy — čr; Armáda zpívá — č *(zn.)*
V boj když táhl hrdina Čapajev *(neznámý autor — J. Urban)*: SSSR zpívá — čr *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Čapajevova smrt *(J. Miljutin-Z. Alexandrovová-J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*
Čapajevská pochodová *(N. Levi-A. Surkov-J. Urban)*: SSSR zpívá — čr *(2 hl. zn.)*
Jde dál po Uralu Čapajeva voj *(lidová — úprava A. V. Alexandrov)*:

SSSR zpívá — čr; armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

Mladá garda (*N. Čajkin-A. Bezymenskij-J. Urban*): Sväz. piesne — s (2 hl. zn.); Zp. písní 4 — čr; Písně SSSR 6 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; SSSR zpívá — čr (2 hl. zn.)

Pohřební pochod ruských revolucionářů (*český překlad J. Urban*): SSSR zpívá — čr; Písničky SSSR č. 39 — čr; (2 hl. zn.)

Pochod rudé jízdy (*A. Maldybajev-M. Kubr*): Zp. písní 13 — č (4 hl. nazn. doprov.)

Proletářský pochod (*revoluční — I. Bart a V. Zavázalová*): Písničky SSSR č. 45 — čr (2 hl. zn.)

Ty v poutech a soužen zlou bídou (*revoluční — J. Urban*): SSSR zpívá — čr; Písničky SSSR č. 40 — čr (2 hl. zn.)

Varjag (*revoluční — J. Holečková*): Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. písní 2 — čr; Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

Vpřed směle, soudruzi, spějme (*revoluční — L. P. Radin-J. Urban*): Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. naší tělovýchovy — čr; SSSR zpívá — čr; Písničky SSSR č. 37 — čr; Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

Záře slunka tiše zháší (*revoluční — M. Gorkij-J. Urban*): SSSR zpívá — čr (2 hl. zn.)

Vypracovaný doprovod

Čapajevská (*N. Levi-R. Surkov-K. Bednář*): Písně boje a vítězství — čr (3 hl. harm.)

Varjag (*úpr. K. K. Chvalovský-J. Holečková*): Písně boje a vítězství — čr (*sólo, sbor, harm.*)

2. *Písně Velké vlastenecké války a Sovětské armády*

Mnohé z těchto písní přinesli k nám sovětští vojáci v květnu roku 1945, a hned se začaly u nás zpívat. Po roce 1948 je rozšiřovaly zejména soubory mládeže. Dělíme je do dvou částí. První obsahuje písně bojovné, pochodové a hymnické, druhá písně žertovné, estrádní a lyrické. Ze známých písní jsou tedy na př. Alexandrovova „Svatá válka" nebo „Svatý prapor Leninský" zařazeny do části prvé, kdežto Novikovovy „Cesty", Blantěrovu „V lese za frontou" nebo Solovjova-Sedého „Večer na rejdě" naleznete v části druhé. — U všech písní je třeba dbát toho, aby byly zpívány s hlubokým zaujetím a dobře vypracovanou dynamikou a aby harmonikáři a hráči na ostatní doprovodné nástroje hráli své party správně a čistě. — Záleží na slovech, zda určitá píseň bude vhodná pouze pro mužský anebo také pro smíšený sbor.

a) Písně bojovné, pochodové a hymnické

Jednohlasé se značkami

Cesta na Berlín (*M. Fradkin-J. Dolmatovskij-J. Urban*): Zp. písní 2 — čr (zn.)

Setkání Buďonného s kozáky (*V. Solovjov-Sedoj-A. Čurkin-P. Kohout*): Repert. sborník č. 10 — č; Zp. písní 2 — čr; Zp. naší tělovýchovy — čr; Armáda zpívá — čr (zn.)

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Letecká *(V. Solovjov-Sedoj-S. Fogelson-J. Urban)*: Zp. písní 3 — čr; Se zpěvem a smíchem — č; Armáda zpívá — čr; SSSR zpívá — čr; Písničky SSSR č. 30 — čr; Piesne Sov. sväzu — sr *(3 hl. zn.)*

Píseň smělých *(V. Bělyj-A. Surkov-J. Holečková)*: Zp. písní 2 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Armáda zpívá — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň o Dněpru *(M. Fradkin-J. Dolmatovskij-J. Urban)*: Se zpěvem a smíchem — č; Zp. písní 3 — čr; Písničky SSSR č. 8 — čr; SSSR zpívá — čr; Piesne Sov. sväzu — sr *(2 hl. zn.)*

Píseň o Krasnodoncích *(V. Solovjov-Sedoj-S. Ostrovskij-M. Kundera)*: Zp. písní 4 — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň o Sovětské armádě *(A. V. Alexandrov-O. Kolyčev-H. Vrbová)*: Repert. sborník č. 10 — č *(2 hl. zn.)*; Velký zp. písní SSSR — čr *(2 hl. zn.)*

Pochod Komsomolu Rudého praporu *G. Žukovskij-O. Juščenko-J. Holečková)*: Zp. písní 1 — čr; Armáda zpívá — čr *(2 hl. zn.)*

Předzpěváka posly, četo *(V. Kručinin-M. Borodovskij-L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. písní 12 — čr *(3 hl. zn.)*

Sloužím vlasti *(P. Akulenko-A. Kovalenko-D. Halousková)*: Repert. sborník č. 10 — č *(2 hl.)*

Svatá válka *(A. V. Alexandrov-V. Lebeděv-Kumač-K. Bednář)*: Se zpěvem a smíchem — č; Armáda zpívá — čr; SSSR zpívá — čr *(3 hl. zn.)*

Svatý prapor leninský *(A. V. Alexandrov-O. Kolyčev-J. Holečková)*: Zp. písní 1 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; SSSR zpívá — čr *(4 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Alexander Matrosov *(V. Sorokin-V. Gujan-M. Kubr)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Baltijci — rudí námořníci *(M. Blantěr-V. Vinnikov-Z. Beráková)*: Písně boje a vítězství — čr *(harm.)*

Bojový pochod letců *(A. Novikov - V. Charitonov - K. Bednář)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Co hájíme, co střežíme *(P. Akulenko-J. Švedov-L. Kubišta)*: Sborové písně a tance — čr; Za mír I/6 — čr *(sólo, m. sbor, klav.)*

Dělostřelec dělo leštil *(V. Makarov - J. Švedov - M. Kubr)*: Písně boje a vítězství — čr *(sbor, klav.)*

Letecká *(V. Solovjov-Sedoj - S. Fogelson - M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 — č *(3 hl. klav.)*

Letecká *(V. Solovjov-Sedoj - S. Fogelson - J. Urban)*: Písně SSSR 4 — čr *(3 hl. klav.)*

Na pochodu v každé půtce *(M. Jordanskij - S. Vasiljev - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Na stráži vlasti *(S. Tulikov-O. Fadějevová-J. Sládek)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Naše garda *(A. V. Alexandrov-A. Argo-J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Od Putivlu do Karpat *(V. Bělyj-J. Švedov-M. Kubr)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. klav.)*

Pieseň rozviedčikov *(V. Muradeli - V. Paršenko - Š. Ladižinský)*: Repert. sborník č. 9 a 17 — s *(3 hl. harm.)*

Píseň obránců Moskvy *(B. Mokrousov-A. Surkov-J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Píseň smělých *(V. Bělyj-A. Surkov-J. Holečková)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*; Sborové písně SSSR 3 — čr *(sbor, harm.)*

Píseň o Čapajevovi *(A. Novikov - S. Bolotin - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Píseň o Čkalovu *(D. Saľman - Vladimirov - D. Sedych - J. Sládek)*: Sborové písně a tance — čr *(sólo, m. sbor, klav.)*

Píseň o Dněpru (*M. Fradkin - J. Dolmatovskij - J. Urban*): Písně SSSR 8 — čr (*2 hl. klav.*)

Píseň o hrdinovi (*A. Chačaturjan - S. Michalkov a O. Bedarev - J. Holečková*): Písně boje a vítězství — čr (*2 hl. klav.*)

Píseň o hrdinech dněprovské přepravy (*D. Saliman - Vladimirov - M. Lapirov - K. Bednář*): Sborové písně a tance — čr (*m. sbor, harm.*)

Píseň o pohraniční stráži (*E. Žarkovskij - T. Turunov - J. Procházková - Kučerová*): Repert. sborník č. 9 — čr (*3 hl. klav.*)

Píseň o Sovětské armádě (*A. V. Alexandrov - O. Kolyčev - H. Vrbová*): Písně AUS (*mf*) — čr (*sólo, m. sbor, harm.*); Sborové písně a tance (*m. sbor, harm. zn.*); Písně SSSR 3 — čr (*2 hl. klav.*); Radostná je naše píseň (*sólo, sbor, klav.*)

Píseň o Veršigorovi (*P. Majboroda - V. Leftija a O. Novickyj - L. Kubišta*): Písně boje o vítězství — čr (*3 hl. harm.*)

Plukovní zástava (*V. Sorokin - V. Gurjanov - L. Kubišta*): Písně boje a vítězství — čr (*2 hl. harm.*)

Pochod dělostřelců (*A. Novikov - S. Vasiljev - K. Bednář*): Písně boje a vítězství — čr (*2 hl. harm.*)

Pochod stalinského letectva (*P. Akulenko - S. Alymov - J. Sládek*): Sborové písně a tance — čr (*m. sbor, zn.*)

Pochod tankistů (*I. Dunajevskij - V. Lebeděv - Kumač - K. Bednář*): Písně boje a vítězství — čr (*3 hl. harm.*)

Předzpěváka poslyš, četo (*V. Kručinin - M. Borodovskij - L. Kubišta*): Sborové písně a tance — čr (*m. sbor, harm.*)

Rodná zem (*A. V. Alexandrov - S. Michalkov - E. Sojka*): Repert. sborník č. 4 — č (*4 hl. klav.*)

Svatá válka (*A. V. Alexandrov - V. Lebeděv - Kumač - K. Bednář*): Písně SSSR 3 — čr (*3 hl. klav.*)

Vojáci míru (*A. Bakalov - A. Sofronov - L. Kubišta*): Písně boje a vítězství — čr (*harm.*)

Za rodnou zem (*A. Novikov - S. Alymov - M. Kubr*): Písně boje a vítězství — čr (*2 hl. harm.*)

b) Lyrické a estrádní

Jednohlasé se značkami

Cesty (*A. Novikov - L. Ošanin - L. Kubišta*): Zp. písní 2 — čr; Písně SSSR 8 — čr; Piesne Sov. sväzu — *s (zn.)*

Do veliké války šel kozák (*T. Chrennikov - V. Lebeděv - Kumač - J. Procházková - Kučerová*): Zp. písní 7 — čr (*zn.*)

Drahý kámen (*B. Mokrousov - A. Žarov - J. Holečková*): Zp. písní 2 — čr; Písně SSSR 8 — čr (*zn.*)

Hle, vojáci, tam jdou (*K. Molčanov - M. Lvovskij - J. Milde*): Zp. písní 7 — čr (*zn.*)

Kaťuša (*M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Urban*): Zp. písní 3 — čr; Se zpěvem a smíchem — č; SSSR zpívá — čr; Písničky SSSR č. 2 — čr (*zn.*)

Kozácká (*B. Mokrousov - A. Čurkin - J. Trefulka*): Zp. písní 7 — čr (*zn.*)

Loučení (*Dm. Pokrass - M. Isakovskij - S. Machonin*): Zp. písní 4 — čr; Mládí zpívá III. — čr (*zn.*)

Modrý dopis (*J. Miljutin - V. Zamjatin - K. Bednář*): Písně boje a vítězství — čr (*zn.*)

Na nebi západ zlát' (*M. Fradkin - J. Dolmatovskij - L. Kubišta*): Zp. písní 2 — čr; Armáda zpívá — čr; Písně SSSR 8 — čr (*zn.*)

Na shledání, městečka i chaty (*M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Urban*): Zp. písní 2 — čr; Písničky SSSR č. 14 — čr (*zn.*)

Na slunné pasece (*V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - J. Urban*): Písničky SSSR č. 15 — čr (*zn.*)

Námořnická srdce (*S. Kac - A. Sofronov - J. Urban*): Písničky SSSR č. 7 — čr (*zn.*)

Nás Stalinův drahý volal hlas (*V. Mu-*

radeli - A. Surkov - E. Augustin): Zp. písní 10 — čr (zn.)
O Kaťuši (V. Zacharov - M. Isakovskij - J. Urban): Armáda zpívá — čr (zn.)
Očekávám příchod tvůj (A. Chačaturjan - O. Slavin - J. Urban): Písničky SSSR č. 16 — čr (zn.)
Odlétají tažní ptáci (M. Blantěr - M. Isakovskij - L. Kubišta): Velký zp. písní SSSR — čr; Písničky SSSR č. 53 — čr (zn.)
Píseň frontového šoféra (B. Mokrousov - B. Laskin - V. Škoda): Armáda zpívá — čr; Písničky SSSR č. 56 — čr; Piesne Sov. sväzu — sr (zn.)
Písnička o bateríce (D. Šostakovič - M. Světlov - J. Milde): Zp. písní 7 — čr; Písničky SSSR č 55 — čr (zn.)
Pod baikánskými horami (M. Blantěr - M. Isakovskij - L. Kubišta): Písničky SSSR č. 62 — čr (zn.)
Rozchodná (S. Kac - A. Surkov - L. Kubišta): Zp. písní 10 — čr (zn.)
Spěchal jsem od Berlína (I. Dunajevskij - L. Ošanin - M. Kubr): Zp. písní 14 — čr (zn.)
Sovětská armáda (V. Muchatov — lidový — K. Bednář): Zp. písní 13 — č (zn.)
Tažní ptáci (V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - L. Kubišta): Zp. písní 2 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Armáda zpívá — čr (zn.)
Temná noc (N. Bogoslovskij - Agatov - J. Urban): Se zpěvem a smíchem — č; Zp. písní 3 — čr; Písničky SSSR č. 4 — čr; SSSR zpívá — čr; Populární melodie SSSR (KYRE 7) — čr; Piesne Sov. sväzu — sr (zn.)
V boj za rodnou zem (Z. Kompaněјec - L. Ošanin - L. Kubišta): Mládí zpívá III — čr (zn.)
V lese za frontou (M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Holečková): Zp. písní 2 — čr (zn.)
Večer na rejdě (V. Solovjov-Sedoj - A. Čurkin - J. Urban): Populární melodie SSSR (KYRE 7) — čr (zn.)
Veselá harmonika (S. Tulikov - M. Lapirov - L. Kubišta): Armáda zpívá — čr; Písničky SSSR č. 51 — čr. (zn.)
Vzpomínka z fronty (M. Blantěr - J. Dolmatovskij - J. Urban): Armáda zpívá — čr (zn.)

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Až se ten slavný den (A. Novikov - M. Kroh): Písně AUS VN I. — č (3 hl. zn.)
Daleko, daleko (P. Nosov - A. Čurkin - J. Holečková): Populární melodie (KYRE 7) — č (kyt.)
Granát (A. Novikov - V. Gusev - L. Kubišta): Zp. písní 2 — čr; Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)
Jaro na frontě (V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - J. Urban): Armáda zpívá — čr; SSSR zpívá — čr; Piesne Sov. sväzu — sr (2 hl. zn.)
Kaťuša (M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Urban): SSSR zpívá — čr; Piesne Sov. sväzu — s (2 hl. zn.)
Mladá rota (B. Terentěv - M. Ruderman - M. Kubr): Velký zp. písní SSSR — čr (3 hl. zn.)
My doma dávno nebyli (V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - L. Kubišta): Zp. písní 2 — čr (3 hl. zn.)
O Kaťuši (V. Zacharov - M. Isakovskij - J. Urban): Zp. písní 2 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr (2 hl. zn.)
Partyzánská (Aturov - S. Alymov - M. Kubr): Se zpěvem a smíchem — č; Piesne Sov. sväzu — s; Armáda zpívá — čr; (2 hl. zn.)
Píseň mladých kozáků (A. Lifšic - F. Katanov - J. Urban): Armáda zpívá — čr; Písničky SSSR č. 6 — čr (2 hl. zn.)
Píseň mladých vojáků (P. Akulenko - J. Švedov - K. Bednář): Velký zp. písní SSSR — čr (3 hl. zn.)
Píseň tankistů (P. Akulenko - J. Švedov - J. Procházková - Kučerová): Repert. sborník č. 10 — č (3 hl. zn.)
Píseň o tačance (K. Listov - M. Ruderman - J. Urban): SSSR zpívá — čr; Armáda zpívá — čr; (2 hl. zn.)
Píseň z fronty o Stalinovi (V. Kočetov - V. Lugovskij - J. Holečková):

Zp. písní 1 — čr; Armáda zpívá — čr (3 hl. zn.)

Políčko, pole (L. Knipper - V. Gusev - J. Urban): Se zpěvem a smíchem — č; Zp. písní 3 — čr; Armáda zpívá — čr; Písničky SSSR č. 27 — čr; SSSR zpívá — čr; Piesne Sov. sväzu — sr (3 hl. zn.)

Přijď už brzo (I. Dunajevskij - S. Alymov - F. Branislav): Zp. písní 7 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr (3 hl. zn.)

Rudý partyzán (A. Turkinová - J. Urban): Armáda zpívá — čr; Sborové písně SSSR 1 — čr; SSSR zpívá — čr; Písně SSSR 6 — čr; Písničky SSSR č. 41 — čr (2 hl. zn.)

Samovary — samopaly (A. Novikov - S. Alymov - J. Urban): Písničky SSSR č. 5 — čr; Piesne Sov. sväzu — s (3 hl. zn.)

Sibiřan (N. Krjukov - J. Dolmatovskij - J. Urban): Armáda zpívá — čr; SSSR zpívá — čr (3 hl. zn.)

Smugljanka (A. Novikov - J. Švedov - J. Urban): Se zpěvem a smíchem — č; Zp. písní 3 — čr; SSSR zpívá — čr; Piesne Sov. sväzu — s (2 hl. zn.)

Stalingrad (A. Novikov - A. Sofronov - J. Urban): SSSR zpívá — čr (2 hl. zn.)

Širé lány jsou pod Stalingradem (V. Makarov - J. Dolmatovskij - F. Soukup): Zp. písní 10 — čr (3 hl. zn.)

Tak chmurně šuměl brjanský les (S. Kac - A. Sofronov - J. Holečková): Zp. písní 10 — čr (2 hl. zn.)

Tam, kde orel rozpjal křídla (A. Novikov - S. Alymov - L. Kubišta): Zp. písní 2 — čr; Armáda zpívá — čr (3 hl. zn.)

Tam za Kamou, za řekou (V. Solovjov - Sedoj - V. Gusev - M. Kundera): Zp. písní 7 — čr (3 hl. zn.)

Tiše zahrej, harmoniko má (G. Žukovskij - A. Malyško - L. Kubišta): Velký zp. písní SSSR — čr (2 hl. zn.)

Tři tankisti (Dm. a Dan. Pokrass - B. Laskin - J. Holečková): Zp. písní 2 — čr; Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

U studánky (A. Novikov - S. Alymov - L. Kubišta): Zp písní 2 — čr; Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

V boj za rodnou zem (Z. Kompaněјec - L. Ošanin - L. Kubišta): Zp. písní 2 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Armáda zpívá — čr (3 hl. zn.)

V májovém dnu (I. Dunajevskij - S. Alymov - J. Urban): Zp. písní 3; Písničky SSSR č. 36 — čr (2 hl. zn.)

Vášo — Vašíčku (A. Novikov - S. Alymov - V. Dubovecký): Zp. písní 3 — čr; Písničky SSSR č. 32 (2 hl. zn.)

Večer na rejdě (V. Solovjov-Sedoj - A. Čurkin - J. Urban): Se zpěvem a smíchem — č; Zp. písní 3 — čr; SSSR zpívá — čr; Písničky SSSR č. 10 — čr; Piesne Sov. sväzu — sr (3 hl. zn.)

Vítězství (A. Novikov - V. Lebeděv - Kumač - J. Urban): SSSR zpívá — čr (3 hl. zn.)

Vlaštovička (O. Žarkovskij - J. Urban): Velký zp. písní SSSR — čr; Písničky SSSR č. 68 — čr; (3 hl. zn.)

Zahrádky — sádky (M. Bantěr - M. Světlov - L. Kubišta): Zp. písní 2 — čr; Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

Zašlo slunce za pahorky (M. Blantěr - A. Kovalenkov - L. Kubišta): Velký zp. písní SSSR— čr; Písně AUS VN — čr; Písničky SSSR č. 72 — čr; Piesne Sov. sväzu — s (2 hl. zn.)

Ze služby šel pohraničník (V. Zacharov - M. Isakovskij - L. Kubišta): — čr (4 hl. zn.)

Vypracovaný doprovod

Bílá bříza (A. Novikov - S. Vasiljev - J. Honzík): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

Blízko je ta chvilka (A Novikov - S. Alymov - L. Kubišta): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

Budu čekat milého z letu (V. Muradeli - M. Kubr): Sborové písně a tance — čr (2 hl. harm.)

Častuška o častušce (A. V. Alexandrov - A. Irkutov - J. Urban): Písně SSSR 3 — čr (4 hl. klav.)

Černooká moje *(M. Fradkin - L. Ošanin - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Čtyři kamarádi *(L. Bakalov - M. Lapinov - J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Daleko, daleko *(P. Nosov - A. Čurkin - J. Holečková)*: Za mír I/4 *(sbor)*; Sborové písně a tance *(m. sbor, zn.)*; Písně SSSR č. 3 — čr *(klav.)*

Domek nad řekou *(V. Kručinin - L. Ošanin - J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Dvě přítelkyně *(I. Dunajevskij - O. Fadějevová - M. Kuhn)*: Repert. sborník č. 4 — č *(3 hl. klav.)*

Ej, vy koně *(R. Cheif - S. Fogelson - J. Sládek)*: Sborové písně a tance — čr *(m. sbor, harm.)*

Granát *(A. Novikov - V. Gusev - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Hle, vojáci jdou *(K. Molčanov - M. Lvovskij - J. Milde)*: Sborové písně a tance — čr *(m. sbor, harm. zn.)*

Jaro na frontě *(V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - J. Urban)*: Písně SSSR — čr *(2 hl. klav.)*

Konec vá'kám *(A. Novikov -S. Vasiljev - K. Bednář)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Kozácká *(J. Jesin - V. Miščenko - J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Létadla k frontě odlétala *(M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Honzík)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Loučení *(Dm. Pokrass - M. Isakovskij - S. Machonin)*: Sborové písně a tance — čr *(m. sbor, zn.)*

Matčin dopis *(I. Dunajevskij - G. Rublov - J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Milé město *(N. Bogoslovskij - J. Dolmatovskij - M. Zachata)*: Repert. sborník č. 8 — č *(3 hl. klav.)*

Mladá rota *(B. Terentěv - M. Ruderman - M. Kubr)*: Sborové písně a tance — čr *(m. sbor, harm.)*

Mladí piloti *(Z. Komvanějec - J. Švedov - J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

My doma dávno nebyli *(V. Solovjov - Sedoj - A. Faťjanov - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Na cestu, na cestičku *(M. Blantěr - S. Ostrovskij - K. Bednář)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Na slunné pasece *(V. Solovjov - Sedoj - A. Faťjanov - J. Urban)*: Písně SSSR 1 — čr *(klav.)*

Nerozlučná rodina *(K. Molčanov - S. Bolotin a T. Sikorskaja - M. Khun)*: Repert. sborník č. 17 — č *(2 hl. klav.)*

O Kaťuši *(V. Zacharov - M. Isakovskij - J. Urban)*: Písně SSSR 6 — čr *(sbor, klav.)*

Oj, vy hory, vy balkánské hory *(P. Maslov - J. Bělinskij - L. Kubišta)*: Písně přátel — čr *(sbor, zn.)*

Oj, vy závoje mlh *(V. Zacharov - M. Isakovskij - J. Urban)*: Armáda zpívá — čr *(sbor, harm.)*

Očekávám příchod tvůj *(A. Chačaturjan - G. Slavin - J. Urban)*: Písně SSSR 2 — čr *(klav.)*

Odlétají tažní ptáci *(M. Blantěr - M. Isakovskij - L. Kubišta)*: Písně SSSR 9 — čr *(klav.)*

Otec synka vyprovázel *(Z. Kompaněj ec - J. Švedov - M. Kubr)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Partyzánská *(M. Čerjomuchin — lidový — J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Partyzánská *(Aturov - S. Alymov - M. Kubr)*: Písně SSSR 2 — čr *(2 hl. klav.)*

Partyzán Železňak *(M. Blantěr - M. Gologuyj - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — čr *(klav.)*

Pěj, soudruhu *(Z. Komvanějec - L. Ošanin - K. Bednář)*: Sborové písně a tance — čr *(m. sbor, klav.)*

Píseň frontového šoféra *(B. Mokrousov - B. Laskin - V. Škoda)*: Písně SSSR 8 — čr *(klav.)*

Píseň mladých vojáků *(P. Akulenko - J. Švedov - K. Bednář)*: Sborové písně a tance — čr *(m. sbor)*

Píseň všude s tebou bývá *(P. Akulenko - V. Lebeděv - Kumač - J. Holečková)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Píseň na cestu *(I. Dunajevskij - Z. Beráková)*: Repert. sborník č. 2 — čr *(3 hl. klav.)*

Píseň o kozačce *(M. Blantěr - S. Aly-*

mov - L. Kubišta): Písně SSSR 9 — čr (klav.)

Píseň o Stalingradu (N. Polikarpov - J. Valja): Písně a boje vítězství — čr (3 hl. harm.)

Píseň o svítilničce (D. Šostakovič - M. Světlov - P. Šoltéz): Repert. sborník č. 14 — č (klav.)

Písnička průzkumníka (K. Listov - L. Ošanin - J. Valja): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

Pod balkánskými hvězdami (M. Blantěr - M. Isakovskij - L. Kubišta): Písně SSSR 9 — čr (klav.)

Políčko, pole (L. Knipper - V. Gusev - J. Urban): Sborové písně SSSR 1 — čr (sbor, klav.)

Rodný Sevastopol (V. Makarov - S. Alymov - K. Bednář): Sborové písně a tance — čr (m. sbor, klav. zn.)

Rudý partyzán (A. Turkinová - J. Urban): Sborové písně a tance — čr (sbor, zn.)

Ruská duše (V. Kručinin - L. Ošanin - L. Valja): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

Samovary — samopaly (A. Novikov - S. Alymov - J. Urban): Písně SSSR 2 — čr (3 hl. klav.)

Sibiřan (N. Krjukov - J. Dolmatovskij - J. Urban): Písně SSSR 5 — čr (klav.)

Smuglianka (A. Novikov - J. Švedov - J. Urban): Písně SSSR 1 — čr (2 hl. klav.)

Spěchal jsem od Berlína (I. Dunajevskij - L. Ošanin - M. Kubr): Písně boje a vítězství — čr (3 hl. klav.)

Stalingrad (A. Novikov - A. Sofronov - J. Urban): SSSR zpívá — čr (2 hl. sbor. zn.)

Stalinská pěchota (V. Kručinin - O. Fadějevová - L. Kubišta): Písně boje a vítězství — čr (3 hl. harm.)

Statečná rota (Z. Kompaněj ec - I. Molčanov - J. Procházková - Kučerová): Repert. sborník č. 11 — čr (3 hl. klav.)

Světýlko (B. Mokrousov - M. Isakovskij - J. Honzík): Písně boje a vítězství — čr (harm.)

Širé lány jsou pod Stalingradem (V. Makarov - J. Dolmatovskij - F. Soukup): Sborové písně 9 — čr (sbor, klav.)

Tak chmurně šuměl brjanský les (S. Kac - A. Sofronov - J. Holečková): Sborové písně a tance — čr (m. sbor, harm.)

Tažní ptáci (V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - L. Kubišta): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

Temná noc (N. Bogoslovskij - Agatov - J. Urban): Písně SSSR 1 — čr (klav.)

Tiše zahrej, harmoniko má (G. Žukovskij - A. Malyško - L. Kubišta): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

Tři povolání (A. Titov - V. Prujan a V. Malkov - M. Kubr): Písně boje a vítězství — čr (m. sbor, harm.)

Tulská puška (A. Novikov - S. Alymov - J. Valja): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

V boj za rodnou zem (Z. Kompaněj ec - L. Ošanin - L. Kubišta): Sborové písně SSSR 3 — čr (sbor, harm.)

V lese za frontou (M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Holečková): Písně boje a vítězství — čr (harm.)

V májovém dnu (I. Dunajevskij - S. Alymov - J. Urban): Písně SSSR 4 — čr (sbor, klav.)

Vášo, Vašíčku (A. Novikov - S. Alymov - V. Dubovecký): Písně SSSR 4 — čr (2 hl. klav.)

Večer na rejdě (V. Solovjov-Sedoj - A. Čurkin - J. Urban): Písně SSSR 1 — čr; Sborové písně 1 — čr (3 hl. klav.)

Velká láska (V. Kručinin - O. Fadějevová - M. Kundera): Sborové písně a tance — čr (2 hl. harm.)

Veselá harmonika (S. Tulikov - M. Lapirov - L. Kubišta): Písně SSSR 8 — čr (klav.)

Volžská burlacká (A. V. Alexandrov - O. Kolyčev - J. Urban): Písně SSSR 3 — čr (sbor, klav.)

Za řekou Mius (J. Levitin - M. Lapirov - L. Fikar): Písně boje a vítězství — čr (3 hl. harm.)

Zabajkalské častušky (A. V. Alexandrov - S. Alymov - J. Urban): Písně SSSR 3 — čr (3 hl. klav.)

Zahrádky — sádky (M. Blantěr - M. Světlov - L. Kubišta): Sborové písně SSSR 4 — čr (sbor, harm.); Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.)

Zašlo slunce za pahorky (M. Blantěr-

A. Kovalenkov - L. Kubišta): Sborové písně a tance — *čr (m. sbor, zn.);* Písně SSSR 3 — *čr;* Písně SSSR 9 — *čr (2 hl. klav.)*

Zavzpomínal kozák *(K. Listov - A. Žarov - L. Kubišta):* Sborové písně a tance — *čr (m. sbor, klav. zn.)*

Ze služby šel pohraničník *(V. Zacharov - M. Isakovskij - L. Kubišta):* Písně boje a vítězství — *čr (3 hl. klav.)*

3. Mírové písně

Mírové písně sovětských skladatelů patří k základnímu repertoáru našich souborů. Šostakovičova „Mírová", Tulikovova „Jsme pro mír" nebo Bělého „Na stráži míru" se často zpívají na společných vystoupeních pěveckých souborů. Jejich vznešené, hrdé a bojovné tóny posilují přesvědčení, že světová armáda míru, vedená Sovětským svazem, je neporazitelná. — Většině písní svědčí bohatý zvuk smíšeného čtyřhlasu nebo mužského sboru s doprovodem orchestru. Stejně mohutně mohou však znít v dynamicky dobře propracovaném jednohlasém znění.

Jednohlasé se značkami

Dej ruku, ty soudruhu z dáli *(S. Kac - A. Sofronov - J. Urban a M. Kroh):* Písně AUS VN — *č;* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Písně přátel — *čr (zn.)* Repert. sborník č. 10 — *č (zn.)*

Moskva—Pekin *(V. Muradeli - M. Veršinin - L. Kubišta):* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Zp. písní 9 — *čr (zn.)*

Píseň bojovníků za mír *(V. Muradeli - V. Charitonov - J. Holečková):* Zp. písní 9 — *čr (zn.)*

Píseň míru *(D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - I. Bart):* Písně 1. máje *(vf)* — *čr;* Písně budovatelů — *čr;* SSSR zpívá — *čr (zn.)*

Píseň míru a družby *(V. Sainskij a M. Jordanskij - M. Lisanskij - K. Bednář):* Písně přátel — *čr (zn.)*

Píseň o dalekém druhu *(I. Dunajevskij - J. Dolmatovskij - č, J. Holečková - s, Z. Mihálíková):* Písně přátel — *čr;* Zp. písní 9 — *čr (zn.);* Pion. piesne — *s;* Repert. sborník č. 10 — *č (zn.)*

Pojď, soudruhu, nám podej ruku *(S. Kac - A. Sofronov - J. Holečková):* Viz „Dej ruku, ty soudruhu z dáli"; SSSR zpívá — *čr;* Zp. písní 9 — *čr (zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Armáda míru *(S. Tulikov - G. Rublov - L. Kubišta):* Písně přátel — *čr (3 hl. zn.)*

Bojujte za mír *(I. Dunajevskij - N. Vaganov - K. Bednář):* Velký zp. písní SSSR — *čr (3 hl. zn.)*

Chceme mír pro celý svět *(A. Novikov - L. Ošanin - K. Bednář):* Velký zp. písní SSSR — *čr (4 hl. zn.);* Zp. písní 9 — *čr (3 hl. zn.)*

Festivalový pochod *(S. Tulikov - L. Ošanin - D. Ledečová):* Náš kahan —*čr (3 hl. zn.)*

Jsme pro mír *(S. Tulikov - A. Žarov - K. Bednář):* Sväz. piesne — *r;* Písně budovatelů socialismu — *č;* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Mírová fronta zví-

těží — čr; Písně přátel — čr; Zp. písní 9 — čr; Repert. sborník č. 10 — č (2 hl. zn.)

Mírový pochod mládeže (I. Dunajevskij - I. Matusovskij - K. Bednář): Písničky SSSR č. 99 — čr (2 hl. zn.)

Na Stalinově třídě v Praze (V. Bělyj - G. Rublov - K. Bednář): Velký zp. písní SSSR — čr; Písně přátel — čr (2 hl. zn.)

Na stráži míru (V. Bělyj - I. Frenkel - J. Urban): Písně 1. máje (mf) — č; SSSR zpívá — čr; Repert. sborník č. 10 — čr (2 hl. zn.)

Náš zpěv (D. Šostakovič - K. Simonov - L. Kubišta): Velký zp. písní SSSR — čr; Písně přátel — čr (3 hl. zn.)

Nechceme válku (M. Krasev - J. Valinová - A. Adamská): Šťastné mládí — čr (2 hl. zn.)

O sovětském atomu (V. Muradeli - S. Michalkov - J. V. Svoboda): Zp. písní 11 — čr (2 hl. zn.)

Píseň míru (D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - I. Bart): Velký zpěv. písní SSSR — čr; Armáda zpívá — čr; Zp. naší tělovýchovy — čr; Socialistické písně 9 — č; Zp. písní 9 — čr (2 hl. zn.)

Píseň mládeže (V. Muradeli - S. Michalkov - O. Kryštofek): Písničky SSSR č. 95 — čr (2 hl. zn.)

Písnička přátel (T. Chrennikov - A. Kovalenková - J. Holečková): Zp. písní 9 — čr (2 hl. zn.)

Pod praporem míru (M. Starokadomskij - O. Vysotská - K. Bednář): Velký zp. písní SSSR — čr; Písničky SSSR č. 77 — čr (3 hl. zn.)

Pod vlajkou míru (V. Bělyj - I. Frenkel - B. V. Kanar): Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. písní 9 — čr; Písničky SSSR č. 65 — čr (2 hl. zn.)

Pozdrav Číně (A. Ostrovskij - A. Žarov - M. Kubr): Písně přátel — čr (2 hl. zn.)

Přísaha míru (A. Chačaturjan - G. Rublov - K. Bednář): Písně přátel — čr (2 hl. zn.)

Semkni se, mládeži (V. Kručinin - P. German - B. V. Kanar): Písně přátel — čr; Zp. písní 9 — čr (2 hl. zn.)

Sílu má, kdo hájí právo (V. Zacharov - S. Michalkov - M. Kubr): Zp. písní 11 — čr (4 hl. zn.); Písně přátel — čr (3 hl. zn.); Velký zp. písní SSSR — čr (4 hl. zn.)

Stůj, kdo jdeš k nám (V. Soloviov - Sedoj - Pegorelovski - A. Adamská): Šťastné mládí — čr (2 hl. zn.)

Sťa stráž sú tvoje vrchy (A. Novikov - J. Dolmatovskij - L. Holoubek): Piesne Sov. sväzu — sr (3 hl. zn.)

Ty, světa mládeži, se spoj (V. Kručinin - P. German - J. Urban): SSSR zpívá — čr (3 hl. zn.)

Valčík přátelství (A. Chačaturjan - G. Rublov - L. Kubišta): Písně přátel — čr; Písničky SSSR č. 93 — čr (2 hl. zn.)

Vypracovaný doprovod

Jsme pro mír (S Tulikov - A. Žarov - K. Bednář): Repert. sborník č. 6 a 17 — čr (sólo, sbor, klav.)

Mírový pochod mládeže (I. Dunajevskij - I. Matusovskij - K. Bednář): Za mír III/22—23 — čr (sbor, klav.)

Mírový valčík (T. Chrennikov - T. Jaškin - K. Bednář): Velký zp. písní SSSR — čr (sbor, zn.); Písně přátel — čr (sbor, zn.)

Moskva—Pekin (V. Muradeli - M. Veršinin - L. Kubišta): Za mír II/7 — čr (sólo, sbor, klav.)

Na stráži míru (P. Akulenko - A. Prišelc - J. Holečková): Písně boje a vítězství — čr (2 hl. harm.) Repert. sborník č. 17 — č (m. sbor, klav.)

Náš zpěv (D. Šostakovič - K. Simonov - L. Kubišta): Sborové písně 10 — čr (sbor, klav.)

O sovětském atomu (V. Muradeli - S. Michalkov - J. V. Svoboda): Za mír II/7 — čr (sólo, 3 hl. klav.)

Píseň bojovníků za mír (V. Muradeli - V. Charitonov - J. Holečková): Za mír II/7 (sólo, sbor, klav.)

Píseň míru (D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - I. Bart): Písně 1. máje (vf)

— č *(klav.)*; Sborové písně 3 *(sbor, harm.)*

Píseň mládeže *(I. Dunajevskij - M. Matusovskij - E. Augustin)*: Písně přátel — čr *(sólo, sbor, zn.)*

Sovětský atom *(V. Muradeli - S. Michalkov - J. V. Svoboda)*: Za mír II/7 — čr *(2 hl. klav.)*

Valčík přátelství *(A. Chačaturjan - G. Rublov - L. Kubišta)*: Písně přátel 20 — čr *(2 hl. klav.)*

4. Písně o budování socialismu a komunismu

Do tohoto oddílu jsme zařadili písně mládeže a komsomolu, písně o hrdinech práce, o stavbách komunismu a o šťastném zítřku sovětského lidu. — Mnohé z nich budou zvlášť vhodné pro soubory mládeže a dobře znějí v dvojhlasé až trojhlasé úpravě s prostým doprovodem harmoniky.

Jednohlasé se značkami

Komsomolci *(A. Ostrovskij - L. Ošanin - L. Kubišta)*: Písničky SSSR č. 66 — č *(zn.)*

Komsomolská *(V. Solovjov-Sedoj - A. Galič - J. Urban)*: Písničky SSSR č. 43 — čr; Zp. písní 3 — čr; Sväz. piesne — r; Se zpěvem a smíchem — č; Velký zp. písní SSSR — čr *(zn.)*

Kveteš, kraji náš *(V. Makarov - V. Švedov - J. Holečková)*: Zp. písní 10 — čr *(zn.)*

Na jaře na Volze *(V. Makarov - J. Bělinskij - M. Kundera)*: Zp. písní 11 — čr *(zn.)*

Píseň horníků *(M. Tulebajev - A. Mašistov - L. Kubišta)*: Zp. písní 11 — čr *(zn.)*

Zlaté řemeslo *(A. Novikov - L. Ošanin - I. Růžička)*: Zp. písní 14 — čr *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Blaho lidu, nejvyšší zákon strany *(N. Sinisalo - A. Titov - J. Brachtl)*: X. sjezd KSČ — čr *(3 hl. zn.)*

Ej, hory Žiguli *(A. Titov - J. Švedov - K. Bednář)*: Zp. písní 15 — čr *(2 hl. zn.)*

Hvězdička *(J. Kljušniková - D. Ledečová)*: Náš kahan — č *(sbor a cap.)*

Komsomolci *(A. Ostrovskij - L. Ošanin - L. Kubišta)*: Sväz. piesne *(2 hl.)*; Velký zp. písní SSSR — čr; Písně přátel — čr; Zp. písní 9 — čr; Repert. sborník č. 10 — č *(2 hl. zn.)*

Komsomolská *(V. Solovjov-Sedoj - A. Galič - J. Urban: SSSR zpívá — čr;* Zp. naší tělovýchovy — čr; Armáda zpívá — čr; Repert. sborník č. 10 — č *(2 hl. zn.)*

Komsomolská *(J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek)*: Písničky SSSR č. 92 — čr *(4 hl. zn.)*

Mladí mistři *(A. Ostrovskij - L. Ošanin - K. Bednář)*: Zp. písní 11 — čr *(2 hl. zn.)*

Náš dar novým stavbám *(A. Ostrovskij - J. Bělinskij - M. Jirásková)*: Zp. písní 14 — čr *(3 hl. zn.)*

Nevídaná stavba *(V. Muradeli - S. Vasiljev - K. Bednář)*: Zp. písní 14 — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň práci *(M. Glier - A. Glagolev - K. Bednář)*: Velký zp. písní SSSR — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň o hrdince socialistické práce Marii Lysenkové *(P. Majborodo - O. Juščenko - M. Kundera)*: Zp. písní 10 — ču *(3 hl. zn.)*

Píseň o hrdinovi práce Marku Ozorném *(P. Majboroda — u, O. Juščenko — r, D. Sedych - E. Augustin a*

I. Růžička): Zp. písní 10 — *č ur (3 hl. zn.)*

Píseň o velkých stavbách *(M. Fradkin - J. Dolmatovskij - M. Kubr):* Zp. písní 11 — *čr (3 hl. zn.)*

Ruce zlaté *(Z. Tulikov - M. Ruderman - K. Bednář):* Velký zp. písní SSSR — *čr (3 hl. zn.)*

Rozkvetou sady za Volhou *(F. Maslov - J. Švedov - I. Růžička):* Velký zp. písní SSSR — *čr (4 hl. zn.)*

Sláva lidské práci *(V. Bělyj - ašug Graši - Ozjorov - J. Hořec):* Zp. písní 14 — *čr (2 hl. zn.)*

Tam v kubaňské stepi *(T. Chrennikov - J. Švedov - M. Kubr):* Zp. písní 11; Písničky SSSR č. 76 — *čr (3 hl. zn.)*

Veselý kováč *(L. Kompanějec - L. Ošanin a L. Kondyrev - L. Holoubek):* Piesne Sov. sväzu — *sr (2 hl. zn.)*

Volha — Don *(K. Listov - M. Ruderman - M. Kubr):* Velký zp. písní SSSR — *čr (2 hl. zn.)*

Volho-donské častušky *(L. Bakalov - S. Kac, K. Listov - V. Kostin - M. Kubr):* Písničky SSSR č. 83 — *čr (2 hl. zn.)*

Za řekou Mius *(J. Levitin - M. Lapirov - L. Fikar):* Zp. písní 4 — *čr (3 hl. zn.)*

Zahradami ozdobíme rodnou zem *(D. Vasiljev-Buglaj — lid. M. Kubr):* Zp. písní 15 — *čr (3 hl. zn.)*

Zelenými pláněmi *(V. Zacharov-J. Dolmatovskij-P. Kohout):* Písně bud. socialismu — *č;* Písničky SSSR č. 52 — *čr (2 hl. zn.);* Zp. písní 4 — *čr;* Velký zp. písní SSSR — *čr;* SSSR zpívá — *čr (3 hl. zn.)*

Žij a vzkvétej, země *(S. Tulikov - L. Ošanin - M. Kubr):* Velký zpěvník písní SSSR — *čr;* Zp. písní 10 — *čr (3 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Blaho lidu, nejvyšší zákon strany *(G. N. Sinisalo - A. Titov - J. Brachtl):* Repert. sborník č. 5 — *č (3 hl. klav.)*

Je taková strana *(A. Novikov - L. Ošanin - M. Khun):* Repert. sborník č. 5 — *č (2 hl. klav.)*

Jdou komunisté *(I. Dzeržinskij - A. Čepurov - J. Procházková-Kučerová):* Repert. sborník č. 5 — *čr (2 hl. klav.);* Repert. sborník č. 5 — *č (4 hl. klav.)*

Komsomol *(S. Tulikov - A. Žarov - Jar. Procházková-Kučerová):* Repert. sborník č. 14 *(2 hl. klav. zn.)*

Komsomolská *(P. Akulenko - A. Kovalenkov - Jan Dolina):* Repert. sborník č. 17 *(sólo, sbor, klav.)*

Komsomolská *(V. Solovjov-Sedoj - A. Galič - J. Urban):* Sborové písně 2 — *čr (sbor, klav.)*

Komsomolská *(J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek).* Mladá garda — *č (sólo, sbor, klav.)*

Komsomolský průkaz *(V. Kručinin - M. Karin - J. Valja):* Písně boje a vítězství *(3 hl. harm.)*

Mládežnická *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv - Kumač - K. Bednář):* Repert. sborník č. 3 — *č (2 hl. klav.)*

Měníme zítřek k lepšímu *(A. Novikov - V. Charitonov - V. Fux):* Písně SSSR 17 — *čr (3 hl. klav.)*

Orlík *(V. Bělyj - J. Švedov - J. Sládek):* Písně boje a vítězství — *čr (2 hl. harm.)*

Píseň komsomolské slávy *(M. Fradkin - M. Matusovskij - J. Milde - J. Procházková-Kučerová):* Sborové písně 6 — *čr (sbor, harm.)*

Píseň mladých budovatelů *(I. Dunajevskij - I. Matusovskij - K. Bednář):* Sborové písně 10 — *čr (sbor, klav.)*

Píseň o Kachovce *(I. Dunajevskij - M. Světlov - J. Urban):* Písně SSSR 11 — *čr (klav.)*

Píseň o panenské zemi *(M. Koval - V. Charitonov - J. Procházková-Kučerová):* Nová úroda — *č (2 hl. harm.)*

Pochod páté pětiletky *(A. Ostrovskij - L. Ošanin - J. Procházková-Kučerová):* Repert. sborník č. 9 — *č (3 hl. harm.)*

Rozhovor Dněpru s Volhou *(K. Dominčen - A. Novickyj - J. Hořec):* Sborové písně 10 — *čr (sbor, klav.)*

Rozkvetou sady za Volhou *(F. Maslov - J. Švedov - I. Růžička):* Sborové písně 8 — *čr (sbor, harm.)*

Strana náš kormidelník *(V. Muradeli - S. Michalkov - M. Khun):* Repert. sborník č. 5 — č *(3 hl. klav.)*
Slyš, rodná strano *(A. Novikov - L. Ošanin - M. Khun):* Repert. sborník č. 5 — č *(3 hl. klav.)*
Šedý Ural *(M. Koval - M. Komissarová - J. Holečková):* Písně SSSR 13 — čr *(2 hl. klav.)*
Tam v kubaňské stepi *(T. Chrennikov - J. Švedov - M. Kubr):* Písně SSSR 15 — čr *(3 hl. zn.)*
V komunismus nás učení Stalinovo vede *(A. Novikov - V. Charitonov - J. Procházková-Kučerová):* Repert. sborník č. 5 — č *(2 hl. klav.)*
Zelenými pláněmi *(V. Zacharov - J. Dolmatovskij - J. Kohout):* Armáda zpívá — čr *(sbor, zn.)*

5. *Kolchozní písně*

Náměty a žánry kolchozních písní jsou velmi rozmanité. Hovoří se v nich o straně a o vlasti, o lásce a hrdinství, o mistrech vysokých sklizní a o bohaté úrodě, je tu řada písní žertovných a popěvků, i hluboce procítěných písní lyrických. Hudebně navazují většinou na intonace lidové písně ruské, ukrajinské a ostatních národů Sovětského svazu. — Sborové úpravy písní jsou celkem snadné, všechny znějí dobře s harmonikou. Některým písním vyhovuje také dobře zpěv a capella.

Jednohlasé se značkami

Chodí polem děvče milé *(M. Fradkin - N. Rylenko - J. Holečková):* Zp. písní 7 — čr; Písně SSSR č. 11 — čr *(zn.)*
Kolchozní častušky *(N. Ipatov - V. Ljapkov - J. Vladislav):* Zp. písní 12 — čr *(zn.)*
Kolchozní žně *(A. Novikov - A. Faťjanov - I. Růžička):* Zp. písní 14 — čr *(zn.)*
Mladý traktorista *(A. Děgtěrev - C. Solodar - M. Kundera):* Zp. písní 6 — čr *(zn.)*
Osamělá harmonika *(B. Mokrousov - M. Isakovskij - N. Slabihoudová):* Zpěv. písní 6 — čr *(zn.)*
Roj hvězd *(V. Makarov - J. Švedov - J. Holečková):* Zp. písní 10 — čr *(zn.)*
Tam na vesnici *(M. Blantěr - M. Isakovskij - I. Růžička):* Zp. písní 15 — čr *(zn.)*
V širých polích rodné Rusi *(J. Miljutin - J. Dolmatovskij - M. Kubr):* Velký zp. písní SSSR — čr; Písně přátel — čr *(zn.)*
Vyprovázejí harmonikáře *(J. Miljutin - J. Dolmatovskij - J. Trefulka):* Zpěv. písní 4 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Písničky SSSR č. 59 — čr; Piesne Sov. sväzu — sr *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Budeme žít veseleji *(V. Ruděnko - N. Čujev - J. Trefulka):* Zp. písní 6 — čr *(3 hl. zn.)*
Cožpak já za něco můžu *(V. Zacharov - M. Isakovskij - J. Holečková):* Zpěv. písní 6 — čr *(3 hl. zn.)*
Hučely větry *(V. Zacharov - A. Prišlec - J. Milde):* Zp. písní 6 — čr *(4 hl. zn.)*
Kolchozní beseda *(F. Maslov - J. Švedov - J. Hořec):* Zp. písní 15 — čr;

Kolchozní dožínková *(Ščekotov - M. Kubr)*: Zp. písní 12 — čr *(3 hl. zn.)*

Kolchozní jaro *(V. Ivannikov - O. Fadějevová - J. Trefulka)*: Zp. písní 6 — čr *(3 hl. zn.)*

Kolchozní píseň o Moskvě *(F. Maslov - V. Gusev - J. Milde)*: Zp. písní 6 — čr *(2 hl. zn.)*

Kolchozní písnička *(K. Massalitinov - A. Salnikov - J. Milde)*: Zp. písní 6 — čr *(3 hl. zn.)*

Krásné jsou ty letní noci *(V. Makarov - J. Švedov - L. Kubišta)*: Zp. písní 10 čr *(3 hl. zn.)*

Leť, slavíčku, leť do Moskvy *(D. Vasiljev - Buglai - J. Švedov - L. Kubišta)*: Zp. písní 6 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Mírová fronta zvítězí — čr *(2 hl. zn.)*

Mladí zemědělci *(P. Akulenko - J. Švedov - M. Jiráskova)*: Zp. písní 14 — čr *(3 hl. zn.)*

Mladý lesík *(M. Milman - G. Rublov - J. Procházková-Kučerová)*: Velký zp. písní SSSR — čr *(3 hl. zn.)*

Na rozcestí *(V. Zacharov - M. Isakovskij - L. Kubišta)*: Zp. písní 6 — čr *(2 hl. zn.)*

O úrodě *(M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Holečková)*: Zp. písní 6 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň kombajnéra *(J. Cegljar - A. Novickyj - M. Kubr)*: Písničky SSSR č. 89 — čv *(2 hl. zn.)*

Píseň mladých mičurinců *(G. Žarkovskij - B. Samojlov — č, J. Trefulka — s, A. Mihálíková)*: Zp. písní 6 — čr *(2 hl. zn.)*; Pion. piesne — s *(2 hl.)*

Píseň úrody *(I. Dunajevskij - M. Isakovskij - P. Kohout)*: Písničky SSSR č. 63 — čr *(3 hl. zn.)*; Písně AUS VN — č *(2 hl. zn.)*

Pochod traktoristů *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv - Kumač - J. Trefulka)*: Zp. písní 6 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr *(3 hl. zn.)*

Pozdrav Moskvě *(V. Zacharov - A. Prišlec - J. Milde)*: Zp. písní 6 — čr *(3 hl. zn.)*

Prosba kolchozníků *(V. Muradeli - A. Salnikov - J. Holečková)*: Zp. písní 6 — čr *(2 hl. zn.)*

Přijeli k nám vojáci *(S. Tulikov - J. Bělinskij - M. Kubr)*: Zp. písní 11 — čr *(3 hl. zn.)*

Serjoža traktorista *(G. Nosov - S. Fogelson - J. Kubišta)*: Zp. písní 11 — čr *(2 hl. zn.)*

Stepní cestou *(T. Chrennikov - J. Švedov - M. Kubr)*: Zp. písní 12 — čr *(3 hl. zn.)*

Svátek na kolchoze *(A. Ostrovskij - J. Bělinskij - K. Bednář)*: Zp. písní 14 — čr *(3 hl. zn.)*

Šla děvčátka na palouček *(V. Zacharov - I. Čuchvarin - J. Procházková-Kučerová)*: Zp. písní 6 — čr *(2 hl. zn.)*

V poli u potůčku *(I. Dunajevskij - M. Isakovskij - P. Kohout)*: Velký zpěv. písní SSSR — čr; Písně SSSR č. 58 — čr; Piesne Sov. sväzu — sr *(3 hl. zn.)*

V stepi zašumí pšenice *(S. Kac-I. Baukov - I. Růžička)*: Zp. písní 15 — čr *(2 hl. zn.)*

Zlatá pšenka *(M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Milde)*: Zp. písní 6 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr *(2 hl. zn.)*

Zlaté klasy *(S. Bulatov - M. Kočněv - V. Fux)*: Zp. písní 15 — čr *(2 hl. zn.)*

Zvesela *(A. Novikov - I. Salnikov - J. Holečková)*: Zp. písní 6 — čr *(3 hl. zn.)*

Život štěstím u nás kvete *(H. Vejrovka - M. Kubr)*: Velký zp. písní SSSR — čv; Zp. písní 11 — čv; Mírová fronta zvítězí — čv; Písničky SSSR č. 71 — čv *(3 hl. zn.)*

Žňová píseň *(A. Novikov - N. Tarasov - K. Bednář)*: Zp. písní 14 — čr *(3 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Budeme žít veseleji *(V. Ruděnko - N. Čujev - J. Trefulka)*: Zemědělské písně a častušky II — č *(3 hl. harm.)*

Buďte zdrávi *(V. Zacharov - M. Isakovskij - K. Bednář)*: Sborové písně 10 — čr *(sólo, sbor, klav.)*

Hučely větry *(V. Zacharov - A. Prišelc - J. Milde)*: Sborové písně 5 — čr *(sbor, harm.)*

Kolchozní jaro *(V. Ivannikov - O. Fadějevová - J. Trefulka)*: Zemědělské písně a častušky I — č *(3 hl. harm.)*

Kolchozní písnička *(K. Massalitinov - A. Salnikov - J. Milde)*: Zemědělské písně a častušky I — čr *(3 hl. harm.)*

Kolchozní polka *(O. Slyzskij - V. Zjukov - M. Kubr)*: Písně SSSR 21 — čr *(3 hl. klav.)*

Leť písni vítězná *(K. Massalitinov - I. Olchovskij - M. Kubr)*: Zp. písní 12 — čr *(3 hl. harm.)*

Leť, slavíčku, leť do Moskvy *(D. Vasiljev Buglaj - J. Švedov - L. Kubišta)*: Zemědělské písně a častušky II — č *(sólo, sbor, harm.)*

Na rozcestí *(V. Zacharov - M. Isakovskij - L. Kubišta)*: Sborové písně 6 — čr *(sbor, harm.)*

Píseň mladých mičurinců *(J. Žarkovskij - D. Samoljov - J. Trefulka)*: Zemědělské písně a častušky I — č *(2 hl. harm.)*

Píseň úrody *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv - Kumač - J. Trefulka)*: Sborové písně 4 — čr *(sbor, harm.)*

Pochod traktoristů *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv - Kumač - J. Trefulka)*: Sborové písně 4 — čr *(sbor, harm.)*

Přijeli na dovolenou *(S. Tulikov - J. Bělinskij - M. Kubr)*: Písně SSSR 21 — čr *(2 hl. klav.)*

Slavný traktorista *(G. Krejtner - N. Pušečniková - M. Kubr)*: Písně SSSR 21 — čr *(klav.)*

Stalinská sklizeň *(S. Ždanov - O. Juščenko - J. Voldán)*: Zemědělské písně a častušky II — č *(2 hl. harm.)*

V poli u potůčku *(I. Dunajevskij - M. Isakovskij - P. Kohout)*: Písně SSSR 10 — čr *(3 hl. klav.)*

Z kubaňského kraje *(P. Akulenko - A. Prišelc - V. Fux)*: Písně SSSR 17 — čr *(sbor, klav.)*

Za vsí hned *(V. Levašov - V. Puchnačov - M. Kubr)*: Písně SSSR 21 — čr *(3 hl. klav.)*

Zlatá pšenka *(M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Milde)*: Zemědělské písně a častušky II — č *(2 hl. harm.)*

Zvesela *(A. Novikov - I. Salnikov - J. Holečková)*: Zemědělské písně a častušky II — č *(sólo, sbor, harm.)*

6. Písně estrádní, žertovné, lyrické a jiné

Již první pohled na náš výběr ukazuje, jak bohatá a rozmanitá je tato oblast sovětských písní. Jsou tu zastoupeny nejrůznější hudební žánry, od popěvků přes taneční písně až k písním lyrickým. Jejich slova vyjadřují lásku k člověku a k vlasti, a jsou projevem hlubokého citu i jemného vtipu. Zařadili jsme do této skupiny také sportovní písně a pochody a některé písně mládežnické. Zařazení velké části písní do III. stupně (s vypracovaným doprovodem) neznamená, že by byly po stránce pěveckotechnické zvlášť obtížné, ale je třeba je výrazově dobře odstiňovat. Zpívat a hrát je svěže a lehce, bez nádechu sentimentality. (Další písně, vydané po redakční uzávěrce knihy, jsou uvedeny v Dodatku.)

Jednohlasé se značkami

Brzy z rána *(M. Fradkin - J. Dolmatovskij - J. Milde)*: Zp. písní 7 — čr *(zn.)*

Dívčin dárek *(M. Abdrajev - N. Bajtěmirov - K. Bednář)*: Zp. písní 10 — čr *(zn.)*

Dívčí trápení (*G. Žukovskij - A. Malyško - M. Kubr*): Velký zp. písní SSSR — čr (*zn.*)

Fotbalová písnička (*A. Novikov - L. Ošanin - J. Holečková*): Zp. písní 4 — čr (*zn.*)

Hledím za říčku (*B. Mokrousov - G. Stroganov a V. Malkov - V. Nosková a K. Koubek*): Zp. písní 15 — čr (*zn.*)

Jede chasník na vozíku (*V. Solovjov - Sedoj - N. Glejzarov - L. Kubišta*): Zp. písní 7 — čr (*zn.*)

Jsou-li krásné mladé květy v máji (*B. Mokrousov - S. Alymov - P. Kohout*): Písně bud. socialismu — č (*zn.*); Velký zp. písní SSSR — čr (*zn.*); Písničky SSSR č. 49 — čr (*zn.*); Piesne Sov. sväzu — sr (*zn.*)

K nám v Saratov (*M. Fradkin - L. Ošanin - J. Urban*): Piesne Sov. sväzu — sr (*zn.*)

Kdes, sade můj (*V. Solovjov-Sedoj - J. Faťjanov - J. Trefulka*): Velký zp. písní SSSR — čr; Populární melodie SSSR (KYRE) 7 — č (*kyt. zn.*)

Kdeže jste vy nyní (*V. Solovjov-Sedoj - J. Faťjanov - J. Trefulka*): Zp. písní 7 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr SSSR zpívá — čr (*zn.*)

Krásný den (*N. Budaškin - M. Ruderman - P. Erml*): Zp. písní 15 — čr (*zn.*)

Kráso mladých let (*V. Muradeli - E. Jodkovskij - K. Bednář*): Písničky SSSR č. 90 — čr (*zn.*)

Leninské hory (*J. Miljutin - J. Dolmatovskij-J. Holečková*): Písničky SSSR č. 61 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Písně AUS VN — čr (*zn.*)

Má dívko milená (*M. Blantěr - J. Dolmatovskij - J. Urban*): Zp. písní 3 — čr; Písničky SSSR č. 31 — čr (*zn.*)

Milé město (*N. Bogoslovskij - J. Dolmatovskij - J. Urban*): SSSR zpívá — čr (*zn.*)

Mlčí stepní cesta (*V. Solovjov-Sedoj - A. Čurkin - K. Bednář*): Zp. písní 15 — čr (*zn.*)

Na ledě (*A. Novikov - L. Ošanin - L. Kubišta*): Piesne Sov. sväzu — s (*zn.*)

Na řece (*B. Mokrousov - A. Fadějevová - J. Trefulka*): Zp. písní 7 — čr (*zn.*)

Námořnická (*I. Dunajevskij - J. Voldán*): Se zpěvem a smíchem — č (*zn.*)

Ne snad v poli břízka bělostná (*G. Nosov - A. Čurkin - K. Bednář*): Velký zp. písní SSSR — čr (*zn.*)

Nová pieseň znie (*F. Ilnickij - A. Izotuško*): Sväz. piesne — s

Oj, u dubu starého (*S. Kac - A. Sofronov - L. Kubišta*): Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. písní 10 — čr (*zn.*)

Píseň brigády (*D. Šostakovič - B. Kornilov - J. Urban*): Repert. sborník č. 10 — č; Se zpěvem a smíchem — č; Písně 1. máje (mf); Zp. naší tělovýchovy — čr; Armáda zpívá — čr; SSSR zpívá — čr; Sväz. piesne — s (*zn.*)

Píseň mládí (*L. Bakalov - C. Solodar - J. Holečková*): Písně přátel — čr; Písničky SSSR č. 88 — čr; Zp. písní 9 — čr (*zn.*)

Píseň Moskvě (*V. Muradeli - A. Kovalenko - M. Sedloň*): Zp. písní 10 — čr (*zn.*)

Píseň o Jerevanu (*A. Chačaturjan — arm. ašug Graši — r, S. Bolotin a T. Sikorská-M. Kubr*): Písničky SSSR č. 85 — čr (*zn.*)

Píseň o Moskvě (*I. Dunajevskij - V. Vinnikov-J. Procházková-Kučerová*): Zp. písní 7 — čr (*zn.*)

Píseň z vlaku (*I. Dunajevskij - S. Vasiljev - K. Bednář*): Zp. písní 14 — čr (*zn.*)

Po ulici chodívám (*M. Blantěr - M. Isakovskij - J. Hořec*): Zp. písní 14 — čr (*zn.*)

Pod májovým nebem (*B. Terentěv - M. Ruderman-L. Holoubek*): Piesne Sov. sväzu — sr (*zn.*)

Pod moskevským nebem (*S. Tulikov - J. Bělinskij - I. Růžička*): Zp. písní 15 — čr (*zn.*)

Pochod horníků (*T. Chrennikov - J. Dolmatovskij - L. Kubišta*): Písničky SSSR č. 80 — čr (*zn.*)

Sad jeden znám (*V. Solovjov-Sedoj - A. Taťjanov - M. Kroh*): Písně AUS VN — čr; Písničky SSSR č. 81 — čr (*zn.*)

Sportovní pochod (*I. Dunajevskij - V. Lebeděv - Kumač — č, J. Urban — s, E. Lašíková*): Se zpěvem a smí-

chem — č; Zp. písní 3 — čr; Mládí zpívá III — čr; Zp. naší tělovýchovy — čr; Armáda zpívá — čr; Písničky SSSR č. 35 — čr (zn.); Populární melodie SSSR — KYRE 7 — č (kyt. zn.); Sväz. piesne — s (zn.)

Střemcha (*L. Bakalov - M. Isakovskij - K. Bednář*): Zp. písní 14 — čr (zn.)

Surejja (*S. Rustamov - Z. Džabardza - K. Bednář*): Zp. písní 10 — čr (zn.)

Šeřík rozkvetlý (*J. Miljutin - A. Sofronov - J. Holečková*): Zp. písní 7 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr (zn.); Populární melodie SSSR — KYRE 7 — č. (kyt. zn.); Písně SSSR 11 — čr (zn.)

Ty a já, my oba dva (*M. Bogoslovskij - V. Bachnov a J. Kostjukovskij - K. Bednář*): Velký zp. písní SSSR — čr (zn.)

Uslyš mou píseň, milá má (*V. Solovjov - Sedoj - M. Isakovskij - K. Bednář*): Velký zp. písní SSSR — čr (zn.)

V jarní noci (*B. Mokrousov - J. Dolmatovskij - J. Hořec*): Zp. písní 15 — čr (zn.)

V životě se často stává (*V. Solovjov-Sedoj - Lobkovskij a B. Laskin - J. Moravec*): Populární melodie SSSR — KYRE 7 — čr (kyt. zn.)

Večerní píseň (*V. Makarov - S. Prokofjev - J. Hořec*): Zp. písní 15 — čr (zn.)

Veselé oči (*T. Chrennikov - J. Dolmatovskij - K. Bednář*): Zp. písní 14 — čr (zn.)

V severním moři (*V. Makarov - A. Žarov - E. Sojka*): Repert. sborník č. 9 — č (zn.)

Za riekou (*V. Volkov - V. Sidorov - L. Holoubek*): Piesne Sov. sväzu — sr (zn.)

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Ať žije mládí (*S. Kac - A. Sofronov - M. Kubr*: Písničky SSSR č. 85 — čr (2 hl. zn.)

Ať žije Moskva (*A. Lepin - O. Faděje-vová - J. Urban*): Se zpěvem a smíchem — č; Zp. písní 13 — čr (2 hl. zn.); SSSR zpívá — čr (3 hl. zn.)

Bílá bříza (*A. Novikov - S. Vasiljev - J. Honzík*): Písničky SSSR č. 87 — čr (2 hl. zn.)

Blízko je ta chvilka (*A. Novikov - S. Alymov - L. Kubišta*): Zp. písní 2 — čr; Písně SSSR 8 — čr (2 hl. zn.)

Blíže háje (*L. Bakalov - M. Lapirov - J. Urban*): Písničky SSSR č. 13 — čr (2 hl. zn.).

Cestička (*V. Zacharov - lidový - E. Augustin a I. Růžička*): Zp. písní SSSR 11 — čr (3 hl. zn.)

Čí práce je nejkrásnější? (*L. Bakalov - J. Bělinskij - M. Kubr*): Zp. písní 11 — čr (2 hl. zn.)

Čím budeš (*E. Žarkovskij - S. Alymov - J. Holečková*): Zp. písní 4 — čr (2 hl. zn.)

Daleko od Moskvy (*N. Krjukov - J. Dolmatovskij - M. Kubr*): Zp. písní 11 — čr (2 hl. zn.)

Daleko od vlasti (*L. Bakalov - V. Malkov - K. Bednář*): Zp. písní 9 čr (2 hl. zn.)

Dejte mi harmoniku mou (*V. Zacharov - M. Isakovskij - M. Patočka*): Písničky SSSR č. 47 — čr (2 hl. zn.)

Denice (*A. Novikov - S. Vasiljev - K. Bednář*): Zp. písní 14 — čr (3 hl. zn.)

Děvčata z Donbasu (*H. Vejrovka - S. Voskrekasenko - J. Milde*): Písničky SSSR — čr (3 hl.)

Dnes osmnáct let zase máme (*A. Ostrovskij - L. Ošanin - J. Hořec*): Zp. písní 15 — čr (3 hl. zn.)

Hornická svatební píseň (*T. Chrenikov - J. Dolmatovskij - D. Ledečová*): Náš kahan — č (sbor, harm.)

Hrej, harmoniko (*V. Makarov - S. Alymov - L. Kubišta*): Sborové písně a tance — r (2 hl.)

Chcem létat s orly (*V. Mokrousov - A. Fatjanov - J. Milde*): Zp. písní 7 — čr (2 hl. zn.)

Jarní o 1. máji (*A. Novikov - A. Surkov - L. Kubišta*): Písně 1. máje (mf) — č; Písně budovatelů socia-

lismu — č; Velký zp. písní SSSR — čr (2 hl. zn.)

Jarní pochod (I. Dunajevskij - S. Michalkov - K. Bednář): Repert. sborník č. 10 — č; Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. písní 9 — čr (3 hl. zn.)

Jsou-li krásné mladé květy v máji (R. Mokrousov - S. Alymov - P. Kohout: Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

Kdo ví (V. Zacharov - M. Isakovskij - L. Kubišta): Velký zp. písní SSSR — čr; Písničky SSSR č. 48 — čr (2 hl. zn.)

Les bohatýr (S. Julikov - P. Kudrajvcev - M. Kubr): Zp. písní 10 — čr (2 hl. zn.)

Lesy šumí (B. Mokrousov - A. Faťjanová - J. Procházková-Kučerová): Velký zp. písní SSSR — čr (2 hl. zn.)

Město na Kamě (L. Švarc - T. Sikorská - J. Urban): Písničky SSSR č. 33 — čr; SSSR zpívá — čr (3 hl. zn.)

Milý Uzbekistan (S. Judakov - lidový - J. Aplt): Zp. písní 13 — č (3 hl. zn.)

Mládeži vpřed (A. Novikov - L. Ošanin - J. Holečková): Zp. písní 4 — čr (3 hl. zn.)

Mládežnická (I. Dunajevskij - V. Lebeděv - Kumač - K. Bednář): Zp. písní 11 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Mírová fronta zvítězí — čr (2 hl. zn.)

Mnohé moře jsme přeplula (K. Listov - A. Žarov - J. Trefulka): Zp. písní 7 čr (2 hl. zn.)

Moskva (D. a Dm. Pokrass - V. Lebeděv - Kumač - J. Urban): Zp. písní 3 — čr; Písničky SSSR č. 1. — čr; Písně 1. máje (mf) — č; Velký zp. písní SSSR — čr; SSSR zpívá — čr (2 hl. zn.)

Na mořích, na oceánech (A. Novikov V. Lebeděv-Kumač - P. Stin): Zp. písní 7 — čr (3 hl. zn.)

Na rozloučenou (V. Solovjov-Sedoj - M. Světlov - H. Bednář): Zp. písní 15 — čr (2 hl. zn.)

Náš přípitek (I. Ljuban-Kosenko a Tarnovskij - K. Bednář): Velký zp. písní SSSR — čr (3 hl. zn.)

Naše mládí (Z. Komvaněiec - J. Bělinskij - J. Lux): Zp. písní 14 — čr (2 hl. zn.)

Nedělní písnička (M. Fradkin - L. Ošanin - J. Švejcar): Zp. písní 14 — čr (2 hl. zn.)

Není, není nad ty květy (M. Blantěr - M. Isakovskij - L. Kubišta): Zp. písní 7 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr (3 hl. zn.)

Neřekla nám ani slůvka (V. Solovjov - Sedoj - A. Faťjanov - M. Patočka): Písničky SSSR č. 46 — čr (3 hl. zn.)

Otcův příkaz (I. Ljuban - L. Ošanin - I. Růžička): Zp. písní 14 — čr (2 hl. zn.)

Pěkný den — slov. „Dobrý deň" (D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - č. — N. Slabihoudová - A. Miháliková): Zp. písní 9 — čr (2 hl. zn.); Pion. piesne — s (2 hl.

Píseň hornické mládeže (A. Novikov - S. Vasiljev - K Bednář): Velký zp. písní SSSR — čr (2 hl. zn.)

Píseň mládeže (I. Dunajevskij - M. Matusovskij - E. Augustin a I. Růžička) Repert. sborník č. 10 — č (2 hl. zn.)

Píseň o městě mládí (A. V. Alexandrov - A. Savickij - J. Trefulka): Zp. písní 4 — čr; Písničky SSSR č. 57 — čr (3 hl. zn.)

Píseň o štěstí (I. Dunajevskij - M. Isakovskij - P. Kohout): Velký zp. písní SSSR — čr (3 hl. zn.)

Píseň o vlasti (I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Černý): Se zpěvem a smíchem — č; Písně 1. máje (mf) — č; Zp. písní 3 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr; Armáda zpívá — čr (2 hl. zn.)

Píseň o Volze (B. Mokrousov - S. Ostrovskij - J. Milde): Zp. písní 7 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr (3 hl. zn.)

Píseň u ohně (D. Kabalevskij - N. Šestakov - K. Bednář): Zp. písní 15 — čr (2 hl. zn.)

Písnička o radosti (A. Ostrovskij - J. Bělinskij - V. Fux): Zp. písní 14 — čr (2 hl. zn.)

Pochod entuziastov (nadšenců) (I. Dunajevskij - A. D. Aktilia — č — J. Urban — s — E. Pazderková): Sväz. piesne — s (3 hl.) SSSR zpívá — č (3 hl. zn.)

Pochod horníků (T. Chrennikov - J.

Dolmatovskij - L. Kubišta): Velký zp. písní SSSR —*čr;* Zp. písní 11 — *čr; (2 hl. zn.)* Písničky SSSR č. 80 — *čr (zn.)*

Pochod sovětské mládeže *(S. Tulikov - J. Dolmatovskij - K. Bednář):* Repert. sborník č. 10 — *č;* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Písně přátel — *čr;* Zp. písní 11 — *čr (3 hl. zn.)*

Pochod studentů *(A. Novikov - V. Charitonov - M. Kundera):* Zp. písní 9 — *čr (2 hl. zn.)*

Slunečné břehy *(V. Makarov - J. Bělinskij - F. Soukup):* Zp. písní 10 — *čr (3 hl. zn.)*

Stál na pokraji lesa klen *(V. Makarov - J. Švedov - J. Milde):* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Zp. písní 7 — *čr (2 hl. zn.)*

Světélka *(V. Makarov - A. Prišelc - M. Jirásková):* Zp. písní 14 — *čr (2 hl. zn.)*

Tam u Volhy *(V. Makarov - J. Bělinskij - M. Kubr):* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Zp. písní 12 — *čr;* Písně přátel — *čr;* Písničky SSSR č. 73 — *čr (3 hl. zn.)*

Tiché dievča *(V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - L. Holoubek):* Piesne Sovětského sväzu — *sr (3 hl. zn.)*

Tři vnuci *(V. Solovjov-Sedoj - A. Sofronov - J. Moravec):* Piesne Sov. sväzu — *sr;* Armáda zpívá — *čr (2 hl. zn.)*

Za chladného rána *(A. Cholminov - V. Zamjatin - K. Bednář):* Zp. písní 15 — *čr (2 hl. zn.)*

Zdravice *(S. Kac - A. Sofronov - J. Holečková):* Zp. písní 10 — *čr (2 hl. zn.)*

Zeť a tchyně *(V. Zacharov - A. Tvardovskij - L. Kubišta):* Zp. písní 6 — *čr (3 hl. zn.)*

Zurčí riečka *(M. Jordanskij - M. Rylskij - L. Holoubek):* Piesně Sov. sväzu — *sr (2 hl. zn.)*

Zvečera na řece *(B. Mokrousov - S. Ostrovskij - J. Procházková - Kučerová):* Zp. písní 7 — *čr (3 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Ať žije mládí *(S. Kac - A. Sofronov - M. Kubr):* Zp. písní 14 — *čr (sbor, zn.)*

Ať žije náš stát *(B. Alexandrov - A. Šilov - K. Bednář):* Písně boje a vítězství — *čr (3 hl. harm.)*

Ať žije Moskva *(A. Lepin - O. Fadějevová - J. Urban):* Písně SSSR 5 — *čr (2 hl., klav.)*

Bílá bříza *(A. Novikov - S. Vasiljev - J. Honzík):* Radostná je naše píseň *(sbor, klav.)*

Blíže háje *(L. Bakalov - M. Lapirov - J. Urban):* Písně SSSR 1 *(2 hl. klav.)*

Daleké cesty *(I. Dunajevskij - S. Alymov - M. Kubr):* Sborové písně 9 — *čr (sbor, klav.)*

Daleko od Moskvy *(N. Krjukov - J. Dolmatovskij - M. Kubr):* Písně SSSR 15 — *čr (2 hl. klav.)*

Dejte mi harmoniku mou *(V. Zacharov - M. Isakovskij - M. Patočka):* Sborové písně 4 — *čr (sbor, harm.)*

Dívčí trápení *(J. Žukovskij - A. Mašyško - M. Kubr):* Písně SSSR 15 — *čr (klav.)*

Do daleka se prostírá rodná zem *(L. Bakalov - J. Švedov - M. Kubr):* Sborové písně a tance — *čr (m. sbor, zn.)*

Dvě přítelkyně *(I. Dunajevskij - O. Fadějevová - J. Procházková-Kučerová):* Písně SSSR 10 — *čr (klav.)*

Dobře je sportovcem být *(V. Muradeli - A. Žarov - J. Kafka a J. Aplt):* Písně SSSR 25 — *čr (2 hl. klav.)*

Fotbalová písnička *(A. Novikov - L. Ošanin - J. Holečková):* Písně SSSR 25 — *čr (klav.)*

Horoucím létem ztemněly noci *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - V. Fux):* Písně SSSR 22 — *čr (2 hl. klav.)*

Hrej, harmoniko *(V. Makarov - S. Alymov - L. Kubišta):* Sborové písně a tance — *čr (2 hl. harm.)*

Jarní pochod *(I. Dunajevskij - S. Mi-*

chalkov - K. Bednář): Písně boje a vítězství — č *(sbor, harm.)*

Jasná je noc májová *(A. V. Alexandrov - S. Alymov - J. Urban):* Písně SSSR 3 — čr *(sbor, klav.)*

Jde jaro k nám *(I. Dunajevskij - I. Volpin - J. Urban):* Písně SSSR 5 — čr *(klav.)*

Je hájek v našem okolí *(N. Budaškin - G. Akulov - J. Holečková):* Písně SSSR 11 — čr *(klav.)*

Jsou-li krásné mladé květy v máji *(B. Mokrousov - S. Alymov - P. Kohout):* Písně SSSR 7 — čr *(klav.);* Populární melodie SSSR (KYRE 7) — č *(kyt. zn.)*

K novým úspěchům, sportovci *(L. Bakalov - V. Charitonov - J. Procházková-Kučerová):* Repert. sborník č. 12 — č *(klav.)*

K nám v Saratov *(M. Fradkin - L. Ošanin - J. Urban):* Písně SSSR 7 — čr *(klav.)*

Kama *(M. Koval - V. Kamenskij - J. Holečková):* Písně SSSR 13 — čr *(2 hl. klav.)*

Kdes, sade můj *(V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - J. Procházková-Kučerová):* Písně SSSR 11 — čr *(klav.)*

Kdeže jste vy nyní *(V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - J. Trefulka):* Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Kdo ví *(V. Zacharov - M. Isakovskij - L. Kubišta):* Sborové písně 2 — čr *(sbor, harm.)*

Kolečko *(A. Novikov - N. Nězlobin - J. Holečková):* Sborové písně 4 — čr *(sbor, harm.)*

Kráso mladých let *(V. Muradeli - E. Jodkovskij - K. Bednář):* Písně SSSR 17 — čr *(klav.)*

Kruh ohňů plá *(M. Koval - M. Komissarova - J. Holečková):* Písně SSSR 13 — čr *(klav.)*

Leninské hory *(J. Miljutin - J. Dolmatovskij - J. Holečková):* Písně SSSR 11 — čr *(klav.)*

Má dívko rozmilá *(V. Sorokin - I. Rusecká - J. Urban):* Písně SSSR 7 — čr *(klav.)*

Má líbezná vlasti *(I. Dunajevskij - A. Čurkin - J. Procházková-Kučerová):* Písně SSSR 25 — čr *(2 hl. klav.)*

Maminko má, arie z op. Mladá garda *(J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek):* Mladá garda — č *(sólo tenor, klav.)*

Město na Kamě *(L. Švarc - T. Sikorská - J. Urban):* Písně SSSR 5 — čr *(3 hl. klav.)*

Milé město *(N. Bogoslovskij - J. Dolmatovskij - J. Urban):* Písně SSSR 5 — čr *(klav.)*

Mládeži, vpřed *(A. Novikov - L. Ošanin - J. Holečková):* Písně SSSR 14 — čr *(3 hl. klav.)*

Mládežnická *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - K. Bednář):* Repert. souboru J. Fučíka — r *(sólo, sbor, klav.)*

Na ledě *(A. Novikov - L. Ošanin - L. Kubišta):* Písně SSSR 14 — čr *(klav.)*

Není, není nad ty květy *(M. Blantěr - M. Isakovskij - L. Kubišta):* Písně SSSR 9 — čr *(3 hl. klav.)*

Oj, u dubu starého *(S. Kac - A. Sofronov - L. Kubišta):* Sborové písně a tance — čr *(m. sbor, harm. zn.)*

O sovětském atomu *(V. Muradeli - S. Michalkov - J. V. Svoboda):* Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Od kraje až do kraje *(J. Dzeržinskij - D. Dzeržinskij - Z. Beráková):* Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Pastýřova písnička *(T. Popatenko - J. Trutněvová - V. Fux):* Písně SSSR 22 — čr *(klav.)*

Píseň Aňuty *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - V. Fux):* Písně SSSR 22 — čr *(klav.)*

Píseň mladých plavců *(V. Reněv - J. Valinová - K. Bednář):* Písně SSSR 25 — čr *(2 hl. klav.)*

Píseň o Moskvě *(V. Muradeli - A. Kovalenkov - M. Sedloň):* Písně SSSR 17 — čr *(sbor, klav.)*

Píseň slavíka *(I. Dunajevskij - V. Voložen - V. Fux):* Písně SSSR 22 — čr *(2 hl. klav.)*

Píseň o Jerevanu *(A. Chačaturjan — arm, ašug Graši — r, S. Bolotin a T. Sikorská - M. Kubr):* Písně SSSR 20 — čr *(klav.)*

Píseň o moskevské dívence *(T. Chrennikov - A. Bartová - J. Valja):* Písně SSSR 23—24 — čr *(klav.)*

Píseň o štěstí *(I. Dunajevskij - M. Isa-*

kovskij - P. Kohout): Písně SSSR 15 — čr *(sólo, 3 hl. klav.)*

Píseň o vlasti *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Černý):* Písně 1. máje (mf) — č *(2 hl. klav.);* Písně SSSR 10 — čr *(2 hl. klav.);* Sborové písně 3 — čr *(sólo, sbor, harm.)*

Píseň o Leninovi *(M. Blantěr - S. Smirnov - D. Halousková):* Repert. sborník č. 5 — č *(2 hl. klav.)*

Pochod horníků *(T. Chrennikov - J. Dolmatovskij - L. Kubišta):* Písně SSSR 15 — čr *(2 hl. klav.)*

Pochod sovětské mládeže *(S. Tulikov - J. Dolmatovskij - K. Bednář):* Za mír I/3 — čr *(3 hl. klav.)*

Pochod studentů *(A. Novikov - V. Charitonov - M. Kundera):* Písně SSSR 14 — čr *(2 hl. klav.)*

Proč *(A. Novikov-L. Ošanin-M. Kubr):* Písně boje a vítězství — čr *(4 hl. harm.)*

Přijď k nám v naši vísku *(D. Arakišvili - V. Gorgadze - J. Valja):* Písně SSSR 23—24 — čr *(klav.)*

Rázně kráčej *(M. Blantěr - M. Volpin - J. Procházková-Kučerová):* Písně SSSR 25 — čr *(2 hl. klav.)*

Rozloučení *(J. Miljutin - J. Dolmatovskij - J. Válek):* Repert. sborník č. 4 — č *(klav.)*

Sad jeden znám *(V. Solovjov-Sedoj - A. Faťjanov - M. Kroh):* Písně AUS (mf) — čr *(sólo, m. sbor, kytara)*

Sad můj milý *(A. Chačaturjan - V. Lebeděv-Kumač - J. Procházková-Kučerová):* Písně SSSR 23—24 — čr *(klav.)*

Slavík *(M. Jordanskij - A. S. Puškin - E. Frynta):* Písně SSSR 23—24 — čr *(klav.)*

Sormovská lyrická *(B. Mokrousov - J. Dolmatovskij - J. Holečková):* Písně SSSR 11 — čr *(klav.)*

Sovětští sportovci *(S. Kac - N. Laskovskij a I. Fink - J. Procházková-Kučerová):* Písně SSSR 25 — čr *(2 hl. klav.)*

Sportovní pochod *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Urban):* Písně SSSR 5 — čr *(klav.)*

Studentská sportovní *(G. Ponomarenko - J. Razsumovskij - M. Kuhn):* Repert. sborník č. 12 — č *(klav.)*

Šeřík rozkvetlý *(J. Miljutin - A. Sofronov - J. Holečková):* Zemědělské písně a častušky I. — č *(harm.)*

Široké dálky *(Z. Kompaněj ec - M. Isakovskij - M. Kubr):* Písně SSSR 21 — čr *(2 hl. klav.)*

Tak to bývá *(V. Makarov - J. Bělinskij - V. Fux):* Písně SSSR 22 — čr *(klav.)*

Tři vnuci *(V. Solovjov-Sedoj - A. Sofronov - J. Moravec):* Písně SSSR 7 — čr *(2 hl. klav.)*

Ty dívčí srdce *(I. Dunajevskij - V. Voloženin - V. Fux):* Písně SSSR 22 — čr *(2 hl. klav.)*

Ukolébavka *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Urban):* Písně SSSR 5 — čr *(klav.)*

Ukolébavka *(N. Rakov - A. Mašistov - J. Holický):* Písně SSSR 23—24 — čr *(klav.)*

Uralský hoch *(M. Koval - M. Levašov - J. Holečková):* Písně SSSR 13 — čr *(klav.)*

V zářícím slunci *(I. Dunajevskij - B. Laskin - J. Holečková):* Písně SSSR 25 — čr *(2 hl. klav.)*

V životě se často stává *(V. Solovjov - Sedoj - Lobkovskij a B. Laskin - J. Moravec):* Písně SSSR 7 — čr *(klav.)*

Vlají sportovní vlajky *(L. Bakalov - V. Malkov - D. Halousková):* Repert. sborník č. 12 — č *(klav.)*

Zaklínání *(J. Šaporin - A. S. Puškin - J. Procházková-Kučerová):* Písně SSSR 23—24 — čr *(klav.)*

Zimní cesta *(N. Bogoslovskij - A. S. Puškin - P. Křička):* Písně SSSR 23—24 — čr *(klav.)*

Zůstal jsi tím *(I. Dunajevskij - M. Isakovskij - P. Kohout):* Písně SSSR 10 — čr *(sólo, ž. sbor, klav.)*

7. *Písně oslavné a hymnické*

Tento oddíl obsahuje písně o komunistické straně, o vlasti, o velkých synech dělnické třídy a sovětského lidu. Zařadili jsme sem i některé

sbory z klasických ruských oper, oslavující nezlomný ruský lid. — Většina písní bude vhodná spíše pro vyspělejší soubory a vyžaduje pečlivě propracovaný výraz a ušlechtile a mohutně znějící sborový zvuk.

Jednohlasé se značkami

Bylina o burlacích *(V. Makarov - J. Bělinskij - L. Kubišta):* Zp. písní 10 — čr *(zn.)*

Hymna mezinárodního svazu studentstva *(V. Muradeli - L. Ošanin - L. Šárovec):* Zp. písní 4 — čr *(zn.);* Sväz. piesne — *s*

Hymna Sovětského svazu *(A. V. Alexandrov - El Registan a S. Michalkov - J. Taufer):* SSSR zpívá — čr; Písně přátel — čr; Piesne Sov. sväzu — *r (zn.)*

Píseň pionýrů Sovětského svazu *(A. Lepin - S. Michalkov - M. Kubr):* Zp. písní 16 — čr *(zn.)*

Píseň o Leninovi *(Z. Levin - T. Spendiarová - J. Holečková):* Zp. písní 1 čr *(zn)*

Píseň o Leninovi *(V. Šafrannikov - K. Altajskij - J. Holečková):* Zp. písní 1 — čr; Armáda zpívá — čr *(zn.)*

Píseň o Stalinovi I. *(M. Blantěr - A. Surkov - J. Urban):* Zp. naší tělový. chovy — čr *(zn.)*

Pochod demokratické mládeže *(A. Novikov - L. Ošanin - J. Urban):* Se zpěvem a smíchem — č; Zp. naší tělovýchovy — čr; Socialistické písně č. 5 — čr *(zn.);* Sväz. piesne — *s (zn.)*

To jsi ty, vlasti má *(A. Chačaturjan - G. Gridov - K. Bednář):* Písně přátel — čr *(zn.)*

Zpěv srdce *(A. Chačaturjan - ašug Graši a S. Michalkov - L. Kubišta):* Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. písní 10 — čr *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Ať žije náš stát *(B. A. Alexandrov - A. Šilov - K. Bednář):* Velký zp. písní SSSR — čr; Zp. písní 13 — čr *(3 hl. zn.)*

Festivalová *(A. Novikov - V. Charitonov - K. Bednář):* Písně přátel — čr *(2 hl. zn.);* Zp. písní 13 — čr *(3 hl. zn.)*

Hymna Sovětského svazu *(A. V. Alexandrov - El Registan a S. Michalkov - J. Taufer):* jednotlivá — čr *(3 hl. zn.);* Armáda zpívá — čr *(2 hl. zn.)*

Hymna Ukrajinské SSR *(Kolektiv pod vedením A. D. Lebedince - P. Tyčyna a M. Bažan - L. Kubišta):* Zp. písní 5 — čr *(3 hl. zn.)*

Kantáta o Stalinovi *(A. V. Alexandrov - A. Isakov - J. Urban):* Piesne Sov. sväzu — *s (sbor, zn.)*

Kozácká duma o Stalinovi *(V. Kolesnikov - A. Isakov - J. Urban):* Sväz. piesne — *s (2 hl.)*

My s Leninem a Stalinem *(V. Kručinin - V. Lebeděv-Kumač - J. Holečková):* Zp. písní 1 — čr; Se zpěvem smíchem — č; Armáda zpívá — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň pionýrů Sovětského svazu *(S. Černěckij - S. Michalkov - J. Holečková — s, M. Fero):* Zp. písní 4 — čr *(2 hl. zn.);* Pion. piesne — *s (2 hl.)*

Píseň pionýrů Sovětského svazu *(A. Lepin - S. Michalkov - M. Kubr):* Písničky SSSR č. 97 — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň o Leninovi *(Z. Levin - T. Spendiarová - J. Holečková):* SSSR zpívá — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň o Stalinovi I. *(M. Blantěr - A. Surkov - J. Urban):* Se zpěvem a smíchem — č; Písně 1. máje — č; Zp. písní 2 — čr; Zp. naší tělovýchovy — čr; Armáda zpívá — čr; SSSR zpívá — čr *(2 hl. zn.)*

Píseň o Stalinovi II *(M. Blantěr - A.*

Surkov - M. Kubr): Velký zp. písní SSSR — *čr;* Zp. písní 11 — *čr;* Písně přátel — *čr (3 hl. zn.)*

Píseň o Stalinovi *(L. Revuckyj — ukr., M. Rylskij - J. Holečková):* Zp. písní 1— *ču;* SSSR zpívá — *čr (2 hl. zn.)*

Píseň o stalinské ústavě *(L. Revuckyj — ukr. lid. text — r, A. Mešistov - J. Aplt):* Zp. písní 11 — *čr (4 hl. zn.)*

Píseň o Ščorsovi *(M. Blantěr - M. Golodnyj - L. Kubišta):* Armáda zpívá — *čr (2 hl. zn.)*

Píseň o vlasti *(D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - J. Holečková):* Velký zp. písní SSSR — *čr (4 hl. zn.);* Zp. písní 9 — *čr (3 hl. zn.)*

Píseň o Vorošilovovi *(A. V. Alexandrov - O. Kolyčev - J. Urban):* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Armáda zpívá — *čr;* SSSR zpívá — *čr (3 hl. zn.)*

Pochod demokratické mládeže *(A. Novikov - L. Ošanin — č, J. Urban — s, L. Juhanová):* Armáda zpívá — *čr (2 hl. zn.);* Piesne Sov. sväzu — *s;* SSSR zpívá — *čr;* Zp. písní 4 — *čr (3 hl. zn.);* Sväz. piesne — *s*

Přípitek *(J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek):* Písničky SSSR č. 91 — *č (3 hl. zn.)*

Rusko *(A. Novikov - S. Alymov - J. Milde):* Velký zp. písní SSSR — *čr (4 hl. zn.)*

Sláva Stalinovi *(D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - P. Kohout):* Velký zp. písní SSSR — *čr;* Zp. písní 11 — *čr (4 hl. zn.)*

Pohřební pochod ruských revolucionářů *(revoluční — J. Urban):* Písničky SSSR č. 39 — *čr;* SSSR zpívá — *čr (2 hl. zn.)*

Sláva Ti, otčino *(V. Bělyj - I. Frenkel - J. Holečková):* Zp. písní 1 — *čr (3 hl. zn.)*

Sviť nám, naše slunce *(A. Štogarenko — ukr, P. Tyčyn - J. Holečková):* Zp. písní 1 — *ču (3 hl. zn.)*

Tam pod kremelskou zdí *(A. Novikov - A. Prišelc):* Zp. písní 1 — *(3 hl. zn.)*

V širou dál *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Černý):* Velký zp. písní SSSR — *čr;* SSSR zpívá — *čr;* Zp. písní 3 — *čr;* Písně SSSR 10 — *čr;* Písničky SSSR č. 3 — *čr;* Armáda zpívá — *čr (2 hl. zn.)*

Veliký Stalin vede nás *(A. Novikov - V. Charitonov - M. Kundera):* Zp. písní 9 — *čr (2 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

(Sbory většinou na dvou osnovách, značky)

Balada o Alexandru Matrosovi *(M. Koval - L. Ošanin - J. Valja):* Písně boje a vítězství — *čr (klav.)*

Bratr za bratra *(S. Prokofjev - V. Lebeděv-Kumač - J. Holečková):* Písně SSSR 23—24 — *čr (klav.)*

Dva sokoli *(E. Jurevič — ukr. lid. — J. Holečková):* Zp. písní 1 — *čr sbor, zn.);* Armáda zpívá — *čr (sbor, zn.)*

Dvojzpěv Eufrosiny a Tarase z opery „Rodina Tarasova" *(D. Kabalevskij - S. Cenin - R. Vonásek):* Písně SSSR 18—19 — *č (zpěv, klav.)*

Festivalová *(A. Novikov - V. Charitonov - K. Bednář):* Písně SSSR 14 — *čr (2 hl. klav.)*

Hymnus Moskvě *(V. Muradeli - A. Kovalenko - K. Bednář):* Písně boje a vítězství — *čr (3 hl. harm.)*

Je taková strana *(A. Novikov - L. Ošanin - M. Khun):* X. sjezd KSČ — *č (2 hl. klav.)*

Kantáta o Stalinovi *(A. V. Alexandrov - M. Injuškin - J. Urban):* Písně SSSR 3 — *čr (sólo, sbor, klav.);* Armáda zpívá — *čr (sbor, zn.)*

Kozácká duma o Stalinovi *(V. Kolesnikov - A. Isakov - J. Urban):* SSSR zpívá — *čr (sbor, zn.)*

Oslavná píseň o Stalinovi *(V. Zacharov - M. Isakovskij - J. Urban):* Písně SSSR 6 — *čr (sólo, sbor, klav.)*

Pionýři sázejí les *(D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - J. Holečková):* Písně SSSR 16 — *čr (sbor, klav.)*

Píseň hajného z opery „Rodina Tarasova" *(D. Kabalevskij - S. Cenin - R. Vonásek)*: Písně SSSR 18—19 — č *(sólo baryton, klav.)*

Píseň o Leninovi *(B. Alexandrov - O. Kolyčev - K. Bednář)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Píseň o Leninovi *(M. Blantěr - S. Smirnov - J. Halousková)*: X. sjezd KSČ — č *(2 hl. klav.)*

Píseň o Leninovi *(hudba i text P. Dmitrojev - Kabanov - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Píseň o Stalingradě *(B. Mokrousov - V. Lebeděv-Kumač - J. Milde)*: Repertoir soboru ČKD Stalingrad — čr *(sólo, sbor, klav.)*; Sborové písně SSSR 6 — čr *(sbor, harm.)*

Píseň o Stalinovi *(A. V. Alexandrov - S. Alymov - J. Urban)*: Písně SSSR 3 — čr *(sólo, sbor, klav.)*

Píseň o Stalinovi I *(M. Blantěr - A. Surkov - J. Urban)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*; Písně SSSR 2 — čr *(2 hl. klav.)*

Píseň o Stalinovi *(A. Chačaturjan-ašug Mirza - Z. Knittl)*: Písně SSSR 16 — čr *(sbor, klav.)*

Píseň o Stalinovi *(D. a Dm. Pokrass - M. Isakovskij - Z. Beráková)*: Písně boje a vítězství — čr *(harm.)*

Píseň o straně *(B. Alexandrov - A. Godov a A. Šilov - J. Procházková-Kučerová)*: Repert. sborník č. 5 — č *(4 hl., klav.)*

Píseň o Juliu Fučíkovi *(Z. Levin - P. Gradov - J. Procházková-Kučerová)*: Repert. sborník č. 9 — č *(klav.)*

Píseň o Ščorsovi *(A. Koposov - P. Konatov - J. Holečková)*: Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*; Písně SSSR 9 — čr *(2 hl. klav.)*; Písně AUS VN — čr *(m. sbor, harm. zn.)*

Píseň o vlasti *(D. Šostakovič - J. Dolmatovskij-J. Holečková)*: Armáda zpívá *(sbor, zn.)*; Sborové písně SSSR 3 — čr *(sbor, klav.)*

Píseň o Vorošilovovi *(A. V. Alexandrov - O. Kolyčev - J. Urban)*: Písně SSSR 3 — čr *(3 hl. klav.)*; Písně boje a vítězství — čr *(2 hl. harm.)*

Píseň o Volze *(B. Mokrousov - S. Ostrovyj - Z. Beráková)*: Písně boje a vítězství — čr *(3 hl. harm.)*

Pochod demokratické mládeže *(A. Novikov - L. Ošanin - J. Urban)*: Písně SSSR 4 — čr *(sólo, sbor, klav.)*; Mírová fronta zvítězí — čr *(sólo, sbor, zn.)*

Přípitek *(A. Aruťuňan - A. Gajamov - J. Holečková)*: Písně SSSR 16 — čr *(sbor, klav.)*

Přípitek *(J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek)*: Mladá garda — č *(sólo, sbor, klav.)*

Přísaha *(J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek)*: Mladá garda — č *(sólo, sbor, klav.)*

Přísaha národů *(R. Jachin - El Registan - J. Fux)*: Sborové písně SSSR 10 — čr *(sbor, klav.)*

Rodná otčina *(A. V. Alexandrov - S. Michalkov - J. Holečková)*: Sborové písně SSSR 8 — čr *(sólo, 3 hl. klav.)*

Rusko *(A. Novikov - S. Alymov - J. Milde)*: Sbor. písně a tance — čr *(sólo, sbor, harm. zn.)*; Sborové písně SSSR 6 — čr *(sbor, harm.)*

Sbor dívek z opery „Eugen Oněgin" *(P. I. Čajkovskij - A. S. Puškin)*: Sborové písně SSSR 7 — čr *(ž. sbor, klav.)*

Sbor dívek z Opery „Rusalka" *(A. Dargomyžskij - A. S. Puškin)*: Sborové písně SSSR 7 — čr *(ž. sbor, klav.)*

Sbor odcházejícího lidu z opery „Rodina Tarasova" *(D. Kabalevskij - S. Cenin - R. Vonásek)*: Písně SSSR 18—19 — č *(sbor, klav.)*

Sbor z opery „Boris Godunov" *(P. M. Musorgskij - A. S. Puškin)*: Sborové písně SSSR 7 — čr *(ž. sbor, klav.)*

Skalní orel *(D. V. Buglaj - M. Lapirov - L. Kubišta)*: Zp. písní 10 — čr *(sbor, zn.)*

Sláva Stalinovi *(D. Šostakovič - J. Dolmatovskij - P. Kohout)*: Sborové písně SSSR 6 — čr *(sbor, harm.)*

Sláva velikému Stalinovi *(B. Alexandrov — text dopisu Komsomolu — M. Kubr)*: Sborové písně SSSR 8 — čr; Repert. sborník č. 2 — čr *(sólo, sbor, klav.)*

Sláva Stalinovi *(K. Massalitinov - B. Debnis - J. Valja)*: Písně boje a vítězství — čr *(sbor, harm.)*

Slyš, rodná strano *(A. Novikov-L. Ošа-*

nin - M. Khun): X. sjezd KSČ — čr (2 hl. klav.)
Sokoli (V. Zacharov — ukr. lidový — r, M. Isakovskij - J. Urban): SSSR zpívá — čr (ž. sbor, zn.)
Strana, náš kormidelník (V. Muradeli - S. Michalkov - M. Khun): X. sjezd KSČ — čr (sólo, 3 hl. klav.)
Svatební sbor z opery „Ivan Susanin" (M. I. Glinka - J. Holečková): Sborové písně SSSR 7 — čr (ž. sbor, klav.)
To jsi ty, vlasti má (A. Chačaturjan - P. Gribov - K. Bednář): Písně SSSR 20 — čr (klav.)
V komunismus nás učení Stalinovo vede (A. Novikov - V. Charitonov - J. Procházková-Kučerová): X. sjezd KSČ — čr (sólo, 2 hl. klav.)
Veliký Stalin vede nás (A. Novikov - V. Charitonov - M. Kundera): Písně SSSR 14 — čr (2 hl. klav.)
Vy širé stepi (J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek): Mladá garda — č (mezzosoprán, sólo, klav.)
Zas nový úsvit vzejde (J. Mejtus - M. Isakovskij - R. Vonásek): Mladá garda — č (bas, sólo, klav.)
Závěrečný sbor z opery „Rodina Tarasova" (D. Kabalevskij - S. Cenin - R. Vonásek): Písně SSSR 18—19 — č (sbor, klav.)
Zpěv Nasti a komsomolek z opery „Rodina Tarasova" (D. Kabalevskij - S. Cenin - R. Vonásek): Písně SSSR 18—19 — č (soprán, sólo, ž. sbor, klav.)
Zpěv Pavky z opery „Rodina Tarasova" (D. Kabalevskij - S. Cenin - R. Vonásek): Písně SSSR 18—19 — č (tenor, sólo, klav.)
Zpěv srdce (A. Chačaturjan-ašug Graši a S. Michalkov - L. Kubišta): Písně SSSR 20 — čr (klav.)
Zpěv Tarase z opery „Rodina Tarasova" (D. Kabalevskij - S. Cenin - R. Vonásek): Písně SSSR 18—19 (bas, (tenor, sólo, klav.)
Živý Iljič (Z. Kompaněj ec - M. Matusovskij - L. Kubišta): Písně boje a vítězství — čr (harm.)

8. Dětské a pionýrské písně

Bohatství tématiky sovětských dětských a pionýrských písní je zřejmé již z jejich názvů. Písně pomáhají probouzet a vychovávat v dětech nejlepší vlastnosti sovětského člověka. Všechny písně budou dobře znít jednohlase i dvojhlase, za doprovodu harmoniky nebo klavíru.

Jednohlasé se značkami

Buben (M. Krasev - N. Frenkel - J. Procházková-Kučerová): Zp. písní 16 — čr (zn.)
Deti sveta za mier (Z. Levin - L. Rublov — s, M. Ferko): Pion. piesne — s
Dětská hra s rolničkami (M. Krasev - N. Frenkel - J. Procházková-Kučerová): Zp. písní 16 — čr (zn.)
Do nového školního roku (A. Chačaturjan - N. Vladimirskij - A. Adamská): Zp. písní 16 — čr (zn.)
Jedlička (Bekman - V. Čtvrtek): Pionýrův rok — č (zn.)
Jízda vlakem (N. Krjukov - A. Barto - A. Adamská): Zp. písní 16 — čr (zn.)
O Péťovi (D. Kabalevskij - N. Gal - L. Kubišta): Zp. písní 4 — čr (zn.)
Pieseň veselej družiny (M. Blantěr - S. Michalkov — s, E. Lašíková): Pion. piesne — s
Pieseň o pionierskom sne (L. Bakalov - C. Solodar — s, Lašíková): Pion. piesne — s
Pionýrská družina (D. Kabalevskij - A. Vysotská - A. Adamská): Šťastné mládí — čr (zn.)
Pionýři na cestách (M. Starokadomskij - S. Michalkov - K. Bednář): Zp. písní 16 — čr (zn.)
Píseň moskevských dětí o Stalinovi

(*M. Krasev - N. Frenkel - J. Procházková-Kučerová*): Zp. písní 16 — čr (*zn.*)

Píseň sovětských školáků o míru (*J. Tiličejevová - L. Někrasovová - A. Adamská*): Zp. písní 16 — čr (*zn.*)

Píseň o veselém turistovi (*J. Žarkovskij - S. Michalkov - M. Staněk*): Zp. písní — čr (*zn.*)

Pochod veselých dětí (*I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Noha*): Se zpěvem a smíchem — č; Zp. písní 3 — čr; Písničky SSSR č. 26 — čr; Velký zp. písní SSSR — čr (*zn.*)

Pochodová pieseň (*J. Tiličejevová - L. Někrasov — s, A. Mihálíková*): Pion. piesne — *s*

Praporek (*M. Krasev - N. Frenkel - J. Procházková-Kučerová*): Zp. písní 16 — čr (*zn.*)

Rudé máky rozkvetly (*M. Jordanskij - O. Vysotská - A. Adamská*): Zp. písní 16 — čr (*zn.*) m

Říčka (*M. Jordanskij - G. Abramov - I. Růžička*): Zp. písní 16 — čr (*zn.*)

Spi, synáčku (*M. Starokadomskij - O. Vysotská - A. Adamská*): Zp. písní 16 — čr (*zn.*)

Svátek pionýrů (*A. Ostrovskij - G. Rublov - A. Adamská*): Zp. písní 16 — čr (*zn.*)

Veselá družina (*M. Blantěr - S. Michalkov - Z. Havelková*): Pionýrův rok — č (*zn.*)

Veselý vítr (*I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - N. Slabihoudová*): Zp. 1. máje — čr (*zn.*)

Vždy buď připraven (*Děškin-A. Žarov-J. Urban*): Mládí zpívá III — čr (*zn.*)

Dvojhlasé se značkami

Echo (*A. Lepin - O. Vysotská*): Pion. piesne — *r (2 hl.)*

Ej, jak je dobře (*I. Dunajevskij - V. Šmitgof - L. Kubišta*): Zp. písní 4 — čr (*2 hl. zn.*)

Jarní písnička (*J. Tiličejevová - Z. Alexandrovová - A. Adamská*): Zp. písní 16 — čr (*2 hl. zn.*)

Jarní den (*A. Ostrovskij - V. Malkov - s, M. Ferko*): Pion. piesne — *s (2 hl.)*

Jaro přišlo do ulic (*N. Krjukov - A. Barto - A. Adamská*): Zp. písní 16 — čr (*2 hl. zn.*)

Komsomol, náš bratr milý (*G. Liskov - čuvažský text I. Maglaj - r, A. Bajkalov - A. Adamská*): Zp. písní 16 — čr (*2 hl. zn.*)

Letní odpočinek (*A. Lepin - O. Vysotská - A. Adamská*): Šťastné mládí — čr (*2 hl. zn.*)

Mladí zahradníci (*M. Starokadomskij - O. Vysotská - K. Bednář*): Zp. písní 16 — čr (*2 hl. zn.*)

O čem sní děti (*A. Chačaturjan - P. Gradov - M. Kubr*): Velký zp. písní SSSR — čr (*2 hl. zn.*)

Pionýrský pochod (*M. Fradkin - I. Ošanin - č, Z. Havelková - s, E. Pazderková*): Zp. písní 4 — čr (*2 hl. zn.*); Pion. piesne — *s (2 hl.)*

Píseň mladých Nachimovců (*V. Solovjov - Sedoj - N. Glejzarov - K. Bednář*): Velký zp. písní SSSR — čr; Písně budovatelů socialismu — č; Písně AUS VN II — r; Zp. písní 9 — čr (*2 hl. zn.*); Pion. piesne — *s (2 hl.)*

Píseň Nachimovců (*V. Solovjov-Sedoj - S. Fogelson - K. Pačes*): Zp. písní 4 — *r (2 hl. zn.)*

Písnička Geka (*A. Lepin - G. Rublov - I. Růžička*): Písničky SSSR č. 98 — čr (*2 hl. zn.*)

Pod rudou hvězdou (*B. Majzel - A. Kuzněcovová - A. Adamská*): Šťastné mládí — čr (*2 hl. zn.*)

Pochod pionýrů (*R. Gabičvadze - gruz. K. Kaladze - r. L. Někrasová - P. Erml*): Zp. písní 16 — čr (*2 hl. zn.*)

Pochod školákov (*V. Gerčik - J. Valinová - A. Mihálíková*): Pion. piesne — *s (2 hl.)*

Pochod veselých dětí (*I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Noha*): I. máj — čr; Armáda zpívá — čr; SSSR zpívá — čr; Piesne Sov. sväzu — *s (2 hl. zn.)*

Příštím dnům (*D. Kabalevskij - P. Gradov - K. Bednář*): Zp. písní 16 — čr (*2 hl. zn.*)

Veselý vítr *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - N. Slabihoudová)*: Zp. písní 16 — čr *(3 hl. zn.)*
Vzpomínáme na prázdniny *(N. Krjukov - A. Barto - A. Adamská)*: Zp. písní 16 — čr *(2 hl. zn.)*
Vždy buď připraven *(Děškin - A. Žarov - J. Urban)*: Zp. písní 4 — čr *(2 hl. zn.)*
Vždy připraven *(I. Dunajevskij - V. Šmitgof - K. Bednář)*: Zp. písní 16 — čr *(2 hl. zn.)*
Vždyť roky jdou *(V. Zacharov - M. Isakovskij - S. Machonin)*: Zp. písní 4 čr *(3 hl. zn.)*
Zimička, zima *(V. Gerčik - A. Tverskij - A. Adamská)*: Šťastné mládí — čr *(2 hl. zn.)*
Zpíváme si o létě *(J. Tiličejevová - O. Vysotská - M. Kubr)*: Zp. písní 16 — čr *(2 hl. zn.)*
Zvuč, písni *(D. Kabalevskij - V. Lebeděv-Kumač - A. Hostomská)*: Šťastné mládí — čr *(2 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Pochod veselých dětí *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - J. Noha)*: Písně SSSR 4 — čr *(klav.)*
Veselý vítr *(I. Dunajevskij - V. Lebeděv-Kumač - N. Slabihoudová)*: Písně SSSR 10 — čr *(klav.)*
Vždyť roky jdou *(V. Zacharov - M. Isakovskij - S. Machonin)*: Za mír I/5 — čr *(sbor, klav.)*

II. LIDOVÉ PÍSNĚ NÁRODŮ SOVĚTSKÉHO SVAZU

Vysvětlivky: Jméno v závorce za názvem písně znamená překladatele. Před jménem překladatele uvádíme jen u písní zlidovělých a nových lidových písní autora ruského, ukrajinského nebo jiného textu, pokud je znám.
U některých písní jiných národů SSSR uvádíme před jménem českého překladatele jméno ruského překladatele (označeno „r").
V některých případech uvádíme též autora zlidovělého nápěvu, našeho nebo sovětského upravovatele a pod.

1. Písně ruské

Jednohlasé

Ach, vy síně, moje síně *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
A my proso zasili *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
A my s milou nepůjdeme od sebe *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
Buďte sbohem *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
Byl jednou na kopci háječek, háj *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
Daladin, daladin, dejte vajíčko *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
Dobře se má kolchozník *(J. Holečková)*: Zp. písní SSSR sv. 1 — čm *(zn.)*
Ej, uchněm *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 28 — čr
Chodil Váňa *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
Chodím, procházím se *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*
Ivánečku, Ivane *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — čr *(zn.)*

Jen se zapleťte, zapleťte, vlásky *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Kak na gorje kalina *(J. Bohuslav)*: Mládí zpívá 3 — *čr (zn.)*
Kak po morju *(J. Bohuslav)*: Mládí zpívá 3 — *čr (zn.)*
Koho rádi máme *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Marfuta *(J. Vladislav)*: Zpěv. písní SSSR sv. 12 — *čr (zn.)*
Na vršíčku kalina *(L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (zn.)*
Nebyl, nebyl větřík *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Nelítej ty, sokolíčku *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Noc *(L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (zn.)*; Velký zp. písní — *čr (zn.)*
Pádí metelice dolů ulicí *(J. Holečková)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (zn.)*; Velký zp. písní — *čr (zn.)*
Přestaň, Volho, k moři plynout *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Rolničky *(L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (zn.)*
Seděla jsem dníček, seděla jsem dva *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Seraja šinělka *(M. Kubr)*: Mládí zpívá 3 — *čr (zn.)*
Slavnoje more, svjasčenyj Bajkal: Mládí zpívá 3 — *čr (zn.)*
Sosna u vrat se začala kolíbat *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Step *(J. Urban)*: Zp. písní SSSR sv. 3 — *čr (zn.)*
Šest přítelkyň *(N. Slabihoudová)*: Zp. písní SSSR sv. 12 — *čr (zn.)*
Tam v tom širém moři *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Teče voda po písku *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Trojka *(P. Vjazemskij - L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (zn.)*
Tulák *(L. Kubišta)*: Písničky SSSR č. 70 — *čr (zn.)*; Velký zp. písní SSSR — *čr (zn.)*
U těch našich širokých, u těch našich vrat *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Udělám všechno pro milého *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Uchar kupěc: Mládí zpívá 3 — *r (zn.)*
V syrém háji, háji *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
V širém moři husička plavala *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
V širém poli břízečka stála *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
V tom našem sádku, sádečku *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Vinný keř roste v sadě *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Vozka *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 42 — *čr (zn.)*; Svázácké piesne — *r*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Ach, vy časy, vy mé časy veselé *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Blízko našich, blízko vrat *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Borodino *(M. J. Lermontov - B. Mathesius)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (3 hl. zn.)*; Armáda zpívá — *čr (3 hl. zn.)*
Břehy ční vysoké *(M. I. Ožegov - N. Slabihoudová)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)*
Cihelno má, cihelno *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (zn.)*
Častušky *(J. Vladislav)*: Zp. písní SSSR sv. 12 — *čr (3 hl. zn.)*
Častušky — z filmu „Pád Berlína" *(J. Vladislav)*: Zp. písní SSSR sv. 12 — *čr (2 hl. zn.)*; Písničky SSSR č. 82 — *čr (zn.)*
Čípak jsi ty, dívko milá *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Dejte, dejte, babuško *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Dneska máme sobotěnku *(L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (3 hl. zn.)*
Dobrý den, mé děvče *(J. Vladislav)*: Zp. písní SSSR sv. 12 — *čr (3 hl. zn.)*

Dubinuška *(J. Urban)*: Zp. naší tělovýchovy — *čr (2 hl. zn.)*; SSSR zpívá — *čr (2 hl. zn.)*; Písničky SSSR č. 38 — *čr (2 hl. zn.)*; Svazácké piesne — *s (2 hl.)*; Armáda zpívá — *čr (2 hl.)*

Dolů po mátušce Volze: Sväz. piesne *r — (2 hl.)*

Duši je veselo *(upr. K. Massalitinov - A. Salnikov - M. Kubr)*: Zpěv. písní SSSR sv. 12 — *čr (3 hl. zn.)*

Ech, co ráda vídáte *(J. Vladislav)*: Sborové písně SSSR 11—12 — *čr (ž. sb.)*

Fašanek, fašanek *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (sm. sb.)*

Hoj, a ty má kalinko *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*

Hoj, husičko moje milá *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (sm. sb.)*

Hoj, ty pole moje *(N. Slabihoudová)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)* Velký zp. písní SSSR — *čr (3 hl. zn.)*

Hoj, ty Váňo *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (3 hl.)*

Hoj, vy hory *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (sm. sb.)*

Hoj, vy selští hoši *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*

Hory, hory mé *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*

Chodila si dívčina po háječku *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*

Jablíčko *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (3 hl. zn.)*

Jahůdečko rozmilá *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*

Jenom padej a padej dál *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (3 hl. zn.)*

Jermak *(K. Rylejev - L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)*

Kazanka: Piesne Sovietského sväzu — *sr (2 hl. zn.)*

Kalinka *(I. Burghauser)*: Písně AUS VN — *č (2 hl. zn.)*; Zp. písní SSSR sv. 3 — *čr (2 hl. zn.)*; Písničky SSSR č. 29 — *čr (2 hl. zn.)*; Armáda zpívá — *čr (2 hl. zn.)*; Piesne Sovietského sväzu — *sr (2 hl. zn.)*

Koleda, maleda *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*

Komářička ožení*me (L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — *čr (2 hl. zn.)*

Kozácká uspávanka *(M. J. Lermontov)*: Pionierske piesne — *s (2 hl.)*

Kramáři *(N. A. Někrasov - L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)*; Písničky SSSR č. 54 — *čr (2 hl. zn.)*

Křepelička *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (3 hl.)*

Kukačka: Piesne Sovietského sväzu — *sr (2 hl. zn.)*

Lehko se to chlapci říkalo *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (ž. sb.)*

Na Kavkaze je hora *(upr. J. Křička - K. Bednář)*: Zp. písní SSSR sv. 16 — *čr (3 hl., d. sb., zn.)*

Nad poli *(M. Kubr)*: Velký zp. písní SSSR — *čr (2 hl. zn.)*; Písničky SSSR č. 79 — *čr (2 hl. zn.)*

Nedaleko Rostova *(upr. A. Novikov - M. Kroh)*: Písně AUS VN — *č (2 hl. zn.)*

Nejkrásnější moře *(D. Davidov - L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (3 hl. zn.)*

Oj, rovina — oj, dolina *(L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — *čr (4 hl. zn.)*; Zp. písní SSSR sv. 6 — *čr (4 hl. zn.)*

Oj, stepi široká *(L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — *čr (3 hl. zn.)*

Oj, ty stepi široká *(L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (3 hl. zn.)* Armáda zpívá — *čr (3 hl. zn.)*

Píseň veselou si zpívám *(L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)*

Píseň veselou si zpívám *(L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — *čr (2 hl. zn.)*

Po té louce, po lučině *(J. Vladislav)*: Zp. písní SSSR sv. 15 — *čr (2 hl. zn.)*

Po Volze, po proudu *(L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (3 hl. zn.)*

Přes moře, oceán *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*

Půjdu já, vyjdu já si *(J. Vladislav)*: Zp. písní SSSR sv. 15 — *čr (3 hl. zn.)*

Sednu já si, sednu já *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (sm. sb.)*

Skála ční nad Volhou *(A. Navrockij - L. Kubišta)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)*

Sleť k nám tichučký večer: Pionierske piesne — *s (2 hl.)*

Step *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 34 — *čr (2 hl. zn.)*

Stojí hora vysoká *(J. Holečková)*: Zp. písní SSSR sv. 1 — *čr (2 hl. zn.)*
Stojí v poli bílý den *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (3 hl. zn.)*
Strouha *(upr. A. V. Alexandrov - J. Urban)*: Písně SSSR sv. 3 — *čr (m. sbor)*
Svítí měsíc *(J. Milde)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)*
Štíhlá jeřabinka *(I. Surikov - M. Kundera)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (2 hl. zn.)* Velký zp. písní SSSR — *čr (2 hl. zn.)*
Tam pod tou rokytou *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
To se bílá břízka v poli *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
To se orel s bílou huskou nekoupal *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (3 hl.)*
Toulal jsem se celým světem *(L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — *čr 4 hl. zn.)*
Unavená: Piesne Sovietského sväzu — *sr (4 hl. zn.)*
Už vínek nebude v komůrce visívat *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
V černém lese *(N. Slabihoudová)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr (3 hl. zn.)*
V širém poli *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Ve vsi, ve vsi Izmajlovu *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Večerní zvon *(upr. S. Volkov - J. Kozlov - J. Urban)*: Piesne Sovietského sväzu — *sr (2 hl. zn.)*
Vesele hraj, harmoniko *(upr. K. Massalitinov - M. Mordasovová a N. Čujev-M. Kubr)*: Zp. písní SSSR sv. 12 — *čr (3 hl. zn.)*
Vdali dívku *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Vinohrad *(J. Vladislav)*: Zp. písní SSSR sv. 15 — *čr (2 hl. zn.)*
Zahrádečko moje *(N. Slabihoudová)*: Zp. písní SSSR sv. 8 — *čr;* Písničky SSSR č. 60 — *čr (2 hl. zn.)*
Země, země, černá zem *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. zn.)*
Zvonečky: Piesne Sovietského sväzu — *sr (2 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Častušky — z filmu Pád Berlína *(upr. B. Macák - J. Vladislav)*: Písně boje a vítězství — *čr (2 hl. harm.)*
Donci — molodci *(J. Sládek)*: Za mír I/5 — *čr (sm. sb., klav.)*
Jablíčko *(J. Vladislav)*: Zp. písní SSSR sv. 12 — *čr (3 hl. zn.);* Písně boje a vítězství — *čr (3 hl. harm.)*
Je tak krásně, když den začíná *(upr. A. Koposov - G. Golovastikov - M. Kubr)*: Písně SSSR sv. 21 — *čr (2 hl. klav.)*
Kdo by do světa zlobu zaséval *(J. Vladislav)*: Sborové písně SSSR 11 — 12 — *čr (sm. sb.)*
Když mě milý provázel *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (1 hl. harm.)*
Mlha leží pod Chlumem *(upr. A. Mosolov - L. Kubišta)*: Písně boje a vítězství — *čr (2 hl. klav.)*
Na kopečku *(upr. A. Mosolov - I. Růžička)*: Sborové písně SSSR 11—12 — *čr (2 hl. klav.)*
Na lučině široké *(upr. B. Macák - J. Holečková)*: Písně boje a vítězství — *čr (2 hl. harm.)*
Na vršíčku kalina *(L. Kubišta)*: Sborové písně SSSR 3 — *čr (sm. sbor, harm.)*
Nevěrník zas přišel ke mě *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (2 hl. balalajka)*
Ruská lidová *(L. Kubišta)*: Písně SSSR 13 — *čr (1 hl. klav.)*
Pod Saratovem *(J. Honzík)*: Sborové písně SSSR 11—12 — *čr (2 hl. klav.)*
Podhorská *(J. Vladislav)*: Ruské lid. písně — *čr (3 hl. harm.)*
Rostly květy pod kopečkem *(J. Valja)*: Písně boje a vítězství — *čr (sb.)*
S balalajkou svět je hezčí *(upr. K. Massalitinov - M. Kubr)*: Zp. písní SSSR 12 — *čr (1 hl., harm., balalajky)*
Sovětští sokoli *(upr. B. Strannoljubskij - I. Růžička)*: Sborové písně SSSR 12 — *čr (sm. sb., klav.)*

V širém poli bílá břízka stála *(upr. A. V. Alexandrov - J. Urban):* Písně SSSR 6 — *čr (sm. sb., klav.)*

Večerní zvon *(upr. V. S. Volkov - J. Urban):* Písně SSSR 2 — *čr (1 hl. klav.);* Sborové písně SSSR 1 — *čr (sm. sb., klav.)*

Věje větřík *(upr. A. Mosolov - L. Kubišta):* Písně boje a vítězství — *čr (2 hl. klav.)*

Vlast *(upr. A. Koposov - J. Hořec):* Sborové písně SSSR 11—12 — *čr (sm. sbor)*

Vozka *(J. Urban):* Písně SSSR 6 — *čr (1 hl. klav.)*

2. *Písně ukrajinské*

Jednohlasé se značkami

Děvče v síni čekalo *(J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Dlouho jsi, Tarasi, trpěl *(J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Dumy moje, písně moje *(ukr. T. H. Ševčenko - J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Fa'ešníku *(J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Hodím kužel na polici *(J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Hoj, za Dunaj kozák jde *(M. Marčanová):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Hučí a kvílí proudy Dněpru *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Hvězdo moje *(ukr. T. H. Ševčenko - J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Chodil čumak po rynečku *(J. Urban):* Písničky SSSR č. 24 — *čv*

Ivane, Ivane *(J. Hořec):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Jak umru *(J. Burghauser a M. Kubr):* Mládí zpívá III — *čv (zn.)*

K čemu já mám černé oči *(ukr. T. H. Ševčenko - J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Kolem mlýna, kolem brodu *(J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Kolomyjky *(M. Jariš a M. Marčanová a J. Hořec):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Kozáci si hvízdli v pochod *(J. Milde):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Ležím, nespím *(J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Nechoď, nechoď Hrycku *(Z. Benešová):* Zp. písní sv. 5 — *čv (2 hl. zn.)* Svázácké piesne — *s*

Nepravost, nesvoboda kolem *(ukr. T. H. Ševčenko - M. Jariš):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Nešum, nešum háji *(J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Nikdo nemoh' hůře žíti *(J. Urban):* Písničky SSSR č. 19 — *čv*

Oj, kdyby se jen už *(J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Oj, nesviť, ty můj měsíčku *(J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Oj, po břehu dívčina chodila *(M. Kundera):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Oj, rozvila červená kalina *(P. Branislav):* Velký zp. písní — *čv (zn.)*

Padá déšť, padá déšť *(M. Jariš):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Podle trní pěšinka *(J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Předu, předu len *(J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Roste háj *(J. Hořec):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Rychlý sokol sivokřídlý *(J. Holečková):* Zp. písní sv. 1 — *čv (zn.)*

Slunce je nízko *(M. Kundera a J. Trefulka):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Spivanočky moji: Ukrajina v písních — *v (zn.)*

Šel mládenec *(J. Vladislav):* Zp. písní sv. 5 — *čv (zn.)*

Široký můsteček prolomil se *(J. Hořec):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Šumí to, bubnuje *(J. Vladislav):* Ukrajina v písních — *čv (zn.)*

Tak nikomu na světě není *(M. Marčanová)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Tam, kde Jatraň obrací se *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Teče voda v modré moře *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Těžko, těžko je sirotku *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
To určil ji osud *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
U potůčku prala *(J. Hořec)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Ukolébavka *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 23 — *ču*
V širém poli jsou tři studánky *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Vanou, vanou bujné větry *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Verchovino *(J. Hořec)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Višňový sádek kolem domku *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Zakukala žežulenka *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 20 — *ču (zn.)*
Zaštěbetal skřivan *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (zn.)*
Zlá a smutná noc to byla *(J. Holečková)*: Zp. písní 1 — *ču (zn.)*

Dvojhlasé a trojhlasé se značkami

Bystrá voda *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Červená ruža trojaka: Ukrajina v písních — *u (2 hl. zn.)*
Do nebe se dívám *(L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — *ču (3 hl. zn.)*
Hajinky, haji *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Hoj, Moroze, Morozenku *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Hoj, pil Bajda *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 22 — *ču*
Hoj, tři cesty *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Hučí a kvílí proudy Dněpru *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Chodila jsem po zahrádce *(J. Hořec)*: Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Jaký div u nás přihodil se *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Ještě ani slunko *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Kdybych měla na botičky *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *(2 hl. zn.)*
Kopu, kopu studenečku *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 18 — *ču (2 hl. zn.)*
Létá ptáček jarabáček *(J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Leží vesnička *(J. Vladislav)*: Písničky SSSR č. 96 — *čr;* Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Měl tatíček, měl tři dcery *(J. Vladislav)*: Zp. písní sv. 5 — *ču (2 hl. zn.)*
Milé děvčátko *(J. Vladislav)*: Velký zp. písní SSSR — *ču (3 hl. zn.)*
Na zahradě kolem brodu *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Nad Sibiří slunce vzchází *(M. Marčanová)*: Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Nedivte se, dobří lidé *(J. Hořec)*: Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Nechoď, nechoď, Hrycku *(Z. Benešová)*: Zp. písní 5 — *ču (2 hl. zn.)*
Oj, chmelíčku *(J. Trefulka)*: Zp. písní 5 — *ču (2 hl. zn.)*
Oj, Maryčko, Maryčko *(J. Vladislav)*: Zp. písní sv. 5 — *ču (2 hl. zn.)*
Oj, na horách žita mnoho *(J. Hořec)*: Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Oj, praskla obroučka *(J. Vladislav)*: Zp. písní sv. 13 — *ču (2 hl. zn.)*
Oj, půjdu já do Jasiny *(J. Hořec)*: Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Oj, za hájem, hájem *(J. Urban)*: Písničky SSSR č. 17 — *ču (3 hl. zn.)*
Odkaz *(T. H. Ševčenko - J. Vladislav)*: Zp. písní 5 — *ču (2 hl. zn.)*

Plavej, plavej, kačeříčku (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Po doubravě vítr věje (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Praskla obroučka (*J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Přes malou říčku (*J. Hořec*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Sady moje, ty zelené sady (*J. Vladislav*): Zp. písní sv. 5 — *ču (2 hl. zn.)*
Samotná, sama jsem (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Slyšeli jste bratři milí (*J. Hořec*): Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Teče voda (*J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Teče voda zpod javora (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Vítr šeptá s ostřinami (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (3 hl. zn.)*
Věje, věje bujný vítr (*J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Větře bujný (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Vydal se kozák do boje (*J. Trefulka*): Zp. písní 5 — *čr (2 hl. zn.)*
Vypřahejte, chlapci koně (*J. Urban*): Písničky SSSR č. 21 — *ču (3 hl. zn.)*
Vyšel měsíc, jasný měsíc (*J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Vyšlapanou cestičkou (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Vzal bych ja banduru (*Z. Benešová*): Zp. písní 5 — *ču (2 hl. zn.)*
Zasil mužik proso (*J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*
Zeleným hájíčkem (*J. Hořec*): Ukrajina v písních — *ču (2 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Černá hora (*J. Honzík*): Sborové písně 11—12 — *čU (sbor)*
Černooká komsomolka (*ukr. J. Mejtus — r, T. Volginová - J. Hořec*): Sborové písně 11—12 — *čr (sbor, klav.)*
Hučí a kvílí proudy Dněpru (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Sborové písně 5 — *čU (sbor, klav.)*
Kozáček (*V. Bičík*): Sborové písně 2 — *čU (sbor, harm.)*
Nebyla jsem kalina (*J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *čU (sbor)*
Odkaz (*T. H. Ševčenko - J. Vladislav*): Ukrajina v písních — *čU (sbor)*
Verchovina (*V. Bičík*): Sborové písně 2 — *čU (sbor, harm.)*
Vlaštovička (*V. Bičík*): Sborové písně 2 — *čU (sbor, harm.)*
Vypřahejte, chlapci koně (*J. Urban*): Sborové písně 1 *(sbor, klav.)*

3. Lidové písně ostatních národů SSSR

Arménské

Kavan (*J. Burghauser a J. Kubr*): Mládí zpívá III — *ča (zn.)*
Pěvec (*L. Kubišta, úpr. J. Tausinger*): Zp. písní 13 — *č (3 hl. zn. nazn. doprovod)*

Ázerbajdžánské

Samur (*J. Aplt, úpr. J. Tausinger*): Zp. písní 13 — *č (3 hl. dopr.)*

Běloruské

Křepelička (*J. Vladislav*): Zp. písní 13 — *čb (3 hl.)*
Lide běloruský (*I. I. Gacura - J. Vladislav*): Zp. písní 13 — *čb (3 hl.)*
Poslankyně (*J. Vladislav*): Sborové písně sv. 11—12 — *čb (ž. sbor)*
Stalin, rodný otec náš (*J. Holečková*): Velký zp. písní SSSR — *čr;* Zp. písní 1 — *čr (3 hl. zn.)*
Tož vám přejem štěstí (*J. Vladislav*): Zp. písní 13 — *čb (3 hl. zn.)*
Vezmu si tě, Jašku (*J. Vladislav*): Sborové písně 11—12 — *čb (ž. sbor)*

Čuvašské

Přemnoho různých stromů jest (*J. Holečková*): Zp. písní 1 — *č (zn.)*

Estonská

Náš kolchoz *(úpr. B. Kyrver - L. Kubišta)*: Zp. písní 13 — č *(m. sbor, zn.)*

Gruzínské

Suliko *(T. Sikorská - L. Kubišta)*: Velký zp. písní SSSR — čr; Populární melodie (KYRE 7) — č; Písničky SSSR č. 44 — čr; Piesne Sov. sväzu — čr *(2 hl. zn.)*; Písně SSSR 6 — čr *(sbor, klav.)*

Světluška *(M. Kubr)*: Zp. písní 12 — č *(2 hl. zn.)*

Kazašské

Kolchozní kraj *(J. Aplt, úpr. J. Tausinger)*: Zp. písní 1 — č *(2 hl. zn.)*

Lotyšské

Širé lány, plné sýpky *(J. Vladislav)*: Zp. písní 13 — č *(sbor)*

Moldavské

Hodovní *(hudba Š. Aranov - L. Kubišta — zlidovělá)*: Zp. písní 13 — č *(zn.)*

Marica *(M. Kubr)*: Zp. písní sv. 13 — č *(zn. nazn. doprovod)*

Tatarské

Na úsvitě *(J. Aplt)*: Zp. písní 13 — č *(zn.)*

Vůdce lidu Stalin *(J. Holečková)*: Zp. písní 1 — čt *(zn.)*

U řeky *(M. Kubr, úpr. M. Muzafarov)*: Zp. písní 13 — č *(zn.)*

Turkmenské

Náš slunečný kraj *(J. Aplt, úpr. K. Korčmarjov)*: Zp. písní 13 — č *(3 hl.)*

Nejmilejší syn *(J. Holečková)*: Zpěv. písní 1 — čt *(zn.)*

SEZNAM SKLADATELŮ PÍSNÍ SSSR

Abdrajev M.
Alexandrov A. V.
Alexandrov B.
Alexandrov J.
Akulenko P.
Arakišvili D.
Aruťuňan A.
Aturov

Bakalov L.
Bekman
Bělyj V.
Blantěr M.
Bogoslovskij N.
Budaškin N.
Buglaj D. V.
Bulatov S.

Cegljar J.

Čajkin N.
Čajkovskij P. I.
Čerjomuchin M.
Černěckij S.

Dargomyžskij A.
Degtěrev
Děškin
Dmitrojev P.
Dominčen K.
Dunajevskij I.
Dzeržinskij I.

Fradkin M.

Gabižvadze R.
Gerčik V.
Glier M.
Glinka M. I.

Chačaturjan A.
Charitonov V.
Cheif R.
Cholminov A.
Chrennikov T.

Iľnickij F.
Ipatov N.
Ivannikov V.

Jachin R.
Jesin J.
Jordanskij M.
Judakov S.
Jurevič J.

Kabalevskij D.
Kac S.
Kljaško S.
Knipper L.
Kočetov V.
Kolesnikov V.
Kompanějec Z.
Koposov A.
Koval M.
Krasov M.
Krejtner G.
Krjukov N.
Kručinin V.

Lepin A.
Levašov V.
Levi N.
Levin Z.
Levitin J.
Lifšic A.
Liskov G.
Listov K.
Lukjanov L.

Majborod P.
Majzel B.
Maldybajev A.
Makarov V.
Maslov P.
Massalitinov K.
Mejtus J.
Miljutin J.
Milman M.
Molčanov K.
Mokrousov B.
Muchatov V.
Muradeli V.
Musorgskij P. M.

Novikov A.
Nosov P.

Ostrovskij A.

Olejničevová A.

Palonskij S.
Pěnkov V.
Polikarpov N.
Pokrass Dan.
Pokrass Dm.
Ponomarenko G.
Popatenko T.
Prokofjev S.

Rakov N.
Ratkovskij T.
Reněv V.
Revuckij L.
Rodygin J.
Ruděnko V.
Rustanov S.

Sainskij V.
Saliman-Vladimirov D.
Sinisalo N.
Slyzskij O.
Soloducho J.
Solovjov-Sedoj V.
Sorokin V.
Starokadomskij M.

Šafrannikov V.
Šaporin J.
Ščekotov
Šostakovič D.
Štogarenko A.
Švarc L.

Těrentěv B.
Tiličejevá J.
Titov A.
Tulebajev M.
Tulikov S.

Vasiljev-Buglaj D.
Vejrovka H.
Volkov V.

Zacharov V.

Žarkovskij J.
Ždanov S.
Žukovskij J.

D.

PÍSNĚ PŘÁTELSTVÍ A MEZINÁRODNÍ SOLIDARITY

ÚVODEM

Naše soubory chtějí svými písněmi vyjádřit myšlenky přátelství k lidově demokratickým zemím a solidarity s dělníky a mírumilovnými lidmi celého světa. Chtějí vyjádřit zejména solidaritu s bojem národů proti koloniálnímu útisku a světovému imperialismu. Proto zařazují do svého repertoáru lidové a nové umělé písně spřátelených zemí i revoluční lidové a umělé zpěvy ostatních národů a vhodným výběrem často pohotově reagují na mezinárodní události. Oblíbené jsou u našich vyspělejších souborů zejména písně lidové Číny, ostatních lidově demokratických zemí a demokratického Německa, a také některé písně boje a odporu jiných národů (na př. francouzské, černošské atd.) se těší jejich zájmu.

Náš přehled přináší písně všech národů, pokud vyšly v našich zpěvnících. Nejvíce písní je čínských, polských, bulharských, maďarských, rumunských, albánských, korejských a německých. Země jsou seřazeny abecedně. Tam, kde je dost materiálu, dělíme písně na umělé a lidové. Podobně jako u písní SSSR, dělíme umělé písně některých zemí podle úprav na jednohlasé se značkami akordů, na dvojhlasé a trojhlasé se značkami, a na sborové s propracovaným klavírním doprovodem (často psáno na dvou notových osnovách). Pro tyto úpravy platí totéž, co jsme řekli v úvodu ke kapitole o písni SSSR.

Vyspělejší soubory si budou písně upravovat pro své složení. Při interpretaci cizích písní by se měly soubory snažit o vystižení jejich podstaty, jejich správného tempa, výrazu a národního charakteru. Jinak je však mají podat naším způsobem výrazu a naší pěveckou technikou. Mají je zpívat tak, aby vyzněly pravdivě. Každé napodobování cizího způsobu zpěvu, zdůrazňování vnějších „exotických" znaků a pod. by vedlo na scestí.

PÍSNĚ JSME VYBRALI Z TĚCHTO ZPĚVNÍKŮ A SBORNÍKŮ

„Armáda zpívá" — nakl. „Naše vojsko"
„Mládí zpívá" III. díl — nakl. „Orbis"
„Písně přátel" — nakl. „Naše vojsko"
„Písně radosti" — nakl. „Mladá fronta"
„Repertoir souborů" sv. 3 (VUS)
„Repertoirní sborníky" — vydává Ústřední dům armády, ediční oddělení
„Za mír" — edice řada I. č. 3, 6, řada II. č. 8, 13, 22—23
„Zpíváme" č. 27.
Lidové písně jsou vybrány ze zpěvníku:
„Lidové písně našich přátel" a
„Život lidu v písni" sv. IV.
Pokud není uvedeno jinak, jde o publikace Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění.
Další písně jiných národů jsou otištěny ve zpěvníku Mezinárodního svazu studentstva a v různých číslech Edice kulturního materiálu ČSM. Tyto publikace jsou sice rozebrány, ale je možno si je vypůjčit v závodních a lidových knihovnách nebo v knihovnách skupin ČSM.

Uvádíme písně následovně:

1. Název
2. Autoři — v závorce za názvem písně uveden nejdříve skladatel, pak překladatel (u lidových písní na prvním místě překladatel) a autor původního textu.
3. Název zpěvníku — u edice uvádíme číslo příslušného svazku.
4. Znění textu — *č* (česky), *al* (albánsky), *a* (anglicky), *b* (bulharsky) atd.
5. Úprava — jednohlas se neoznačuje; *2 hl.* atd. (dvojhlas); *zn. (značky); sbor* (smíšený sbor); *m.* (mužský); *harm.* (harmonika); *klav.* (klavír).

ALBANIE

Jednohlasé se značkami

Umělé

Albánská státní hymna *(C. Porumbescu - Asdren):* Písně přátel — *al (zn.)*
Alqi Kondi žije mezi námi *(D. Leko - K. Bednář):* Písně přátel — *č (zn.)*
Boj za svobodu *(H. Pelingu - K. Bednář):* Písně přátel — *č (zn.)*
Britma e clirimit *(M. Kubr).* Mládí zpívá III — *č al (zn.)*
Elegie na Qemala Stafu *(K. Bednář):* Písně přátel — *č (zn.)*
Hymna I. armádního sboru *(neznámý autor — K. Bednář - S. Musaraj):* Písně přátel — *č (zn.)*

Kupředu, soudruzi dělníci *(nezn. autor — K. Bednář - K. Jakova)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Mučedníkům bratrství *(D. Leko - K. Bednář - A. Varfi)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Mučedníkům národa *(D. Leko - K. Bednář - A Varfi)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Odkud k nám přišli partyzáni *(nezn. autor — K. Bednář)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Padlý partyzán *(nezn. autor — K. Bednář)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Píseň albánské armády *(D. Leko - J. Urban - A. Varfi)*: Písně přátel — č *al (zn.)*; Armádá zpívá — č *al (zn.)*
Píseň svobody *(D. Leko - E. Sojka)*: Armáda zpívá — č *al*; Písně přátel — č *al (zn.)*
Píseň o Mine Peza *(zlidovělá — K. Bednář)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Píseň o padlých z Pojsky *(S. Paparisto - K. Bednář)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Píseň o ústavě *(K. Trako - K. Bednář - A. Varfi)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Pochod I. úderné brigády *(M. Shehu - E. Sojka)*: Armáda zpívá — č *al*; Písně přátel — č *al (zn.)*
Pochod I. úderné divise *(D. Leko - K. Bednář - S. Musaraj)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Pomsta *(D. Leka - K. Bednář - F. Gjata)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Tkalcovská údernice *(S. Gjoni - K. Bednář - D. Shuterigi)*: Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*
V cizí zemi *(nezn. autor - K. Bednář)*: Písně přátel — č *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Hájíme mír *(P. Dungu - K. Bednář - A. Varfi)*: Písně přátel — č *(sbor zn.)*
Kanál v Myzegi *(K. Kono - K. Bednář - A. Čači)*: Písně přátel — č *(sb. zn.)*
Kantáta straně a Enverovi *(K. Trako - K. Bednář - A. Varfi)*: Písně přátel — č *(sb. zn.)*
Soustružnická *(K. Kono - K. Bednář - A. Čači)*: Písně přátel — č *(sb. zn.)*

Sbory a vypracovaný doprovod

Blahopřání Stalinovi *(K. Trako - K. Bednář - K. Jakova)*: Písně přátel — č *(sbor, zn.)*
Píseň o míru *(D. Leko - P. Šoltéz - T. Peči a D. Leko)*: Repert. sborník č. 5 — č *(4 hl. harm.)*

Lidové

Albánští branci *(K. Bednář)*: Lid. p. našich přátel — č *al (zn.)*
Karafiát *(K. Bednář)*: Lid. p. našich přátel — č *al (zn.)*
Kolem poletuji jako smutný pták *(K. Bednář)*: Lid. p. našich přátel — č *al (zn.)*
Krásné jaro *(K. Bednář)*: Lid. p. našich přátel — č *al (zn.)*
Nevěstu mám krásnou *(K. Bednář)*: Lid. p. našich přátel — č *al (zn.)*

AMERIKA

Umělé

Já muže znám *(J. Wells - P. Šoltéz - L. Allan)*: Repert. sborník č. 9 *(harm.)*
Stůjme stráž *(Weavers - L. Hays)*: Repert. sborník č. 9 *(harm.)*

Lidové

Deep river *(černošská - J. Burghauser):* Mládí zpívá III — *č a (zn.)*
Hluboká řeko *(černošská - J. Burghauser):* Písně přátel — *č (zn.)*
Jim Crow *(černošská - M. Kubr):* Písně přátel — *č (zn.);* Mládí zpívá III — *ča (zn.)*
Nechci už do války jít *(černošská - M. Kubr):* Písně přátel — *č (zn.)*
The gospel train's *(černošská - J. Burghauser):* Mládí zpívá III — *č a (zn.)*
She'll be coming: Mládí zpívá III — *a (zn.)*

ANGLIE

Umělé

Posel míru *(D. Skit-M. Khun-D. Skit):* Repert. sborník č. 9 — *č (klav.)*
To se nesmí stát *(B. Hudson - D. Swatenham - L. Dorůžka a J. Škvorecký; S. Ladižinský):* Repert. sborník č. 17 *(harm. zn.)*

Lidové

Bound for the rio grande *(J. Burghauser a M. Kubr):* Mládí zpívá III — *ča (zn.)*
Song of the plough *(M. Kubr):* Mládí zpívá III — *ča (zn.)*

BELGIE

Klauwaertslied *(zlid. — M. Kubr — flámský text J. Lindemans):* Mládí zpívá III — *č fl (zn.)*

BULHARSKO

Umělé

Jednohlasé se značkami

Marš na septemvrijčeta *(A. Rajčev - M. Kubr - A. Bosev):* Mládí zpívá III — *čb (zn.)*
Partizani *(A. Rajčev-M. Kubr-V. Georgiev):* Mládí zpívá III — *čb (zn.)*
Republiko naša, zdravej *(G. Dimitrov-M. Kubr - K. Penev):* Mládí zpívá III — *čb (zn.)*
Septemvrijci *(revoluční - J. Urban):* Armáda zpívá — *čb (zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé

(částečně se značkami)

(Čtyřhlasé vhodné pro vyspělejší soubory)

Armádě *(P. Chodžiev - K. Bednář - B. Rajnov):* Písně přátel — *č (2 hl. zn.)* Repert. sborník č. 10 — *č (sbor, zn.)*
Bojujme za mír *(A. Rajčev - M. Khun - S. Vichrov):* Repert. sborník č. 10 — *(2 hl. zn.)*

Brigádníci *(G. Dimitrov - K. Bednář - K. Bosev)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Brigádnický pochod *(A. Karastojanov - V. Školaudy - I. Burin)*: Armáda zpívá — čb *(3 hl. zn.)*

Bulharská státní hymna *(G. Dimitrov, D. Zlatev, Čerkin. S. Obretenov - text N. Furnadžiev, M. Isaev, E. Bagrjana)*: Písně přátel — b *(sbor)*

Dělnická třído, vpřed *(A. Karastojanov - K. Bednář - K. Maslarski)*: Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Do boje za mír *(S. Obretenov - K. Bednář)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Hrdinové lidu *(M. Goleminov - K. Bednář - D. Poljanov)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Hymna bulharských vzbouřenců *(L. Pipkov - K. Bednář - K. Kjuljavkov)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Hymna 9. září *(L. Pipkov - K. Bednář - B. Božilov)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Hymna prvního máje *(B. Ikonomov - K. Bednář - P. Mateev)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Na stráži *(T. Popov - K. Bednář - K. Penev)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Na vojnu, můj milý, jeď *(S. Obretenov - K. Bednář - M. Isaev)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Napred, robotnici: Sväz. piesne — sb *(3 hl.)*

Naše strana *(G. Zlatev - Čerkin - K. Bednář - K. Maslarski)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Nejdražší jméno *(A. Rajčev - K. Bednář - V. Pančev)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Pevně, soudruzi, dál v budování *(A. Karastojanov - J. Urban - I. Burin)*: Armáda zpívá — čb *(sbor, zn.)*

Pieseň bulharských septemvrijčat *(A. Rajčev - A. Bosev)*: Pion. piesne — b *(3 hl.)*

Píseň o Stalinovi *(A. Karastojanov - K. Bednář - B. Božilov)*: Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Pochod kulometníka *(T. Popov-K. Bednář-T. Popov)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Radostná píseň republice *(L. Pipkov - K. Bednář - M. Isaev)*: Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*

Stráž míru *(A. Karastojanov - K. Bednář - A. R. Ralin)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Šli na smrt *(P. Chadžiev - K. Bednář - B. Rajnov)*: Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Táborové choro *(F. Kutev - K. Bednář - C. Angelov)*: Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Vetřelcům nastav zbraň *(S. Obretenov - K. Bednář - V. Krstev)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Vlaj, prapore prvních májů *(G. Dimitrov - K. Bednář - L. Pipkov)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Živ buď soudruh Stalin *(F. Kutev - K. Bednář - A. Bosev)*: Písně přátel — č *(sbor)*

Vypracovaný doprovod

Buď vždy prvním *(J. Dimitrov - N. Furnadžiev - J. Procházková-Kučerová)*: Repert. sborník č. 12 — č *(harm.)*

Naše strana *(G. Zlatev - Čerkin - M. Dubský - K. Maslarski)*: Repert. sborník č. 3 — č *(3 hl. harm.)*

Píseň o letcích *(G. Zlatev - Čerkin - P. Šoltéz - K. Maslarski)*: Repert. sborník č. 8 — č *(2 hl. harm.)*

Lidové

Burjano, Burjanke *(J. Hudec)*: Mládí zpívá III — čb *(zn.)*

Dívka sbírá listy svěží *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — čb *(2 hl.)*

Dobrjano: Pion. piesne — *sb*
Dvě nevěsty *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — *čb (2 hl. zn.)*
Elate, chiljadi mladeži: Sväz. piesne — *sb*
Elin pelin: Pion. piesne — *s b (2 hl.)*
Hej, pole široko: Sväz. piesne — *sb (3 hl.)*
Jaro *(K. Bednář)*: Písně přátel — *č (sbor)*
Kakva moma *(J. Aplt)*: Život lidu v písni IV. — *čb (sólo, sbor)*
Koňa jacham *(J. Aplt)*: Život lidu v písni IV. — *čb (sólo, sbor, klav.)*
Nechoď k nám *(I. Růžička)*: Lid. písně našich přátel — *čb (2 hl. zn.)*
Oj, Neda, Neda *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — *čb (2 hl. zn.)*
Partyzánská *(K. Bednář)*: Písně přátel — *č (3 hl. zn.)*
Píseň o Jance *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — *čb (2 hl. zn.)*
Počkej, Kamo *(I. Růžička)*: Lid. písně našich přátel — *čb (2 hl. zn.)*
Poseli se černa arapina *(J. Hudec)*: Mládí zpívá III — *čb (zn.)*
Sevda e platno belila *(J. Hudec)*: Mládí zpívá III — *čb (zn.)*
Vdova liška *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — *čb (2 hl. zn.)*
Vojvoda Stojanka *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — *čb (2 hl. zn.)*
Zakukala kukavica *(J. Burghauser a M. Kubr)*: Mládí zpívá III — *čb (zn.)*
Živ e toj, *(zlid. — slova Chr. Botev)*: Pion. piesne — *sb (2 hl.)*

Černošské (mimo USA)

Lamento esclavo *(Kuba - M. Kubr)*: Písně přátel — *č (zn.)*
Mládí zpívá III — *č, port., špan.*
Pa rubanda *(Tanganyika)*: Mládí zpívá III — *nářeč.*

ČÍNA

Umělé

Jednohlasé a dvojhlasé
(částečně se značkami)

Braňte mír *(Ša hang - K. Bednář)*: Písně přátel — *č*
Čínská státní hymna *(Nieh Reh - Tien Hau)*: Písně přátel — *čín*
Demokratická mládež *(Ma-Ko - K. Bednář - Hsi Yang)*: Písně přátel — *č*
Naše vlajka vlaje *(Li Huanči - K. Bednář - Ho Činči)*: Písně přátel — *č (2 hl.)*
Orkán duje *(Čü Si-Sien - K. Bednář - Ma Fnog-Tou)*: Písně přátel — *č (2 hl.)*
Silný je dělník *(hudba i text Ma-Ko - K. Bednář)*: Písně přátel — *č*
Za jednotnou Čínu *(Džan Dičan - L. Kubišta - Si Njan)*: Písně přátel — *(zn.)*
Zdravíme vítězství *(revoluční)*: Armáda zpívá — *čín.*

Vypracovaný doprovod

Kdyby nebylo komunistické strany *(hudba i text An Pej - V. Sýkora)*: Repert. sborník č. 5 — *č čín (4 hl. klav.)*

Lid na celém světě má jedno srdce *(Čü Si-sien - M. Kubr - Džao-si):* Za mír II/8 — č *(sbor, harm.)*

Pochod čínských dobrovolníků *(Čou Wei-Č - P. Šoltéz):* Repert. sborník č. 4 *(2 hl. klav.)*

Lidové

Armáda a lid *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Blahopřejeme k vítězství *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Miluji novou Čínu *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Om mani padme hum *(mandžuská):* Mládí zpívá III — *mandž. (zn.)*

Pochod čínských partyzánů *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Pochod lidové železné brigády *(Mir. Kroh):* Písně AUS VN — č *(2 hl. zn.)*

Protitanková děla *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Protože máme komunistickou stranu *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Sin feng - jang go *(M. Kubr):* Mládí zpívá III — č *čín (zn.)*

Stalin a Mao Ce-tun *(M. Kroh):* Repert. sborník č. 1 — č *(m. sbor, klav.)*

Stalin a Mao Ce-tun *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Ton-fon-hon: Repertoir souborů VUS — *čín (sólo, sbor, klav.)*

V jednotě je síla *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Zdravím víťazstvo: Sväz. piesne — *čín*

Zpěv o Mao Ce-tunovi *(úpr. Jan Kapr - V. Sýkora):* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

FINSKO

Kun minä läksin *(lidová — M. Kubr):* Mládí zpívá III — č *fi (zn.)*

DÁNSKO

Kammerater *(mládežnická — J. Burghauser a M. Kubr):* Mládí zpívá III — *čd (zn.)*

FRANCIE

Umělé

Chceme mír *(R. Désormière — B. Nikodem - P. Migennes):* Za mír II/22-23 — *čf (klav.)*

Píseň francouzských přístavních dělníků *(Sullivan - M. Kubr - Morelly):* Za mír I/6 — č *(klav.)*

Jednohlasé se značkami

Jeunesse *(A. Honegger - M. Kubr - V. Couturier):* Písně přátel — č *fr (zn.)*

Mládí zpívá III. — č *fr (zn)*

Píseň francouzských přístavních dělní-

ků (*Sullivan - M. Kubr - Morelly*): Písně radosti — č *(zn.)*; Písně přátel — č *(zn.)*

Vzhůru, Francie *(M. Kubr)*: Písně přátel — č *(zn.)*

Lidové

Le chant des partisans *(M. Kubr)*: Písně přátel — č *fr (zn.)*; Mládí zpívá III — č *fr (zn.)*; Repertoár souborů, VUS — *f (sbor, klav.)*

Les marins de Groix *(H. Jelínek)*: Mládí zpívá III — č *f (zn.)*

Peuvre marin revient de guerre *(H. Jelínek)*: Mládí zpívá III — č *f (zn.)*

Píseň francouzských partyzánů *(M. Kubr)*: Repert. sborník č. 10 — č *(zn.)*

Sur la route de Louvrieurs *(H. Jelínek)*: Mládí zpívá III — č*f (zn.)*

GUINEA

Sangimo: Mládí zpívá III — *nářeční*

INDONESIE

Halo, halo, Bandung *(M. Kubr)*: Písně přátel; Mládí zpívá III — č *(zn.)* Sväz. piesne — *s indnes*

Patoka — An *(M. Kubr)*: Písně přátel — č; Mládí zpívá III — č *indnes (zn.)*

HOLANDSKO

De volkren der aarde *(mládežnická — M. Kubr)*: Mládí zpívá III — č *h (zn.)*

INDIE

Šotantra bhárat *(indická revoluční — M. Kubr)*: Písně přátel — č; Mládí zpívá III — č *ind (zn.)*

ITALIE

Inno dei lavatori *(dělnická)*: Sväz. piesne — *it*

Avanti o popolo *(revoluční — P. Šoltéz)*: Repert. sborník č. 10 — *it (2 hl. zn.)*; Armáda zpívá — *it (2 hl. zn.)*

Con la guerriglia *(M. Kubr)*: Písně přátel — č *(zn.)*; Mládí zpívá III — č *it (zn.)*

Quel mazzolin di fiori *(M. Kubr)*: Mládí zpívá III — č *it (zn.)*

IRSKO

The meeting of the waters *(zlid. — M. Kubr — angl. text T. Moore)*: Mládí zpívá III — *č a (zn.)*

The Minstrel Boy *(zlid. — J. Burghauser a M. Kubr — angl. text T. Moore)*: Mládí zpívá III — *č a (zn.)*

IZRAEL

Emek: Sväz. piesne — *izr*

Hinai ma tov *(J. Burghauser a M. Kubr)*: Mládí zpívá III — *č izr (zn.)*

JUGOSLAVIE

Berže, ber len rozmarin *(slovinská)*: Sväz. piesne — *slov*

Devojče belocrveno *(makedonská — J. Aplt)*: Život lidu v písni IV — *č mak (sólo, sbor)*

Dievčina volá *(černohorská)*: Sväz. piesne — *s*

Chajde, slušaj, Ango *(makedonská)*: Pion. piesne — *s mak*

Oj, horička *(srbská)*: Sväz. piesne — *srb*

KANADA

L'Alouette: Mládí zpívá III — *f (zn.)*

LUŽICKOSRBSKÉ

Hdžež ta swětla woda běži *(H. Máchal)*: Mládí zpívá III — *č luž (zn.)*

Večer je blízko: Sväz. piesne — *s*

KOREA

Umělé

Jednohlasé (dvojhlasé) se značkami

Hymna Korejské lidově demokratické republiky *(Kim Won-Gjun — text Pak Sejong)*: Písně přátel — *k*

Kórejci napred *(Pak Chan-Gu - Li Čan)*: Sväz. piesne — *s*

Koreo vpřed *(vojenská) — (M. Kroh)*: Písně AUS VN — *č (2 hl. zn.)*

Pieseň korejskej mládeže *(Kim Sun Nam — sl. E. Lašíková)*: Pionierskie piesne — *s*

Pieseň rolníka *(Ten Ten Gil — A. Mihálíková — Pak Sek-Ten)*: Sväz. piesne — *s*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Korejci vpřed *(Pak Chan Gu - L. Kubišta - Li Čan):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Partyzáni z Tedudo *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Pak Čan-Mo):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Partyzánský pochod *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Pak San-Un):* Písně přátel — č *(3 hl zn.)*
Partyzánský tanec *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Pak San-Un):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň demokratické vlastenecké mládeže *(Kim Sun-Nam):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň gardistů *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Lim-Hua):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň osvobození *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Lim-Hua):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň rolníka *(Ten Ten-Gil — J. Urban — Pak Sek-Ten):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň strážného *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Pak San-Un):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň o Kim Ir-Senovi *(Kim Ven-Kjun):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň o národním odboji *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Lim-Hua):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Poslední slovo *(Kim Sun-Nam — J. Urban — Lim-Hua):* Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Zvon svobody *(Li Ken-U — J. Urban — Kim San-Hun):* Píseň přátel — č *(3 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

U pramene *(Jun Sun-Tin - E. Sojka - R. Coj):* Repert. sborník č. 9 — č *(klav., obligátní harm. pro prav. ruku)*

MAĎARSKO

Umělé

Jednohlasé se značkami

Armáda míru *(J. Majláth - L. Kubišta - S. Szabó):* Písně přátel — č *(zn.)*
Májová *(P. Kadosa - A. Hostomská - I. Raics):* Pionýrův rok — č *(zn.)*
Májusi dal *(A. Mihály - M. Kubr - I. Kende):* Mládí zpívá III — č m *(zn.)*
Míru je nám jako slunce třeba *(P. Kadosa - L. Kubišta - L. Benjamin):* Písně přátel — č m *(zn.)*
Munkásoké a jövö *(F. Szabó - M. Kubr - Z. Gál):* Mládí zpívá III — č m *(zn.)*
Píseň traktoru *(E. Székely - L. Kubišta L. Horváth):* Písně přátel — č *(zn.)*
Soustruh si písničku zpívá *(R. Maros - L. Kubišta - A. Bajcza):* Písně přátel — č *(zn.)*
Svou prací mírovou *(R. Maros - L. Kubišta - A. Bajcza):* Písně přátel — č *(zn.)*
Vojákem jsem v armádě udatné *(Z. Tamássy - L. Kubišta - I. Kaics):* Písně přátel — č m *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Armáda lidu *(B. Tardos - L. Kubišta - Z. Varnai):* Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*
Brigádnický pochod *(E. Székely - J. Urban - I. Raics):* Písně přátel — č m; Armáda zpívá — č m *(2 hl. zn.)*

Do práce již (*I. Raics - J. Urban - F. Szabó*): Písně přátel — č *m*; Armáda zpívá — č *m (2 hl. zn.)*

Hedvábný náš rudý prapor (*E. Székely - L. Kubišta - I. Raics*): Písně přátel — č *m (2 hl. zn.)*

Hvězda svobody (*E. Székely - L. Kubišta - Z. Gál*): Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Když strana zavolá (*I. Sárközy - L. Kubišta - O. Sárközy*): Písně pátel — č *(3 hl. zn.)*

Letní cvičení (*B. Tardos - L. Kubišta - T. Méray*): Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*; Repert. sborník č. 10 — č *(sbor, zn.)*

Májová (*P. Kadosa - A. Hostomská - I. Raics*): Písně radosti — č *m (3 hl. zn.)*

Májová píseň maďarských pionýrů (*P. Kadosa - A. Hostomská - L. Kubišta - I. Raics*): Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*

Píseň nové armády (*L. Vass - L. Kubišta - L. Sugár*): Písně přátel — č (2 hl. zn.)

Píseň o traktoru (*R. Maros - L. Kubišta - L. Kónya*): Písně přátel — č *(sbor)*

Pochod brigády (*E. Szervánszky - J. Urban - T. Méray*): Písně přátel — č *m*; Armáda zpívá — č *m (2 hl. zn.)*

Pochod maďarskych brigádnikov (*A. Székely - E. Lašíková - I. Raics*): Sväz. piesne — *sl (2 hl.)*

Pochod nováčků (*E. Székely - L. Kubišta - I. Raics*): Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*

Říjnová (*G. David - L. Kubišta - S. Tóth*): Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*

Soudruh Rákosi (*F. Szabó - L. Kubišta - I. Raics*): Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Věrni rodné straně (*hudba i text B. Tardos — L. Kubišta*): Písně přátel — č *(sbor, zn.)*

Veselá píseň (*I. Patachich - L. Kubišta - O. Székely*): Písně přátel — č *m (2 hl. zn.)*

Zdravice Stalinovi (*G. Kurtág - L. Kubišta - R. Baros*): Písně přátel — č *(sbor)*

Zpěv vítězství (*A. Mihály - L. Kubišta - I. Raics*): Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Žňová (*I. Sárközy - L. Kubišta - D. Mézsöly*): Písně přátel — č *m (2 hl. zn.)*; Písně radosti — č *m (3 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Maďarská státní hymna (*F. Erkel - F. Kölcsey*): Písně přátel — *m (klav.)*

Májová (*P. Kadosa - A. Hostomská - I. Raics*): Za mír II 22—23 — č *m (3 hl. klav.)*

Tvoja je, zeme, krása (*T. Béla - Š. Ladižinský - G. Zsuza*): Repert. sborník č. 5 — *(4 hl. klav.)*

Lidové

Byl jsem včera večer (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (zn.)*

Dcerko milá (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (zn.)*

Érik a szölö (*M. Kubr*): Mládí zpívá III — č *m (zn.)*

Ječmen (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (zn.)*

Kachna divoká (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (zn.)*

Kdo chce krásnou nevěstu mít (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (zn.)*

Lesík znám já krásný (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (cimbál, zn.)*

Pod okapem náš pan správce okouní (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (zn.)*

Říká se, že v Šárpiliši (*K. Bednář*): Lid. p. našich přátel — č *m (zn.)*

Volt nekem (*J. Burghauser*): Mládí zpívá III — č *m (zn.)*

Vörös bort ittam az este (*M. Kubr*): Mládí zpívá III — č *m (zn.)*

NĚMECKO

Umělé

Jednohlasé se značkami

Jen vpřed *(K. Gaebel - J. Sládek - zlidovělý)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Modrá vlajka *(H. Eisler - M. Kroh - J. R. Becher)*: Repert. sborník č. 10 — *(zn.)*
Nová vesnice *(B. A. Dahmen - E. Sojka - J. R. Becher)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Nové Německo *(A. Asriel - E. Sojka - Kuba)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Píseň pracujících *(H. Eisler - E. Sojka - S. Hermlin)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Píseň solidarity *(H. Eisler - F. Petřík - B. Brecht)*: Písně přátel — č *(zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

(Čtyřhlasé bez značek jsou vhodné spíše pro vyspělejší soubory)

Ami, go home *(H. Eisler - M. Kubr - E. Busch)*: Písně přátel — č *(sbor, zn.)*
Ať žije svoboda *(K. Kreutzer - J. Sládek - H. V. Fallersleben)*: Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*
Milujeme svou zem *(S. Wolpe - J. S. Sládek - D. Ussow)*: Písně přátel — č *(sbor, zn.)*
Mládež táhne na Berlín *(A. Asriel - E. Sojka - Kuba)*: Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Modrá vlajka *(H. Eisler - M. Kroh - J. R. Becher)*: Písně AUS VN *(2 hl. zn.)*; Písně přátel — č *(sbor, zn.)*
Nový život: Sväz. piesne — sl *n (2 hl.)*; Armáda zpívá — č *n (2 hl. zn.)*
Paliči svobody *(B. A. Dahmen - E. Sojka - B. A. Dahmen)*: Písně přátel — č *(sbor)*
Pětiletý plán *(B. A. Dahmen - E. Sojka - S. B ockhause)*: Písně přátel — č *(3 hl. zn.)*
Píseň jednotné fronty *(H. Eisler - E. Sojka - B. Brecht)*: Písně přátel — č (3 hl. zn.)
Píseň jednoty *(A. Asriel - E. Sojka - H. Keller)*: Repert. sborník č. 10 — *(3 hl. zn.)* Písně přátel — č *(sbor, zn.)*
Píseň mládeže *(H. Tentmeister - J. Sládek - W. Huhde)*: Písně přátel — č. *(3 hl. zn.)*
Píseň výstavby *(K. Schwaen - E. Sojka - W. Victor)*: Písně přátel — č *(sbor)*
Plán nám dává sílu *(P. Pahner - E. Sojka - P. Jurgen)*: Písně přátel — č *(sbor, zn.)*
Sadaři šťastný *(J. K. Forest - E. Sojka - Kuba)*: Písně přátel — č. *(sbor)*
Státní hymna Německé demokratické republiky *(H. Eisler - R. Becher)*: Písně přátel — *n (sbor)*
Thälmannova kolona *(P. Dessau - J. Sládek - G. Kabisch)*: Písně přátel — č *n (3 hl. zn.)*
Tiflis *(Z kantáty o Stalinovi - J. K. Forest - E. Sojka - Kuba)*: Písně přátel — č *(sbor)*
Vpřed *(H. Koch - F. Petřík - W. Dehmel)*: Písně přátel — č *(sbor, zn.)*
Za hvězdou jitřní *(V. Závada)*: Armáda zpívá — č *n (2 hl. zn.)*

Vypracovaný doprovod

Mládeži, své síly sdruž *(M. Rubin - V. Knipner - O. Horn)*: Za mír I/3 — č *n (2 hl. klav.)*

Lidové

Copak nejsem chlapík jako květ *(E. Petiška)*: Lid. p. našich přátel — *č n (zn.)*
Die Moorsoldaten *(J. Rychlý)*: Mládí zpívá III — *č n (zn.)*
Dirndel, willst du heiraten: Repertoir souborů VUS — *n (sólo, sbor, klav.)*
Tam u nás v horách *(E. Petiška)*: Lid. p. našich přátel — *č n (zn.)*
Vaše láska, vy matky a ženy *(F. Petřík)*: Písně přátel — *č (zn.)*
Veselá neděle *(E. Petiška)*: Lid. p. našich přátel — *č n (zn.)*
V lese sedí malý ptáček *(E. Petiška)*: Lid. p. našich přátel — *č n (3 hl.)*

POLSKO

Umělé

Jednohlasé se značkami

Bráníme mír *(L. Rzewuski - M. Dubský - J. Litwiniuk)*: Repert. sborník č. 10 — *č (zn.)*
Hymna polských družstevníků *(L. Rogowski - E. Sojka - A. Czyzowski)*: Písně přátel — *č (zn.)*
Jsme věrnou stráží míru *(Z. Wiehler - E. Sojka - I. Sikirycki)*: Repert. sborník č. 10 — *č (zn.)*
Na barikády *(revoluční — A. Hostomská - W. Raczkowski)*: Armáda zpívá — *č p (zn)*; Písně přátel — *č p (zn.)*
Na barykady *(revoluční — M. Kubr)*: Mládí zpívá III — *č p (zn.)*
Na morze, na morze *(námořnická — M. Kubr)*: Mládí zpívá III — *č p (zn.)*
Piosenka pierwszomajowa *(K. Gruszczyński - L. Turki)*: Pion. piesne - *sp (2 hl.)*
Píseň jednoty *(A. Gradstein - E. Sojka - S. Wygodzki)*: Písně přátel — *č*; Armáda zpívá — *č p (zn.)*
Píseň práce *(E. Stroiński - E. Sojka)*: Píseň přátel — *č (zn.)*
Písnička o Iljušinu *(E. Olearczyk - E. Sojka - E. Stiller)*: Repert. sborník č. 8 — *č (zn.)*
Pochod lidové gardy *(nezn. autor - E. Sojka - W. Zielenszyk)*: Armáda zpívá — *č p (zn.)*; Písně přátel — *č p (zn.)*
Při výcviku *(A. Gradstein - E. Sojka - L. Pasternak)*: Repert. sborník č. 10 — *č (zn.)*
Varšavjanka *(revoluční - E. Sojka - W. Swiecicky)*: Písně přátel — *č p*; Armáda zpívá — *č p (zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Dva chlapci *(A. Gradstein - E. Sojka - H. Kolaczkowska)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*
Jdem *(nezn. autor - E. Sojka - L. Pasternak)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*
Když ve zbrani zvedly se zástupy *(nezn. autor - E. Sojka)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*
Letecký kujavjak *(S. Wysocki - E. Sojka - K. Gruszczyński)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*
Milion ruk *(E. Olearczyk - Gruszczyński)*: Sväz piesne — *p (2 hl.)*
Miliony rukou *(E. Olearczyk - E. Sojka - K. Gruszczyński)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*
Pieseň o bratrstve *(A. Gradstein - M. Lebkowski)*: Sväz. piesne — *p (2 hl.)*
Píseň o bratrství *(A. Klon - E. Sojka - R. Sadkowski)*: Písně přátel — *č p*; Armáda zpívá — *č p (3 hl. zn.)*
Píseň o generálu Walterovi *(H. Swol-*

kien - E. Sojka - R. Stiller): Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Píseň o světové federaci demokratické mládeže *(E. Bekier - E. Sojka - K. Gruszczyński):* Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Písnička o Iljušinu *(E. Olearczyk - E. Sojka - R. Stiller):* Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Písničky o samopalu *(E. Olearczyk - E. Sojka - T. Urgacz):* Písně přátel — č p *(2 hl. zn.)*

Písnička o Varšavě *(A. Gradstein - E. Sojka - W. Sobotnik):* Písně přátel — č p *(2 hl. zn.)*

Pochod Dombrovského brigády *(nezn. autor - E. Sojka - A. Czak):* Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Pochod letců *(E. Olearczyk - E. Sojka - T. Kubiak):* Repert. sborník č. 10 — č *(2 hl. zn.);* Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Pochod I. polského armádního sboru *(nezn. autor - E. Sojka - A. Wazyk):* Repert. sborník č. 10, Písně přátel — č p *(2 hl. zn.)*

Polská státní hymna: Písně přátel — p *(2 hl.)*

Srdce generála *(H. Swolkien - E. Sojka - R. Stiller):* Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Tankista Vasja *(T. Rakowski - E. Sojka - R. Stiller):* Armáda zpívá — č p *(3 hl. zn.)*

Vojáci — svazáci *(E. Olearczyk - E. Sojka - R. Stiller):* Písně přátel — č p *(2 hl. zn.)*

Vzhůru do vlasti *(A. Bachacz - E. Sojka - L. Pasternak):* Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Warszawianka *(revoluční):* Sväz. piesne — s p *(2 hl.)*

Vypracovaný doprovod

Pochod I. polského armádního sboru *(A. Barchasza - E. Sojka - A. Wazyk):* Za mír II/8 — č *(sbor, harm. zn.)*

Lidové

(Další viz Dodatek na str. 232 a n.)

A tož hola *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Červené jablíčko *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Ej, tam u mojí staré matky *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Ej, vyletěl ptáček *(úpr. T. Sygietyński - E. Sojka):* Písně radosti — č p; Zpíváme č. 27 — č p *(3 hl. zn.)*

Do brodu, koníčky *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Hej, idem w las: Sväz. piesne — p *(2 hl.)*

Hej od Krakowa jadę: Sväz. piesne — p (2 hl.)

Když jsem byl maličký *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Lietajže len, vtáčku: Sväz. piesne — s

Oj, jezero, jezírko *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Na robotě *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Partyzánská *(E. Sojka):* Písně přátel — č *(zn.)*

Pieśń flisaków *(M. Kubr):* Mládí zpívá III — č p *(zn.)*

Pieśń żeglarska: Pion. piesne — s p *(3 hl.)*

Píseň polských námořníků *(E. Sojka):* Písně přátel — č p *(zn.)*

Rano, rano, ranusieńko *(M. Kubr):* Mládí zpívá III — č p *(zn.)*

Tam gdzie wierzba galązkami *(M. Kubr):* Mládí zpívá — č p *(zn.)*

Tam na naší stráni *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

Trojak śląski *(M. Kubr):* Mládí zpívá III — č slez *(zn.)*

Veselí námořníci *(E. Sojka):* Písně přátel — č *(zn.)*

Zgine nam patereczka: Pion. piesne — s p *(2 hl.)*

Žežulička *(E. Sojka):* Lid. p. našich přátel — č p *(zn.)*

RUMUNSKO

Umělé

Jednohlasé se značkami

Brigadieri ku brace tarj *(M. Alexe - C. Nicolae)*: Sväz. piesne — *ru*

Já z tábora píšu ti, mámo *(S. Georghescu - M. Kubr - C. Ghiban)*: Písně přátel — *č (zn.)*

Píseň o volbách *(G. Boldeanu - M. Kubr - C. Ghiban)*: Písně — *č (zn.)*

Soudruzi, vzhůru *(S. Niculescu - A. Vondřich - N. Cassian a C. Sarbu)*: Armáda zpívá — *č ru (zn.)*

Tanec národních výborů *(G. Boldeanu - M. Kubr - C. Ghiban)*: Písně přátel — *č (zn.)*

Veniti cu toti la muncă *(S. Niculescu - M. Kubr - N. Cassian)*: Mládí zpívá III — *č ru (zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Některé sborové úpravy jsou vhodné pouze pro vyspělejší soubory

Hej rup *(M. Vescan - E. Sojka - M. Vescan)*: Armáda zpívá — *č ru (2 hl. zn.)*

Hymna rumunských bojovníků za mír *(Schwartmann - L. Kubišta - E. Frunza)*: Písně přátel — *č ru (s. sb. zn.)*

Jarní *(A. Manola - L. Kubišta - G. Talaz)*: Písně přátel — *č (sbor, zn.)*

Lidová armáda *(C. Costoli - E. Sojka - V. Campeanu)*: Armáda zpívá — *č ru (sbor, zn.)*

Mírová *(N. Cassian - L. Kubišta - N. Cassian)*: Písně přátel — *č ru (3 hl. zn.)*

O mír neprosíme, mír dobudem *(P. Filimon - L. Kubišta - S. Tita)*: Písně přátel — *č (sbor, zn.)*

Píseň bojovníků az mír *(I. D. Chirescu - L. Kubišta - D. E. Gonciu)*: Písně přátel — *č (sbor, zn.)*

Píseň nováčka *(A. Vieru - L. Kubišta - A. Toma)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*

Píseň vojáka *(V. Popovici - L. Kubišta - R. Boureanu)*: Písně přátel — *č (3 hl. sbor, zn.)*

Píseň o Stalinovi *(O. Varga - L. Kubišta - O. Varga)*: Písně přátel — *č (sóla, sbor)*

Píseň o Stalinovi *(A. Vieru - M. Kubr - M. Dragomir)*: Písně přátel — *č. (sólo, sbor, zn.)*

Píseň o straně *(I. Dragomir - M. Kubr - C. Ghiban)*: Písně přátel — *(sbor, zn.)*

Písnička o traktoru *(C. Palade - L. Kubišta - V. Moldoveanu)*: Písně přátel — *č ru (sbor, zn.)*

Pochodová *(G. Boldeanu - L. Kubišta - S. Gheorghiu)*: Písně přátel — *č (3 hl. zn.)*

Pochod mladých *(M. Vescan - L. Kubišta - N. Nasta)*: Písně přátel — *č ru (2 hl. zn.)*

První máj *(M. Vescan - L. Kubišta - T. Brudiu)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*

Puška — dobrá družka *(M. Alexe - L. Kubišta - M. Radina)*: Písně přátel — *č (3 hl. zn.)*

Rumunská státní hymna *(M. Socor - A. Baranga)*: Písně přátel — *ru (sbor)*

Sbratření *(M. Vescan - L. Kubišta)*: Repert. sborník č. 10 — *(2 hl. zn.)*; Písně přátel — *č (sbor, zn.)*

Stateční letci *(M. Alexe - M. Kubr - C. Ghiban)*: Písně přátel — *č (2 hl. zn.)*

Zpěv svornosti *(A. Manole - L. Kubišta - M. Rantes)*: Písně přátel — *č (sbor, zn.)*

Zpěv rolníků *(R. Oschanitzky - L. Kubišta)*: Písně přátel — *č (sbor)*

23. srpen *(M. Alexe - L. Kubišta - T. Uba)*: Písně přátel — č *(2 hl. zn. klav.)*

Píseň o Stalinovi *(A. Vieru - M. Kubr - M. Dragomir)*: Repert. sborník č. 3 — *(4 hl. harm.)*; Za mír II/8 — *(s. sb. harm.)*

Lidové

Alunelu *(J. Aplt)*: Život lidu v písni IV — č *ru (sbor, klav.)*
Čine n'are dor pe vale: Sväz. piesne — *ru*
Dívka žádná na Mureši *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (zn.)*
Ileană *(. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (2 hl. zn.)*; Písně radosti — č *(sbor)*; Repertoir souborů, VUS — *ru (sbor, klav.)*
Învartita — Točená *(J. Aplt)*: Život lidu v písni IV — č *ru (sbor, klav.)*
Jak'aša *(Kdo to ví, kdo to zná — J. Aplt)*: Život lidu v písni IV — č *ru (sbor, klav.)*
Käntek chaiducesk: Sväzacke piesne — *ru*
La sezatoare *(M. Kubr)*: Mládí zpívá III — č *ru (zn.)*
Lino, Ljano *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (zn.)*
Lístek morušový *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (zn.)*
Mírový tanec *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (2 hl. zn.)*; Písně radosti — č *(sbor)*; Repertoir souborů, VUS-ru *(sbor, klav.)*
Neghinută neăgra — Tys jak růže bílá *(J. Aplt)*: Život lidu v písni IV — č *ru (sólo, sbor, klav.)*
Plopule, frunza rotata — Topole, máš list kulatý *(J. Aplt)*: Život lidu v písni IV — č *ru (sólo, sbor, klav.)*
Plyne voda *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (zn.)*
Poupě, poupátko *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (zn.)*
Sub steagul lui tudor *(M. Kubr)*: Mládí zpívá III — č *ru (zn.)*
Vánku z háje javorového *(I. Růžička)*: Lid. p. našich přátel — č *ru (zn.)*

ŘECKO

Nové — umělé

Dál vpřed *(revoluční)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Do zbraně *(revoluční)*: Písně přátel — č *(zn.)*
Hymna Elas *(N. Tsakona - J. Urban - S. Mavroidhi - Papadaki)*: Písně přátel — č; Armáda zpívá — č *(zn.)*
Píseň Eponu *(revoluční)*: Písně přátel — č *(2 hl. zn.)*

Lidové

Éna puláki *(J. Burghauser a M. Kubr)*: Mládí zpívá III — č ř *(zn.)*
To embatyrio tys prótomájas *(J. Burghauser a M. Kubr)*: Mládí zpívá III — č ř *(zn.)*

SKOTSKO

Auld lang syne *(zlid. — J. V. Sládek — skotský text R. Burns):* Mládí zpívá III — *č sk (zn.)*

My heart's in the highland *(zlid. — J. V. Sládek — skotský text R. Burns):* Mládí zpívá III — *č sk (zn.)*

ŠPANĚLSKO

Asturias *(asturská — J. Burghauser a M. Kubr):* Mládí zpívá III — *č š (zn.)*

Aves, futas y viento *(katalánská — J. Holečková):* Mládí zpívá III — *č š (zn.)*

Ay, Carmela *(revoluční — J. Burghauser a M. Kubr):* Mládí zpívá III — *č š (zn.);* Písně přátel — *č (zn.)*

Con el Quinto Regimento — Píseň o pátém pluku *(revoluční — J. Burghauser a M. Kubr):* Armáda zpívá — *č (zn.);* Písně přátel — *č (zn.);* Mládí zpívá III — *č š (zn.)*

Si me quieres escribir *(zlid. — M. Kubr):* Písně přátel — *č (zn.)*

ŠVÉDSKO

Neckens polska *(lidová — M. Kubr):* Mládí zpívá III — *č šv (zn.)*

ŠVÝCARSKO

Roulez, tambours! *(zlid. — M. Kubr — hudba a franc. text H. F. Amiel):* Mládí zpívá III — *č fr (zn.)*

VIETNAM

Công nhân Viêt-nam *(Van Cao — M. Kubr):* Mládí zpívá III — *č v;* Písně přátel — *č (zn.)*

E.

SBOROVÉ SKLADBY

ÚVODEM

Písně v snadnějších i rozpracovaných sborových úpravách, a capella i s doprovodem, jsou základem repertoáru všech pěveckých souborů. Vyspělé soubory sáhnou i po náročnějších sborových skladbách. Věnují také zvláštní pozornost zpěvu a capella, který je vrcholnou formou sborového zpěvu a umožňuje plně rozvinout všechny výrazové možnosti lidského hlasu. Smíšené pěvecké soubory zpívají smíšené sbory a capella i s doprovodem, ale často nacvičují jejich složky též zvlášť mužské či ženské sbory, jako na př. Vysokoškolský umělecký soubor, Dělnický pěvecký sbor závodu Gustava Klimenta z Třebíče-Boroviny a j. Řada souborů, zejména starších, se věnuje výhradně sborové tvorbě a capella, která má u nás slavnou tradici. Jde tu především o mužské sbory. Některá pěvecká tělesa mužská a ženská pracují částečně samostatně a společně nacvičují novější smíšené sbory, písně, kantáty a pod. Často se při tom spojují s orchestry svých závodních klubů nebo osvětových domů.

Některé starší soubory se zaměřují výhradně na naši klasickou sborovou tvorbu a na starší úpravy lidových písní. Opomíjejí nejen současnou písňovou tvorbu, ale i jejich výběr z klasické tvorby bývá poměrně úzký. Jednak se často omezují pouze na tvorbu českou a tu zase jen na některé skladby několika málo skladatelů. Jinde zase přejímají nekriticky všecko, co někteří skladatelé napsali. Vliv na jednostranný repertoár podobných souborů má také nedostatek dobrých nových a nepříliš náročných sborových skladeb našich skladatelů. To však nemůže být omluvou. Tyto soubory mohou svou společenskou funkci splnit pouze tehdy, jestliže se repertoárově zaměří také na současnou tématiku a na širší škálu sborových žánrů.

Z čeho mají tedy vyspělé pěvecké soubory vybírat svůj repertoár?

1. Z písní všech kategorií a žánrů, které si mohou upravit pro své složení.

2. Z oddílů, kde uvádíme písně v dvojhlasém až čtyřhlasém znění. Na př. v kapitolách „Písně SSSR" a „Písně přátelství a mezinárodní solidarity" jsou i úpravy pro čtyřhlasý sbor a capella.

3. Z oddílů, kde uvádíme písně s vypracovaným doprovodem. Zejména u písní hymnických a slavnostních v kapitolách „Písně našich skladatelů" a „Písně SSSR", jde převážně o čtyřhlasé sborové úpravy s doprovodem klavíru. To platí také pro písně některých zemí v kapitole „Písně přátelství".

4. Z kapitoly „Lidová píseň", část „Lidové písně, upravené pro ženský, mužský a smíšený sbor a capella nebo s doprovodem".

5. Z této kapitoly „Sborové skladby".

Kapitola „Sborové skladby" vychází z toho, co jsme řekli úvodem, a obsahuje: a) sborové skladby a capella od našich a ruských klasických skladatelů a ze soudobé tvorby naší a sovětské, b) výběr z klasické sborové tvorby s instrumentálním (hlavně klavírním) doprovodem, c) výběr z operních sborových scén, opět našich a ruských klasiků a sovětské tvorby.

Pokud jde o uvedené skladby našich klasiků: Je to *výběr*, nikoli soupis skladeb. Při výběru jsme přihlíželi k přístupnosti skladeb pro amatérská pěvecká tělesa; zařazeny jsou tu však i některé náročné skladby (na př. Janáčkova „Maryčka Magdónova", Jeremiášova „Ostrava", řada smíšených sborů, na př. Lad. Vycpálka a j.). Neuvádíme skladby, které mohou zpívat jen některé vybrané kolektivy. — Neuvádíme většinou ani skladby se silnými formalistickými prvky, se zbytečně komplikovanými harmoniemi, nezpěvným vedením hlasů a pod. Přehodnocování tvorby našich starších skladatelů a rozbor nové sborové tvorby je ovšem širším a naší hudební vědou dosud nesplněným úkolem. Náš výběr může s tohoto hlediska být spíše podnětem a jistě tu dojde k opravám a doplňkům. — U některých skladatelů (na př. u P. Křížkovského, J. B. Foerstra a pod.), ukazujeme možnosti rozmanitějšího výběru, i když neuvádíme jejich sborovou tvorbu v úplnosti. Celé uvádíme pouze sborové dílo Bedřicha Smetany.

U nových souborů vede cesta ke klasikům a k zpěvu a capella často přes sborové scény z oper. Ve výběru sborů z českých oper dnes není potíží. Soubory užívají poznatků z poslechu oper v rozhlase a v divadlech, a proto tu neuvádíme výběr nijak široký, ale vlastně jen sborové scény, zpívané našimi soubory nejčastěji.

Ruská klasická sborová tvorba je u nás téměř zcela opomíjena. Ukazuje se, že také v této oblasti by mohla vést cesta přes operní sbory k sborům a capella, obdobně jako je tomu u našich nových pěveckých souborů v oblasti sborové tvorby české. Uvádíme tu proto výběr z operních sborů ruských klasiků a ruskou vokální tvorbu bez doprovodu. — Pokud nebyly přeloženy, bude třeba tyto sbory zpívat rusky. Jinak tu platí zásady, které jsme uvedli v kapitole „Písně SSSR". České překlady některých oper je možno získat v operních divadlech.

Málo pozornosti věnovaly naše soubory dosud klasické sborové polyfonii. V poslední době se obracejí však už i mladé soubory k skladbám Orlanda di Lassa, Palestriny atd. Tyto skladby byly dosud přístupny většinou pouze v zahraničních publikacích, ve větších knihovnách nebo v archivech. Proto bude soubory vítána nová publikace Jaroslava Vanického „Umění vokální polyfonie", která přináší i ukázky českého sborového vícehlasu.

Klasickou sborovou tvorbu jiných národů zde neuvádíme. Jednak by to neúměrně zvětšilo rozsah této kapitoly a pak tu nejde o naléhavé potřeby většího počtu souborů. Sbormistři naleznou mnoho vhodného materiálu v knihovnách a archivech.

Naše starší soubory opomíjejí též sborovou tvorbu sovětských skladatelů, a to nejen z oper, ale také a capella. Uvádíme proto obojí v našem přehledu. Podobně jako sovětské písně měly by se i sovětské sbory stát stálou součástí repertoáru našich vyspělých pěveckých souborů.

Konečně uvádíme i některé úspěšné sbory a capella našich současných skladatelů.

Výběr členíme na sbory dětské (viz zvláštní úvodní poznámku), ženské, mužské a smíšené, seřazené podle obecedního pořadí jmen skladatelů.

Snažili jsme se vybrat skladby, které lze objednat prostřednictvím n. p. „Kniha". U některých skladatelů jsou však uvedeny i skladby, které jsou rozebrány. Soubory je dostanou ve větších knihovnách. Většina starších pěveckých souborů je má také ve svých archivech a je možno si je vypůjčit. Některé skladby jsou vydány jednotlivě, jinde jde o sborové cykly. Více o tom ve „Vysvětlivkách". — Operní sbory nalezneme v příslušných klavírních výtazích. Výběr pro potřeby mužských sborů a sólistů v armádě vyšel pod názvem „Sbory a arie z oper" v nakl. „Naše vojsko", 1954.

Ruské a sovětské skladby objednejme v „Sovětské knize" v Praze a v krajských městech. Jestliže jednotlivé výtisky nebudou právě na skladě, je možno si je objednat anebo vypůjčit ve větších knihovnách. A kdyby ani to nebylo možné, budou v „Sovětské knize" jistě zase další „Chrestomatije", jiné sborníky, jiná vydání jednotlivých skladeb klasických a samozřejmě i jiné nové, sovětské sbory. Jde především o to, být ve stálém spojení s prodejnou „Sovětské knihy". V tom směru má náš výběr především ukázat, že uvedené skladby existují, je možno je získat, že jsou vydávány ve sbornících a pod. V dalším je třeba spoléhat na iniciativu sbormistrů. Pokud by soubor hledal určitou skladbu, pomůže mu příslušná poradna lidové tvořivosti nebo Ústřední dům lidové tvořivosti.

VYSVĚTLIVKY A ZKRATKY

Skladby jsou uvedeny následovně:

1. Jméno skladatele — v abecedním pořadí.
2. Název skladby — uveden za jménem skladatele v abecedním pořadí — operní sbory uvedeny zvlášť u každého skladatele ke konci přehledu ostatních sborových skladeb.
3. Jméno autora textu — uvedeno v závorce za názvem skladby, u lidové poesie a pod. uvedeno vždy „lidový".
4. Název publikace:
   a) pokud není uveden zvlášť, znamená to, že skladba vyšla jednotlivě
   b) jinak uveden název cyklu a pod.
   c) u sovětských publikací užíváme následujících zkratek:
   Sbornik proizveděnij dlja chora bez soprovoždění ja, Muzgiz, 1950. Sostavljenije i obščaja redakcia D. L. Loškina:
   „Sborník Lokšin"
   Sbornik proizveděnij dlja chora bez soprovoždění ja I. (po učebnym programmam chorovych fakultětov konservatorij). Sostavila N. Lebeděva. Muzgiz, 1950:
   „Sborník Lebeděva"
   A. Aljabjev: Pjesni dlja chora bez soprovoždění ja Muzgiz, 1952:
   „Pjesni dlja chora"
   P. I. Čajkovskij: Izbrannyje chory bez soprovoždění ja. Muzgiz, 1953:
   „Izbrannyje chory"
   Chrestomatija po chorovoj litěrature. II. Opernyje chory. Sestavil S. V. Popov. Muzgiz, 1951.
   „Chrestomatija"
   d) další vysvětlivky a zkratky názvů publikací: RČH — „Rok české hudby", sborník, vydaný Ústředním domem armády a ministerstvem kultury
   Šest budovatelských písní — vydalo nakl. „Práce" (rozebráno, je však v četných závodních a lidových knihovnách)

Poznámka: Nová edice Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění se sborovými skladbami má název „Sborový repertoir".

5. Znění sboru — pokud není uvedeno jinak, jde o sbor a capella; doprovod (*klav.* — klavír atd.) uveden vždy v závorce za názvem publikace.
   r = ruský text (jen někde — jinak vyplývá z ruského názvu).

1. Dětské sbory

Uvádíme některé sborníky s dětskými sbory našich skladatelů, které mohou zpívat vyspělé dětské sbory. Další vyšly v edici „Zpěvy mlá-

deže" a „Sborový repertoir". Ne všechny písně v těchto sbornících jsou po textové, hudební a sborově technické stránce vhodné pro vyspělejší dětský sbor, který zpívá trojhlase a čtyřhlase. Při výběru písní a sborů pro dětský sbor stojí na prvním místě hledisko pedagogické. Tvorba repertoáru je proto úkolem velmi odpovědným. Zvlášť vážným nedostatkem by pak bylo, kdyby se dirigent zaměřil výhradně na repertoár z dětských sborových skladeb a náročnějších úprav lidových písní našich a sovětských skladatelů a kdyby se nezaměřoval především na snadnější úpravy lidových a nových písní.

Bartoš J. Zd. — Pod prapory *(J. Hostáň)*
Berkovec Jiří — Vítej, máji *(Fr. Hrubín)* — *klav.*
Foerster J. B. — Dětské sbory, op. 89
— Dětský svět, op. 191
— Nové dětské sbory *(J. V. Sládek)* — *klav.*
— Pět zpěvů pro dětský sbor — *klav.*
Hába K. — Hornické a vlastenecké písně
Hanuš Jan — Český rok *(lid. text)*
Konvalinka K. — Slunečka I *(lid. texty a různí autoři)*
Pauer J. — Dětské sbory *(J. Dolina, J. Hostáň a A. Maršak)*
Sládek Ferd. — Za vodou *(lid. texty a různí autoři)*
Smatek M. — Dva dětské sbory *(J. Bartuška)* — *klav.*
Škvor Fr. — Písně pro dětský sbor *(lid. texty a J. V. Sládek)* — *klav.*
Vomáčka Bol. — Pět písní *(A. Jaroš)* — *klav.*

2. Ženské sbory

Bartoš J. — Má řeči mateřská *(A. Záruba)*: Píseň radostná
Borodin A — Sbor z op. Kníže Igor „Scéna Jaroslavovny s děvuškami" — r Chrestomatija *(klav.)*
Čajkovskij P. I. — Bez pory da bez vremeni *(N. Cyganov)*: Izbrannyje chory
— Sbor z op. Evžen Oněgin, „Oj, děvice, krasavice": Sborové písně SSSR č. 7 *(klav.)*
— Sbor z op. Mazepa, „Ja zavju, zavju věnok": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. Opričnik, „Na more utuška kupalasja": Chrestomatija *(klav.)*
Dargomyžskij A. — Sbor z op. Rusalka, „Chory rusalok": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. Rusalka, „Starosvat, starosvat": Sborové písně SSSR č. 7 — čr *(klav.)*
Dobiáš V. — Výzva *(A. Kraus)*
Dvořák A. — A já ti uplynu *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Dyby byla kosa nabrósená *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Holub na javoře, „Letěl holúbek na pole" *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Neveta, „Hájíčku zelený" *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Prsten, „Hraj muziko hraj" *(lid.)* Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Skromná, „Krásná moje milá" *(lid.)* Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Slavíkovský polečko *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Šípek *(lid.)*: RČH
— Šípek, „Šlo děvče na trávu" *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— V dobrým sme se sešli *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Veleť vtáčku *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Voda a pláč, „Okolo háječka teče vodička" *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*
— Zajatá, „Žalo děvče, žalo trávu" *(lid.)*: Morav. dvojzpěvy *(klav.)*

Dvořák A. — Zelenaj se, zelenaj *(lid.)*: Moravské dvojzpěvy *(klav.)*

Foerster J. B. — Ach, mraze, mraze *(rus. lid.)*: Dvojzpěvy pro ž. hlasy *(klav.)*
— Červánky *(rus. lid.)*: Dvojzpěvy pro ž. hlasy *(klav.)*
— Lesní studánka *(J. V. Sládek)*: Dětské sbory
— Letní noc *(J. Neruda)*: Bílá, červená, modrá
— Písnička *(M. Calma)*
— Trikolora *(E. Vrchlická)*: Bílá, červená, modrá
— Večer *(J. V. Sládek)*: Dvojzpěvy pro ž. hlasy *(klav.)*
— Večerní nálada *(T. Dubrovská)*: Bílá, červená, modrá

Glinka M. I. — Žavoronok *(M. Kukolnik)*: Četyre pjesni *(klav.)*
— Svatební sbor z op. Ivan Susanin „Jak se rozběhla, tak se rozletěla jarní voděnka po lukách" — *čr:* Sborové písně SSSR č. 7 *(klav.)*

Grečaninov A. — Vesna iďot *(F. Ťutčev)*: Sborník Lokšin

Ippolitov-Ivanov M. — O, kraj rodnoj *(M. Michajlov)*: Sborník Lokšin
— Ostroju sekiroj *(A. Tolstyj)*: Sborník Lokšin

Janáček L. — Belveder *(F. S. Procházka)*: Hradčanské písničky *(harfa)*
— Ej, bude zima, bude mráz *(lid.)*: Lidová nokturna *(klav.)*
— Ej, žalo dievča *(lid.)*: Lidová nokturna *(klav.)*
— Jede furman dolinú *(lid.)*: Lidová nokturna *(klav.)*
— Keď ja pojdem na tu vojnu, milá má *(lid.)*: Lidová nokturna *(klav.)*
— Náš Janyčko malovaný *(lid.)*: Lidová nokturna *(klav.)*
— Panská lúčka je zelená *(lid.)*: Lidová nokturna *(klav.)*
— Plačící fontána *(F. S. Procházka)*: Hradčanské písničky *(flétna)*
— Vysoko isi laštovienka lietala *(lid.)*: Lidová nokturna *(klav.)*
— Zlatá ulička *(F. S. Procházka)*: Hradčanské písničky

Jeremiáš O. — Jarní den

Kálik V. — Most *(J. Mahen)*: Její kraj
— Oblaky *(J. Neruda)*: Její kraj
— Pole *(A. Sova)*: Její kraj

Kaprál V. — Bez rozloučení *(L. Zink)*

Křička Jar. — Slovenčina *(A. Hejduk)*: Slovensku

Musorgskij M. P. — Sbor z op. Boris Godunov „Na Visle na modré" — *č r:* Sborové písně SSSR č. 7 *(klav.)*

Novák Vít. — Dvanáct ukolébavek na slova lidové ukolébavky mor.

Rimskij-Korsakov N. — Nočevala tučka zolotaja *(M. Lermontov)*
— Sbor z op. Pohádka o caru Saltanovi, „Čto tak rano solnce krasno" — *r:* Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. Štědrovečerní noc, „Pojezd Ovsenja i Koljady": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. Štědrovečerní noc, „Koljadka děvčat": Chrestomatija *(klav.)*

Smetana B. — Přiletěly vlaštovičky *(J. V. Sládek)*: Tři ženské sbory č. 1
— Má hvězda *(B. Peška)*: Tři ženské sbory č. 3
— Západ slunce *(J. V. Sládek)*: Tři ženské sbory č. 2
— Česká píseň, II. část *(Jan z Hvězdy)*: *(orch., klav.)*
— Sborová scéna z op. Libuše, „Nuž, vítej nám": Klav. výtah *(III. jedn. výst. 3.)*
— Sborová scéna z op. Čertova stěna, „Dobrý den": Klav. výtah *(I. jedn. výst. 2.)*

Suk J. — Divná voda (slov. lid.): Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*
— Choutka po vdaní *(luž.-srb. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*
— Kéž by věděli *(srb. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*
— Pastýř a pastýřka *(slez. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*
— Pastýři na jaro *(slov. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*
— Společný hrob *(slov. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*
— Tužba *(mor. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*
— Víly *(slov. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*

— Vzpomínky *(polská lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*

— Žal *(slov. lid.)*: Deset zpěvů pro ž. sbor *(klav. na 4 r.)*

3. Mužské sbory

(Poznámka: U sborů P. Křížkovského uvádíme za názvem také počátky slov — viz oddíl „Úpravy lidových písní — Morava — mužský sbor")

Aljabjev A. — Ochotničja pjesňa *(V. Küchelbecker)* — r: Pjesni dlja chora

Arenskij A. — Noč *(A. Fet)* — r: Sborník Lokšin

— Serenada *(N. Veličkin)* — r: Sborník Lokšin

Axman E. — Nokturno *(M. Kurt)*

Barvík Mir. — Mír *(J. Alda)*

— Pozdrav Sovětskému svazu *(J. Alda)*

Bendl K. — Dárek z pouti *(F. L. Čelakovský)*

— Pochod Táborů *(A. V. Šmilovský)*

— Smrt Prokopa Velikého *(klav.)*

— Svoji k svému

Blodek Vilém — Ach, ty Labe tiché

Borodin A. — Sbor z op. Kníže Igor, „Večerní píseň polovecké hlídky" — č: Sbory a arie z oper *(klav.)*

Čajkovskij P. I. — Večer — *r: Izbr. chory*

Dargomyžskij A. — Na severe dikom *(M. Lermontov)* — *r*

— Sbor z op. Rusalka, „Ach, ty serdce" — *r: Chrestomatija*

Dzeržinskij I. — Sbor z op. Tichý Don, „Od kraje až do kraje" — č: Sbory a arie z oper *(klav.)*

Dobiáš V. — Kdož jste boží bojovníci *(klav.)*

— Výzva *(A. Kraus)*

Dvořák A. — Český Diogenes: Sbor. písně

— Děvče v háji *(lid.)*: Tři sbory *(klav. na 4 r.)*

— Divná voda *(slov. lid.)*: Tři sbory *(klav. na 4 r.)*

— Hostina *(slov. lid.)*: Pět sborů

— Já jsem huslař *(A. Hejduk)*: Sbor. písně

— Kalina *(mor. lid.)*: Sbor. písně

— Milenka travička *(mor. lid.)*: Sbor. písně

— Pomluva *(litevská lid.)*: Pět sborů

— Pomořané *(litevská lid.)*: Pět sborů

— Převozníček *(mor. lid.)*: Sbor. písně

— Přípověď lásky *(litevská lid.)*: Pět sborů

— Úmysl milenčin *(čes. lid.)*: Sbor. písně; RČH

— Zavedený ovčák *(čes. lid.)*: Sbor. písně

— Ztracená ovečka *(litevská lid.)*: Pět sborů

— Žal *(slov. lid.)*: Tři sbory *(klav. na 4 r.)*

Fibich Zd. — Tichá noc *(G. Pfléger-Moravský)*

Foerster J. B. — A to milování *(J. V. Sládek)*: Čtvrtá kytka m. sbor. písní

— Co bývalo není *(J. V. Sládek)*: Sbor. písně

— Dněpr *(J. V. Frič)*: Sluncem a stínem

— Hrom a housle *(J. V. Sládek)*: Třetí kytka sbor. písní

— Hymnus *(J. V. Sládek)*:

— Chudobka *(J. V. Sládek)*: Třetí kytka sbor. písní

— Když jsme se loučili *(J. V. Sládek)*: Devět m. sborů

— Mé orné půdy každý hon *(J. V. Sládek)*: Devět m. sborů

— Oráč *(K. Dostál - Lutinov)*: Devět m. sborů

— Píseň jarní *(J. Kvapil)*: Devět m. sborů

— Píseň lidu *(J. V. Sládek)*

— Polní cestou *(J. V. Sládek)*: Devět m. sborů

— Radost *(J. V. Sládek)*: Co podzim dal

— Ranní kázání *(G. Falke - O. Zich)*

Foerster J. B. — Skřivánkovi *(J. V. Sládek)*: Devět m. sborů
— Stav si, stav si, vlaštovičko *(J. V. Sládek)*: Devět m. sborů
— Sluněčko *(J. V. Sládek)*: Nové sbor. písně
— Smíření *(J. V. Sládek)*: Nové sbor. písně
— Svatojanská muška *(J. V. Sládek)*: Sbor. písně
— Škoda mládí *(J. V. Sládek)*: Nové sbor. písně
— Účet *(J. V. Sládek)*: Sbor. písně
— Velké, širé, rodné lány *(J. V. Sládek)*: Devět m. sborů; RČH
— Z osudu rukou *(J. V. Sládek)*: Devět m. sborů
— Ženci *(J. V. Sládek)*: Zpěvy večera
Chačaturjan A. — Píseň ruských námořníků z filmu „Koráby útočí" — *r (A. Surkov)*
— Pochodová píseň z filmu „Admirál Ušakov" *(A. Surkov)* — *r*: Notová příloha čas. „Sovětskaja muzyka" č. 12 1953 — *r*
Janáček L. — Ach, vojna, vojna *(lid.)*: Čtveřice m. sborů
— Což ta naše bříza *(E. Krásnohorská)*: Čtyři lid. m. sbory
— Dež viš *(O. Přikryl)*: Čtvero m. sborů mor.
— Divím se milému *(lid.)*: Ohlas nár. písní
— Klekánica *(O. Přikryl)*: Čtvero m. sborů mor.
— Láska opravdivá *(lid.)*: Ohlas nár. písní; RČH
— Maryčka Magdónova *(P. Bezruč)*: Sborový repert. č. 6
— Ó lásko *(lid.)*: Čtveřice m. sborů
— Orání *(lid.)*: Čtyři lid. m. sbory; RČH
— Rozloučení *(lid.)*: Čtvero m. sborů mor.
— Vínek *(lid.)*: Čtyři lid. m. sbory
— Vínek stonulý *(lid.)*: Ohlas nár. písní
Jeremiáš O. — Ostrava *(P. Bezruč)*
Jindřich J. — Bulačina *(J. Š. Baar)*
— Můj první máj *(J. Neruda)*
Kafenda F. — Pieseň vďaky *(A. Plávka)*: Piesne k 10. výr. Slov. nár. povstania *(klav.)*
Kálik V. — Apostrofa *(J. V. Sládek)*
— Horský kraj *(A. Sova)*: Můj kraj
— Podzimní silnice *(J. Vrchlický)*: Můj kraj
— Pohled do kraje *(J. Vrchlický)*: Můj kraj
— Rybníky *(A. Sova)*: Můj kraj
— Vánoční („Des Knaben Wunderhorn"): Čtyři sbory
— Září *(K. Toman)*: Čtyři sbory
Kapr Jan — Májový den *(M. Dušková)*
— Rodná *(J. Berka)*
Krejčí M. — Sbor bratříků z opery „Poslední hejtman": Sbory a arie z oper
Křička Jar. — Vzhůru již hlavu národe *(Jan Neruda)*: Vzhůru srdce
— Tam *(F. Šrámek)*: Smuteční pochod
Křížkovský P. — Čáry, „Aj, mosela's mňa počarovať" *(lid.)*
— Dar za lásku, „A já vím hruščičku planú" *(lid.)*
— Odpadlý od srdca, „Dívča, dívča, laštovička" *(lid.)*
— Odvedeného prosba, „Ach, když jsem já šel" *(lid.)*
— Prosba o převoz, „Aj, ty milý převozníčku" *(lid.)*
— Rozchodná, „Šohaj, šohaj, černooký" *(lid.)*
— Starý a mladá, „Cos, Nanynko pomyslila" *(lid.)*
— Šablenka, „Šablenka brúšeňá, to je moje žena" *(lid.)*
— Šatečka — Otázky, „Co to máš, děvečko, co to máš za krásu" *(lid.)*
— Utonulá, „Bude vojna bude" *(lid.)*
— Věrný do smrti, „Aj, hore Javorníčka" *(lid.)*
— Výprask, „Co chce krkavec míti" *(lid.)*
— Žaloba, „Běžela ovečka hore do kopečka" *(lid.)*
— Zatoč se, „Zatoč se mi, má panenko" *(lid.)*
— Zatoč se, „Zatoč se mi, má panenko" *(lid. se sólovým kvartetem)*
Kubín R. — Já jsem horník *(B. Bičiště)*: Šest budovatelských písní
Kunc Jan — Kačena divoká *(lid.)*
Kvapil Jar. — Jitřní píseň *(J. Wolker)*

Matys J. — Dukla *(E. Sojka)*
Mejtus J. — Sbor z op. Mladá garda „Píseň bojovníků-rudoarmějců" — *č;* Sbory a arie z oper
— Sbor z op. „Mladá garda", Píseň mladogvardějců" — *č;* Sbory a arie z oper *(klav.)*
— Sbor z op. „Mladá garda", „Přípitek" — *č;* Sbory a arie z oper *(klav.)*
Moyzes A. — Romance *(S. H. Vajanský):* Miesto venca
— Miesto venca *(M. Rázus):* Miesto venca
— Santa Heléna *(E. B. Lukáč):* Miesto venca
Musorgskij M. P. — Sbor z op. Chovanština, „Sbor střelců" — *č;* Sbory a arie z oper *(klav.)*
Nešvera J. — Moravě *(V. Hálek)*
— Ty hvězdičky *(V. Hálek)*
Novák Vít. — Dál! „Pevně bratři" *(J. V. Sládek):* Tři čes. zpěvy *(klav.)*
— Drsny jsou mé mravy *(J. V. Sládek):* Na domácí půdě
— Dvanáct bílých sokolů *(podle J. Botta):* Na domácí půdě
— Kyjov *(P. Bezruč):* Na domácí půdě — RČH
— Rybníky *(A. Sova):* Domov
— U strže *(A. Sova):* Domov
— Už to žito na souvrati *(J. V. Sládek):* Na domácí půdě; RČH
— Vánoční ukolébavka *(J. Neruda):* Šest m. sborů
— V boj! „Od českých hor" *(J. V. Sládek):* Tři české zpěvy *(klav.)*
— Vlasti „Buď připraven, ty svatý kraji" *(J. V. Sládek):* Tři české zpěvy *(klav.)*
Ostrčil O. — Prosté motivy *(J. Neruda)*
Petrželka V. — To je má zem *(J. Zatloukal)*
Rimskij-Korsakov N. Dajtě bokaly *(A. Kolcov) - r:* Sborník Lokšin
— Píseň o svobodě z op. „Pskovitanka" — *č;* Sbory a arie z oper *(klav.)*
— Píseň o starostovi z op. „Májová noc" — *č;* Sbory a arie z oper *(klav.)*
— Sbor opričnikov z op. „Carská nevěsta" — *r;* Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. „O neviditelném městě Kitěži", „Podňjalsja s polunoči" — *r;* Chrestomatija *(klav.)*
Rozkošný J. R. — Opuštěný *(J. Vrchlický)*
Rubinštejn A. — Sbor z op. „Démon", „Nočenka" — *č;* Sbory a arie z oper *(klav.)* Chrestomatija
Schneider-Trnavský M. — Za horami, za dolami
Smetana B. — Dvě hesla *(J. Srb-Debrnov)*
— Motlitba *(J. Srb-Debrnov)*
— Naše píseň *(J. Srb-Debrnov)*
— Píseň česká *(Jan z Hvězdy)*
— Píseň na moři *(V. Hálek)*
— Odrodilec *(A. Metlińský, v překl. F. L. Čelakovského)*
— Odrodilec *(A. Metlińský, v překl. F. L. Čelakovského):* dvojsbor
— Rolnická *(V. Trnovanský)*
— Slavnostní sbor *(E. Züngel)*
— Tři jezdci *(J. V. Jahn)*
— Věno *(J. Srb-Debrnov):* RČH
— Česká píseň III. část *(Jan z Hvězdy — orch. klav.)*
— Píseň svobody *(J. Kolár):* RČH *(klav.)*
— Sbor z op. „Prodaná nevěsta", „To pivečko" *(K. Sabina):* Klav. výtah; Sbory a arie z op. *(klav.)*
— Sborová scéna z op. „Braniboři v Čechách", „Noc je tak tichá": III. jedn. Výjev 6. *(klav.)*
— Sbor z op. „Dalibor", „Ba nejveselejší je tento svět" *(J. Wenzig):* RČH *(klav.)*
Suchoň E. — V horách
Stanislav J. — Bojovník práce *(A. Mišurin):* Písně práce a vítězství
— Klempíř *(V. Kazin):* Písně práce a vítězství
— Zedník *(V. Kazin):* Písně práce a vítězství
Strniště Jiří — Lidový chorál *(O. Mikuláštík):* Za Gottwalda, za Stalina
Suk J. — Bán Varaždínský a král Matiáš *(lid.):* Čtyři zpěvy
— Klid se tratí *(srbs. lid.):* Čtyři zpěvy
— Raněný *(srbs. lid.):* Čtyři zpěvy
— Ukolébavka *(černohorská lid.)*
Tovačovský A. F. — Vlasti

Valašťan - Dolinský J. — Tam okolo Strečna *(lid.)*: Vám všetkým
Vasiljev-Buglaj D. — Goj, ty siluška *(G. Dobržinskij)*: Izbrannyje chory *(klav.)*
— Na prostorách Barencova morja (A. Olslender): Izbrannyje chory *(klav.)*
— Zděs pochoroněn krasnoarmějec *(M. Isakovskij)*: Izbrannyje chory *(klav.)*
Vomáčka B. — Píseň česká *(O. Březina)*
Zich O. — Podzimní motiv *(J. Neruda)*: Čtyři mužské sbory
Zvonař J. L. — Šumí Labe

4. Smíšené sbory

Aljabjev A. — V tance *(A. Michajlov)*: Pjesni dlja chora — *r*
— Solovjej *(A. Delvig)*: Pjesni dlja chora — *r*
Barvík M. — Dva zpěvy o Stalinovi *(J. Noha a M. Macháček)*:
Borodin A. — Spjaščaja knjažna *(A. Borodin)*: — *r*
— Sbor z op. Kníže Igor „Uletaj na krylach vjetra: Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. Kníže Igor „Och, ně bujnyj vjetěr" — *r;* Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. Kníže Igor „Solncu krasnomu slava" — *r;* Chrestomatija *(klav.)*
Čajkovskij P. I. — Ně kukušečka vo syrom boru *(N. Cyganov)*: Izbrannyje chory; Sbornik Lokšin
— Solovuška *(P. Čajkovskij)*: Izbrannyje chory; Sbornik Lokšin
— Nočevala tučka zolotaja *(M. Lermontov)*: — *r;* Izbrannyje chory
— Sbor z op. „Piková dáma", „Chor guljajuščich": Chrestomatija *(kl.)*
— Sbor z hudby ke „Sněguročce", „Provody maslenicy": Chrestomatija *(klav.)*
Česnokov P. — August *(S. Kopytkin)*: — *r;* Sbornik Lokšin
Dargomyžskij A. — Svatební sbor z op. „Rusalka" — *r;* Chrestomatija *(klav.)*
Dobiáš V. — Výzva *(A. Kraus)*
Dvořák A. — Dnes do skoku *(V. Hálek)*: V přírodě
— Napadly písně *(V. Hálek)*: V přírodě
— Místo klekání *(A Heyduk)*
— Nepovím *(lid.)*
— Opuštěný *(mor. lid.)*
— Ukolébavka *(A. Heyduk)*
— Večerní les *(V. Hálek)*: V přírodě
— Vyběhla bříza *(V. Hálek)*: V přírodě
— Žitné pole *(V. Hálek)*: V přírodě
— Slavnostní zpěv *(J. Vrchlický)*: *(orch. klav.)*
— Sbor z op. „Rusalka", „Květiny bílé po cestě": *(klav.)*
Fiala J. — Svorně k cíli: Šest budovatelských písní
Fibich Zd. — U mohyly
— Žďání
— Jarní romance *(J. Vrchlický)*: *(orch. klav.)*
Foerster J. B. — Česká píseň *(J. Kvapil)*
— Česká znělka *(J. V. Sládek)*
— Kaliny *(J. V. Sládek)*: Vzhůru spáči
— Kovář *(J. V. Sládek)*: Cestou
— Ledová královna *(J. V. Sládek)*: Vzhůru spáči
— Na Valdštýně *(M. V. Ježková)*: Cestou
— Píseň klasů *(J. Vrchlický)*
— Pražské zvony *(J. Vrchlický)*: Vzhůru spáči
— Růže *(J. Černý)*: Cestou
— Ukrajinské písně *(J. V. Jahn)*: *(klav. na 4 r.)*
— Vánoce *(R. Schwarzová)*: Cestou
— Vavřín *(J. V. Sládek)*: Cestou
— Večer *(T. H. Ševčenko)*: Šest sborů
— Večerní obraz *(J. V. Sládek)*: Vzhůru spáči
— Věčná píseň *(R. Krupička)*: Šest sborů
— Vzhůru vstaňte spáči *(J. Vrchlický)*: Vzhůru spáči

— Zrazená *(J. Černý)*: Cestou
— Život *(J. V. Sládek)*: *(klav.)*
Glinka M. — Venecianskaja noč *(A. Kozlov)*
— Sbor z op. „Ruslan a Ludmila", „Ach, ty svjet Ljudmila": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. „Ruslan a Ludmila", „Ne prosňjotsja ptička utrom": Chrestomatija *(klav.)*
— Dvojsbor z op. „Ivan Sussanin", „Slavsja": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. „Ruslan a Ludmila", „Ně, tuži, diťa rodimoje": Chrestomatija *(klav.)*
Grečaninov A. — Nas veselit ručej *(N. Někrasov)*: Sbornik Lokšin
— V zarěvě ognistom *(J. Surikov)*: Sbornik Lokšin
Hanuš Jan — Partyzánská: Šest budovatelských písní
Janáček L. — Kačena divoká *(lid.)*: Tři sm. sbory
— Naše píseň *(J. Vrchlický)*: Tři sm. sbory
— Píseň v jeseni *(J. Vrchlický)*: Tři sm. sbory
Jindřich J. — Bulačina *(J. Š. Baar)*
Jegorov A. — Tajga *(A. Prokofjev)*: Sborník Lebeděva
Kastalskij A. — Rus „Pod bolšim šatrom" — *r;* Sbornik Lokšin
Kalinnikov V. — Zima *(J. Baratynskij)*: Sbornik Lokšin
— Žavoronok *(V. Žukovskij)*: — *r;* Sbornik Lokšin
Kardoš D. — Zem moja rodná *(M. Rázusová-Martáková)*:
Kjuj C. — Tuda, gdě les šumit *(A. Grentnĕr)*: Sbornik Lokšin
— Sijajet solnce *(T. Tjutčev)*: Sbornik Lokšin
— Zasjetilas v dali *(J. Surikov)*: Sbornik Lokšin
Knipper L. — Gasnut v dali zarnicy *(A. Mašistov)*: Tri kazačich pjesni
— Ach ty stěp kubanskaja *(A. Mašistov)*: Tri kazačich pjesni
Koval M. — Poema o Lenině *(L. Ošanin)*
Krejčí M. — Mráz *(M. Krejčí)*: Smrt a život
— Umřel člověk *(J. Hora)*: Smrt a život
Křička Jar. — Krajina *(V. Dyk)*: Záblesky
— Staroměstská věž *(J. Neruda)*: Záblesky
Malát Jan — Sborová scéna z opery „Veselé námluvy", „Cibulička", *český lid. tanec (klav.)*
Mejtus J. — Sbor z op. „Mladá garda", „Komsomolská" *(klav.)*
— Sbor z op. „Mladá garda", „Přípitek" *(klav.)*
Moyzes A. — Pieseň pracujúcich *(V. Húska)*
Musorgskij M. — Sbor z op. „Boris Godunov", „Ne sokol letit po podněbesju": Chrestomatija *(klav.)*
Novák Vít. — Dál! *(J. V. Sládek)*: Tři české zpěvy
— Neščasná vojna *(mor. lid.)*: Dvě balady *(klav. na 4 r.)*
— Ranoša *(mor. lid.)*: Dvě balady *(klav. na 4 r.)*
— V boj! *(J. V. Sládek)*: Tři české zpěvy
— Vlasti *(J. V. Sládek)*: Tři české zpěvy
— Vražedný milý *(mor. lid.)*: Dvě balady *(klav. na 4 r.)*
— Zakletá dcera *(mor. lid.)*: Dvě balady *(klav. na 4 r.)*
— Zvony *(K. Pippich - Havelka)*: Pět zpěvů
Novikov A. — Ljubov *(romans) (A. Puškin)* — *r*
— Veselyj pir *(A. Puškin)* — *r*
Plavec J. — Přijde jaro *(A. Jirásek)*: Pozdravy máji národa
Rimskij-Korsakov — Tatarskij polon *(lid.)*
— Sbor z op. „Sněguročka", „Chorovod i pjesňa pro bobra": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. „Sadko", „Vysota, vysota podněběsnaja": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z opery „Carská nevěsta": Chrestomatija *(klav.)*
— Sbor z op. „O neviditelném městě Kitěži", „Kak po mostikam po kalinovym": Chrestomatija (klav.)
Smetana B. — Česká píseň *(Jan z Hvězdy)*: *(orch.)*
— Sbor z op. „Braniboři v Čechách",

„Uhodila naše hodina" *(K. Sabina): (klav.)*
Smetana B. — Sbor z op. „Prodaná nevěsta", „Proč bychom se netěšili" *(K. Sabina): (klav.)*
— Sbor z op. „Dvě vdovy", „Jitro krásné" *(E. Züngel): (klav.)*
— Sbor z op. „Tajemství", „Žitko krásné" *(E. Krásnohorská): (kl.)*
Stanislav J. — Nejdražší jméno Stalin *(M. Kratochvílová):* Zpátky ni krok
— Píseň velké naděje *(J. Černý):* Radostná je naše píseň
— Píseň zemědělské brigády *(F. Kubr):* Šest budovatelských písní
Suchoň E. — Aká si mi krásna: Varyto č. 6
Šostakovič D. — 10 poem na slova revolucionnych poetov konca XIX. i načala XX. stol.
Tanějev S. — Večer *(J. Polonskij)* — *r:* Sbornik Lokšin
— Voschod solnca *(F. Tjutčev):* — *r:* Sbornik Lebedéva
Vasiljev - Buglaj D. — Russkaja zemlja *(S. Fogelson)* — *r:* Dva chora
Suk J. — Mať moja *(slov. lid.):* Tři zpěvy *(klav.)*
— Stasa čarodějnice *(F. L. Čelakovský):* Tři zpěvy
— Zavedený ovčák *(lid.):* Tři zpěvy *(klav.)*
Vycpálek L. — Červenec „Husův hlas"
— Září „Nedej zahynouti" *(K. Toman)*
Zich Jar. — Jitřní zpěv *(F. Branislav)*
Zich O. — Modlitba na Řípu *(J. Vrchlický):* Dva sm. sbory
— Urá! *(J. Neruda):* Dva sm. sbory
— Vajanské vatry *(Sv. Hurban - Vajanský)*

5. Výběr z publikace „Umění vokální polyfonie"

Sbory jsou trojhlasé až šestihlasé

John Dunstable: O rosa bella (Ó růže krásná — chanson) — *3 hl.*
Jacub Gallus *(Handl):* Jerusalem, gaude gaudio magno — *4 hl.*
Clément Jannequin: La geurre (Válka — chanson) — *4 hl.*
Orlandus Lassus: Ich weisz mir ein Meidlein hübsch und fein (Já děvčátko milé, sličné mám — Něm. vícehlasá píseň) — *4 hl.*
— In hora ultima (moteto) — *6 hl.*
„Lid nebude meškati" — *4 hl.*
Luca Marensio: Occhi lucenti e bello (Oči zářivé a krásné — Madrigal) — *5 hl.*
Giovanni Pierlugi de Palestrina: Alla riva del Tebro (Kdys na břehu Tibary — Madrigal) — *4 hl.*
— Surge propera amica mea (moteto) — *5 hl.*
Orazio Vecchi: L'Amfiparnaso (Čtvrtý výstup třetího jednání — Madrigal) — *5 hl.*

II.

CO HRÁT

Skladby pro instrumentální soubory

ÚVODEM

Druhá část této příručky obsahuje výběr skladeb pro instrumentální soubory lidové tvořivosti, a to pro orchestry

I. dechové, hrající k poslechu a tanci

II. t. zv. smyčcové, universální, taneční, salonní, estrádní a pod., hrající k poslechu a k tanci

III. velké smyčcové až symfonické

IV. t. zv. lidové muziky, které pracují u souborů písní a tanců a hrají také samostatně k poslechu a k tanci

V. soubory drnkacích nástrojů.

Skladby pro soubory komorní hudby neuvádíme. Pro ně jsou určeny partitury komorních skladeb, které vydává Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, anebo které jsou v hudebních knihovnách atd. Soubory komorní hudby si z nich vyberou taková kvarteta, tria a jiné skladby současných skladatelů a klasických mistrů, na jaké svými technickými a tvůrčími schopnostmi stačí.

Naše orchestry by měly hrát především dobré skladby. Ale nemáme ještě ve všech oborech nové skladby, které by odpovídaly nejpřísnějším hlediskům. Myslíme tím především na taneční a drobné koncertní skladby. Orchestry by tu měly postupně horší skladby nahrazovat lepšími, vyhledávat nejlepší nová díla, třeba i rukopisná za pomoci poraden lidové tvořivosti, Ústředního domu lidové tvořivosti a Svazu československých skladatelů, a propagovat je. Měly by hlavně propagovat taneční skladby národního charakteru, polky rozmanitých typů, mazurky, sousedské, kvapíky a pod. a skladby k novým společenským tancům.

Orchestry, zaměřené hlavně na provozování taneční hudby (i toto zaměření bývá často jednostranné, buď pouze na foxtrotty, slowfoxy a waltzy anebo pouze na polky a valčíky), měly by studovat a hrát stále více skladeb přednesových, písní, krátkých koncertních skladeb pro sólové nástroje a pod.

Častým nedostatkem orchestrů je, že hrají skladby, na které hráči a někdy i dirigent svými technickými a tvůrčími schopnostmi nestačí. Naznačujeme v úvodech k jednotlivým kapitolám a oddílům, pro jaký

stupeň vyspělosti orchestru se uvedené skladby hodí. Pro amatérský orchestr by však žádná skladba neměla být příliš snadnou. Čím je skladba technicky snadnější, tím důkladněji je ji možno propracovat.

Orchestry lidové tvořivosti nemohou mít vždy ideální „klasické" obsazení toho kterého typu profesionálních orchestrů. Někdy bude hráčů na některý nástroj méně, jinde více, někde nebude vůbec možno obsadit některý nástroj. Orchestry jsou tedy rozmanité jak co do počtu hráčů, tak co do složení. Přitom se na př. dechové orchestry liší hlavně počtem hráčů, avšak základní jejich nástrojové obsazení bývá zachováno. Ostatní orchestry lidové tvořivosti se však obvykle liší jak počtem hráčů, tak tím, že některé nástrojové skupiny jsou obsazeny neúplně anebo vůbec ne. Není proto možno vydávat úpravy anebo psát původní skladby pro tolik obsazení, kolik se v praxi vyskytuje různě složených orchestrů.

U nás vydává Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění orchestrální materiály v těchto edicích: „Dechový orchestr", „Universální orchestr", „Taneční orchestr", „Collection tempo" (Salonní orchestr a Velký orchestr) a „Estrádní repertoir". Také ostatní vydavatelé se v podstatě přidržují těchto typů edic.

U edice „Dechový orchestr" odpovídá notový materiál složení dechových orchestrů. Edice je určena dechovým orchestrům velkým, středním i malým. — Edice „Universální orchestr" a „Taneční orchestr" proti tomu obsahuje zpravidla mnohem více různých orchestrálních hlasů, a v jiném základním seskupení, než má většina orchestrů, které jich používají. Název edice tedy zde vyjadřuje spíše typ úpravy a žánr skladeb a ne zcela určitý druh orchestru. Tyto edice, stejně jako edice „Collection tempo" umožňují orchestrům s různým počtem hráčů a s různým obsazením hrát skladby tak, aby byl aspoň v hlavních rysech vystižen jejich charakter. — Edice „Estrádní repertoir" obsahuje skladby v různých úpravách. Avšak tato edice neznamená, že by byla určena výhradně pro skutečné estrádní orchestry (více o tom píší Milan Bartoš a Karel Macourek v příručce „Estrádní orchestr", kterou vydal Orbis) a že by obsahovala vesměs nové estrádní skladby. Obou je zatím u nás velmi málo.

Orchestry by tedy měly hledat a hrát skladby určitého žánru nebo zaměření nezávisle na edici, která je jim zdánlivě nejbližší podle názvu a tématického zaměření. Skladby zmíněných čtyř edic je možno a nutno přizpůsobovat zvláštnímu složení a zvláštním repertoárovým záměrům každého orchestru. Proto také uvádíme v kapitole, určené orchestrům smyčcovým, universálním, salonním, tanečním a estrádním, skladby *z různých* edic. Chceme tím upozornit na to, že na př. tanečně jazzový orchestr může a má hrát polky, valčíky, písně a přednesové skladby, které vycházejí v edici „Universální orchestr", „Estrádní repertoir" atd., a nemá užívat jedině edice „Taneční orchestr". Obdobně by se neměl běžný smyčcový orchestr omezovat pouze na edici „Universální orchestr",

ale hrát také skladby z „Collection tempo" a „Estrádní repertoir". Ve všech těchto případech je ovšem třeba přizpůsobit tiskové úpravy nástrojovému obsazení vlastního souboru. Tvůrčí přístup k edicím i k tiskovým úpravám skladeb je proto dalším požadavkem při vytváření repertoáru orchestrů lidové tvořivosti. Dobrým pomocníkem dirigentů a upravovatelů měly by se v tomto směru stát „Metodické listy", které vydává Ústřední dům lidové tvořivosti.

Uvádíme zkratky, jichž užíváme v této části:

Edice Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění:

DO — Dechový orchestr
UO — Universální orchestr
TO — Taneční orchestr
ER — Estrádní repertoir
CT — Collection tempo — (SO = úprava pro salonní orchestr; bez poznámky = úprava pro velký orchestr)
Osveta — Edice pro dechový orchestr, kterou vydává „Osveta" v Martině, Slovensko
SÚLUT — Slovenské ústredie ľudovej umeleckej tvorivosti v Bratislave
ÚDA — Ústřední dům armády, ediční oddělení, Praha

Vysvětlivky dalších zkratek naleznete v příslušných oddílech.

Skladby, které vyšly od roku 1948, uvádíme i tehdy, když jsou právě rozebrány. Jejich náklady byly tak velké, že jsou v archivech četných orchestrů, kde je možno si je vypůjčit.

A. DECHOVÉ ORCHESTRY

1. Pochody a písně našich a sovětských skladatelů

a) Snadnější

Skladby, které zde uvádíme, budou vhodné pro menší dechové orchestry a pro takové orchestry, které ještě nezvládnou obtížnější slavnostní pochody, rozlehlejší koncertní skladby a pod. Pokládáme však za samozřejmé, že vyspělejší dechové orchestry budou hrát také všechny relativně snadnější pochody a písně, a to ve zvlášť vzorném podání. A méně vyspělý orchestr se bude moci právě na zdánlivě snadném pochodu učit hrát technicky a výrazově co nejdokonaleji. V roce 1956 začne Slovenské ústředí lidové tvořivosti s Ústředním domem lidové tvořivosti vydávat zvláštní úpravy pro malé dechové orchestry.

Poznámka: „Pochodová píseň" znamená, že skladba vyšla také se slovy pro potřeby pěveckých souborů.

Bartoš Jan Zdeněk
My havíři — *poch. píseň* DO 51
Barvík Mir.
Pochod mladých brigádníků — *poch. píseň* DO 10—11
(mimo sbírku)
Veliká příležitost — *poch. píseň* DO 14
Pochod dělnických milicí DO 33
Belaj M.
Pionier — *pochod* SÚLUT
Bičiště B.
Píseň úderky — *poch. píseň* DO 30
Biskup K.
Vpřed — *pochod* DO 74
Bláha J.
Pochod radistů ÚDA 28
Drejsl Radim
Písnička na vojně — *píseň* ÚDA 19
Rozkvetlý den — *píseň* DO 14
Sláva tankům — *poch. píseň* DO 147
Za Gottwalda vpřed — *poch. píseň* DO 147
Dobiáš Václav
Rudá armáda — *poch. píseň* DO 107
Dunajevskij I.
Píseň o vlasti — *poch. píseň* DO 7
Pochod z filmu „Jaro" — *poch. píseň* ÚDA 2
Sportovní pochod — *poch. píseň* DO 7
Námořnická — *pochod* DO 22
Píseň mládeže — *poch. píseň* DO 99
Veselý vítr — *poch. píseň* DO 144
V poli u potůčku — *píseň* ÚDA 12
Folprecht Zd.
Turnovský pochod DO 126
Fradkin Michajl
Jen dál, komunisté — *poch. píseň* ÚDA 18
Gajlik R.
Našej mládeži — *pochod* SÚLUT

Hančl J.
Mužně vpřed — *pochod* DO 168
Hurt Jar.
Našim úderníkům — *pochod* DO 37
Ježek Jar.
Svět patří nám — *poch. píseň* DO 8
Proti větru — *poch. píseň* DO 8
Jurovský Š.
Hymnus práce — *píseň* Osveta
Juřina J.
Hornické mládí — *poch. píseň* DO 8
Kapr Jan
Písnička pětiletky — *poch. píseň* DO 5
Knipper L.
Políčko, pole — *poch. píseň* DO 22
Kubín R.
Zítřek patří nám — *poch. píseň* DO 20
Kyral V.
Vesele vpřed — *pochod* DO 10
Kmoch Fr.
Česká muzika — Jarabáček DO 114
Kolíne, Kolíne — Pode mlejnem — *pochody* DO 119
Mikuláštík K.
S odvahou k vítězství — *poch. píseň* ÚDA 20
Muradeli V.
Hymna mezinárod. svazu studentstva DO 27
Nováček R.
Castaldo — *pochod* DO 82
Novikov A.
Pochod demokratické mládeže — *poch. píseň* DO 27
Smugljanka — píseň DO 18
Ostrovský J.
Píseň jara — *poch. píseň* DO 37
Pádivý K.
Pochod textiláků — *pochod* DO 62
Pauer Jiří
Havířská — *poch. píseň* DO 30
Poděšt L.
Všichni jsme mladí — *poch. píseň* ÚDA 6
Tanky Rudé armády — *poch. píseň* ÚDA 25
Posejpal V.
Bojem za mír — *pochod* DO 91
Požgay T.
Přidi ty, šuhajko — *pochod* SÚLUT
Reiner K.
My jdeme ruku v ruce — *poch. píseň* DO 20
Revoluční pochody a písně
Pochod rudých námořníků — Čapajev — Rudá armáda — Vpřed směle, soudruzi DO 3
Rudý prapor — *poch. píseň* DO 33
Solovjov-Sedoj V.
Letecká — *poch. píseň* DO 24
Komsomolská — *poch. píseň* DO 24
Večer na rejdě — *píseň* DO 18
Sommer Vl.
Hej, Stalinovci — *poch. píseň* DO 11 *(mimo sbírku)*
Smatek M.
Pochod železničářů — *pochod* DO 12
Stanislav J.
Zpátky ni krok — *poch. píseň* DO 56
Se zpěvem a smíchem — *poch. píseň* DO 107
Sovětské písně
Píseň o Stalinovi — Píseň brigády — Kaťuša — Partyzánská DO 16
Šolc Zd.
Vojenským krokem — *pochod* ÚDA 29
Šolle V.
Hornický pochod — *pochod* DO 51
Šostakovič D.
Píseň míru — *píseň* DO 60
Tichý F. A.
Jedním proudem — *poch. píseň* DO 8 *(mimo sbírku)*
Toman E.
Směr Praha — *poch. píseň* DO 16 *(mimo sbírku)*
Tulikov S.
Jsme pro mír — *poch. píseň* DO 144
Pochod sovětské mládeže — *poch. píseň* DO 60
Uhlíř Jan
Radost — *pochod* DO 14
9. květen — *pochod* DO 15
Vytrvale vpřed — *pochod* DO 17 *(všechny mimo sbírku)*
Písecký pochod DO 181
Ullrich J.
S odvahou — *pochod* DO 150
Spartakus — *pochod* ÚDA 27
Vačkář D. C.
Píseň radosti — *pochod* DO 78
Přišel čas — *poch. píseň* DO 9 *(mimo sbírku)*

Vačkář V.
Šohaj — *pochod* DO 50
Tak přisaháme — *pochod* DO 40

Válek Jiří
Květnové tanky — *poch. píseň* ÚDA 26
Zita Fr.
Fanfárový pochod DO 74

b) Náročnější

Uvádíme zde některé pochody a písně, které budou vhodné pro větší a vyspělejší dechové orchestry. Naše dělení je přirozeně relativní. Tak jsme na př. v oddílu a) uvedli některé oblíbené pochody a písně, které jsou poměrně obtížné, ale které přes to hrají i menší a méně vyspělé dechové orchestry (na př. Stanislavův „Se zpěvem a smíchem" nebo Dunajevského pochody a pod.). A některé pochody a písně, které zde uvádíme, budou se zase zdát některým orchestrům snadnými, jako na př. pochody B. Smetany. Avšak nejde jen o technickou obtížnost, ale také o celkovou hudební výrazovou náročnost skladby, o její celkový zvuk a pod. Naše dělení je proto spíše návodem a podnětem k hlubšímu zahloubání se nad zdánlivě neproblematickými skladbami než mechanickým předpisem pro dvě kategorie orchestrů.

Bartovič Št.
Za radostný život — *pochod* Osveta
Dunajevskij I.
Pochod z filmu „Cirkus" — *pochod* DO 53
Pochod námořníků z operety „Volný vítr" — *pochod* DO 53
Fadrhons Jan
Pochod samopalníků — *pochod* DO 70
Vítězný nástup — *pochod* DO 126
Flégl J.
Sláva Chodsku — *pochod* DO 77
Fučík Jul.
Vjezd gladiátorů — *pochod* DO 75
Hertl Fr.
Pozdrav naší armádě — *pochod* DO 46
Jurkáček J.
Smelo vpred — *pochod* Osveta
Kaliba J.
Rozcvička — *pochod* ÚDA 14
Píseň o přehlídce — *pochod* ÚDA 23
Kalach J.
Slobodne vpred — *pochod* Osveta
Kapr Jan
Pochod pracující mládeže — *poch. píseň* DO 5

Nejedlý Vít
Pochod rudých sportovců — *pochod*
Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(partitura)*
Prokopěvský pochod — *pochod*
Repert. sborník — Písně Víta Nejedlého *(partitura)* ÚDA
Praveček Jindř.
Mladost — radost — *pochod* ÚDA 10
Pochod hrdinů — *pochod* DO 12
Zdar naší armádě — *pochod* DO 70
Přecechtěl Zb.
Pochod havířů — *poch. píseň* DO 67
Sedmidubský M.
Slavnostní pochod DO 281
Seidel Jan
Kupředu, zpátky ni krok — *poch. píseň* DO 28
Zpěv svobody — *poch. píseň* DO 56
Smatek M.
Dělostřelecký pochod — *pochod* DO 91
Smetana B.
Gaudeamus — *pochod* DO 15
Píseň svobody — *poch. píseň* DO 15
Pochod národní gardy — *pochod* DO 28

2. Polky

Polky jsou nejhranějšími a nejoblíbenějšími tanečními skladbami našich dechových orchestrů. Snad bude některý vedoucí udiven naším výběrem, který obsahuje i polky Dvořákovy, Hilmarovy, Podéštovy, Smetanovy a p., které se považovaly za nevhodné pro taneční zábavy. Tomu tak bylo proto, že tanečníci již neuměli na tyto polky tancovat. Dnes však již máme sestavy k různým hudebním typům polek, kterým se mládež učí v tanečních hodinách, na zábavách a plesech. Orchestry se proto již nemusí omezovat pouze na t. zv. „lidové" polky, které vlastně polkami ani nejsou. Ale i těch zde uvádíme celou řadu. Dáváme při tom přednost skladbám relativně lepším, které se aspoň v některém ohledu snaží prorazit obvyklou komerční šablonu. Bude záležet na našich skladatelích a vydavatelstvích, aby vytvořili a vydávali stále více polek invenčně bohatých, rytmicky rozmanitých, harmonicky ušlechtilých a formálně nevšedních, svým charakterem skutečně národních.

Aust A.
- Hedvička DO 147
- Mařenko má DO 147

Bartoš J. Zd.
- Kunčická DO 70

Benetka Fr.
- Miluška DO 90
- Mělnická DO 59

Bláha V.
- Tancovala žížala DO 117

Dobiáš V.
- Polka míru DO 40

Dvořák A.
- Oči lásky DO 41
- Rekrutská DO 41

Dunajevskij I.
- Polka z filmu „Kubanští kozáci" DO 90

Flégl J.
- Dachovská DO 38
- Domažlická DO 23

Grossman S.
- Polka pro radost DO 148

Hála Vl.
- Hádavá DO 176

Hilmar Fr.
- Esmeralda DO 2
- Staročeská DO 2

Hotový J.
- Tichá noc DO 151
- Zvoneček DO 122

Jaroch Jiří
- Dědečkova DO 134

Jonák Zd.
- Venkovský taneček — *třasák* DO 139

Juchelka Mir.
- Česká DO 69

Kalach J.
- Solanská DO 155
- Václavská DO 163

Křička Jar.
- Uhřická DO 124

Kubín R.
- Údernická DO 79

Kyral Vilém
- Brigádnická DO 6

Laštůvka F.
- Slezská DO 60

Macák Boh.
- Dožínková ÚDA 24

Podéšt L.
- Martinská — Třasená DO 93

Praveček Jindř.
- Libuška SÚLUT
- Mladost-radost ÚDA 10
- Všem pro radost DO 129

Řídký Jar.
- Lenka — Milada DO 47

Smatek Mil.
- Otáčivá DO 49

Smetana B.
- Jiřinková polka DO 44
- Louisina polka DO 12—13 *(mimo sbírku)*
- Našim děvám DO 61

Ze studentského života DO 12—13 (*mimo sbírku*)
Šantora A.
Lidunka DO 122
Škabrada J.
Teruška DO 115
Upřímný dar DO 169
Škrobák Fr.
Dožínková DO 163
Štefaník A.
Petřvalďanka DO 69
Tichý F. A.
Poličanská DO 6
Rozmarné chvíle DO 11
Uhlíř Jan
Česká DO 11
Sobotecká DO 23
Urbanec R.
Květinová DO 148
Vacek K.
Na vypichu DO 66
Padesátka DO 48
Pro Jarmilku DO 36
Šedesátka DO 48
U jezu DO 66
Venkovská DO 146
Vačkář V.
Dobřejovická DO 50
Valdauf K.
Chomutovská DO 180
Měchenická DO 55
Vlasák K.
Dobříšanka DO 175
Volánek Rob.
Anička — *třasák* DO 137

3. *Jiné lidové tance*

(Mazurky, sousedské, kvapíky atd.)

Kromě polek se tančí u nás ještě celá řada dalších národních tanců, kterým se také vyučuje v tanečních hodinách. Protože nových skladeb k těmto tancům je dosud poměrně málo, uvádíme téměř úplný jejich výčet z edic našich vydavatelství. Stále rostoucí obliba národních tanců, které svým pohybovým bohatstvím, ušlechtilostí výrazu a radostností výrazu zdaleka převyšují foxtrotty, slowfoxy nebo tanga, vyžaduje, aby orchestry zařazovaly stále více těchto tanečních skladeb a vyhledávaly také starší, dobré lidové taneční skladby v archivech.

Adamský Vl.
Kdyby byl Bavorov SÚLUT
Aust A.
Vokovická — *mazurka* DO 1
Bláha V.
Bertička — *sousedská* DO 59
Domov — *mazurka* DO 87
Kovář — *trnka* DO 117
Strašák — *křižák* DO 87
Flégl J.
Lola — *mazurka* DO 128
Fučík Jul.
Modřanská — *mazurka* DO 120
Hurt Jar.
Po sousedsku — *sousedská* DO 71
Chvalovský K.
Libáňská — *mazurka* ÚDA 11
Libáňský — *třasák* ÚDA 21
Kalach J.
Jako doma — *sousedská* SÚLUT
Kmoch Fr.
Na motoru — *kvapík* DO 113
Po starodávnu — *mazurka* DO 116
Vždy milá — *mazurka* DO 113
Korda J.
V cirkusové manéži — *kvapík* DO 68
Životem spolu — *mazurka* DO 116
Kudelásek Ed.
Jesenická — *mazurka* ÚDA 22
Makárius K.
Polský mazur SÚLUT
Ondráček B.
Pozdrav z Vlachovky — *sousedská* DO 167

Pádivý K.
Čardáš maďarský SÚLUT
Elenočka — *mazurka* Osveta
Prečo si neprišiel — *slov. čardáš* SÚLUT
Šotyš SÚLUT
Praveček Jindř.
S chutí do práce — *kvapík* DO 75
Schuster E.
Pražská mazurka DO 45
Suk J.
Sousedská Osveta
Trojan V.
Rejdovačka DO 25
Uhlíř Jan
Elektron — *kvapík* DO 129
Voborský A.
Mazurka SÚLUT

4. *Valčíky*

Uvádíme zde některé z valčíků, které u nás vyšly v posledních letech. Starší valčíky, na př. O. Nedbala, Joh. Strausse a j., které jsou rozebrány, mohou si orchestry vzájemně půjčovat anebo si je mohou opisovat. Také v tomto žánru je třeba vytlačovat šablonovité t. zv. „lidové" valčíky rozpracovanými, bohatšími a dobrými, t. zv. „číslovými" valčíky.

Aust A.
Splněné přání DO 4
Blantěr M.
V lese za frontou DO 13
Černěckij
Na vrcholcích Mandžurie DO 13
Dobiáš V.
Hornický DO 31
Fučík Jul.
Baletky DO 85
Jonák Zd.
Venkovský DO 139
Kalach J.
Kouzlo večera DO 21
Korda J.
Vzpomínka na Oděsu DO 141
Křička Jar.
Bábinčin maršovský valčík DO 25
Nedbal O.
Z pohádky do pohádky DO 54
Pádivý K.
Pro radosť SÚLUT
Na brehoch Oravy Osveta
Poletin Fr.
V údolí Želetavky DO 123
Praveček Jindř.
Romantický valčík Osveta
Seidel Jan
Sedm trubačů DO 159
Smatek M.
Harmonikářský valčík DO 151
Štolc E.
Kytice hyacint DO 43
Šepot květin DO 63
Uhlíř Jan
Domino DO 35
Urbanec R.
Květy jara SÚLUT
Vačkář D. C.
Májový valčík DO 78
Vačkář V.
Sen lásky DO 73
Večer na moři DO 29
Valdauf K.
Vlahý vánek DO 26
Vacek K.
Monogram DO 156
Zářivé jitro DO 19
Žarkovskij Jevgenij
Námořnický valčík ÚDA 3

5. *Přednesové skladby*

V edici „Dechový orchestr" Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění vychází jen málo přednesových skladeb. Proto upozor-

ňujeme v tomto oddíle hlavně na skladby, které vydává „Osveta" v Martině, Slovensko. Skladby objednávejte prostřednictvím prodejny „Kniha" n. p., „Slovenské knihy" v Praze II, Štěpánská 46, nebo přímo v Martině. Skladby, které vydalo Slovenské ústředí lidové tvořivosti v Bratislavě, Stalinovo náměstí, objednávejte přímo tam. Skladby, vydané Ústředním domem armády (edičním oddělením), objednávejte též přímo tam (adresa: Praha-Dejvice).

a) Lidové písně a tance

V tomto oddíle uvádíme lidové tance a písně, rozpracované pro dechový orchestr, které jsou vhodné jako skladby přednesové, ne tedy jako skladby k tanci. Dirigent musí ovšem dobře uvážit, zda jeho orchestr může tu kterou skladbu zvládnout. Tak bude na př. Fléglův oblíbený lidový tanec „Chřasták", vhodný pro méně vyspělé soubory. Chačaturjanův „Gopak" zvládne spíše vyspělý orchestr. Vcelku jsou však uvedené skladby a úpravy vhodné pro průměrně vyspělé orchestry v středním až velkém obsazení.

Andrašovan T.
Piesne z Detvy — *suita* Osveta
Anisimov B.
U kováře — *ruská lid. píseň* Osveta
Aust A.
Selský tanec — *furiant* DO 57
Bartoš J. Zd.
Suita z lid. tanců (Zbojnický - Polka - Mazur - Gopak) Osveta
Berka Lad.
Šenkovické tance (Volanie do tance - Starodávný tanec - Šotyš) Osveta
Flégl J.
Chřasták — *lidový tanec* DO 38
Chačaturjan A.
Gopak DO 4
Iljin I.
Tři tance (Estonský - Armenský - Tadžický) Osveta
* * *
Ivuška — *ruská lid. píseň* Osveta
Kalach J.
Polské lidové písně Osveta
* * *
Kalinka — *ruská lid. píseň* ÚDA; Osveta
Kočetov V.
Ruský tanec Osveta
Mácha O.
Horňácký tanec (Moravský tanec č. 6) Osveta
Matuška Janko
Zbojnícky tanec Osveta
Moniuzsko St.
Goralský tanec z opery „Halka" Osveta
Musorgskij M. P.
Dumka z opery „Soročinský jarmark" Osveta
Pádivý K.
Amentirea — *rumunský valčík* SÚLUT
Sučanské čardáše SÚLUT
* * *
Poljanka — *ruská lid. píseň* Osveta
Prášil Fr.
Oravské ľudové piesne — *suita* Osveta
Polský tanec Osveta
Praveček Jindř.
Česká polka Osveta
Rajter Ľud
Tři písně ze slovenského Grobu Osveta
* * *
Sedím pod jabloňkou — *ruská lid. píseň* Osveta

* * *
Sama som sadila — *ruská lid. píseň* Osveta
Smatek M.
Slovenský tanec DO 39
Smetana B.
Našim děvám — *polka* ÚDA 15
Suk J.
Sousedská Osveta
Trubte na slávu — *ruská lid. píseň* Osveta
* * *
V staroslavnom meste Kyjeve — *ruská lid. píseň* Osveta
Zelcer M.
Azerbajdžanský tanec Osveta

b) Jiné koncertní skladby

Zde uvádíme skladby, které jsou po výrazové a hudební stránce náročnější. Budou proto vhodné spíše pro vyspělejší, větší orchestry

Brahms Joh.
Valčík A-dur Osveta
Beethoven L. v.
Largo appassionato ze sonaty A-dur *(transp. do Es-dur)* Osveta
Smuteční hudba Osveta
Dvořák A.
Humoreska ÚDA 13
Mosaika DO
Polka — Kvapík DO
Polonaise DO
Pražské valčíky DO
Glier R.
Hudba z baletu „Měděný jezdec" Osveta
Chopin Fr.
Polonaise A-dur *(vojenská — transp. do B-dur)* Osveta
Jurovský Š.
Hymnus práce Osveta
Kardoš D.
Mírová kantáta Osveta
Malter L.
Suita č. III Osveta
Rachmaninov S.
Preludium op. 3 Osveta
Vačkář V.
Vzpomínka na Zbiroh DO 136
Verdi G.
Nabuchodonosor — *předehra* Osveta

c) Směsi

Směs je oblíbenou formou přednesových skladeb. Je však málo dobrých směsí a fantasií. Čím více bude rozpracovaných jednotlivých lidových písní a tanců nebo variací na témata z oper a pod., tím méně bude třeba směsí. Přitom si však vždy budou chtít členové orchestrů zahrát oblíbené písně nebo melodie z oper v jednom sledu. Uvádíme poměrně dobré směsi, vydané u nás v poslední době, rozdělené na snadnější a náročnější. Je škoda, že mezi nimi dosud není směs nových písní našich skladatelů. — Starší směsi, hlavně z oper a dobrých operet, si musí orchestry vzájemně půjčovat. Jejich notové materiály jsou rozebrány a nebudou v dohledné době vydávány. Tím spíše je třeba, aby naše dechové orchestry věnovaly pozornost výběru dobrých jednotlivých, původních koncertních skladeb.

Snadnější		*Náročnější*	
Aust A.		Fadrhons Jan	
Melodie V. Vačkáře	DO 121	Písně SSSR	DO 94
Bláha V.		Leopold B.	
Do kolečka, do kola	DO 149	Kozácké tance	DO 77
Leopold B.		Smetana B.	
Hornické písně	DO 88	Dvě vdovy	ÚDA 1
Slovácké pěsničky	DO 65		

d) Drobné přednesové skladby, intermezza a pod.

Drobné skladby, které zde uvádíme, jsou po technické stránce vhodné zejména pro méně vyspělé soubory. Vyspělejší orchestry by se měly zaměřovat spíše k skladbám, uvedeným v oddílech a) a b).

Aust A.		Smatek M.	
Poděbradský trpaslíček — *intermezzo*	DO 103	Na starém mlýně — *intermezzo*	DO 118
Tanec horalů — *intermezzo*	DO 103	Tichý F. A.	
Dobeš J.		Cukrová panenka — *intermezzo*	DO 127
Veselý den — *intermezzo*	DO 118	Letní den — *intermezzo*	DO 127
Novotný Vl.		Vašata R.	
Vzpomínka — *přednesová skladba*	ÚDA 17	Anabella — *serenáda*	DO 136

6. Další materiály, které jsou zatím rozebrané

Vyspělejší dechové orchestry hrají často další vhodné starší skladby, jejichž notové materiály jsou však rozebrány. Doporučujeme, aby si je orchestry půjčovaly, opisovaly a pod. Náš výběr je přirozeně spíše podnětem než úplným výčtem vhodných skladeb.

Adam A. — Kdybych byl králem — *předehra*
Axman E. — Šáteček — z „Moravských tanců"
Balling K. — Český tanec
Boildieu A. — Kalif z Bagdadu — *předehra*
Dvořák A. — Humoreska
— Kéž duch můj sám — *píseň*
— Kvapík
— Legenda č. 4
— Píseň z opery „Rusalka"
— Pražské valčíky
— „Čert a Káča" — *předehra k III. jednání*
— Slovanský tanec č. 4 a 16
Flégl J. — Kaťuša — *pochod*
Fučík J. — Veselí kováři — *pochod*
— Stále kupředu — *pochod*
Komzák K. — *Pohádka*
Leopold B. — Teplický pochod
Matuška Ján — Festivalový pochod
Obruča R. — Moskva — *pochod*
— Slovanský pochod
Offenbach J. — Orfeus v podsvětí — *předehra*
— Savillard — *předehra*
Smetana B. — Slavnostní předehra
Stanislav J. — Sláva naší zemi — *pochod*
Suppé Fr. — Lehká kavalerie — *předehra*
Vačkář V. — Pochod obránců míru
— Veselá jízda

B. SMYČCOVÉ, UNIVERSÁLNÍ, TANEČNÍ, SALONNÍ, ESTRÁDNÍ A POD. ORCHESTRY

Edice, které zde uvádíme, mají následující nástrojové obsazení:

Universální orchestr: Piano, harmonika, housle I (řídící), housle obligátní, housle I, viola, violoncello, kontrabas, flétna I—II, hoboj I—II, klarinety I—III B, fagot I—II, saxofon I Es alt, saxofon II B tenor, saxofon III Es alt, lesní roh I, II, III (IV) F, trubky I a II B, pozouny I, II, pozoun III (basso), bicí.

Collection tempo, salonní orchestr: Piano, harmonium, housle I, housle obligátní, violoncello, kontrabas, flétna, hoboj, klarinet B, trubka, pozoun, bicí.

Estrádní repertoir: Úpravy mívají téměř vždy housle I a II, violoncello, kontrabas, flétnu, 2—3 klarinety B, trubku, pozoun, bicí — často též kytaru, harmoniku, cimbál, housle-kontry, někdy i klavír.

Taneční orchestr: Piano, kytara, housle I—III, violoncello, kontrabas, saxofon I Es alt, saxofon II B tenor, saxofon III Es alt, saxofon IV B tenor, saxofon V Es bariton, trubka I—III B, pozoun I—III, bicí.

1. Pochody a písně

Také zde dělíme písně a pochody našich a sovětských skladatelů na snadnější a náročnější. U těchto orchestrů by ovšem měl malý počet hráčů a obsazení, v němž mnohdy chybí t. zv. „střed" nebo „harmonie", vyloučit reprodukci slavnostních, t. zv. „velkých" pochodů, které vyžadují bohatý, lesklý zvuk. Dobrá úroveň některých hráčů, zejména klavíristy, houslisty a harmonikáře může ovšem některému vedoucímu dovolit s úspěchem zvládnout pochody poněkud obtížnější nebo zvukově náročnější (na př. Fléglův pochod „Sláva hrdinům", Smetanův „Gaudeamus" a pod.). — Mnohem více než dosud měly by však menší soubory hrát písně a pochodové písně našich a sovětských skladatelů. Mohou se při tom spojit se sólistou nebo s pěveckým souborem. Týká se to všech skladeb, u nichž je uvedeno „píseň" nebo „pochodová píseň". Texty písní naleznou soubory v kapitolách „Písně našich skladatelů" a „Písně sovětských skladatelů" v části pro pěvecké soubory.

a) Snadnější

Allan J.
Pochod Malhouzovců UO 56

Bartoš J. Zd.
My havíři — *poch. píseň* UO 51

Barvík Mir.
Veliká příležitost — *poch. píseň* UO 12
Pochod mladých brigádníků — *poch. píseň* UO 31

Bičiště B.
Píseň úderky — *poch. píseň* UO 27
Biskup J.
Vpřed — *pochod* UO 68
Dobiáš V.
Budujeme — *poch. píseň* UO 5
(mimo sbírku)
Rudá armáda — *poch. píseň* UO 101
Drejsl Radim
Rozkvetlý den — *píseň* UO 12
Dunajevskij I.
Láska, to se dva mají rádi — *píseň* UO 53
Píseň o vlasti — *poch. píseň* UO 7
Píseň úrody — *píseň* EO 1
Sportovní pochod — *poch. píseň* UO 7
Námořnická — *pochod* UO 19
Píseň mládeže — *poch. píseň* UO 94
Veselý vítr — *poch. píseň*
V poli u potůčku — *píseň* EO 1
Folprecht Zd.
Turnovský pochod — *pochod* UO 121
Hančl J.
Mužně vpřed — *pochod*
Havelka Svat.
Smrčky v máji — *píseň* ÚDA-EO
Hurt Jar.
Našim úderníkům — *pochod* UO 35
Ježek Jar.
Svět patří nám — *poch. píseň* TO 1
Proti větru — *poch. píseň* TO 1
Juřina J.
Hornické mládí — *poch. píseň* UO 13
(mimo sbírku)
Kapr Jan
Kluci úderníci — *píseň* EO 5
Mladá píseň — *poch. píseň* UO 6
(mimo sbírku)
Pochod pracující mládeže — *poch. píseň* UO 5
Písnička pětiletky — *poch. píseň* UO 5
Knipper L.
Políčko, pole — *poch. píseň* UO 19
Kubín R.
Zítřek patří nám — *poch. píseň* UO 17
Kyral Vilém
Vesele vpřed — *pochod* UO 10
Kmoch Fr.
Česká muzika — *pochod* UO 108
Jarabáček — *pochod* UO 108
Kolíne, Kolíne — *pochod* UO 113
Pode mlejnem — *pochod* UO 113
Novikov A.
Pochod demokratické mládeže — *poch. píseň* UO 7
(mimo sbírku)
Smugljanka — *píseň* UO 15
Ostrovský J.
Píseň jara — *poch. píseň* UO 35
Pádivý K.
Pochod textiláků — *pochod* UO 56
Pauer Jiří
Havířská — *poch. píseň* UO 27
Nový je den — *poch. píseň* UO 8
(mimo sbírku)
Zemědělská — *píseň* EO 5
Palouček Alois
Slunečný den — *píseň* EO 4
ÚDA-EO
Písnička mladých budovatelů — *poch. píseň* EO 14
Poděšt L.
ÚDA-EO
Všichni jsme mladí — *píseň* EO 4
ÚDA-EO
Posejpal V.
Bojem za mír — *pochod* UO 86
Revoluční pochody a písně
Pochod rudých námořníků — Čapajev — Rudá armáda — Vpřed směle, soudruzi UO 3
Reiner K.
My jdeme ruku v ruce — *poch. píseň* UO 17
V cílové pásce — *poch. píseň* EO 14
Solovjov-Sedoj V.
ÚDA-EO
Letecká — *poch. píseň* UO 21
Komsomolská — *poch. píseň* UO 21
Večer na rejdě — *píseň* UO 15
Sommer Vl.
Hej, Stalinovci — *poch. píseň* UO 31
Smatek Miloš
Pionýrská abeceda — *píseň* UO 30
Pochod vzorných střelců ÚDA-EO
Pochod železničářů — *pochod* UO 9
Rudý šátek — *poch. píseň* UO 30
Stanislav J.
Zpátky ni krok — *poch. píseň* UO 52

Se zpěvem a smíchem — *poch. píseň* UO 101
Sovětské písně
Píseň o Stalinovi — Píseň brigády — Kaťuša — Partyzánská UO 16
Šolle V.
Hornický pochod — *pochod* UO 48
Tichý F. A.
Jedním proudem — *poch. píseň* UO 11 *(mimo sbírku)*
Toman E.
Směr Praha — *poch. píseň* UO 29
Tulikov S.
Jsme pro mír — *poch. píseň*
Pochod sovětské mládeže — *poch. píseň*
Uhlíř Jan
9. květen — *pochod* UO 20 *(mimo sbírku)*
Radost — *pochod* UO 21 *(mimo sbírku)*
Vytrvale vpřed — *pochod* UO 29
Ulrich J.
S odvahou — *pochod*
Vačkář D. C.
Píseň radosti — *pochod* UO 83
Přišel čas — *poch. píseň* UO 12
Vačkář V.
Šohaj — *pochod* UO 47
Tak přísahám — *pochod* UO 37
Valdauf K.
Za svobodu — *pochod*
Zita Fr.
Fanfárový pochod — *pochod* UO 68

b) Náročnější

Cikker Ján
Pochod povstalcov — *pochod* SÚLUT
Dunajevskij I.
Pochod z filmu „Cirkus" — *pochod* UO 49
Pochod námořníků z operety „Volný vítr" — *pochod* UO 49
Fadrhons Jan
Pochod samopalníků — *pochod* UO 64
Vítězný nástup — *pochod* UO 121
Flégl J.
Sláva Chodsku — *pochod* UO 71
Fučík Jul.
Vjezd gladiátorů — *pochod* UO 75
Hertl Fr.
Pozrav naší armádě — *pochod* UO 43
Nejedlý Vít
Vítězství bude naše — *pochod* UO 15 *(mimo sbírku)*
Praveček Jindřich
Pochod hrdinů — *pochod* UO 9
Zdar naší armádě — *pochod* UO 64
Přecechtěl Zb.
Pochod havířů — *poch. píseň* UO 14 *(mimo sbírku)*
Seidel Jan
Kupředu, zpátky ni krok — *poch. píseň* UO 25
Zpěv svobody — *poch. píseň* UO 52
Soukup J.
Olympiáda — *pochod* UO 168
Smatek Miloš
Dělostřelecký pochod — *pochod* UO 86
Smetana B.
Pochod národní gardy — *pochod* UO 25
Gaudeamus — *pochod* CT-SO-52
Stanislav J.
S presidentem Gottwaldem SÚLUT
Suk Josef
V nový život — *pochod* CT-SO-62
Tichý F. A.
Pochod dětské armády — *pochod* CT-SO-97
Urbanec B.
Hej slnko vychodí — *píseň* SÚLUT

2. Polky

Stejně jako u dechových orchestrů uvádíme zde polky různého typu. Nové polkové figury umožňují orchestrům hrát k tanci i polky, které považovaly dosud za přednesové. Jde tu především o polky z edice „Col-

lection tempo" (na př. Jindřichovu, Kovařovičovu, Strettiho polku a j.). Z t. zv. „lidových" polek uvádíme opět ty, kde se projevuje snaha po ušlechtilejší melodii, skutečně lidovém tanečním rytmu a nešablonovitém zpracování.

Aust A.
Hedvička UO 139
Mařenko má UO 139
Bartoš J. Zd.
Kunčická UO 79
Bláha V.
Mělnická UO 55
Tancovala žížala UO 111
Dobiáš V.
Polka míru UO 37
Dvořák A.
Oči lásky UO 38
Rekrutská UO 38
Flégl J.
Dachovská UO 36
Domažlická UO 20
Grossman S.
Polka pro radost UO 137
Hilmar Fr.
Esmeralda UO 2
Staročeská UO 2
Hotový J.
Tichá noc UO 144
Zvoneček UO 116
Jaroch Jiří
Dědečkova UO 129
Jindřich Jindřich
Hančina polka CT-SO 92
Juchelka Mir.
Česká UO 63
Kalach J.
Solanská UO 140
Václavská UO 155
Kovařovic K.
Havířská CT-SO 65
Křička Jar.
Uhřická UO 119
Kubín R.
Údernická UO 79
Kyral Vil.
Brigádnická UO 6
Laštůvka F.
Slezská UO 62
Podešt L.
Martinská UO 88
Třasená UO 88
Praveček Jindř.
Všem pro radost UO 124
Řídký Jar.
Lenka UO 44
Milada UO 44
Smatek Miloš
Otáčivá UO 46
Smetana B.
Jiřinková UO 18-19 *(mimo sbírku)*
Louisina UO 16-17 *(mimo sbírku)*
Našim děvám CT-SO 51
Ze studentského života UO 16-17 *(mimo sbírku)*
Stretti R.
Májová CT-SO 93
Veselá CT-SO 93
Šantora A.
Lidunka UO 116
Škabrada J.
Janička tančí UO 28
Teruška UO 159
Škrobák Fr.
Dožínková UO 155
Štefaník A.
Petřvaldanka UO 69
Štědroň Vl.
Poetická UO 151
Tichý F. A.
Poličanská UO 6
Rozmarné chvíle UO 8
Uhlíř Jan
Česká UO 8
Sobotecká UO 20
Urbanec R.
Květinová UO 137
Vacek K.
Na vypichu UO 59
Padesátka UO 93
Pro Jarmilku UO 34
Šedesátka UO 93
U jezu UO 59
Venkovská UO 138
Vačkář V.
Dobřejovická UO 47
Valdauf K.
Chomutovská UO 180
Měchenická UO 51

3. *Jiné lidové tance*

(Mazurky, sousedské, kvapíky, šotyšky, polonézy atd.)

Stejně jako u dechového orchestru uvádíme zde mazurky, sousedské, kvapíky a jiné lidové tance, které je třeba hrát na tanečních zábavách. Orchestry s houslemi mohou ještě lépe než dechové orchestry vystihnout národní charakter naší taneční hudby. Upozorňujeme proto, zejména na některé skladby, vydané v edici „Estrádní repertoir" (Juchelka, Přecechtěl, Seehák), které obohacují repertoár tanečních skladeb o zdravé a osobité národní prvky.

Aust A.
Vokovická — *mazurka* UO 1
Bláha V.
Bertička — *sousedská* UO 55
Domov — *mazurka* UO 80
Kovář — *trnka* UO 111
Strašák — *křižák* UO 80
Dvořák A.
Polonéza z opery „Rusalka" CT-SO-67
Flégl J.
Lola — *mazurka* UO 123
Polonéza z Hořicka UO 71
Fučík Jul.
Modřanská — *mazurka* UO 114
Hurt Jar.
Po sousedsku — *sousedská* UO 65
Jindřich Jindřich
Chodské tance — *sousedská* CT-SO-92
Juchelka Mir.
Mazurka EO 3
ÚDA EO
Trnka EO 3
Kocourek M.
Mé nejmilejší — *mazurka* UO 74
Korda Fr.
V cirkusové manéži — *kvapík* UO 62
Životem spolu — *mazurka* UO 176
Kmoch Fr.
Na motoru — *kvapík* UO 107
Po starodávnu — *mazurka* UO 116
V zátiší — *třasák* UO 110
Vždy, milá — *mazurka* UO 107
Praveček Jindřich
S chutí do práce — *kvapík* UO 69
Přecechtěl Zb.
Trnka EO 3
Seehák Jan
Šotyška EO
ÚDA EO
Schuster E.
Pražská mazurka UO 42
Suk J.
Sousedská CT-SO-90
Trojan V.
Rejdovačka UO 22
Uhlíř Jan
Elektron — *kvapík* UO 124
Vacek Miloš
Sousedská ÚDA EO

4. *Valčíky*

Otiskujeme zde seznam několika valčíků, vydaných u nás v posledních letech. Starší valčíky Nedbalovy, Straussovy, Lehárovy atd. si musí orchestry vzájemně půjčovat, dát si je opsat a pod. Upozorňujeme zvláště na valčíkové písně Blantěrovy a Paloučkovy, které zpívají také naše pě-

vecké soubory. Trojanova valčíková píseň, vydaná v edici „Taneční orchestr", dá se snadno upravit pro jiné obsazení. Také zde se budeme snažit nahrazovat t. zv. „lidové" valčíky dobrými valčíky číslovými.

Aust A.
Splněné přání UO 4
Blantěr M.
V lese za frontou — *píseň* UO 11
Černeckij S.
Na vrcholcích Mandžurie UO 11
Dobiáš V.
Hornický UO 28
Fiala Em.
Letní podvečer UO 134
Fučík Jul.
Baletky UO 78
Havelka Sv.
Valčík z filmu „Dnes večer všechno skončí" ÚDA-EO
Kalach J.
Kouzlo večera UO 18
Křička Jar.
Bábinčin maršovský valčík UO 22
Muradeli V.
Kráso mladých let UO 105
Palouček A.
Rozkvetlý máj — *píseň* UO 105
Peletin Fr.
V údolí Želetavky UO 120
Smatek Miloš
Tři harmonikáři UO 144
Štolc E.
Kytice hyacint UO 40
Struna lásky UO 126
Šepot květin UO 57
Trojan V.
Kdybych já uměl psát básně — *píseň* TO 8
Uhlíř Jan
Domino UO 32
Vačkář D. C.
Májový valčík UO 83
Vačkář V.
Sen lásky UO 67
Večer na moři UO 26
Vacek K.
Zářivé jitro UO 16
Vacek M.
Valčík s milou ÚDA-EO

5. *Foxtrotty, slowfoxy, waltzy, tanga*

Přinášíme zde několik foxtrottů, slowfoxů, waltzů a tang. Jde o tance, běžné na našich tanečních zábavách. V podobných skladbách se často projevují vlivy kosmopolitismu, rytmická, melodická, harmonická a instrumentační šablonovitost, bezduchost slov, napodobování různých „stylů" a výstředností západních jazzových orchestrů v instrumentaci a pod. Snažili jsme se vybrat několik skladeb, které mají zdravější, zpěvnější melodii, vkusnější slova a úpravu, a snaží se o nový výraz (na př. některé skladby L. Korbaře, Petrova „Dobrou noc", Sedláčkova „Píseň o růži" a pod.). Ne vždy však dovoluje úprava rozvinout zdravé prvky skladeb; často to brzdí také reprodukční návyky a bezduché, formalistické manýry hráčů. V této souvislosti je třeba se zamyslet zejména nad reprodukcí Ježkových a hlavně sovětských písní. Je třeba v nich zdůrazňovat zdravou melodiku a vyvarovat se jejich „zjazzování".

Bartoš J. Zd.
Černošská ukolébavka — *slow fox* TO 42
Danzarina — *tango* UO 117
Blantěr M.
Pod balkánskými hvězdami — *foxtrott* TO 13
Bogoslovskij M.
Temná noc — *tango* UO 60

Fried A.
Jarní písnička — *foxtrott* TO 24
Heller Fr.
Touha — *tango* UO 109
Ježek Jar.
David a Goliáš — *foxtrott* TO 15
Don Juan — *waltz* TO 4
Ezop a brabenec — *foxtrott* TO 8
Když jsem kytici vázala — *waltz* TO 3
Nebe na zemi — *foxtrott* TO 4
Pra-pra-prabába — *foxtrott* TO 26
Stonožka — *foxtrott* TO 30
Svět na ruby ÚDA-EO
Šaty dělaj člověka — *foxtrott* TO 15
Život je náhoda — *slowfox* TO 30
Jíša M. K.
Monica — *tango* UO 98
Kalach J.
Isabel — *tango* UO 84
Korbař L.
Láska a mír — *slowfox* TO 16
Pražské lípy — *foxtrott* TO 23
Úsměv nad zlato — *foxtrott* TO 16
Zlatý déšť — *slowfox* TO 23
Kozderka K.
Kominíček — *foxtrott* TO 46
Macourek K.
Soví bajka — *foxtrott* TO 4
Večerní návrat — *slowfox* TO 2
Mokrousov B.
Květy v máji — *foxtrott* TO 5
Píseň frontového šoféra — *foxtrott* TO 5
Nikodém B.
Vesele, jen vesele — *foxtrott* TO 53
Palouček A.
Píseň o měsíci TO 52
Petr Zd.
Hudba pro radost — *foxtrott* TO 11
Dobrou noc — *slowfox* TO 17
Podéšt L.
První sníh — *slowfox* TO 52
Rimon J.
Ilona — *tango* UO 84
Romantické tango UO 98
Sedláček B.
Píseň o růži — *foxtrott* TO 46
Trojan V.
Žabák — foxtrott z filmu „Císařův slavík" TO 58
Venclů J.
Pro Jindřišku — *tango* UO 109
Volf A.
Píseň o podzimu — *slowfox* TO 31
Serenáda pro trombon — *waltz* TO 31

(Poznámka: Nové společenské tance viz Dodatek na str. 234)

6. *Přednesové skladby*

V edici „Universální orchestr" vycházejí téměř výhradně taneční skladby. Proto se četné orchestry, které nemají přehled o ostatních edicích, domnívají, že pro ně nejsou vhodné novější přednesové skladby. Tyto orchestry však naleznou bohatý výběr vhodných skladeb v edicích „Collection tempo" (salonní orchestr) a „Estrádní repertoir", i v edicích slovenských. Pokud jde o skladby rozebrané, byly jejich náklady tak veliké, že dirigent souboru nebude musit dlouho hledat soubor, který by mu materiál zapůjčil.

a) Lidové písně a tance

Uvádíme zde některé koncertní skladby, hlavně rozpracované polky a jiné lidové tance, které mohou zvládnout orchestry středně vyspělé, budou-li nácviku věnovat dostatečný počet zkoušek.

Aust A.
Selský tanec — *furiant* UO 1; CT-SO 94
Flégl J.
Chřasťák — *lidový tanec* UO 71

Foerster J. B.
Polka a sousedská z opery „Debora" CT-SO 83
Grossman S.
Ruský tanec CT-SO 79
Havlíček I.
Zbojnický tanec EO 13
Hertl Fr.
Zdenečkova polka CT-SO 99 ÚDA-EO
Jeremiáš B.
Česká polka CT-SO 88
Jindřich Jindřich
Chodské tance — Sedlák CT-SO 92
Leopold B.
Cikánský tanec CT-SO 96
Malát J.
Sousedská z komické zpěvohry „Veselé námluvy" CT-SO 96 ÚDA-EO
Orešanská veselica *Osveta*
Mikula Zd.
Šest lidových písní SÚLUT
Moor K.
Polka z operety „Pan profesor v pekle" CT-SO 54
Nováček S. E.
Dudácká polka CT-SO 61
Rajter L'ud.
Piesne ze slovenského Grobu *(suita)* Osveta
Řáha J.
Karabaj — *baškirský nár. tanec* CT-SO 68
Kolomajka — *guculský nár. tanec* CT-SO 68
Smatek M.
Slovenský tanec CT-SO 85
Smetana B.
Galop bajaderek CT-SO 95
Prodaná nevěsta — baletní hudba (Polka-furiant-skočná) CT-SO 77
Venkovanka — *polka* CT-SO 51
Suk J.
Vysocká polka ÚDA - EO
Trojan V.
Skočná CT-SO 70
Špalíček — *melodie z filmu* CT-SO 71
Urbanec B.
Červené kvitočky — To šarišské poľo SÚLUT
Voborský A.
Mateník — z Českých tanců UO 90
Zych J.
Romance a čardáš CT-SO 98

b) Koncertní skladby

Tento přehled obsahuje koncertní skladby, které vyžadují výrazově a hudebně důkladného propracování. Proto je uvítají hlavně vyspělejší orchestry, pro které budou přínosem hlavně úpravy nejoblíbenějších Dvořákových skladeb. Chačaturjanův „Šavlový tanec" a Kabalevského „Kvapík" vyšly u nás pouze v edici „Taneční orchestr". Dirigent může úpravu přizpůsobit složení svého orchestru anebo si objednat vhodnou úpravu v „Sovětské knize".

Blodek V.
Východ měsíce — *z op. „V studni"* CT-SO 64
Dusík G.
Orchestrálna suita Osveta
Dvořák A.
Ach bože, božínku — Na podzim v ořeší — Arie z opery „Jakobín" CT-SO 75
Canzonetta — Scherzo CT-SO 127
Dimitrij — předehra k II. jednání CT-SO 84
Dumka CT-SO 119
Ekloga CT-SO 55
Humoresky, dvě (č. 1 a 7) CT-SO 116
Kéž duch můj sám — Když mne stará matka (Čtyři písně — Cigánské melodie) CT-SO 118
Klid — vzpomínání (Ze Šumavy č. 5 — Poetické nálady č. 6) CT-SO 125
Largo *(ze symf. „Z nového světa")* CT-SO 128
Legendy č. 2 a 4 CT-SO 124
Mosaika CT-SO 129

Na přástkách (Ze Šumavy č. 1) CT-SO 120
Pekelný tanec z opery „Čert a Káča" CT-SO 78
Polka — Kvapík CT-SO 123
Polonaise CT-SO 122
Polonéza z opery „Rusalka" CT-SO 67
Pražské valčíky CT-SO 73
Rej skřítků — Serenáda (Poetické nálady č. 8 a 9) CT-SO 126
Slavnostní pochod CT-SO 121
Slovanský tanec č. 1—16 CT-SO 100—115
Tyl J. K. — *předehra* CT-SO 89
Valčíky, dva, op. 54, č. 1 a 4 CT-SO 117

Fibich Zd.
Dojmy, nálady a upomínky — *suita* CT-SO 81

Hlobil E.
Lidová veselice — suita (Veselá promenáda — Okouzlující úsměvy — Vystoupení artistů) CT-SO 66

Chačaturjan A.
Šavlový tanec TO 9

Kabalevskij D.
Kvapík TO 9

Nedbal O.
Z pohádky do pohádky — *suita z baletu* CT-SO 87
Valse noble CT-SO 91

Novák Vít.
Zamilovaní — ze „Slovácké suity" CT-SO 63

Smetana B.
Valčíky CT-SO 53

Suk J.
Idylky CT-SO 74
Píseň lásky CT-SO 86

Šebor K.
Zmařená svatba — *předehra* CT-SO 72

Škroup Fr.
Chrudimská předehra CT-SO 82

Škvor Fr.
Zem spieva — *suita* CT-SO 80

c) Směsi

Pro výběr směsí platí vše, co jsme řekli v kapitole o dechových orchestrech. Potřeba hrát směsi bude zde ještě menší proto, že pro smyčcové orchestry existuje mnohem více jiných přednesových skladeb než pro orchestry dechové. Pokud chtějí orchestry hrát starší dobré fantasie, které jsou rozebrány, vypůjčí si je od jiných orchestrů.

Aust A.
Melodie V. Vačkáře UO 115

Bláha V.
Do kolečka, do kola

Fadrhons Jan
Písně SSSR UO 89

Leopold B.
Hornické písně UO 81
Slovácké pěsničky CT-SO 76

Kincl J.
Tancuj, tancuj, vykrúcaj UO 135

d) Drobné koncertní skladby, intermezza a pod.

Výběr nových drobných koncertních skladeb je poměrně bohatý. Upozorňujeme zvlášť na skladby pro různé koncertantní nástroje, které vycházejí v edici „Estrádní repertoir" a které znamenají vítané zpestření programů.

Aust A.
Poděbradský trpaslíček — *intermezzo* UO 97

Aust A.
Tanec horalů — *intermezzo* UO 97

Buder J.
Bezstarostně — *klarinet a malý orchestr* EO 9
Echo-polka — *pro 2 trubky a malý orchestr* EO 10 ÚDA-EO
Tři přátelé — *polka pro 3 pozouny a malý orchestr* EO 10 ÚDA-EO
Dobeš J.
Veselý den — *intermezzo* UO 112
Fleischhans V.
Kouzlo klarinetu — *groteska* EO 11
Košťál E.
Vlastička EO 6
Langer A.
Lehké prsty — *klarinet a malý orchestr* EO 9
Makárius K.
Malá estrádna predohra SÚLUT
Myška R.
Estrella — *passo doble* EO 13
Neoproud K.
Dvojčata — *polka pro dva klarinety a malý orchestr* EO 11
Siegl A.
Tamburina — *harmonika a malý orchestr* EO 8
Smatek M.
Na starém mlýně — *intermezzo* UO 112
Souček Fr.
Zamilované housličky — *housle a malý orchestr* EO 7
Strašek Em.
Rozmarný valčík — *harmonika a malý orchestr* EO 8
Tichý F. A.
Cukrová panenka — *intermezzo* UO 122
Letní den — *intermezzo* UO 122
Trojan V.
La Lumia — *passo doble* UO 104
Venclů J.
Uličník — *groteska — housle a malý orchestr* EO 7
Vačkář V.
Tři bratři — *charakt. skladba pro klar., kornet a trombon s malým orchestrem* CT-SO 59
Vašata R.
Anabella — *serenáda* UO 136

7. *Sovětské estrádní skladby*

Uvádíme zde některé skladby, jejichž materiály lze koupit nebo objednat v prodejnách „Sovětské knihy" v Praze a v krajských městech. Jde o skladby s novou hudební náplní, vtipně instrumentované, melodicky krásné a rytmicky působivé. Soustavný styk dirigentů s prodejnami „Sovětské knihy" umožní získávat nové estrádní skladby, které vycházejí v Sovětském svazu.

Obvyklé obsazení sovětského estrádního orchestru je:

housle I a II, violoncello, kontrabas, flétna, hoboj, 2 klarinety B (2 saxofony), pozoun, harmonika, klavír, bicí.

Uvedené skladby budou vhodné pro vyspělejší soubory.

Birjukov J.
Uherský tanec
Bogoslovskij N.
Valčík — Gavota
Čajkovskij P. I.
Listopad — Trojka
Valčík z baletu „Šípková Růženka"
Dargomyžskij A.
Slovanský tanec z opery „Rusalka"
Dunajevskij I.
Fantasie na téma z operety „Cesta ke štěstí"
Glazunov A.
Gavota a valčík z baletu „Paní — služka"
Glier R.
Velký hopák z baletu „Taras Bulba"
Dva hopáky z baletu „Taras Bulba"

Glinka M.
Valčík a mazurka z opery „Ivan Susanin"
Tanec z baletu „Měděný jezdec"
Shledání — lyrická scéna z baletu „Měděný jezdec"
Golubencov A.
Taneční suita
Mazurka
Chačaturjan A.
„Gajane" — Tanec dívek
— Tanec Aiši
— Šavlový tanec
Chodorovskij T.
Polka
Ivanov N.
Polka
Jordanskij M.
Polka
Kreitner G.
Koncertní valčík
Kulijev T.
Lezginka
Miljutin J.
Huculský tanec č. 1 z operety „Trembita"
Moslov A.
Na procházce
Staniční polka — Kozáček
Novikov A.
Polka
Orlov L.
Estonská polka
Ostrovskij A.
Polka
Pejko N.
Doina a finale z „Moldavské suity"
Prokofjev S.
Dva tance z baletu „Romeo a Julie"
Rachmaninov S.
Italská polka
Rakov N.
Lyrický valčík
Saliman-Vladimirov D.
Koncertní kvapík — *polonéza*
Sviridov J.
Mládežnický tanec
Šostakovič D.
Valčík z filmu „Pigorov"
Valčík — Polka
Vajnberk M.
Mazurka
Vladimirov A.
Koncertní valčík

C. VĚTŠÍ SMYČCOVÉ AŽ SYMFONICKÉ ORCHESTRY

Nedostatkem větších smyčcových až symfonických orchestrů lidové tvořivosti je, že často hrají skladby, které jsou pro ně příliš těžké. Některé orchestry chtějí na příklad co nejdříve zvládnout Smetanovy symfonické básně. Někdy také dirigenti takových orchestrů podceňují drobnější koncertní skladby, lidové tance a pod. Ale právě tyto skladby jsou právem oblíbené u hráčů i u posluchačů, protože jsou technicky zvládnutelné i pro amatérské hráče, protože jsou melodické a srozumitelné.

Těmto orchestrům je určena edice „Collection tempo", vydání pro t. zv. Velký orchestr v tomto obsazení:

Řídící piano, harmonium, housle I., housle obligátní, housle II., viola, violoncello, kontrabas, flétna I.—II., hoboj I.—II., klarinet I.—II. B, fagot I.—II., lesní roh I.—IV., trubka I.—II. B, pozoun I.—III., příp. harfa, bicí. Dublety smyčců je možno doobjednat v libovolném počtu.

Vhodné skladby je možno získat též za pomoci Brněnského estrádního rozhlasového orchestru, Čsl. rozhlas, Brno.

Tam, kde je počet hráčů dost veliký a obsazení téměř úplné, doporučujeme hrát bez klavíru a přejít k materiálům podle původních autoro-

vých partitur. Provedení skladeb by měl vždy řídit dirigent. Řízení od klavíru omezuje výrazově jak dirigenta tak orchestr.

1. Lidové tance, písně atd.

Aust A.
Selský tanec — *furiant* CT 94
Foerster J. B.
Polka a sousedská z opery Debora CT 83
Grossman S.
Ruský tanec CT 79
Hertl Fr.
Zdenečkova polka CT 99
Jeremiáš B.
Česká polka CT 88
Jindřich Jindřich
Chodské tance (Sousedská — Dudácká polka — Hančina polka — Sedlák) CT 92
Kovařovic K.
Havířská polka CT 65
Krejčí Mir.
Prázdninová polka CT 69
Leopold B.
Cikánský tanec CT 58
Malát J.
Sousedská z komické zpěvohry „Veselé námluvy" CT 96
Moor K.
Polka z operety „Pan profesor v pekle" CT 54
Nováček S. E.
Dudácká polka CT 61
Řáha J.
Karabaj — *baškirský národní tanec* CT 68
Kolomijka — *huculský národní tanec* CT 68
Smatek M.
Slovenský tanec CT 85
Smetana B.
Galop bajadérek CT 95
Gaudeamus — *pochod* CT 52
Prodaná nevěsta — *baletní hudba* CT 77
(Polka, Furiant, Skočná)
Suk J.
Sousedská CT 90
V nový život — *pochod* CT 62
Trojan V.
Skočná CT 70
Špalíček — *melodie z filmu* CT 71
Zych J.
Romance a čardáš CT 98

2. Jiné koncertní skladby

Blodek Vilém
Východ měsíce z opery „V studni" CT 64
Dvořák A.
Ach bože, božínku — Na podzim v ořeší (arie z opery „Jakobín") CT 75
Canzonetta — Scherzo CT 127
Dimitrij (předehra k II. jednání) CT 84
Dumka CT 119
Ekloga CT 55
Humoresky dvě, (č. 1 a 7) CT 116
Kéž duch můj sám — Když mne stará matka (Čtyři písně — Cigánské melodie) CT 118
Klid — Vzpomínání (Ze Šumavy č. 5 — poetické nálady č. 6) CT 125
Largo (ze symfonie „Z nového světa") CT 123
Legendy č. 2 a 4 CT 124
Mosaika CT 129
Na přástkách (Ze Šumavy č. 1) CT 120
Pekelný tanec z opery „Čert a Káča" CT 78
Polka — Kvapík CT 123
Polonaise CT 122
Polonéza z opery „Rusalka" CT 67
Pražské valčíky CT 73
Rej skřítků — Serenáda (Poetické nálady č. 8, 9) CT 126
Slavnostní pochod CT 121
Slovanské tance č. 1—16 CT 100-115

J. K. Tyl — *předehra* CT 89
Valčíky, dva, op. 54, č. 1 a 4 CT 117
Fibich Zd.
Dojmy, nálady a upomínky — *suita* CT 81
Hlobil E.
Lidová veselice, suita (Veselá promenáda — Okouzlující úsměvy — Vystoupení artistů) CT 81
Nedbal O.
Z pohádky do pohádky — *suita z baletu* CT 87
Valse noble CT 91
Novák Vít.
Zamilovaní — ze „Slovácké suity" CT 63
Smetana B.
Valčíky CT 53
Suk J.
Idylky CT 74
Píseň lásky CT 86
Šebor K.
Zmařená svatba — *předehra* CT 82
Škvor Fr.
Zem spieva — *suita* CT 80

3. *Obtížné koncertní skladby, předehry, symfonické básně atd.*

Skladby které sem zařazujeme, jsou vhodné pouze pro nejvyspělejší symfonické orchestry lidové tvořivosti, které jim musí věnovat mimořádnou péči.

Poznámka Vp (s číslem) u skladby znamená, že je možno si vypůjčit její partituru (ne však hlasy) v Ústřední hudební knihovně, Praha I, náměstí primátora dr. V. Vacka, a to i prostřednictvím okresních lidových knihoven. Ostatní skladby, a to partitury i hlasy, je možno si vypůjčit v půjčovně orchestrálních materiálů Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, Praha II, Jindřišská 27.

Bude na dirigentech, znalých možností svých hráčů, aby vyhledávali další skladby našich a světových klasických mistrů, které by byly vhodné pro jejich orchestry aspoň k studijním účelům. Jde na př. o naše starší mistry Míču, Bendu a j., o skladby Haydnovy, Mozartovy a starších mistrů francouzských, o další skladby ruských klasiků a samozřejmě i o orchestrální skladby současných skladatelů. Partitury si mohou půjčovat rovněž v Ústřední hudební knihovně v Praze; při výběru jim pomohou také státní symfonické orchestry v jednotlivých krajích. Nové skladby mohou získat prostřednictvím Svazu československých skladatelů v Praze XIX, třída Čs. armády 20. Orchestrální materiály si mohou vypůjčit v různých hudebních institucích. V konkretních případech poradí dirigentům krajské poradny lidové tvořivosti nebo Ústřední dům lidové tvořivosti.

Bendl K.
Koncertní polonéza
Skočná
Borodin A.
Polovecké tance Vp 15870
Čajkovskij P. I.
Slovanský pochod Vp 53392
Dargomyžskij A.
Maloruský kozáček Vp 13221
Dvořák A.
Mazurek e-moll Vp 13129
Dva valčíky Vp 13053
Legendy 1—10 Vp 13101
Karneval — *předehra* Vp 16291

Fibich Zd.
Symfonie I, II, III
Toman a lesní panna
Z hor č. 1
Koncertní polonéza
Nálady, dojmy a upomínky
Polka A-dur
Selanka pro klarinet
V podvečer
Malířské studie
Dojmy z venkova — *suita*
Foerster J. B.
Jičínská suita
Glinka M. I.
Aragonskaja chota Vp 53550
Kamarinskaja *(fantasie na 2 lid. písně)* Vp 13352
Ruslan a Ludmila — *předehra* Vp 53748
Krakovjak z opery „Život za cara" Vp 13273
Mazurka z opery „Život za cara" Vp 13274
Grieg E.
Suita z hudby k „Peer Gyntu" Vp 13034
Chačaturjan A.
Suita z baletu „Gajane" Vp 53436
Suita z hudby ke hře „Maškaráda" Vp 63509
Janáček L.
Lašské tance Vp 13506
Karel R.
Slovanské taneční nálady č. 1, 2 Vp 13192
Kocián Jar.
Serenáda pro housle
Mozart W. A.
Únos ze Serailu — *předehra*
Nejedlý Vít
Vítězství bude naše — *symf. pochod* Vp 53865
Novák Vít.
Slovácká suita Vp 53960
Valašské tance, dva
Zbojnická
Rozkošný R.
Romance
Smetana B.
Má vlast — *cyklus symf. básní*
Našim děvám — *polka*
Pochod k slavnosti Shakespearově Vp 53595
Richard III. — *symf. báseň*
Slavnostní předehra C-dur Vp 13467
Suk J.
Fantasie polonaise
Píseň lásky
Serenáda pro smyčcový orchestr Vp 13185
Sousedská
V roztoužení
Suppé Fr.
Básník a sedlák Vp 16808
Krásná Galathea Vp 13927
Strauss Joh.
Na krásném, modrém Dunaji Vp 16751
Netopýr — *předehra* Vp 14444
Weis K.
Slavnostní předehra

4. Sovětské materiály

Následující skladby (pouze partitury; hlasy jen podle údajů u jednotlivých skladeb) lze obdržet v prodejnách Sovětské knihy v Praze II, Václavské náměstí, a v krajských městech.

Borodin A.
Polovecké tance z opery „Kníže Igor" *(part. a hlasy)*
Dargomyžskij A.
Kozáček, fantasie pro orchestr
Čajkovskij P. I.
Suita z baletu „Louskáček *(hlasy)*
Ganičev S.
Fantasie na téma z hudby I. Dunajevského k filmu „Kubanští kozáci"
Glier R.
Koncertní valčík
Grieg E.
První suita „Peer Gynta" *(hlasy)*

Chačaturjan A.
Suita z hudby k dramatu „Maškaráda
Knuševickij V.
Moldavská rapsodie
Kreitner G.
Suita op. 34
Rakov N.
Baletní suita
Koncertní valčík
Ruská předehra
Rogel-Levickij D.
Chopiniáda — *suita ze skladeb F. Chopina*

D. LIDOVÉ MUZIKY

U četných souborů písní a tanců vznikly a stále vznikají „lidové muziky", doprovázející písně a tance sólistů, zpěváků, sboru a tanečníků. Mívají složení: 1. a 2. housle, 1—2 klarinety, 2—4 kontry (housle nebo viola hrající rytmickou harmonickou přiznávku), kontrabas. K nim se připojují v různých krajích flétna, fagot, lesní roh, violoncello, cimbál nebo dudy. I když základní složení tradiční lidové muziky v Čechách, na Moravě a na Slovensku je v podstatě stejné, liší se způsob hry podle hlavních oblastí písní a tanců. Taktéž se liší instrumentace, harmonický podklad, užívání jednotlivých nástrojů a pod.

Počet členů v lidových muzikách bývá různý, od malých čtyřčlenných až šestičlenných skupin k větším skupinám o 10 až 18 členech. Někdy se tyto skupiny způsobem práce, úprav atd. přibližují orchestrům lidových nástrojů, jaký je na př. Orchestr lidových nástrojů Čs. rozhlasu v Brně.

Lidové muziky chtějí nejen doprovázet zpěváky a tanečníky, ale hrát také samostatná čísla. Často však hráči a „primáši" si nevědí rady s instrumentací, úpravou, stylem a ostatními zvláštnostmi skladeb, někdy nesprávně chápou tvořivé „improvisování" nejlepších lidových hudebníků, spoléhají na svůj sluch a napodobovací talent, na to, čemu se naučili od druhých. Především však se neučí hrát lidovou hudbu správně z tištěných materiálů a partitur.

Proto zde uvádíme některé sbírky písní, kde jsou otištěny partitury lidových muzik v charakteristickém krajovém obsazení a s dynamickými znaménky. Uvádíme zvlášť ty skladby, které mohou sloužit za základ kolektivního studia i jako samostatná přednesová čísla. Ve sbírkách naleznou soubory také statě, vysvětlující vše, co má hudebník vědět o lidové písni, tanci a hudbě.

Orchestrální materiály v této oblasti vydávány nejsou. Je třeba rozepisovat partitury do hlasů. Vlastní úpravy skladeb by měl vedoucí souboru vždy rozepisovat do partitury a nacvičovat z notového materiálu. Začínající lidové muziky by si měly materiály půjčovat u dobrých vyspělých souborů.

Zpěvníky a sborníky lidových písní a tanců s partiturami lidových muzik

1. *„Veselo, muziko, ešče lepší bude"* — Práce v lidové písni (vybral a sestavil Zdeněk Mišurec): 219 písní českých, moravských a slovenských a nových lidových písní. Velká část s partiturami lidových muzik pěti typů: chodské (housle, klarinet Es, klarinet B, dudy), české (housle, 2 klarinety B, 2 kontry, basa), slezské (housle, flétna, klarinet B, 2 kontry, basa), východomoravské (housle, klarinet B, 2 kontry, basa) a slovenské (housle, 2 kontry, basa).

Naše vojsko, 1954.

2. *„Vtip a humor v lidové písni"* (vybral a sestavil Vladimír Klusák): 157 písní českých, moravských a slovenských, vesměs s partiturami lidové muziky. Z toho dvě chodské písně opatřeny instrumentální dohrou a mezihrou:

„Ha, ty svatyj Vavřenečku" *(tanec „Do kolečka")*
„Počkej ty, Honzíčku" *(svatební „Do kolečka")*
Naše vojsko, 1954.

3. *„Slovácké písně s hudeckým doprovodem"* (Vladimír Klusák): 107 písní vesměs s partiturami lidové muziky. Uvádíme písně se samostatnou instrumentální dohrou, i skladby ryze instrumentální:

Až půjdete pres pole — *sedlácká*
Byli by ňa zabili — *zpěv chasy při muzice*
Cifra — *hudecký závěr — beze zpěvu*
Čerešenky, čerešenky
Ej, podkověnky moje — *sedlácká*
Galánečko, moje šecko — *sedlácká*
Hleďte ju, hleďte — *sedlácká*
Husárovi dobre je — *verbuňk*
Išla bych já do kostela — *vrtěná*
Javorník, Javorník — *sedlácká*
Kam sa ně ten grejcar děl - *verbuňk*
Na tú svatú Katerinu — *verbuňk*
Padá, padá rosenka — *válaný verbuňk*
Počkaj, milá — *verbuňk*
Pri Prešpurku — *verbuňk*
Verbuňk — z Podluží — *beze zpěvu*
Naše vojsko, 1952.

4. *„Zbojnické písně a tance"* (úpravy pro lidovou muziku Vladimír Klusák): Sbírka obsahuje partitury následujících tanců:

Ej gajdošku s gajdama
Gajdoš, gajdoš
Hajduch
Ondraš
Pod šable
Valašský odzemek
Naše vojsko, 1951.

* * *

Edice „Národní tance" — *malá řada* obsahuje klavírní výtahy a partitury pro lidové muziky. Vydává je Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění. Zatím vyšly tyto svazky:

1. *Lidové tance na Lašsku* (Fr. Bonuš). Sbírka obsahuje partitury těchto tanců v zpracování J. Juráška a J. Běhúnka:

Čeladensky
Dráteník
Kalamajka
Kohut
Pilky
Požehnaný
Těšiňok
Trnka

2. *„České tance"* (Fr. Bonuš a H. Livorová). Obsahuje partitury tanců v úpravě J. Pospíšila:

Bažant
Bublavá
Cibulička
Dvojskočná

Hulán I. a II.
Husar
Mazurka
Obkročák I. a II.
Třínožka

3. *„Lidové tance ze Štramberka na Lašsku"* (C. Hykel). Obsahuje partitury lidové muziky k lašským tancům v úpravě Fr. Bonuše.

Dratenik
Hop Káčo
Kočyčka
Křyžovy
Manda
Mazurka
Pilky
Přyborsky I. a II.
Rejdovak
Sekyrečka
Smutna cerka
Ševecky
Šotyš
Trojak

4. *„Valašské lidové tance"* (Zd. Jelínková). Obsahuje partitury lidové muziky k tancům v úpravě J. Juráška a J. Běhúnka:

Bystřický
Černá vlna
Holáň
Kopaný
Kovářský
Kyjový
Laštovička
Raubčíček
Ševcovský
Teče voda z javora (Andělský)

5. *„Lidové tance na Slovácku"* (Zd. Jelínková). Obsahuje partitury lidové muziky k následujícím tancům v úpravě Fr. Bonuše.

Bobkovníci
Daleko, široko — *vrtěná*
Hošije — *úvod*
Ja dolina, dolina
Kam sa ňa ten grejcar děl — *cifra*
Létala je vlaštovenka — *danaj*
Mlynári, šafári
Moc je to na synečka — *dohrávka*
Na tem našem nátoni — *skočná*
Pod Babima horama — *sedlácká*
Očička má jako trnka — *hošije*
Taneční hry: Hruška — Jatelinka — Káčer
Vesele muziko — *sedlácká I a II*
Zbojníci, zloděje — *Zbojnická*

6. *„Tance, písně a hudba plzeňského kraje"* (Fr. Bonuš). Obsahuje partitury lidové muziky v úpravě Fr. Bonuše.

Dnes tejden celej den
„Do kolečka" z dolního Chodska
„Do kolečka" z Postřekova
Chodská polka
Chodské kolo I. a II.
Kalamajka
Minet
„Obkročák" z Klatovska
Rokycanská
Skočná
Votavka

Další knihy a hudebniny obsahující partitury pro lidové muziky:

1. *„Československý sbor národních písní a tanců"* (NHV Orbis 1952).
Obsahuje partituru písně „Počkaj, milá" z Horňácka s instrumentální dohrou.

2. *„Taneční a pěvecký soubor Josefa Vycpálka"*.
Orchestr je zčásti rozšířen o hoboj, fagot a lesní roh. Písně upravil Fr. Bonuš, píseň „Kampak's dal" R. Císař. Obsahuje partitury následujících písní a skladeb:

Jihočeská polka
Kdyby byl Baborov
Kdyby byly Čenčice
Kampak's dal, můj milý, šáteček
Neťukej
Pastorely

3. *„S tancem a písní do radostných dnů"*, sborník tanců. (Mladá fronta, 1955) Obsahuje partitury lidové muziky k tanečním pásmům:
Chodské pásmo
Mírové pásmo (české tance)

4. *„O lidovém tanečním umění"*, metodická příručka pro taneční soubory; napsal a sestavil kolektiv tanečního oddělení Ústředního domu lidové tvořivosti. (Orbis 1954.) Obsahuje partitury lidové muziky k tancům:

Cófavá
Kdyby byl Baborov
Mateník z Polabí I a II
Mateník z Poličska
Raubčíček
Sedlácká
Starodavny
Švec
Vrták
Verbuňk
Vrták

* * *

Další partitury lidové muziky k písním hledejte v části pro pěvecké soubory, kapitola „Lidová píseň" všude tam, kde je u písní odkaz na „Veselo, muziko, ešče lepší bude", „Vtip a humor v lidové písni" a „Slovácké písně s hudeckým doprovodem".

* * *

V Slovenském Ústředí lidové tvořivosti v Bratislavě vychází ve zvláštní edici též mnoho lidových písní a tanců v úpravě pro zpěv a lidovou muziku v obsazení housle I. a II., housle III. (kontry), violoncello, kontrabas, klarinet B a cimbál. Za názvem písně uvádíme upravovatele, pak charakter a původ (pokud je v edici uveden):

Akože ja smútna (Ján Hrk) — *milostná — Detva*
Bude tebe Anulienko (P. Tonkovič) — *taneční — Važec*
Červené jablčko (P. Tonkovič) — *milostná — Važec*
Dolina, dolina (J. Matuška) — trávnice — Pliešovce
Dupák (T. Andrašovan) — *taneční — Horehronie*
Ej, darmo mi je (P. Tonkovič) — *taneční — Važec*
Fiala, fiala (J. Matuška) — *taneční — Malatina*
Hej, zabili, zabili (J. Móži) — *zbojnická*
Horela lipa, horela (J. Móži) — *milostná*
Horou, milá, horou (J. Matuška)
Ja porobok spravedlivy (P. Tonkovič) — *taneční — Vých. Slovensko*
Janík, Janík zbojník (Ján Hrk) — *zbojnická — Terchová*
Kamarát sa žení (J. Matuška) — *svatební — Liptov*
Keď začneme (P. Tonkovič) — *zbojnická*
Kúpže mi moj milý (J. Matuška) — *milostná*
Nám, nám ako nám (P. Tonkovič)
Na poľi mandeľ (P. Tonkovič) — *pracovní — Važec*
Počúvajte, muzikanti (Ján Hrk) — *svatební — Tekov*
Prekáračky (T. Andrašovan) — *žertovné*
Svadobné piesne z Kokavy (J. Matuška)
Štyri nôčky (Ján Hrk) — *taneční — Pohronie*
Vrtké tance (J. Matuška) — *svatební*
V tim kluknafskom poľu (J. Móži) — *žertovná — Vých. Slovensko*
Zaspal Janík (P. Tonkovič): — *taneční*

E. ORCHESTRY DRNKACÍCH NÁSTROJŮ

Dříve, hlavně na začátku tohoto století, bylo u nás mnoho t. zv. tamburašských orchestrů. Nyní je jejich počet malý. Jejich složení nevystihuje dobře národní charakter naší hudby. To se týká jak orchestrů s převahou kytar, tak orchestrů s převahou mandolin. Náš tamburašský orchestr nemůže ani nahradit ruské orchestry lidových nástrojů s typickým zvukem balalajek.

Tamburašské orchestry hrávaly úpravy lidových písní, hlavně jihoslovanských, přednesové skladby a úpravy operetních písní, serenády a pod.

Pro tyto soubory se u nás nový materiál nevydává. Nejlepší orchestry jako je na př. orchestr závodu „Aritma" v Praze přibírají harmoniky a různé dechové nástroje a jejich dirigenti pro ně pořizují zvláštní úpravy koncertních skladeb. Krajské poradny lidové tvořivosti mohou nejlépe zprostředkovat styk mezi těmito orchestry, které si takto mohou vyměňovat i dobré nové materiály.

Úpravy některých nových písní pro mandolinový soubor vydala Matica slovenská (nyní „Osveta") v Martině. Jde většinou o úpravy doprovodu k novým písním. Jsou to na příklad:

Elbert K.: Poďme chlapci, aj dievčatá
Drejsl R.: Rozkvetlý den
Knipper L.: Políčko, pole
Solovjov-Sedoj V.: Večer na rejdě a další.

Pokud jde o orchestry ruských lidových nástrojů (balalajek, bajan a domer) doporučujeme sledovat materiály v prodejnách „Sovětské knihy".

CO STUDOVAT K OTÁZKÁM REPERTOÁRU

MATERIÁLY K PRŮBĚŽNÉMU STUDIU A K ZÁSADNÍM OTÁZKÁM LIDOVÉ TVOŘIVOSTI

Hlavními průběžnými studijními prameny pro soubory všech druhů v hudební oblasti jsou časopisy:

„Lidová tvořivost"

„Hudební rozhledy"

pro otázky lidové písně a hudby i „Český lid"

pro otázky kulturně politické a organisačně politické „Osvětová práce" a „Klub"

pro otázky dětských a školských souborů „Hudební výchova".

K zásadním otázkám zaměření souborů lidové tvořivosti hovoří usnesení strany a masových organisací, která mají význam především pro jejich správnou repertoárovou linii:

Referát s. Antonína Novotného na X. sjezdu Komunistické strany Československa, 1954.

Referát s. Antonína Novotného na zasedání ÚV KSČ ve dnech 3.—5. XII. 1953.

Vládní prohlášení ze dne 15. IX. 1953.

Usnesení představenstva Ústřední rady odborů o kulturně masové práci ze dne 31. III. 1953.

Usnesení XI. plenárního zasedání Ústředního výboru Československého svazu mládeže ze dne 10. a 11. XI. 1953.

Referát s. Antonína Novotného na zasedání ÚV KSČ ve dnech 29. a 30. června 1955.

Referát s. Vratislava Krutiny na zasedání ÚV KSČ ve dnech 31. srpna a 1. září 1955.

Zvlášť důležitá jsou pro repertoárové zaměření souborů také usnesení strany a vlády v otázkách zemědělství z r. 1954 a 1955.

K repertoáru pěveckých souborů

(Studijní materiál, publikovaný v časopise „Lidová tvořivost" a v nakladatelství „Orbis")

K. Reiner: Pěvecký soubor — metodická příručka pro vedoucí a členy pěveckých souborů (Orbis — str. 72 až 104)

M. Bartoš: Hrát či nehrát (LT 2, 3, 4, 54); 43, 87, 133
K. Reiner: Zpěvem za radostnou a krásnou socialistickou vlast (LT 10 až 11/52; — LT 12/52; 437)
K. Reiner: Jak hodnotit pěvecké soubory v SLUT (LT 11/51; 597)
K. Reiner: Pěvecké a hudební soubory na festivalu LUT v Brně (LT 8—9/53; 266)
K. Reiner: Rok české hudby a naše soubory (LT 4/54; 109)
K. Macourek: Jak vybírat repertoár? (LT 2/53; 55)
K. Reiner: Estrády malých souborů (LT 1/52; 26)
K. Reiner: Jak vybírat národní písně (LT 3/51; 147)
M. Bartoš: Boj realismu a formalismu v hudbě (LT 6/53; 192)
M. Bartoš: Mistrovství a lidovost (LT 8—9/53; 311)
M. Bartoš: Význam klasického dědictví (LT 7/53; 245)
M. Bartoš: Proti kosmopolitismu — za rozkvět národního umění (LT 11/53; 394)
D. Šostakovič: Písně hněvu a boje (LT 11/53; 363)
P. Robeson: Písně mého lidu (LT 11/51; 577)

K otázkám úprav

Zásady instrumentálního doprovodu a úprav písní (V. Felix) — Sylabus přednášky — (Rozmnožil ÚDLT)
J. Hanuš: Jak upravovat národní písně pro různé typy pěveckých souborů (LT 6/51; 314)

K repertoáru souborů v armádě

Jar. Bílek: Na pomoc umělecké tvořivosti v armádě (Naše vojsko 1954, článek „Repertoir kulturně uměleckých kroužků a souborů KVT" od J. Mikeše)

K repertoáru instrumentálních souborů

M. Bartoš - K. Macourek: „Estrádní orchestr" (Orbis, 1954)
Kolektiv: Dechový orchestr (Orbis — v tisku) — článek „Repertoár" od Milana Etlíka
Repertoár instrumentálních souborů (M. Etlík) — Sylabus přednášky (rozmnožil ÚDLT)
M. Bartoš: Jak budou poroty hodnotit hudební soubory (LT 11/51; 600)
M. Bartoš: Jak hodnotit soubory lidových hudebníků v SLUT (LT 4/52; 163)
K. Reiner: Nové skladby pro naše soubory (LT 6/54; 202)
G. Wagner: Instruktor radí instrumentálním souborům (LT 1955; 100)
Jan Ledeč: Pěvecké soubory k oslavám X. výročí osvobození (LT 2/55; 33)
M. Kuna: Připravujeme se na den horníků (LT 8/55; 178)
K. Reiner: K některým otázkám sborového zpěvu (LT 9/55)
V „Hudebních rozhledech" vyšly v roce 1955 tyto studie o písních našich skladatelů:
Jiří Válek: Za bojovnost a nový obsah naší hudby (R. Drejsl); č. 8/397, č. 9/452, č. 10/497 — Vl. Karbusický: Masové písně Václava Dobiáše; č. 8/403 — J. Ceremuga: Několik poznámek na okraj písňové a sborové tvorby Josefa Stanislava; č. 11/549 — Jiří Vysloužil: Písňová tvorba Ludvíka Podéště; č. 13/648 — Jan Jiráček: Písňová tvorba Vl. Sommera č. 14/682 — Milan Kuna: Masová píseň Jana Kapra; č. 15/000

Některé publikace, zabývající se realismem a socialistickým realismem v hudbě, dějinami hudby atd.

A. A. Ždanov: O problémech sovětské hudby — O nejpokrokovější literaturu světa (Sborník „O umění", Orbis 1949 a 1951)

Zd. Nejedlý: O programovosti v hudbě. — O realismu pravém a nepravém (Sborník „O výtvarnictví, hudbě a poesii", Čs. spisovatel, 1952)

Bedřich Smetana (Svoboda)

Dějiny husitského zpěvu (nakl. ČAV, 1955)

A. Sychra: Stranická hudební kritika — spolutvůrce nové hudby (NHV Orbis, 1951)

A. Sychra: O hudbu zítřka (NHV Orbis, 1952)

I. Nestěv, J. Kremlev: O realismu v hudbě (NHV Orbis, 1952)

A. J. Šaverdjan: Vývojové cesty sovětské hudby (NHV Orbis)

Zd. Sádecký: Boj za demokratickou píseň v obrození (NHV Orbis, 1951)

Vl. Karbusický: Naše dělnická píseň (Orbis, 1953)

V. Gorodinskij: Hudba duševní bídy (NHV Orbis, 1952)

J. Plavec: Smetanova tvorba sborová (SNKLHU, 1954)

DODATKY

písní a skladeb, které vyšly
po redakční uzávěrce knihy

PÍSNĚ SOVĚTSKÝCH SKLADATELŮ

(Dodatek ke str. 133—137)

6. *Písně estrádní, žertovné, lyrické a jiné*

(Poznámka: Tyto písně vyšly ve Zpěvníku písní SSSR č. 17 „Nové masové a estrádní písně")

Jednohlasé se značkami

Ač jsem v máji nechodíval *(B. Mokrousov - M. Matusovskij - J. Procházková-Kučerová)* — čr *(zn.)*
A tím jsi ty vinna *(I. Dzeržinskij - V. Charitonov - I. Růžička):* — čr *(zn.)*
Bílá křídla racků *(D. Pricker - S. Fogelson - K. Bednář)* — čr *(zn.)*
Dívčí píseň *(A. Ostrovskij - A. Surkov - J. Procházková-Kučerová)* — čr *(zn.)*
Dva se vodí *(V. Zacharov - L. Ošanin - K. Bednář)* — čr *(zn.)*
Inu, braši *(A. Lepin - O. Fadějevová - I. Růžička)* — čr *(zn.)*
K čemu, děvče, řeči dlouhé *(B. Mokrousov - A. Faťjanov - I. Růžička)* čr *(zn.)*
Má jarní hvězdo *(V. Ivannikov - O. Fadějevová - V. Fux)* — čr *(zn.)*
Na loďce *(V. Solovjov-Sedoj - V. Lebeděv-Kumač - J Franěk)* — čr *(zn.)*
Spí mohyly ztemnělé *(N. Bogoslovskij B. Raskin - J. Procházková-Kučerová)* — čr *(zn.)*
V zimním lese *(A. Ostrovskij - O. Fadějevová - J. Holečková)* — čr *(zn.)*
Zůstaň, děvče *(F. Maslov - J. Švedov - J. Franěk):* — čr *(zn.)*

Dvojhlasé a trojhlasé se značkami

Jarní dny *(F. Maslov - A. Salnikov - I. Růžička):* — čr *(3 hl. zn.)*
Lesem bílý sníh se snáší *(A. Olejničevová - A. Olejničevová - J. Hořec)* — čr *(sbor)*
Mládežnická *(S. Tulikov - J. Dolmatovskij - K. Bednář)* — čr *(2 hl. zn.)*
Modrý máj *(J. Soloducho - A. Kovalenkov - J. Hořec)* — čr *(2 hl. zn.)*
Nad vesnice — nad nivy *(V. Peňkov - I. Zdorovenko - K. Bednář)* — čr *(2 hl. zn.)*
Na stavbě průplavu *(V. Muradeli - P. Gradov - I. Růžička)* — čr *(2 hl. zn.)*
Novoroční *(J. Rodygin - J. Švedov - J. Holečková)* — čr *(3 hl. zn.)*
Pochod mládeže světa *(B. Alexandrov - A. Rublov - J. Hořec)* — čr *(2 hl. zn.)*
Pochod mladých turistů *(I. Dunajevskij - M. Matusovskij - M. Kubr)* — čr *(2 hl. zn.)*
Pojď k nám *(S. Tulikov - J. Dolmatovskij - J. Hořec)* — čr *(2 hl. zn.)*
Stepní kraj *(J. Alexandrov - M. Levašov a V. Stěpotěv - J. Procházková-Kučerová)* — čr *(2 hl. zn.)*
Strana — náš kormidelník *(V. Muradeli - S. Michálkov - J. Holečková)* — čr *(3 hl. zn.)*
Tam v dálce svítí ohňů zář *(B. Mokrousov - I. Šanov - I. Růžička)* — čr *(2 hl. zn.)*
Uralská jeřabina *(J. Rodygin - N. Pilipenko - I. Růžička)* — čr *(2 hl. zn.)*
Večerní píseň *(L. Lukjanov - L. Ěrnomorcev - V. Fux)* — čr *(2 hl. zn.)*

POLSKO

(Dodatek ke str. 169—170)

Lidové

Jednohlasé se značkami

A co bych já sečku řezal *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
A u Lody na přívozu *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Ach bože, dej nám dříve noci *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Až zasvítí, zahřeje sluníčko *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Bubnovali, zazvonili *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Bodejť bych se já byla *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Buším já cepama *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Co jsem se já nachodil *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Cos to dělala, má milá *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Černá slípka pěje *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Čtyři míle za Varšavou *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Dobře je, dobře *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Dobře, mámo, važ *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Ej, vy kobylky *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Gruně moje, gruně *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Hyjé, koníčci, hyjé, plaví *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Hned u mého okénečka *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Chodila panenka *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Ide hulán z města *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp. (zn.)*
Jašku, proč pak neořeš *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Já jsem velký, ty jsi velký *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Jde havíř po cestě *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Jde sedláček cestou *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Jedu přes Tuchovy *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Kam to jedeš, Jašku? *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Kdyby ten len nebyl *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Když jsem byl maličký *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Když jsem vyjel na políčko *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Koulelo se koulelo *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Kudypak, Jašíčku, ty jedeš? *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Kujavják jsem *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Letěl krkavec *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Lovili dva rybáři *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Mám já fujarečku *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Matko, matko, maměnko moje! *(E. Sojka)*: polské lid. písně — *čp (zn.)*
Měla bych já kavalíra *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Milý můj, můj milý *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Moje maminečko *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Na sosně jsou šišky *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Nedávno sázel jsem *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Neplač, neplač *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Nesla Kaška přes háj vodičku *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*

Ó jéje, oj hola *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Obleču kontuš *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Oj, kázali mi zpívat *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Oj, nebýt řeky Visly *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Oj, otoč koně zpátky *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Oj, seju obilíčko *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Oj, začínejme věneček vít *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Pásla pastýřečka *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Pentličky moje, stáčejte se *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Plove rybka, plove *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Povídali lidé *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Povídají lidé na mně *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Pročpak se schováváš *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Proč tvá očka zaplakala *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Proč ty, kalino, v dole stojíš *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Před dům přicválali *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Přede dvorem *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Přišla bába k sousedovi *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Půjde na jarmark *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Půjdu si já do zahrádky *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
S druhé strany jezera *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Sed si havíř *(E. Sojka)*: Polské lidové písně — *čp (zn.)*
Sil jsem proso na záhoně *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Snížek drobně práší *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Sviť, měsíčku, sviť *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Tak bratře, bratříčku *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Třeba jsem já dcerka *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Ty můj Jašínečku *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Ty půjdeš přes lesy *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
U Krakova černé pole *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
U lesa sosna hořela *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
V Jemelnici soudný den *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
V Klučborku pod bránou *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Vdali jste mne, oj, vdali *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Ve Varšavě v prvním domě *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Vedle zahrádečky *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Voláci, voláci *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Vstávej už, Povislanko *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Vyhlédla panna na zahrádečku *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Vyrostla mi jablonečka *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Zajdi, slunko, zajdi *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Zakukala Žežulička *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*
Zaseli horalé *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (zn.)*

Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami

Déšť *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (3 hl., zn.)*
Ej, jsem volný chlapec *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (2 hl., zn.)*
Hájíček zelený *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (2 hl., zn.)*
Není ten koník můj *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (2 hl., zn.)*
První hodina *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (2 hl., zn.)*
Zelený můsteček *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (2 hl., zn.)*
Ztratila se pastýřka *(E. Sojka)*: Polské lid. písně — *čp (sbor)*

Smyčcové, universální, taneční, salonní, estrádní a pod. orchestry

Nové společenské tance

(Dodatek ke str. 209)

Sv. Havelka: Moravanka ÚDA-EO
R. Myška: Radostné kolo ÚDA-EO

OBSAH

Úvodem 5

I. CO ZPÍVAT — PÍSNĚ A SBOROVÉ SKLADBY PRO PĚVECKÉ SOUBORY

O repertoáru pěveckých souborů 11

A. LIDOVÉ PÍSNĚ

O výběru lidových písní 19
Základní zpěvníky 21
Vysvětlivky a zkratky 22

I. Čechy

1. Čechy-jih 24

a) Mládí, láska, svatba 25
b) Tanec 26
c) Veselí, žert, satira, škádlení 26
d) Práce, robota, vojna 26
e) Veselí, tanec, žert, s hudeckou muzikou 27

2. Chodsko 27

a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky 28
b) Tanec 29
c) Veselí, žert, satira, škádlení 30
d) Vojna, robota 30
e) Tanec žert, veselí s hudeckou muzikou 30

3. Čechy-západ a střed 30

a) Mládí, láska, svatba 31
b) Tanec 32
c) Veselí, žert, satira, škádlení 32
d) Tanec s hudeckou muzikou 32

4. Čechy-sever a východ 33

a) Mládí, láska, svatba 33
b) Tanec 34
c) Veselí, žert, satira, škádlení 34
d) Práce, robota, vojna 34
e) Veselí, žert a tanec s hudeckou muzikou 35

5. Čechy-různé 35

a) Mládí, láska, ukolébavky 35
b) Tanec 35
c) Veselí, žert, satira, škádlení 35
d) Práce, vojna 36

II. Morava

1. Morava-západ a střed 36
   a) Mládí, láska, svatba 37
   b) Tanec 37
   c) Veselí, žert, satira, škádlení 38
   d) Práce, vojna, trávnice 38
2. Morava — Haná 38
   a) Mládí, láska, svatba 38
   b) Tanec 39
   c) Veselí, žert, satira, škádlení 39
   d) Práce, robota, vojna 39
3. Slezsko 39
   a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky 40
   b) Tanec 41
   c) Veselí, žert, satira, škádlení 41
   d) Práce, robota, vojna, zbojníci 41
4. Morava — Valašsko a Lašsko 42
   a) Mládí, láska, svatba 42
   b) Tanec 43
   c) Veselí, žert, satira, škádlení 43
   d) Práce, vojna 43
   e) Zbojníci 43
   f) Trávnice, halekačky 44
   g) Veselí, žert, tanec s hudeckou muzikou 44
5. Morava — Slovácko 44
   Bez doprovodu
   a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky 45
   b) Tanec 46
   c) Veselí, žert, satira, škádlení 47
   d) Práce, robota, vojna 47
   e) Zbojnické 47
   f) Halekačky a trávnice 48
   Písně s doprovodem hudecké muziky
   a) Mládí, láska 48
   b) Tanec 49
   c) Veselí, žert, satira, škádlení 49
   d) Zbojníci 50
   e) Vojna 50
   f) Trávnice a halekačky 50
6. Morava — různé 50
   a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky 51
   b) Tanec, veselí, žert, satira, škádlení 51
   c) Práce, robota, vojna 51
   d) Zbojníci 52
   e) Halekačky a trávnice 52

III. Slovensko

1. Slovensko — západ 53
   a) Mládí, láska, svatba 53
   b) Tanec 53
   c) Veselí, žert, satira, škádlení 53
   d) Práce, robota, vojna 53

2. Slovensko — střed 54
a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky 54
b) Tanec 54
c) Veselí, žert, satira, škádlení 55
d) Práce, vojna 55
e) Zbojnické 55
f) Trávnice 55
3. Slovensko — východ 55
a) Mládí, láska, svatba, ukolébavky 56
b) Tanec 56
c) Veselí, žert, satira, škádlení 56
d) Práce, vojna 56
4. Slovensko — různé 57
a) Mládí, láska, veselí, žert, tanec 57
b) Práce, vojna, zbojníci 57

IV. Nové lidové písně

Úvodem 58
Jednohlasé a dvojhlasé se značkami 58
Sborové a instrumentální úpravy 61

V. Úpravy pro ženský (dětský), mužský a smíšený sbor bez doprovodu (a capella) nebo s doprovodem

Úvodem 61
1. Čechy
Ženský (dětský) sbor 63
Mužský sbor 63
Smíšený sbor 64
2. Morava
Ženský (dětský) sbor 66
Mužský sbor 66
Smíšený sbor 67
3. Slovensko
Ženský sbor 68
Mužský sbor 69
Smíšený sbor 70
Dětský sbor 71

B. PÍSNĚ NAŠICH SKLADATELŮ

Úvodem 75
Přehled zpěvníků 77
Vysvětlivky a zkratky 79
I. Pokrokový a revoluční písňový odkaz minulosti
1. Písně husitských bojů 80
2. Protipanské písně selského lidu 80
3. Písně revolučně demokratických sil našeho obrození 81
4. Písně dělnické 81

5. Písně z období mezi dvěma světovými válkami 82
Jednohlasé se značkami 82
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 83
Vypracovaný doprovod 83
6. Písně z doby druhé světové války 83

II. Písně osvobozené vlasti

1. Písně budovatelské 84
Jednohlasé se značkami 85
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 86
Vypracovaný doprovod 86
2. Písně naší nové vesnice 88
Jednohlasé se značkami 88
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 88
Vypracovaný doprovod 88
3. Písně naší armády a tělovýchovy 89
a) Písničky a pochodové písně naší armády a tělovýchovy . . . 89
Jednohlasé se značkami 89
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami a s vypracovaným doprovodem pro harmoniku 90
Vypracovaný doprovod pro klavír 92
b) Vojenské častušky 93
Jednohlasá 93
Trojhlasá a čtyřhlasá 93
Vypracovaný doprovod 93
c) Vojenské písně lyrické 94
Jednohlasé a dvojhlasé se značkami 94
Vypracovaný doprovod 95
d) Vojenské písně oslavné 95
Vypracovaný doprovod 95
e) Vojenské písně slovenské 95
Jednohlasé a dvojhlasé se značkami 95
Vypracovaný doprovod 96
4. Estrádní písně a častušky 96
Jednohlasé se značkami 96
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 97
Vypracovaný doprovod 97
5. Písně oslavné a hymnické 98
Jednohlasé se značkami 98
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 98
Vypracovaný doprovod 99
6. Písně dětské a pionýrské 100
Jednohlasé se značkami 100
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 100
Vypracovaný doprovod 101
7. Slovenské masové a pionýrské písně 101
a) Masové písně 102
Jednohlasé se značkami 102
Jednohlasé až trojhlasé se značkami 102
Sborové úpravy 103
b) Pionýrské 103
Jednohlasé se značkami 103
Jednohlasé až trojhlasé se značkami 103
Dětský sbor a doprovod 104
8. Z nejnovější tvorby našich skladatelů 104

O skladatelích písní 105
Čeští a slovenští skladatelé písní 105
O některých českých skladatelích písní 107

C. PÍSNĚ SSSR

Úvodem 115
Přehled zpěvníků 117
Vysvětlivky a zkratky 118

I. Písně sovětských skladatelů

1. Písně občanské války 119
   Jednohlasé se značkami 119
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 119
   Vypracovaný doprovod 120
2. Písně Velké vlastenecké války a Sovětské armády 120
   a) Písně bojovné, pochodové a hymnické 120
      Jednohlasé se značkami 120
      Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 121
      Vypracovaný doprovod 121
   b) Lyrické a estrádní 122
      Jednohlasé se značkami 122
      Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 123
      Vypracovaný doprovod 124
3. Mírové písně 127
   Jednohlasé se značkami 127
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 127
   Vypracovaný doprovod 128
4. Písně o budování socialismu a komunismu 129
   Jednohlasé se značkami 129
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 129
   Vypracovaný doprovod 130
5. Kolchozní písně 131
   Jednohlasé se značkami 131
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 131
   Vypracovaný doprovod 132
6. Písně estrádní, žertovné, lyrické a jiné 133
   Jednohlasé se značkami 133
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 135
   Vypracovaný doprovod 137
7. Písně oslavné a hymnické 139
   Jednohlasé se značkami 140
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 140
   Vypracovaný doprovod, sbory 141
8. Dětské a pionýrské písně 143
   Jednohlasé se značkami 143
   Dvojhlasé se značkami 144
   Vypracovaný doprovod 145

II. Lidové písně národů Sovětského svazu

1. Písně ruské 145
   Jednohlasé 145
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 146
   Vypracovaný doprovod 148
2. Písně ukrajinské 149
   Jednohlasé se značkami 149
   Dvojhlasé a trojhlasé se značkami 150
   Vypracovaný doprovod 151
3. Lidové písně ostatních národů SSSR 151

Armenské — Kazašské
Azerbajdžanské — Lotyšské
Běloruské — Moldavské
Čuvašské — Tatarské
Estonské — Turkmenské
Gruzínské

Seznam skladatelů písní SSSR 153

D. PÍSNĚ PŘÁTELSTVÍ A MEZINÁRODNÍ SOLIDARITY

Úvodem 157
Albanie — umělé 158
   Jednohlasé se značkami 158
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 159
   Sbory a vypracovaný doprovod 159
   Lidové 159
Amerika — umělé 159
   Lidové 160
Anglie — umělé 160
Belgie 160
Bulharsko — umělé 160
   Jednohlasé se značkami 160
   Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 160
   Vypracovaný doprovod 161
   Lidové 161
Černošské (mimo USA) 162
Čína — umělé 162
   Jednohlasé a dvojhlasé (částečně se značkami) 162
   Vypracovaný doprovod 162
   Lidové 164
Finsko 163
Dánsko 163
Francie — umělé 163
   Jednohlasé se značkami 163
   Lidové 164
Guinea 164
Indonesie 164
Holandsko 164
Indie 164

Italie 164
Irsko 165
Izrael 165
Jugoslavie 165
Kanada 165
Lužickosrbské 165
Maďarsko — umělé 166
Jednohlasé (dvojhlasé) se značkami 165
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 166
Vypracovaný doprovod 166
Maďarsko — umělé 166
Jednohlasé se značkami 166
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 166
Vypracovaný doprovod 167
Lidové 167
Německo — umělé 168
Jednohlasé se značkami 168
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 168
Vypracovaný doprovod 168
Lidové 169
Polsko — umělé 169
Jednohlasé se značkami 169
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 169
Vypracovaný doprovod 170
Lidové 170
Rumunsko — umělé 171
Jednohlasé se značkami 171
Dvojhlasé až čtyřhlasé se značkami 171
Vypracovaný doprovod 172
Lidové 172
Řecko — nové umělé 172
Lidové 172
Skotsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Vietnam 173

E. SBOROVÉ SKLADBY

Úvodem 177
Vysvětlivky a zkratky 180
1. Dětské sbory 180
2. Ženské sbory 181
3. Mužské sbory 183
4. Smíšené sbory 186
5. Výběr z publikace „Umění vokální polyfonie" 188

II. CO HRÁT — SKLADBY PRO INSTRUMENTÁLNÍ SOUBORY

Úvodem 191

A. Dechové orchestry

1. Pochody a písně našich a sovětských skladatelů 194
   a) Snadnější 194
   b) Náročnější 196
2. Polky 197
3. Jiné lidové tance 198
4. Valčíky 199
5. Přednesové skladby 199
   a) Lidové písně a tance 200
   b) Jiné koncertní skladby 201
   c) Směsi (snadnější — náročnější) 201
   d) Drobné přednesové skladby, intermezza a pod. 202
6. Další koncertní skladby 202

B. Smyčcové, universální, taneční, salonní, estrádní a pod. orchestry

1. Pochody a písně našich i sovětských skladatelů 203
   a) Snadnější 203
   b) Náročnější 205
2. Polky 205
3. Jiné lidové tance 207
4. Valčíky 207
5. Foxtrotty, slowfoxy, waltzy, tanga 208
6. Přednesové skladby 209
   a) Lidové písně a tance 209
   b) Koncertní skladby 210
   c) Směsi 211
   d) Drobné koncertní skladby, intermezza a pod. 211
7. Sovětské estrádní skladby 212

C. Větší smyčcové až symfonické orchestry

1. Lidové tance, písně atd. 214
2. Jiné koncertní skladby 214
3. Obtížné koncertní skladby, předehry, symfonické básně atd. . . . 215
4. Sovětské materiály 216

D. Lidové muziky 217

E. Orchestry drnkacích nástrojů 221

Co studovat k otázkám repertoáru 223

Dodatky 229

Písně sovětských skladatelů

Písně estrádní, žertovné, lyrické a jiné 231

Písně přátelství a mezinárodní solidarity

Polsko — lidové 232

Smyčcové, universální, taneční, salonní, estrádní a pod. orchestry

Nové společenské tance 234

Obsah 235

Žádáme vedouci a členy souborů, aby zaslali připomínky a podněty k této příručce i zkušenosti z práce s ní na adresu Ústředního domu lidové tvořivosti v Praze II, Jungmannova 15, nebo nakladatelství „Orbis", Praha 12, Stalinova 46.

CO ZPÍVAT — CO HRÁT

Sestavil kolektiv za vedení Karla Reinera. Obálku navrhl Milan Hegar. Vydalo nakladatelství Orbis jako svou 1288. publikaci. Edice lidové umělecké tvořivosti. Odpovědný redaktor publikace Jaroslav Beránek.

Z nové sazby, písmem Brno Z. Tiskárna Knihtisk, provozovna 03, n. p., Praha II, Jungmannova 15. Formát papíru 86 × 122, AA 15,70, VA 15,96. 11,902/55/SV 1, D-05605.

Náklad 3300 výtisků, them. skupina 09/21.
1. vydání
Cena brož. Kčs 22,30.*

ORBIS

Cena brož. 22,30* Kčs

09-21

CO ZPÍVAT – CO HRÁT